MARGARET MAZZANTINI

NU TE MIŞCA

Traducere din limba italiană de
Gabriela Lungu
Editura POLIROM 2013

e 2013 by Editura POLIROM
www.*polirom.* Ro Editura POLIROM Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266,700506 Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, al B3A, sc. 1, el. 1, sector 4,040031, O.P. 53, C.P. 15 – 728
ISBN ePub: 978 – 973 – 46 – 3576 – 4 ISBN PDF: 978 – 973 – 46 – 3577 – 1
ISBN Print: 978 – 973 – 46 – 3437 – 8
Copertă: Carmen Parii Tehnoredactor: Constantin Mihăescu Foto copertă: e Entertainment Pictures/Northfoto

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.
Lectura digitală protejează mediul Versiune digitală realizată de elefant. Ro

MARGARET MAZZANTINI s-a născut în 1961 la Dublin. Este fiica scriitorului Carlo Mazzantini. Îşi petrece copilăria şi adolescenţa în diverse ţări europene, mai ales în Spania, până când familia se stabileşte definitiv în Italia. Urmează cursurile Academiei de artă dramatică din Roma. În 1982 debutează în rolul Ifigenia din tragedia cu acelaşi nume de Goethe. După o frumoasă carieră artistică în teatru, cinema şi televiziune, răsplătită cu numeroase premii de interpretare, Margaret Mazzantini renunţă la scenă în favoarea scrisului. Debutează în 1994 cu romanul *Ligheanul de zinc* (distins cu premiile Selezione Campiello şi Rapallo-Carige). Pentru romanul *Nu te mişca* (2002) primeşte Premiul Strega şi Premiul Grinzane Cavour, cele mai prestigioase distincţii literare italiene. Tradusă în peste douăzeci de ţări, cartea a devenit imediat bestseller, la sfârşitul anului 2003 fiind deja vândute peste un milion de exemplare. A mai scris piesa de teatru *Manola* (1998), monologul *Zorro* (2.000) şi romanele *Venit pe lume* (2008; Polirom, 2010), *Nimeni nu supravieţuieşte singur* (2011) şi *Marea de dimineaţă* (2012, recompensat cu premiile Pavese şi Matteotti). Este căsătorită cu regizorul Sergio Castellitto.

Nu te mişca

Lui Sergio

Nu te-ai oprit la semafor. Ai trecut ca vântul îmbrăcată cu jacheta din imitaţie de blană de lup şi cu căştile walkman-ului lipite de urechi. Plouase de curând şi se pregătea să plouă din nou. Sus, deasupra platanilor şi a antenelor, graurii se strângeau în lumina cenuşie, fâlfâit de pene şi ciripituri, unduitoare pete negre care se atingeau fără să se lovească, apoi se deschideau şi se împrăştiau, pentru a se aduna din nou într-un alt zbor. Jos, trecătorii îşi ţineau ziarul sau mâinile deasupra capului, apărându-se de găinaţul care cădea din cer ca o grindină şi se amesteca, pe asfalt, cu frunzele ude căzute din copaci, împrăştiind în jur un miros dulceag şi apăsător de care cu toţii se grăbeau să scape cât mai repede.

Ai venit ca vântul spre intersecţie dinspre capătul străzii. Aproape că reuşiseşi să scapi nevătămată, iar bărbatul de la volan aproape că reuşise să te evite. Dar pe stradă era noroi şi găinaţ unsuros de la stolurile de grauri. Roţile maşinii au patinat pe crusta aceea alunecoasă, puţin, dar acel puţin a fost de ajuns să-ţi atingă scuterul. Ai zburat în sus către păsări şi te-ai întors jos în mizeria lăsată de ele, iar împreună cu tine s-a întors rucsacul tău acoperit cu abţibilduri. Două caiete au ajuns lângă marginea trotuarului într-o baltă neagră. Casca ţi s-a rostogolit pe stradă ca o ţeastă goală, nu o legaseşi. Paşii cuiva s-au apropiat imediat de tine. Ţineai ochii deschişi, gura murdară nu mai avea incisivi. Asfaltul îţi intrase în piele, înţepându-ţi obrajii ca o barbă. Muzica se întrerupsese, căştile walkman-ului îţi alunecaseră în păr. Bărbatul din maşină a lăsat portiera larg deschisă şi a venit spre tine, ţi-a privit fruntea pe care ţi se deschidea o rană, a căutat în buzunar telefonul celular, l-a găsit, dar l-a scăpat din mână. L-a ridicat un băiat, el a fost cel care a cerut ajutor. Între timp se oprise circulaţia.

Maşina rămăsese de-a curmezişul pe şine şi tramvaiul nu mai putea trece. Vatmanul a coborât, au coborât mai mulţi şi s-au îndreptat spre tine. Oameni pe care nu-i văzuseşi niciodată te-au atins cu privirile. Un geamăt scurt ţi-a ieşit din gură împreună cu un fir de spumă roşiatică, încetul cu încetul îţi pierdeai cunoştinţa. Şoseaua era aglomerată, ambulanţa a sosit cu întârziere. Tu nu te mai grăbeai. Nemişcată în jacheta ta de blană, erai ca o pasăre fără vânt.

Apoi s-au năpustit în trafic cu sirena urlând. Maşinile s-au strâns lângă parapet, au intrat pe trotuarul de pe malul apei, în timp ce sticla cu ser fiziologic dansa deasupra capului tău, iar o mână strângea ritmic balonul albastru ca să-ţi pompeze aer în plămâni. La urgenţă, medicul reanimator care te-a luat în primire a căutat între mandibulă şi osul hioid un punct al durerii. Corpul tău a reacţionat prea uşor. A luat nişte comprese şi a şters sângele care-ţi curgea de pe frunte. Ţi-a privit pupilele, erau fixe şi asimetrice. Respiraţia era bradipneică. Au încercat, cu o canulă Guedel, să-ţi repoziţioneze limba, care alunecase spre interior, apoi au introdus sonda de aspiraţie. Au scos sânge, smoală, mucus şi un dinte. Ţi-au fixat pe deget pulsoximetrul pentru a determina oxigenarea sângelui, procentul de oxihemoglobină era prea scăzut:

85 la sută. Atunci te-au intubat. Lama laringoscopului ţi-a alunecat în gură cu lumina ei rece. A intrat un infirmier împingând aparatul de monitorizare a activităţii cardiace, a introdus ştecărul în priză, dar aparatul nu funcţiona. L-a lovit uşor într-o parte şi monitorul s-a aprins. Ţi-au ridicat tricoul, ţi-au lipit pe piept electrozii. Ai aşteptat puţin, pentru că nu era liberă camera în care se făcea tomografia, apoi te-au vârât în tunelul de examinare. Trauma era în zona temporală. În spatele geamului, medicul reanimator a cerut radiologului să facă alte secţiuni, mai apropiate. Au văzut profunzimea şi întinderea hematomului dincolo de parenchimul cerebral. Hematomul de contralovitură nu era

încă vizibil. Dar nu ţi-au injectat în venă soluţia de contrast, se temeau de complicaţii renale. Au telefonat imediat la etajul trei, să pregătească sala de operaţii. Doctoriţa a întrebat:

— Cine e de gardă la neurochirurgie?

Au început să te pregătească. O infirmieră te-a dezbrăcat încet, tăindu-ţi hainele cu foarfecele. Nu ştiau cum să-i anunţe pe ai tăi. Sperau să găsească vreun act la tine, dar nu aveai niciunul. Ţi-au luat jurnalul din rucsac. Doctoriţa de la reanimare a citit prenumele, apoi numele. S-a oprit asupra numelui, şi după o clipă s-a întors la prenume. Un val de căldură i-a aprins chipul, a simţit nevoia să tragă aer în piept şi a făcut-o cu greutate, ca şi cum o înghiţitură obraznică s-ar fi aşezat în drumul aerului. Atunci şi-a uitat rolul în care mila nu avea ce căuta şi ţi-a privit chipul ca o femeie oarecare. Ţi-a cercetat trăsăturile tumefiate, sperând să alunge spaima gândului aceluia. Dar tu semeni cu mine şi Ada n-a putut să nu vadă asta. Infirmiera te rădea pe cap, părul îţi cădea pe podea. Ada a făcut un gest spre şuviţele castanii.

— Încet, fă-o încet, a murmurat.

S-a îndreptat spre reanimare, spre neurochirurgul de gardă.

— Fata pe care tocmai au adus-o…

— Eşti fără mască, să ieşim.

Au părăsit locul acela aseptic, unde rudele nu sunt lăsate să intre, iar bolnavii zac goi lângă suflul respiraţiei lor artificiale şi împreună s-au întors în camera în care infirmiera te pregătea. Neurochirurgul a privit în monitor desenul electrocardiogramei şi al tensiunii.

— Este hipotensivă, a spus, aţi exclus posibilitatea unor leziuni toracice sau abdominale? apoi te-a privit, în treacăt. Ţi-a ridicat pleoapele cu o mişcare rapidă.

— Ei? a spus Ada.

— Cei din sala de operaţii sunt gata? a întrebat-o el pe infirmieră.

— Se pregătesc. Ada a insistat:

— Nu ţi se pare că seamănă cu el?

Neurochirurgul s-a întors, a ridicat radiograma tomografiei către lumina care intra pe fereastră:

— Hematomul se întinde între creier şi dura mater. Ada, strângându-şi mâinile, a ridicat vocea:

— Seamănă cu el, nu-i aşa?

— .Ar putea fi şi intradural.

Afară ploua. Ada, în halatul cu mâneci scurte, a traversat, fără să facă zgomot cu saboţii ei de plastic verde, porţiunea exterioară care desparte Urgenţa de Pavilionul de medicină generală. Nu a luat liftul să urce la chirurgie, a urcat pe jos. Simţea nevoia să se mişte, să facă ceva. O cunosc de douăzeci şi cinci de ani. Înainte de a mă căsători, i-am făcut pentru scurtă vreme curte, oscilând între joc şi sinceritate. A deschis larg uşa. În camera medicilor se afla un infirmier care strângea cănile de cafea. Ada a luat din cutie o bonetă şi o mască, şi le-a pus în grabă şi a intrat.

Cred că am văzut-o după câtăva vreme, atunci când mi-am întors privirea spre asistentă să-i dau clemele. M-am gândit că era ciudat că se afla acolo, ea stă numai la reanimare şi ne întâlnim rar, de cele mai multe ori la barul de la subsol. Nu i-am dat prea multă atenţie, nu i-am făcut nici măcar un semn de salut cu capul, am desprins o altă clemă şi i-am dat-o asistentei. Ada a aşteptat ca mâinile mele să nu mai fie în câmpul operator.

— Domnule profesor, trebuie să veniţi puţin, a şoptit.

Asistenta scotea acul din ambalajul steril, am auzit fâşâitul plasticului în timp ce privirea mea o întâlnea pe a Adei. Era foarte aproape de mine şi nu-mi dădusem seama. Am întâlnit ochii nemachiaţi ai unei femei, ochi vibrând într-o sclipire. Înainte de a se muta la reanimare, a fost una dintre cele mai bune anesteziste din spital, a suflat protoxidul de azot în mulţi dintre pacienţii mei. Am văzut-o stăpânindu-şi emoţiile chiar şi în momentele cele mai dificile şi am apreciat-o întotdeauna, pentru că ştiu cât de

greu i-a fost să-şi ascundă sentimentele la adăpostul halatului verde.

— Mai târziu, am spus.

— Nu, domnule profesor, e urgent, vă rog.

Tonul vocii îi era alterat de o autoritate ciudată. Cred că nu m-am gândit la nimic, dar mâinile mi-au devenit grele. Asistenta îmi întindea portacul. N-am ieşit niciodată dintr-o operaţie înainte de a o termina. Am strâns mâna şi mi-am dat seama că impulsul a sosit cu întârziere. Mă pregăteam să cos fascia musculară a abdomenului. M-am dat un pas înapoi, ca să mă desprind de pacient, şi m-am lovit de cineva care stătea în spatele meu.

— Termină tu, i-am spus ajutorului meu.

Asistenta i-a dat portacul. Am auzit zgomotul instrumentului care se lovea de mâna înmănuşată, un sunet surd care mi-a ajuns la urechi amplificat. Toţi cei prezenţi şi-au întors privirile spre Ada.

Uşa sălii de operaţie s-a închis silenţios şi grav în spatele nostru. Stăteam nemişcaţi unul în faţa celuilalt în camera de prea nestezie.

— Ce s-a întâmplat?

Pieptul Adei se mişca gâfâind sub halat, braţele-i dezgolite erau pătate din cauza frigului.

— Domnule profesor, se află la noi o fată cu un traumatism cranian. Aproape fără să-mi dau seama, cu un gest automat, mi-am scos mănuşile.

— Spuneţi-mi.

— I-am găsit jurnalul. Era scris pe el numele dumneavoastră de familie, domnule profesor.

Am ridicat mâna, i-am smuls masca de pe faţă. Nu mai exista vlagă în vocea ei, i se terminase curajul. Era o cerere de ajutor calmă şi fără putere:

— Cum o cheamă pe fiica dumneavoastră?

Cred că m-am aplecat spre ea să o văd mai bine, să caut în adâncul ochilor ei un nume care nu era al tău.

— Angela, am suflat în ochii aceia şi i-am văzut

dilatându-se.

Am alergat în jos pe scări, am alergat prin ploaia de afară, am alergat în faţa unei ambulanţe care se apropia în goană şi a frânat la doi paşi de mine, am alergat printre canaturile uşii de sticlă de la Urgenţă, am alergat prin sala infirmierilor, am alergat în camera unde cineva cu un braţ fracturat ţipa, am alergat în camera alăturată goală şi în dezordine. M-am oprit. Părul tău era acolo pe podea. Părul tău castaniu şi ondulat adunat într-o grămăjoară la un loc cu nişte feşe pline de sânge.

Într-o clipă devin praf care se mişcă. Mă târâi în secţia de reanimare, de-a lungul coridorului, până la peretele de sticlă. Eşti acolo, rasă, intubată, cu plasturi albi în jurul feţei tumefiate şi înnegrite. Eşti tu. Pătrund dincolo de sticlă şi sunt lângă tine. Sunt un tată oarecare, un sărman tată copleşit de durere, cu gura uscată, cu părul transpirat şi rece. E ceva ce nu pot să înţeleg, ceva ce planează într-un fel de limb de stupoare. Sunt năucit, sunt într-o embolie de durere. Închid ochii şi refuz durerea aceea. Tu nu eşti acolo, eşti la şcoală. Când voi deschide ochii, n-am să te mai găsesc. Am să găsesc o alta, n-are importanţă cine, una la întâmplare din lumea asta. Dar nu pe tine, Angela. Deschid larg ochii şi eşti chiar tu, una la întâmplare din lumea asta.

Pe jos se află o cutie pe care scrie deşeuri periculoase, iau omul din mine şi îl arunc înăuntru. Trebuie s-o fac, este de datoria mea, singurul lucru care îmi rămâne. Trebuie să te privesc ca şi cum nu mi-ai aparţine. Un electrod îţi atinge grosolan un sfârc, îl desprind şi îl aşez cu mai multă decenţă. Mă uit la monitor: 54 de bătăi. Şi mai puţin: 52. Îţi ridic pleoapele, pupilele sunt inegale, cea din dreapta este complet dilatată, leziunea endocraniană se află în emisfera aceea. Trebuie să fii operată imediat, ca să poată respira creierul, masa deplasată de hematomul apăsând acum pe cutia craniană, dură, neextensibilă, sufocând centrii care inervează tot corpul şi lipsindu-te cu fiecare clipă care trece de ceva din tine. Mă întorc către Ada:

— I-aţi făcut cortizonul?
— Da, domnule profesor, şi un gastroprotector.
— Mai sunt alte leziuni?
— Este suspectă de o ruptură a splinei.
— Hemoglobina?
— Doisprezece.
— Cine e la neurochirurgie?
— Eu, eu sunt. Ciao, Timoteo.

Alfredo îmi pune o mână pe umăr, are halatul descheiat, părul şi faţa ude.

— Mi-a telefonat Ada, de-abia plecasem.

Alfredo este cel mai bun din secţia lui, şi totuşi nimeni nu are prea multă consideraţie pentru el, din cauza felului său nesigur de a fi, deseori antipatic, fără merite vizibile; operează în umbra medicului primar, până îşi dă sufletul, în timp ce acela stă şi se uită. Cu mulţi ani în urmă i-am dat câteva sfaturi, dar nu m-a ascultat, caracterul său nu e la înălţimea talentului pe care-l are. Este despărţit de soţie şi ştiu că are un fiu adolescent, cam de vârsta ta. Nu era de gardă, ar fi putut să refuze, nici unui chirurg nu-i face plăcere să opereze ruda unui coleg. Dar el s-a aruncat într-un taxi şi, ca să ajungă mai repede, a coborât în mijlocul străzii, a traversat pe jos printre maşini, prin ploaie. Nu ştiu dacă eu aş fi făcut la fel.

— Au pregătit sus? întreabă Alfredo.
— Da, răspunde asistenta.
— Să urcăm imediat.

Ada se apropie de tine, te desprinde de la respiratorul automat şi te leagă din nou la balonul Ambu pentru a te transporta. Apoi pornesc. Îţi văd un braţ atârnând de pe targă, în timp ce te urcă în ascensor. Ada se apleacă să-l ridice.

Rămân cu Alfredo, ne aşezăm în camera de lângă reanimare. Alfredo aprinde lumina negatoscopului, aşază tomografia ta deasupra şi o priveşte de aproape. Se opreşte într-un punct, se încruntă, îşi forţează privirea. Ştiu ce

înseamnă să cauţi în nebuloasa unei radiografii o umbră care să-ţi vină în ajutor.

— Vezi, spune, hematomul principal este ăsta, imediat deasupra durei mater, ajung uşor la el. Rămâne de văzut cât suferă creierul, asta nu pot să prevăd. Apoi mai este un punct aici, spre interior, nu ştiu, poate e o revărsare de contralovitură.

Ne privim în lumina aceea lividă care îţi proiectează creierul în spatele nostru. Ştim că nu putem să ne minţim.

— S-ar putea să existe complicaţii ischemice deja în curs, şoptesc.

— Trebuie să deschid, numai aşa vedem.

— Are cincisprezece ani.

— Cu atât mai bine, inima e puternică.

— Ea nu e puternică. E mică.

Mă las în genunchi şi în sfârşit plâng, fără nicio reţinere, acoperindu-mi faţa udă cu mâinile.

— O să moară, nu-i aşa? O ştim amândoi, are creierul inundat.

— Ştim pe naiba, Timoteo.

Coboară în genunchi lângă mine, mă prinde în braţe şi mă scutură cu putere, clătinându-se şi el.

— O să deschidem şi vedem. Aspir hematomul, las creierul să respire şi vedem ce se întâmplă. Se ridică.

— Stai înăuntru cu mine, da?

Înainte de a mă ridica, îmi şterg nasul şi ochii. Pe braţ îmi rămâne o dâră lucioasă.

— Nu, nu-mi aduc aminte nimic despre creier, n-aş putea să-ţi fiu de ajutor. Alfredo mă fixează cu privirea lui imperturbabilă, ştie că mint.

În lift nu mai vorbim, privim în sus cum dispar unul după altul numerele luminoase care indică etajele. Ne despărţim fără cuvinte, fără măcar să ne atingem. Fac câţiva paşi şi mă aşez în camera medicilor. Alfredo se pregăteşte pentru operaţie. Îi urmăresc în gând gesturile, acel ritual pe care îl cunosc atât de bine. Braţele se afundă până la coate în

chiuveta de inox, mâinile abandonează buretele dezinfectant, simt în nări mirosul clorurii de amoniu. Asistenta îi dă compresele sterile să se usuce, sora instrumentară îi leagă halatul. Este o liniște neobișnuită în jur, o liniște de persoane care au amuțit. Un asistent pe care îl cunosc bine trece prin fața ușii, ni se încrucișează privirile, a lui coboară imediat în jos, pe pașii de cauciuc. Acum Ada a ieșit în prag. Ada care nu s-a căsătorit niciodată, care are un apartament la parter cu o grădiniță unde cad rufele celor din bloc.

— Începem, sunteți sigur că nu vreți să veniți?

— Da.

— Nu aveți nevoie de nimic?

— Nu.

Dă din cap, încearcă să zâmbească.

— Ascultă, Ada, o opresc. Se întoarce din nou:

— Domnule profesor?

— Dacă cumva se întâmplă, dă-i pe toți afară și înainte de a veni să mă chemi, scoate-i tubul de respirație din gură, acele, stinge tot, acoperă partea. În sfârșit, dați-mi-o înapoi într-o manieră decentă.

Alfredo a depășit deja zona filtru și a intrat în sala de operații cu brațele ridicate, asistenta îi iese înainte să-i pună mănușile. Tu ești sub lampa scialitică. Mie îmi rămâne sarcina cea mai teribilă: să o avertizez pe mama ta. A plecat azi dimineață spre Londra, știi asta, trebuia să ia un interviu cuiva, unui ministru, cred, era foarte agitată. Taxiul ei a ieșit cu puțin înaintea ta pe poartă. V-am auzit discutând în baie. Sâmbătă seara te-ai întors acasă puțin cam târziu, la douăsprezece și un sfert, cele cincisprezece minute întârziate peste ora convenită au enervat-o, în privința anumitor lucruri nu e deloc indulgentă, nu suportă abaterile de la regulă, i se par pur și simplu un atentat la liniștea ei. E o mamă drăguță, în ciuda acestei rigidități, care o protejează, desigur, dar o și apasă, crede-mă. Știu că nu faci nimic ilegal, te întâlnești cu prietenii în fața școlii

închise. Vă opriţi să vorbiţi pe întuneric, în frig, sub inscripţiile de pe pereţi, sub acel mare graffiti, trăgându-vă mânecile puloverelor peste mâini. Te-am lăsat întotdeauna în pace, am încredere în tine, am încredere şi în greşelile tale. Te cunosc aşa cum eşti acasă şi în puţinele momente pe care le petrecem împreună, dar nu ştiu cum eşti cu ceilalţi. Ştiu că ai un suflet mare şi că îl risipeşti pe tărâmul unor uriaşe prietenii. Bravo, este o sclipire pe care merită să o trăieşti. Dar mama ta nu crede la fel, crede că studiezi puţin, că-ţi risipeşti energia şi că n-o să dai la timp examenele de treaptă.

Uneori, tu şi prietenii tăi traversaţi cartierul pe jos şi vă îngropaţi în pubul din colţ, spelunca aceea plină de fum aflată sub nivelul străzii. Am aruncat odată o privire acolo, pe una din ferestrele aflate la înălţimea trotuarului, v-am văzut râzând, sărutându-vă, stingând mucurile în scrumieră. Eram un bărbat de cincizeci şi cinci de ani, elegant şi singur, care se plimba noaptea, iar voi eraţi acolo jos, dincolo de ferestruicile acelea cu zăbrele, unde câinii se opresc să amuşine, eraţi atât de tineri, atât de uniţi. Sunteţi frumoşi, Angela, voiam să ţi-o spun. Foarte frumoşi. V-am pândit, aproape ruşinându-mă, cu aceeaşi curiozitate cu care un bătrân ar privi un copil care deschide un cadou. Da, v-am văzut deschizând viaţa, acolo jos, în barul acela plin de fum.

Am vorbit în clipa aceasta cu secretara mea. A reuşit să avertizeze aeroportul Heathrow. Vor merge să o aştepte pe Elsa la ieşire şi o vor conduce într-o salon privat pentru a-i explica situaţia. Este îngrozitor să mi-o imaginez acolo sus, în cer, cu maldărul de ziare pe genunchi, fără să ştie absolut nimic. Ne crede la adăpost aici jos, fetiţa mea, şi aş vrea ca zborul să nu se termine niciodată, să continue la infinit pe cerul lumii. Poate că priveşte un nor, unul din norii aceia care abia lasă să se întrevadă soarele, o dâră strălucitoare care intră prin hublou iluminându-i chipul. Poate că citeşte articolul vreunui coleg, comentându-l cu

mici strâmbături ale buzelor. Cunosc atât de bine gestualitatea ei involuntară, este ca şi cum fiecare emoţie ar avea pe chip un microscop revelator. A fost de atâtea ori lângă mine în avion. Îi cunosc dungile de pe gât, cuta aceea mică pe care pielea o face sub bărbie când îşi lasă capul în jos să citească, îi cunosc oboseala ochilor, atunci când îşi scoate ochelarii şi-şi închide pleoapele, lăsându-şi capul pe speteaza scaunului. Acum poate că stewardesa îi întinde tava cu prânzul, ea o să-l refuze într-o engleză perfectă şi o să ceară: *„Just a black coffee”,* aşteptând ca mirosul mâncării preambalate să se îndepărteze de ea. Mama ta este tot timpul pe pământ, chiar şi atunci când se află în cer. Acum poate că are fruntea îndreptată spre hublou, poate a tras perdeluţa rigidă pe geam, urmează jumătatea ei de oră de odihnă. Poate că se gândeşte la toate drumurile pe care trebuie să le facă, o să-şi propună cu siguranţă să ajungă în centru să cumpere ceva. Ultima oară ţi-a adus poncho-ul acela splendid, îţi aduci aminte? Poate nu, poate că mai este încă supărată pe tine. Ce o să creadă când o s-o întâmpine însoţitoarea de pe aeroport? Cum o să-i tremure picioarele? Cu ce expresie o să privească acel du-te-vino al lumii internaţionale? Cu câtă spaimă? O să devină bătrână, ştii, Angela, foarte bătrână. Te iubeşte atât de mult. E o femeie liberă, modernă, atât de potrivită cu societatea de azi, a învăţat totul, dar nu cunoaşte durerea, crede că o cunoaşte, dar nu e adevărat. Se află acolo sus, în cer, dar încă nu ştie ce este acest jos. Este atrocitatea cuibărită în piept acolo unde pieptul nu mai există. Există o gaură care înghite totul cu o viteză frenetică, asemeni unui vârtej, înghite sertar, haine, fotografii, tampoane, creioane, CD-uri, mirosuri, zi de naştere, doici, colaci de salvare, scutece. Totul dispare. Va trebui să facă o curăţenie importantă în aeroportul acela. Va rămâne piaţa goală a vieţii ei, o sacoşă goală agăţată de umăr. Va alerga poate către fereastra uriaşă prin care se văd avioanele care pleacă, se va izbi de peretele acela de cer, ca un animal

dus la vale de o aluviune.

Secretara mea a vorbit cu un şef din aeroport, au asigurat-o că vor face tot ce le stă în putinţă să n-o alarmeze prea tare. Au organizat totul, va lua prima cursă de întoarcere, există un British care pleacă imediat după ce soseşte ea. Au organizat totul, o s-o ducă într-un loc liniştit. O să-i aducă un ceai, o să-i întindă receptorul telefonului. Ţin celularul deschis în buzunar, am semnal bun aici, am controlat deja, e important. O să mint, o să încerc să nu-i spun că eşti într-o situaţie foarte gravă, bineînţeles că n-o să mă creadă. O să creadă că ai murit. Dar o să fac totul ca s-o conving. Porţi un inel pe deget, nici nu băgasem de seamă. Ada s-a chinuit să ţi-l scoată, acum îl am în buzunar, încerc să-l pun pe degetul mare, dar nu reuşesc, încerc cu mijlociul, poate intră. Dar tu să nu mori, Angela, nu muri înainte ca mama ta să aterizeze. Nu-ţi lăsa sufletul să traverseze norii pe care ea îi priveşte liniştită. Nu tăia traiectoria avionului ei, rămâi fiica noastră. Nu te mişca.

Mi-e frig, sunt încă în halat, poate ar trebui să mă schimb, am lucrurile în dulapul de metal cu numele meu pe el. Mi-am atârnat haina cu grijă peste cămaşă, am lăsat portofelul şi cheile de la maşină pe raftul de deasupra şi am închis lacătul. Când a fost asta? Acum trei ore, poate mai puţin. Acum trei ore eram un bărbat la fel ca toţi ceilalţi. Cât este de parşivă durerea, cum aleargă! Ca şi cum un acid coroziv ar arde în profunzime! Îmi ţin mâinile pe picioare. În spatele perdelei văd o parte din pavilionul de oncologie. Nu m-am oprit niciodată în camera asta, am trecut doar prin ea. Stau pe un divan de vinilin, în faţa mea se află o masă joasă şi două scaune goale. Podeaua e verde, cu mici pete închise la culoare care se mişcă isterice sub ochii mei, ca viruşii la microscop. Pentru că acum am senzaţia că aşteptasem tragedia asta.

Ne despart un coridor, două uşi, coma. Mă întreb dacă se poate trece dincolo de închisoarea acestei distanţe, dacă poate fi ea imaginată protectivă ca un confesional, şi dacă

pot, pe petele dansânde ale podelei, să-ţi cer o audienţă, fetiţa mea.

Sunt un chirurg, un om care a învăţat să despartă, să separe partea sănătoasă de cea bolnavă, am salvat multe vieţi, dar nu pe a mea, Angela.

Locuim de cincisprezece ani în aceeaşi casă. Îmi cunoşti mirosul, mersul, felul în care ating lucrurile, vocea echilibrată, cunoşti aspectele blânde ale caracterului meu şi pe cele ostile, atât de iritante încât au devenit de nesuportat. Nu ştiu ce părere ţi-ai făcut despre mine, dar pot să-mi imaginez. Aceea că sunt un tată responsabil, dotat cu un sardonic simţ al umorului, dar prea retras. Ai cu mama ta o legătură puternică, conflictuală uneori, dar vie. Eu am fost un costum de haine bărbătesc, atârnat alături de relaţia voastră. Mai mult decât persoana mea, despre mine au povestit absenţele mele, cărţile, impermeabilul agăţat la intrare. E o poveste pe care eu nu o ştiu, scrisă de voi cu semnele pe care vi le-am lăsat. Asemeni mamei tale, ai preferat să-mi simţi absenţa, pentru că ar fi fost poate greu să mă ai. Deseori, când ieşeam dimineaţa, aveam senzaţia că voi două împreună, energia voastră era cea care mă împingea spre uşă pentru că vă deranjam. Îmi place firescul legăturii voastre, o privesc zâmbind, voi, într-o oarecare măsură, m-aţi apărat de mine însumi. Eu nu m-am simţit niciodată „natural”, m-am străduit să fiu, încercări stridente, pentru că a te strădui să fii natural înseamnă deja o înfrângere. Aşa că am acceptat modelul pe care mi l-aţi croit din hârtia velină a nevoii voastre. Am rămas un musafir fix în casa mea. Nu m-am indignat nici măcar atunci când, în absenţa mea, în zilele ploioase, camerista mută uscătorul de haine lângă caloriferul din biroul meu. M-am obişnuit cu aceste umede încălcări teritoriale fără să mă revolt. Am rămas în fotoliul meu fără să pot întinde prea mult picioarele, mi-am aşezat cartea pe genunchi şi am început să vă privesc lenjeria. Am găsit în hainele acelea ude o companie care o întrecea poate pe

aceea a fiinţelor voastre, pentru că din ţesăturile subţiri şi albe captam parfumul fratern al dorului, dorul de voi, desigur, dar mai ales de mine însumi, de absenţa mea. Ştiu, Angela, prea mulţi ani sărutările, îmbrăţişările mele au fost stângace, forţate. De câte ori te-am strâns în braţe, am simţit în corpul tău un freamăt de nerăbdare, dacă nu de neplăcere chiar. Nu erai obişnuită, asta era tot. Îţi era de ajuns să ştii că existam, să mă priveşti în depărtare, călătorul din spatele ferestrei unui tren, cu chipul estompat de geam. Eşti o fată sensibilă şi solară, dar brusc te transformi, te înfurii fără motiv. Am bănuit întotdeauna că această furie misterioasă, din care reînfloreşti nedumerită şi puţin tristă, a luat naştere din cauza mea.

Angela, lângă spatele tău nevinovat se află un scaun gol. În mine se află un scaun gol. Îl privesc, îi privesc spătarul, picioarele, şi aştept, şi mi se pare că ascult ceva. Este zgomotul speranţei. Îl cunosc, l-am auzit gâfâind în adâncul trupurilor şi iţindu-se în ochii multor pacienţi pe care i-am avut în faţa mea, l-am auzit stagnând între zidurile sălii de operaţie, ori de câte ori am mişcat mâinile pentru a hotărî cursul unei vieţi. Ştiu exact cu ce mă iluzionez. În petele pavimentului, care acum se mişcă încet ca funinginea, ca umbrele muritoare, îmi creez iluzia că scaunul acela gol se umple chiar şi pentru o clipă cu o femeie, nu cu trupul ei, nu, ci cu mila ei. Văd o pereche de pantofi de culoarea vinului, picioarele fără ciorapi, fruntea prea înaltă. Iar femeia este deja în faţa mea pentru a-mi aminti că sunt un unctor[1], un om care înseamnă fără să vrea fruntea celui pe care îl iubeşte. Tu nu o cunoşti, a trecut prin viaţa mea atunci când tu nu existai încă, dar a lăsat o amprentă de neşters. Vreau să ajung la tine, Angela, în limbul de tuburi pe care stai culcată, unde craniotomul îţi feliază capul, să-ţi povestesc despre femeia aceasta.

---

[1] Persoană acuzată în timpul ciumei de la Milano, din 1630, că răspândeşte boala ungând uşile caselor, bisericilor etc. cu materii infectate (n.tr.).

Am întâlnit-o într-un bar. Unul dintre barurile acelea de periferie, cu cafeaua mizerabilă, ca şi mirosul care venea de la uşa întredeschisă a closetului, aflat în spatele unui vechi joc de fotbal distrus de furia clienţilor care jucau. Era atât de cald, că te sufocai. În ziua aceea, ca în fiecare vineri, mă duceam la mama ta, în casa pe care o închiriam pe malul mării, la sud de oraş. Maşina mi se oprise pe neaşteptate pe strada pustie mărginită de câmpia arsă de soare şi murdară şi de câteva hale industriale. Mersesem prin soare să ajung la cele câteva blocuri care se vedeau în depărtare, aflate în zona aceea extremă de periferie. Era acum şaisprezece ani, în primele zile din iulie.

Am intrat în bar transpirat şi foarte prost dispus. Am comandat o cafea şi un pahar cu apă şi am întrebat unde puteam găsi un mecanic. Ea stătea aplecată şi căuta ceva în frigider.

— Gras nu este? au fost primele cuvinte pe care am auzit-o spunându-le băiatului de la bar, un băiat cu faţa ciupită de vărsat şi cu un şorţ spălăcit la brâu.

— Habar n-am… răspunse el, în timp ce-mi dădea apa, având grijă să pună sub pahar o farfurioară de metal.

— Nu-i nimic, spuse ea, şi aşează pe tejghea, la câţiva centimetri de mine, o cutie de lapte degresat. Îşi vârî degetele într-un portofel mic, din plastic înflorat, scoase banii şi-i puse lângă lapte.

— Există un mecanic, zise, adunând monedele de la rest, dar cine ştie dacă o fi deschis.

Am întors capul la sunetul vocii aceleia leşinate ca miorlăitul unei pisici. Atunci privirile ni s-au întâlnit pentru prima oară. Nu era frumoasă şi nici măcar foarte tânără. Părul prost decolorat încadra o faţă slabă şi osoasă, pe care străluceau ochii întristaţi de machiajul prea strident. Lăsă laptele pe tejghea şi se îndreptă spre tonomat. Localul acela întunecat, în ciuda soarelui de afară, cu un miros acru de canal înfundat, se umplu de melodia plictisitoare a unui grup foarte la modă în anii aceia. Rămase în picioare,

aproape lipită de tonomat, închise ochii şi începu să-şi legene uşor capul. Rămase aşa, o siluetă tremurătoare în întunericul din fundul barului. Barmanul ieşi din spatele tejghelei şi se opri în uşă să-mi arate drumul. Am înconjurat tot blocul, fără să reuşesc să dau peste atelierul mecanicului. Pe stradă nu era nimeni. De pe un balcon, un bătrân scutura o faţă de masă. M-am întors la bar şi mai transpirat.

— M-am rătăcit.

Am luat de pe tejghea câteva şerveţele şi mi-am şters fruntea.

Tonomatul era stins, ea se mai afla încă acolo. Înţepenită pe un scaun, privea drept înainte, mestecând gumă americană. Se ridică, luă cutia cu lapte de pe tejghea şi-l salută pe băiat. Ajunsă pe prag, se opri.

— Eu trec pe acolo, dacă vreţi.

Am urmat-o prin soarele arzător. Era îmbrăcată cu un tricou violet şi o fustă scurtă verde brotăcel, în picioare avea o pereche de sandale din barete multicolore cu tocuri înalte, pe care picioarele ei subţiri se chinuiau dizgraţios. Pusese laptele într-un sac patchwork cu o curea foarte lungă care îi ajungea aproape de genunchi. Nu mă băga în seamă, mergea repede, fără să-şi întoarcă vreodată capul, târşâindu-şi picioarele pe asfaltul desfundat şi aproape atingând pereţii.

Se opri în faţa unui oblon. Atelierul era închis, pe o hârtiuţă prinsă cu scotch era scris că se va deschide peste două ore. M-am gândit la mama ta, trebuia s-o anunţ că voi întârzia. Transpiraţia îmi curgea de pe tâmple pe după urechi, pe gât. Ne-am oprit în mijlocul străzii. Îşi întorsese doar capul şi mă privea cu ochii pe jumătate închişi din cauza zăpuşelii şi a luminii.

— Aveţi o hârtiuţă pe frunte.

Am căutat sub transpiraţie bucăţica de şerveţel de la bar.

— Există pe undeva o cabină telefonică?

— Trebuie să vă întoarceţi înapoi, nu ştiu însă dacă

funcţionează, aici se strică totul.

Mai avea încă guma în gură şi îşi mişca de zor fălcile. Se feri de soare făcându-şi pavăză cu mâna. Ochii ei care la lumină au apărut de un gri palid mă măsurară grăbiţi. Verigheta de pe deget, cravata, poate, îi dădură încredere, chiar dacă nu părea una care se teme de necunoscuţi.

— Puteţi telefona de la mine, dacă vreţi, locuiesc aici aproape, şi-şi întinse gâtul spre un loc neprecizat de cealaltă parte a străzii. Traversă fără să se uite. M-am luat după ea pe o pantă din pământ bătut, printr-un labirint de clădiri tot mai spectrale, până la un bloc în construcţie încă, dar locuit deja. Traverse de metal goale pe care ar fi trebuit să fie terase, uşi deschise în gol, astupate cu somiere răsturnate.

— S-o luăm pe scurtătură, zise.

Umblam printre stâlpii de ciment a ceea ce părea să fie un imens garaj părăsit şi în sfârşit soarele ne lăsa în pace. Apoi am intrat într-un gang întunecat, acoperit de inscripţii făcute cu spray, unde plutea o putoare de vespasiană amestecată cu un iz de friptură care venea cine ştie de unde. Uşa de la lift era larg deschisă, în spatele butoanelor smulse se vedeau firele.

— Să urcăm pe jos.

Am urmat-o pe treptele unei scări traversate de ţipete neaşteptate, sclipiri de viaţă infernală şi de televizoare deschise. Pe treptele soioase erau împrăştiate seringi folosite peste care ea trecea fără să le bage în seamă. Voiam să mă întorc, Angela, îmi întorceam capul la orice zgomot, temându-mă să nu apară cineva şi să mă atace, să mă ucidă poate, un complice al femeii aceleia vulgare care mergea înaintea mea. Din când în când, ca şi sunetul înfundat al sacului care se lovea de trepte murdărindu-se, mirosul ei ajungea până la mine, un amestec cald de cosmeticale care se topeau şi de transpiraţie. I-am auzit foşnetul vocii:

— E mizerabil, dar ajungem mai repede, zise, ca şi cum

mi-ar fi ghicit temerile.

Era o voce cu uşoare inflexiuni meridionale, cădea grea pe anumite silabe, altele le avorta, le lăsa să moară în gură.

Se opri cu un palier mai sus. Se îndreptă în grabă spre o uşă metalică. Îşi vârî mâna în gaura unde ar fi trebuit să fie zăvorul şi trase spre ea uşa grea. Lumina îmi explodă în faţă atât de violent, încât a trebuit să-mi feresc ochii cu mâna, soarele părea foarte aproape.

— Veniţi, spuse, şi am văzut-o dispărând.

E nebună, m-am luat după o bolnavă la minte, m-a agăţat în barul acela numai ca să mă facă să asist la sinuciderea ei. M-am apropiat de o scară de incendiu, externă, o spirală rapidă de fier. Ea cobora fără frică, de sus îi vedeam cărarea neagră din părul blond. Acum părea incredibil de zveltă pe tocuri, ca un copil, ca o pisică. M-am aventurat pe scara aceea nesigură ţinându-mă strâns de bara făcută din tuburi şi buloane ruginite. Mi-am agăţat haina, am tras de ea şi stofa s-a rupt. Dintr-odată am auzit un huruit neaşteptat. În faţa mea, foarte aproape, se afla un viaduct. Dincolo de parapet maşinile treceau ca vântul. Nu mai reuşeam să înţeleg unde ne aflam, am privit în jur. Fata era deja destul de departe în spatele meu, se oprise pe o esplanadă nepavată. Cu părul galben şi sacul multicolor, părea o paiaţă uitată de un circ.

— Am ajuns, strigă.

Şi într-adevăr în spatele ei se afla o construcţie, un zid roz, vechi, care nu părea să aparţină unei case în picioare încă. Se întoarse către zidul acela. Era o locuinţă autonomă, un soi de vilişoară minusculă, prăvălită exact sub picioarele viaductului. Am coborât printre mărăcinii prăfuiţi, apoi am urcat două trepte până la uşa din doage verzi ca fusta ei.

Întinse mâna spre cărămizile de deasupra uşii desprinzând o cheie lipită acolo sus cu gumă de mestecat. Deschise uşa, apoi îşi scoase din gură guma pe care o mesteca şi lipi din nou cheia, apăsând-o cu degetele. În timp ce se întindea, i-am privit subsuorile, nu erau epilate,

dar nu erau nici foarte păroase. Avea doar un smoc de fire lungi şi subţiri, lipite de transpiraţie.

Înăuntru soarele tăia în aer o cărare transversală. A fost primul lucru care m-a izbit împreună cu mirosul de funingine, de casă ţărănească, miros sufocat de un damf de clor şi de otravă pentru şoareci. Era o cameră pătrată cu o pardoseală din gresie de culoarea cafelei, pe peretele din fund se găsea un şemineu, o gură mare neagră şi tristă. Un interior demn, ordonat, doar puţin întunecat, pentru că nu avea decât o singură fereastră. Prin obloanele întredeschise se zărea un pilon al viaductului. Sub masa acoperită cu o muşama erau vârâte trei scaune suedeze. Pe lateral se afla o uşă prin care se întrezărea un dulap de bucătărie acoperit cu un material plastic ce imita pluta. Intră acolo.

— Pun laptele în frigider.

Spusese că avea telefon. L-am căutat fără să-l găsesc, pe măsuţa joasă cu o scrumieră în formă de scoică, pe şifonierul lăcuit pe care se aflau o mulţime de bibelouri, pe divanul vechi înviorat de o pânză înflorată. Pe perete era agăţat un poster înfăţişând o maimuţă cu boneţică de nou-născut pe cap şi un biberon între labe, fotografiată în lumina falsă a flash-urilor şi a umbreluţelor de polietilenă ale unui atelier fotografic.

Se întoarse imediat.

— Telefonul este dincolo, în cameră, spuse arătând spre o perdea din fâşii de plastic aflată chiar în spatele meu.

— Mulţumesc, am şoptit către perdeaua aceea de bar şi din nou m-am temut de un atac. A zâmbit descoperind un şir de dinţi mici şi neregulaţi.

În spatele perdelei se afla o cameră îngustă, ocupată în întregime de un pat dublu fără spătar, acoperit cu o cuvertură din pluş de culoarea tutunului. Pe tapetul care acoperea pereţii atârna un crucifix, uşor strâmb. Telefonul era pe podea, lângă priză. L-am luat. M-am aşezat pe pat şi am format numărul Elsei. Am urmărit în gând sunetul soneriei care pătrundea în casă. Alerga pe covorul din fibră

de cocos aflat în salon, urca scările deschise la culoare până în camerele de deasupra, în baia mare cu bucăţele de oglindă încorporate în tencuiala albastru-închis, atingea cearşafurile de in de pe patul nostru încă nestrâns, biroul plin de cărţi, aluneca în grădină, printre perdelele de bumbac, peste pergola acoperită de flori albe de iasomie, peste hamac, peste vechea mea pălărie colonială cu capsele ruginite, fără niciun răspuns. Poate că Elsa înota sau poate că ieşise deja din apă. M-am gândit la corpul ei întins pe nisip, la apa care îi atingea picioarele. Telefonul suna în gol. Îmi lăsam mâna să alunece pe cuvertura patului, în timp ce priveam sub un scrin vechi o pereche de papuci de casă ciclamen, înnegriţi de prea mult purtat. Sprijinită de oglindă, fotografia unui bărbat tânăr, dintr-o altă epocă. Mă simţeam stingher în camera aceea, aşezat pe patul pe care se culca o străină, paiaţa aceea buimăcită care mă aştepta dincolo. Într-un sertar întredeschis în care se afla lenjeria, se vedea lucind o bucată de satin vişiniu, aproape fără să-mi dau seama am vârât mâna prin deschizătura sertarului şi am atins uşor ţesătura alunecoasă. Paiaţa apăru printre fâşiile de plastic.

— Nu vreţi o cafea?

M-am aşezat pe divan în faţa posterului cu maimuţa. O senzaţie de stânjeneală îmi plutea în gâtul uscat, făinos. Am privit în jur şi jena mea fizică alunecă în ambianţa aceea modestă. Pe un raft, o păpuşă de porţelan cu o umbreluţă din voal îşi sprijinea faţa speriată de primul dintr-un şir de volume toate identice ale uneia din acele enciclopedii care se cumpără în rate. Mizeria era bine confecţionată, îngrijită, onorabilă. M-am uitat la femeia care venea spre mine cu tava în mână. Cufundată în decorul locuinţei sale era mai puţin vioaie, era de o decenţă mizerabilă, asortată cu restul. Mi s-a părut deprimantă. Lângă braţul meu se afla o suprafaţă plană acoperită de bibelouri. Detest bibelourile, Angela, ştii, ador camerele aproape goale, cu o veioză într-un colţ, câteva cărţi şi nimic

altceva. Am făcut o uşoară mişcare cu umărul, îmi simţisem braţul străbătut de dorinţa de a arunca la pământ toate porcăriile acelea. Ea îmi servea cafeaua.

— Cât zahăr vreţi?

Mi-am lipit buzele de ceşcuţă şi am înghiţit. Era o cafea bună, dar îmi simţeam gura încleiată de oboseală, de proasta dispoziţie, aşa că mi-a rămas pe limbă un gust amar. Femeia s-a aşezat lângă mine pe divan, puţin mai departe. Stătea în contralumină, bretonul rar nu reuşea să-i ascundă fruntea prea proeminentă în comparaţie cu restul feţei strânsă într-o strâmbătură fixată în adâncitura dintre nas şi buzele mărite cu ruj. I-am privit mâna cu care ţinea ceşcuţa. În jurul unghiilor scurte, pe care cu siguranţă şi le mânca, carnea era înroşită şi umflată. Mi-a venit în minte mirosul de salivă uscată pe vârful degetelor şi m-a trecut un fior. Între timp, ea se aplecase. Am văzut botul unui câine ieşind de sub divan. Un căţeluş somnoros de talie medie cu părul scurt şi creţ şi urechile lungi de culoarea ambrei. I-a lins mâna, unghiile roase, fericit ca şi cum ar fi primit un premiu.

— Crevalcore, şopti ea, în timp ce îşi freca fruntea mare de cea a câinelui care-şi dăduse seama de prezenţa mea, dar părea că mă priveşte fără niciun interes, cu ochii întunecaţi de o ceaţă ciudată. Luă tava şi ceşcuţele murdare. E orb, zise coborând vocea, de parcă ar fi vrut să nu fie auzită de animal.

— Aţi putea să-mi daţi un pahar cu apă?

— Vă simţiţi rău?

— Nu, mi-e cald.

S-a răsucit. I-am privit şoldurile, în timp ce se îndrepta spre bucătărie. Erau slabe ca ale unui bărbat. Privirea mi-a alunecat pe întregul ei trup întors cu spatele, pe spatele îngust, uşor îndoit, pe picioarele scobite acolo unde ar fi trebuit să se unească. Nu era un trup care putea fi dorit, dimpotrivă, părea neprimitor. A revenit clătinându-se pe tocuri. Mi-a întins apa şi a aşteptat în picioare să-i înapoiez

paharul.

— Vă simţiţi mai bine? Da, apa îmi curăţase gura. Nu m-a condus la uşă.

— Vă mulţumesc.

— Nu aveţi de ce.

Căldura era tot acolo, plutea în aer, mişca imperceptibil lucrurile. Asfaltul ceda moale sub tocurile mele. M-am pus să aştept ora deschiderii lângă oblonul tras al atelierului. Transpiram din nou şi îmi era din nou sete. M-am întors la bar. Am cerut încă o dată apă, dar când băiatul cu faţa ciupită de vărsat s-a mişcat, descoperind rafturile cu sticle din spatele său, m-am răzgândit şi am cerut o votcă. I-am spus să mi-o pună într-un pahar mare şi am cerut gheaţă, pe care el a luat-o de pe fundul unui recipient din aluminiu şi care, topindu-se, ar fi emanat poate acelaşi miros de maioneză râncedă şi de cârpă de spălat podelele rău păstrată, care plutea în aer. M-am aşezat în fundul localului, lângă tonomat. Am băut o înghiţitură lungă şi zgomotoasă, alcoolul mi-a pătruns înăuntru ca o durere seacă, o vâlvătaie care s-a stins imediat într-o prospeţime prelungită şi intensă. M-am uitat la ceas, aveam încă mai bine de o oră de aşteptat.

Nu eram obişnuit cu pauzele, Angela. Aveam doar patruzeci de ani şi, de cinci, eram deja ajutorul şefului de secţie la chirurgie generală, cel mai tânăr din spital. Clientela cabinetului meu privat era în creştere şi, cu puţină reţinere, dar tot mai des, operam în clinică. M-am surprins apreciind locurile acelea cu platâ, curate, organizate, silenţioase. Aveam doar patruzeci de ani şi poate că nu-mi mai iubeam meseria. În tinereţe acţionasem plin de avânt. După specializare, primii ani de practică au fost febrili, viguroşi, la fel ca pumnul dat unui asistent, vinovat de nu a fi aşteptat ca autoclava pentru sterilizarea instrumentelor să-şi termine în mod corect ciclul. Apoi, aproape fără să-mi dau seama, m-am lăsat învăluit de o linişte interioară, însoţită de o uşoară deziluzie. Am vorbit despre asta cu

mama ta, ea spusese că alunecam pur şi simplu în obişnuinţa vieţii adulte, o tranziţie necesară şi, în fond, plăcută. Aveam doar patruzeci de ani şi de o bucată de vreme încetasem să mă mai revolt. Nu pentru că mi-aş fi vândut sufletul diavolului, pur şi simplu nu-l oferisem zeilor, îl ţinusem în buzunar, într-un buzunar din stofă subţire în care se mai găsea şi acum, în timp ce mă aflam în barul acela urât.

Votca mă trezise la viaţă.

— E cald, dă-i drumul! izbucni un băiat înalt, murdar de var, arătând spre ventilatorul oprit, în timp ce se îndrepta spre jocul de fotbal, urmat de un tip mic şi îndesat.

Cu o mişcare bruscă trase de pârghia cilindrică şi mingile ieşiră rostogolindu-se din burta de lemn. Îndesatul aruncă prima minge în câmp, lăsând-o să cadă de la înălţime cu un gest puternic, care corespundea probabil unui soi de ritual, şi jocul începu. Cei doi vorbeau puţin, cu mâinile încleştate pe manete, le suceau dând lovituri precise şi dure care făceau să vibreze stinghiile de metal. Băiatul de la bar ieşi fără niciun chef de după tejghea ştergându-şi mâinile ude de şorţ şi puse în funcţiune ventilatorul. În timp ce se întorcea spre tejghea, i-am întins paharul:

— Mai adu-mi unul, te rog.

Ventilatorul începu să mişte uşor aerul cald din local, un şerveţel zbură pe jos, m-am aplecat să-l iau. Am zărit câteva fire de rumeguş murdar şi, puţin mai încolo, picioarele celor doi jucători. Când m-am ridicat, mi-am simţit capul îngreuiat de mişcarea aceea bruscă. Băiatul mi-a pus paharul cu votcă pe masă. Am băut-o dintr-o înghiţitură. Privirea îmi plutea spre tonomat. Era un model vechi de un albastru pestriţ, prin ecran se vedea braţul metalic alunecând pe discuri atunci când era în funcţiune. Mi-am spus că mi-ar fi plăcut să ascult o melodie. Oricare. Îmi veni în minte chipul femeii aceleia, prea machiat, legănându-se grosolan şi ameţit, în lumina izvorâtă din partea inferioară a cutiei muzicale. O minge sări din jocul

de fotbal şi se rostogoli pe podea. Înainte de a ieşi, am lăsat un bacşiş bun băiatului, care lăsă buretele cu care ştergea tejgheaua şi înşfăcă banii cu mâna udă.

M-am îndreptat din nou către atelier. În faţa mea o liotă de copii pe jumătate dezbrăcaţi se chinuiau să tragă după ei o pungă pentru gunoi plină cu apă care ţâşnea din mai multe părţi. Oblonul atelierului era, în sfârşit, pe jumătate ridicat, mi-am aplecat capul şi am intrat. Înăuntru, sub sânii unşi cu ulei de plajă ai unei fete de pe un calendar, am dat peste un bărbat robust, cam de vârsta mea, îmbrăcat într-o salopetă neagră de unsoare. M-am urcat împreună cu el într-o veche Dyane cu scaunele încălzite şi ne-am dus la maşina mea. Trebuiau înlocuite pompa de ulei şi manşonul. Ne-am întors să luăm piesele de schimb. Mecanicul m-a lăsat în faţa atelierului, a aruncat în portbagaj sculele trebuincioase şi a plecat din nou.

M-am învârtit încoace şi încolo, cu cămaşa udă de transpiraţie şi ochelarii aburiţi, fără să-mi mai pese de căldură. Indiferenţa pe care mi-o dăduse alcoolul coincidea însă cu o dorinţă mai intimă. Trăsesem din greu în acel ultim an de succese, eram mereu prezent, mereu la datorie. Pur şi simplu din întâmplare alunecam în afara radarului şi absenţa pe care mi-o îngăduiam acum, când nu mă mai împotriveam şi mă abandonam ei asemeni unui turist, mi se părea un premiu neaşteptat. M-am întors lângă blocul ocupat abuziv. Copiii goliseră apa pe o grămadă de piatră vulcanică şi construiau o colibă, un soi de ou mare şi negru. M-am oprit să-i privesc, buimăcit de soarele arzător. Mama mea nu voia să cobor în curte ca să mă joc cu alţi copii. După ce s-a căsătorit, s-a adaptat traiului într-un cartier popular. Chiar fiind departe de centru, nu era deloc trist, pentru că era aglomerat şi vesel. Dar bunica ta refuza să privească pe fereastră, pentru ea cartierul acela nu era trist, tristeţea ştia prea bine cum să o suporte, nu, era mult mai rău, era cu o treaptă deasupra mizeriei. Ultimul prag înaintea fantasmelor ei. Trăia izolată în apartamentul acela,

ca pe un nor unde îşi reconstruise viaţa, unde îşi aranjase pianul şi fiul. Aş fi vrut în anumite ore lâncede ale după-amiezii să mă îndrept spre viaţa pe care o vedeam forfotind jos, dar nu aveam curajul să o umilesc. M-am prefăcut că şi pentru mine lumea aceea nu exista. Grăbită, ea mă urca în autobuzul care ne ducea către casa familiei sale, către mama ei şi în locul acela plin de copaci şi vilişoare puteam în sfârşit să deschid ochii. Acolo ea radia de fericire, era alta. Împreună ne aruncam pe patul din camera ei de fată şi râdeam. Se încărca de energie şi însăşi fiinţa ei se umplea de o nouă strălucire. Apoi îşi îmbrăca paltonul şi privirea dintotdeauna. Ne întorceam când era deja întuneric, când afară nu se vedea nimic. De la staţie până acasă fugea, terorizată de abisul care o înconjura.

Chipul mamei mi-a trecut prin faţa ochilor, multe chipuri de ale ei unul după altul, până la ultimul, chipul pecetluit de moarte, când le-am cerut groparilor încă o clipă să-l pot privi. Am scuturat capul cu o mişcare nervoasă ca să alung gândul acela.

Acum o să mă duc la maşină, o să-l plătesc pe mecanic, o să pornesc motorul şi o să merg la Elsa. O să aibă părul încă ud şi bluza de bumbac ciclamen. O să mergem la restaurant, o să ne aşezăm la masa din fund, de la care atunci când cade întunericul se văd luminile golfului. O s-o las pe ea s-a conducă, aşa o să-mi pot pune capul pe umărul ei.

Nu păru surprinsă, dimpotrivă, am avut impresia că mă aştepta. S-a înroşit în timp ce îmi făcea loc să intru. Fără să vreau, am făcut un pas greşit şi am lovit raftul de pe perete. Păpuşa de porţelan căzu pe podea. M-am aplecat s-o ridic.

— Nu-i nimic, zise şi se înclină spre mine.

Era îmbrăcată cu o altă bluză, albă, cu o floare mare din paiete.

— Maşina? şopti.

Vocea îi era nesigură, ca şi buzele nerujate. Am privit, în

spatele ei, locuinţa ordonată şi sărăcăcioasă şi mi s-a părut şi mai tristă decât era cu puţin înainte. Dar nu m-a deranjat, dimpotrivă, am simţit o plăcere secretă văzând că totul în jurul meu era cu adevărat mizerabil.

— O repară.

Am auzit-o frecându-şi mâinile pe care le ţinea la spate. Îşi coborî privirea, apoi o ridică. Mi se păru că întreaga ei fiinţă vibra imperceptibil, poate eram doar beat.

— Vreţi să telefonaţi?

— Da.

M-am dus din nou în dormitor, am atins din nou cu mâinile pluşul de culoarea tutunului. Am privit telefonul, l-am privit ca pe un obiect de plastic care nu m-ar fi pus în legătură cu nimic. Nici măcar nu l-am atins. Am închis sertarul scrinului. Am aranjat crucea strâmbă de pe perete. M-am ridicat şi m-am îndreptat spre uşă, voiam doar să plec, nimic altceva. Votca îmi tulburase mintea. *Poate nu mă duc la mare, poate mă întorc în oraş, mă culc, nu am chef de nimeni, de nimic.*

— N-aţi găsit pe nimeni?

— Nu.

În spatele ei se află şemineul gol şi negru ca o gură fără dinţi. O prind de braţ şi o ţintuiesc pe loc. Respiră cu gura deschisă. Răsuflarea ei e una de şoarece. În apropierea aceea neaşteptată chipul i se deformează. Ochii încercănaţi sunt imenşi, se zbat între gene ca două insecte prizoniere. Îi sucesc braţul. Este atât de străină şi atât de aproape de mine. Mă gândesc la vulturi, la teroarea pe care mi-o inspirau atunci când eram copil. Ridic mâna să o arunc cât colo, pe ea, bibelourile, mizeria ei. În schimb, apuc floarea de paiete şi o trag spre mine. Încearcă să mă muşte de mână, gura i se agită inutil. Nu ştiu încă de ce anume trebuie să se teamă, nu-mi cunosc intenţiile. Ştiu doar că îi strâng tare părul de rafie, i l-am prins cu cealaltă mână şi trag ca de o pănuşă. Apoi mă reped la ea cu dinţii. Îi muşc bărbia, buzele întărite de frică. O las să geamă, pentru că

acum are de ce. Acum, când i-am smuls de pe piept floarea de paiete, când îi strâng sânii slabi şi îi frec. Iar mâinile îmi coboară deja între picioarele ei, între oasele ei. Nu participă la furia mea. Îşi apleacă faţa, înalţă un braţ nesigur în aer, iar braţul acela tremură. Pentru că i-am găsit sexul, slab ca tot restul, şi îl apuc imediat şi pe al meu. O împing spre perete, repede. Şi mai repede. Cu capul galben aplecat cu îndârjire în jos, pare o marionetă lipită de perete. O trag în sus, prinzând-o de maxilare, îmi apropii gura de urechea ei. Saliva mea i se prelinge pe spinare, în timp ce mă mişc în coşul ei de oase ca o pasăre de pradă într-un cuib cotropit. Aşa îmi bat joc de ea, de mine, de după-amiaza aceea nebună.

Nu ştiu dacă după aceea respira greu, poate plângea. Stătea ghemuită pe jos, strângându-şi genunchii cu braţele. Eu eram mult dincolo de mine, retras în cealaltă parte a camerei. De sub divan apărea botul câinelui orb, cu urechile pleoştite şi ochii albi. Pe perete maimuţa sugea nemişcată din biberon. Ochelarii mei se aflau pe jos, lângă uşă, cu o lentilă spartă. Am făcut câţiva paşi şi m-am aplecat să-i ridic. Am apucat marginea udă a cămăşii, am vârât-o în pantaloni şi am ieşit fără să spun o vorbă.

Maşina era parcată în faţa atelierului, cu cheia în contact. Am pornit motorul şi am plecat. Am intrat pe strada dreaptă mărginită de pini marini şi de trestii veştede. Am frânat fără să reuşesc să opresc, am deschis portiera şi am vomat din mers. Am căutat sub scaun apa pe care o aveam cu mine, am găsit-o, călduţă în sticla ei de plastic. Mi-am clătit gura, am scos capul pe fereastră şi am golit pe mine ceea ce mai rămăsese din sticlă. Asfaltul fugea şi în acelaşi timp fugea mirosul zăpuşelii şi al mării care era deja aproape. Am lăsat volanul şi mi-am apropiat mâinile de faţă ca să le miros. Căutam o urmă a cruzimii mele, Angela. Am găsit doar un miros de rugină, poate cel al scării. Am scuipat pe el. Am scuipat pe cutele vieţii mele, ale bunăstării mele, ale inimii mele. Apoi mi-am frecat mâinile una de alta până ce am

simţit că iau foc.

Casa de la mare era o construcţie din anii 50, joasă şi pătrată, fără nicio frumuseţe aparentă. O iasomie îşi revărsa parfumul ameţitor peste pergola din faţa bucătăriei, lângă un palmier înalt. În rest, grădina era aridă, împrejmuită de un gard din fier forjat, făcut din nişte mici suliţe ruginite din cauza aerului sărat. Poarta, care la cea mai mică adiere de vânt scârţâia, scoţând un sunet identic cu acela al pescăruşilor speriaţi de vremea rea, se deschidea direct pe plajă. Porţiunea de litoral din faţa casei era destul de puţin populată. Stabilimentele balneare erau aliniate mai jos, dincolo de vărsarea fluviului în mare şi de uriaşele plase de pescuit atârnând în aer ca nişte guri înfometate.

Mama ta a ales casa aceea de vacanţă, spunea că îi amintea de un cort din deşert, mai ales la apusul soarelui, când reflexele mării păreau să mişte zidurile. A ales-o şi din cauza unei pisici. Pe jumătate adormită, s-a lăsat prinsă de Elsa şi a rămas în braţele ei tot timpul cât fata de la agenţia imobiliară deschidea obloanele camerelor în care plutea mirosul de mucegai al caselor închise pe tot timpul iernii. Mama ta era îmbrăcată cu un paltonaş din stofă de lână, portocaliu ca soarele verii. La întoarcere, ne-am oprit să mâncăm într-un restaurant prea mare pentru noi singuri, cu ferestrele care dădeau direct pe stânci, opacizate de aerul sărat. Era frig, ne-am îmbătat repede cu doar o carafă de vin şi o tărie pentru fiecare. Am ieşit îmbrăţişaţi clătinându-ne şi ducând în suflet amintirea acelui loc. Ne-am ascuns în păduricea de pini şi am făcut dragoste. După aceea mi-am aşezat capul pe pântecele Elsei. Am rămas aşa în ascultarea viitorului care ne aştepta. Apoi, mama ta s-a sculat şi a mers să culeagă fructe de pin. Am stat să o privesc. Cred că aceea a fost cea mai fericită zi din viaţa noastră împreună, dar bineînţeles că nu ne-am dat seama.

Din ziua aceea de martie se scurseseră aproape zece ani

şi eu treceam pe lângă păduricea de pini fără să-mi întorc capul, în timp ce asfaltul de sub roţi începea să se acopere cu nisip. Am parcat maşina sub copertina aflată în spatele grădinii. M-am aplecat să nu mă lovesc de frânghia pe care erau puse la uscat cearşaful de plajă şi costumul de baie al Elsei. Un costum întreg dintr-un material supraelastic de culoarea prunei, pe care ea şi-l cobora până sub buric, atunci când stătea la soare. Era întors pe dos. Am atins cu umărul căptuşeala albă dintre picioare, bucăţica aceea de lycra care stătea lipită de intimitatea soţiei mele.

Am dat colţul casei şi am intrat în salonul cu marele colţar cu tapiţeria din cânepă albastră. Nisipul scârţâia sub tălpi, mi-am scos pantofii, nu voiam să mă audă Elsa. Am umblat desculţ pe pardoseala de piatră întotdeauna rece. În timp ce coboram treapta care ducea în bucătărie, mi-am desfăcut degetele şi mi-am destins tălpile să se lipească mai bine de răceala pardoselii. Robinetul prost închis picura pe o farfurie murdară. Pe masă se afla o bucată de pâine abandonată printre firimituri, lângă un cuţit. Am luat pâinea şi am început să o mănânc.

Mama ta era în camera de sus, se odihnea. Am spionat-o în penumbră prin uşa întredeschisă: doar în chiloţi şi cu maioul de mătase cu bretele înguste. Cearşaful era strâns la capătul patului, unde-l împinsese cu picioarele. Faţa îi era acoperită de părul des. Poate dormea şi mai înainte, de asta nu auzise telefonul. Şi gândul că ea dormea, în timp ce eu… mă calma. Ca într-un vis. Mestecam pâinea, soţia mea dormea. Respiraţia ei era liniştită, ca marea din spatele ferestrei.

Mi-am aruncat lenjeria în coşul de rufe murdare şi am intrat sub duş. Am coborât din nou îmbrăcat în halat, lăsând urme de apă pe trepte, am căutat ochelarii de soare şi am ieşit sub pergolă. Prin lentilele întunecate marea se vedea de un albastru mai intens şi mai vibrant decât în realitate. Mă aflam acasă la mine, în mirosul lucrurilor cunoscute, spaima se afla altundeva, departe. Lăsasem în urmă un

incendiu, îi simţeam încă flăcările pe faţă. Priveam şi încercam să focalizez încetul cu încetul lucrurile. Trebuia să mă reobişnuiesc cu bărbatul pe care credeam că îl cunosc şi care se pierduse într-un pahar de votcă la o mizerabilă chemare, topindu-se ca şi cuburile acelea murdare de gheaţă. Mi-am apropiat mâna de gură să-mi miros răsuflarea. Nu, nu mirosea a alcool.

— Ciao, iubitule.

Elsa îşi lăsă mâna pe umărul meu. M-am întors şi am sărutat-o imediat. Sărutarea mea căzu rău, fără să nimerească buzele. Era în cămaşa din pânză topită, sub ţesătura căreia se ghiceau sfârcurile înnegrite de soare. Privirea îi era încă somnoroasă. Am tras-o din nou spre mine să o sărut mai bine.

— Ai întârziat.

— Am avut o operaţie complicată.

Minţisem instinctiv şi acum stăteam bine înfipt în minciuna mea. Am luat-o de mână şi am pornit prin nisip către malul mării.

— Vrei să mergem să cinăm undeva?

— Cum vrei.

— Nu, cum vrei tu.

— Să rămânem acasă.

Ne-am aşezat. Soarele începea să fie mai blând. Elsa şi-a lungit picioarele, şi-a întins degetele până la apă şi a început să-şi privească unghiile care apăreau şi dispăreau din nisipul ud. Eram obişnuiţi să stăm aşa unul lângă celălalt, în linişte, nu ne displăcea. Dar după câteva zile de despărţire trebuia să ne forţăm intimităţile răsfăţate de singurătate. Am luat mâna mamei tale şi am mângâiat-o. Avea treizeci şi şapte de ani, poate că îi lipsea şi ei fata cu paltonaşul de lână portocaliu, clătinându-se beată la ieşirea din restaurant şi râzând aplecată pe digul pe care vântul împroşca apa mării. Poate o căuta pe vârful degetelor de la picioare, unde o spumă uşoară venea şi plecă. Dar nu, eu eram un *desaparecido.* Eu, cu munca mea fără orare,

moderat în a da, grăbit în a primi. Dar nu ne-am fi apucat cu siguranţă să ne căutăm în nisip defectele reciproce. Curajul nu mai locuia cu noi. Curajul, Angela, aparţine iubirilor noi, iubirile vechi sunt întotdeauna puţin laşe. Nu, nu mai eram logodnicul ei, eram bărbatul care o aştepta în maşină atunci când intra într-un magazin. Mâna Elsei se strecura mai moale într-a mea, ca botul unui cal care-şi recunoaşte hrana.

— Nu vrei să facem o baie?

— Ba da.

— Mă duc să-mi pun costumul.

M-am uitat la ea cum se îndrepta spre casă, i-am privit picioarele urcând pe plajă, puternice şi bine înfipte în pământ. M-am gândit din nou la celelalte picioare slăbănoage şi flasce sub strânsoarea mea. Şi am simţit din nou gustul acelei transpiraţii, a fricii aceleia. „Ajutor…” şoptise la un moment dat. „Ajutor”. Acum Elsa intra în grădină, am zâmbit, aşa cum se zâmbeşte lucrurilor care ne aparţin. Am privit din nou soarele care cobora spre mare cu reflexe roz şi m-am gândit că eram un prost. Trăiam o splendidă după-amiază din viaţa mea, trebuia să strâng aripile stânjenelii peste momentul acela de seninătate.

S-a întors îmbrăcată cu costumul de baie de culoarea prunei şi cu un prosop sub braţ. Era încă incredibil de frumoasă, mai slabă decât atunci când o cunoscusem, poate mai dură, dar mai leală. Trupul bine îngrijit corespundea perfect sufletului ei.

— Mergem?

Bucăţica de pânză albă în faţa căreia tremurasem ca înaintea unui judecător dispăruse între picioarele ei. M-am ridicat brusc. Se oprise pe malul apei, i-am privit linia spatelui. Eram bărbatul vieţii ei, bătrânul care o va aştepta în maşină în faţa magazinelor. Poate că dorea un alt bărbat, poate că-l avusese deja. Fidelitatea nu era o valoare a anilor plini de chibzuinţă. Infidelitatea da, pentru că are nevoie de grijă, măsură, discreţie şi orice fel de calităţi

senile. Noi doi împreună începeam să fim ca un vechi palton care şi-a pierdut linia de la început şi odată cu ea jena rigidităţii. Şi tocmai faptul că s-a lăsat, consumarea naturală a ţesăturii îl fac unic, inimitabil.

Mi-am dezbrăcat halatul de baie şi l-am lăsat să cadă pe nisip. Elsa şi-a tras îndărăt capul cu o mişcare bruscă.

— Eşti gol!

Râdea în timp ce mergea prin apă privindu-mi şoldurile goale, prea largi pentru un bărbat. Îi mai plăceam oare? Cu siguranţă mă prefera îmbrăcat, protejat de cârpe. Nu-mi sugeam burta şi nu aveam braţe musculoase. Voiam să mă privească fără nicio îngăduinţă, să observe imperfecţiunile bărbatului cu care urma să-şi petreacă tot restul vieţii. M-am azvârlit în apă şi am înotat cu capul dedesubt până mi-am simţit pieptul umflându-se şi devenind dur. M-am întors pe spate şi am plutit aşa, cu apa care îmi umplea gura. I-am simţit mai întâi braţele dând la o parte apa, apoi mama ta a apărut lângă mine. Părul ud îi lăsa liberă faţa. Nu, nici dacă i-aş fi povestit aventura mea erotică nu m-ar fi crezut. M-am gândit la unele scene de sex văzute la cinema, imagini indecente care, în întunericul sălii, se prăvăleau de pe ecran în trupurile noastre. Ea amuţea, înceta să mai respire. Eu mă agitam stânjenit pe scaun. *N-o fi chiar aşa de proastă să creadă că se poate cu adevărat face sex în felul ăsta?* Dar atunci când ieşeam din sală, ea era absentă, ca o figură de ceară.

Îmi scuipă în faţă puţină apă de mare, apoi se scufundă, continuând să înoate în faţa mea. Ascultam zgomotul trupului ei care despica apa, tot mai departe. Eram nemişcat, ţineam ochii închişi, picioarele puţin desfăcute, mă lăsam legănat de curent. Poate dedesubt era vreun peştişor care scruta chila trupului meu. M-am întors şi am coborât cu ochii deschişi în strălucirea care străpungea albastrul, am coborât până la răcoare, şi am rămas pe fundul apei, unde nisipul se agita uşor. Am mişcat buzele în surzenia apei.

— Am violat o femeie, am strigat.

Şi m-am întors sus, împreună cu bulele de aer, spre lumina care placa suprafaţa apei, ţinând braţele deschise ca un uriaş peşte alb.

Când eram student, Angela, îmi era frică de sânge. În timpul lecţiilor de anatomie mă ascundeam în spatele cuiva. Ascultam sunetele forfotei aceleia interioare şi vocea profesorului care dădea amănunte despre operaţie. Acolo unde se disecau corpurile, sângele nu era gri ca în cărţi, ci îşi păstra culoarea şi mirosul. Sigur că aş fi putut schimba planurile pe care mi le făcusem, puteam să fiu un internist fără talent, ca tatăl meu. Nici eu nu aş fi fost niciodată un bun diagnostician, nu aveam intuiţie. Nu mă interesa răul zidit în carne. Eu voiam să deschid, să văd, să ating, să extirpez. Ştiam că aş fi fost bun în interior, numai şi numai acolo. M-am înverşunat, am luptat cu toate forţele împotriva destinului care mă alunga din visurile mele, mă arunca în altă parte.

Şi într-o dimineaţă, în toaleta studenţilor, m-am rănit la mâna stângă, am incizat încet, cu o lamă de ras, muşchiul aductor al degetului arătător. Am simţit rana umezindu-se, începând să curgă. Trebuia să rezist, să deschid ochii şi să rezist. Şi până la urmă am reuşit. Mi-am privit sângele picurând în chiuvetă şi n-am simţit altceva decât o uşoară ameţeală. În ziua aceea m-am apropiat de masa de operaţie şi în sfârşit am privit. Inima nu mi-a tresărit. Nu mi-a tresărit nici prima oară când am înfipt bisturiul în corpul unei fiinţe vii. Timpul care se scurge pe carnea incizată înainte ca aceasta să înceapă să verse sânge este un timp special. Sângele nu apare imediat, pentru o fracţiune de secundă rana rămâne albă. Am făcut mii de operaţii, dar incizia este singurul moment care îmi provoacă o uşoară ameţeală, pentru că lupta pe care am dat-o este încă vie în mine. Ridic mâinile şi îl las pe asistentul meu să cauterizeze. De altfel, nu mi-am pierdut niciodată

luciditatea, nici în momentele cele mai disperate. Am făcut întotdeauna tot ce îmi era posibil şi, atunci când a trebuit, am lăsat oamenii să moară. Mi-am scos masca, mi-am spălat faţa şi mâinile până la cot şi am privit în oglindă semnele pe care efortul le lăsase pe chipul meu, fără să-mi pun întrebări inutile. Nu ştiu, fetiţa mea, unde se duc persoanele care mor, dar ştiu unde rămân.

Poate că Alfredo a început deja, lamboul cutanat este desprins, vasele coagulate. Incizează fascia muşchiului temporal. Apoi vor tăia osul, o operaţiune dificilă, nu trebuie să presezi prea mult, există riscul de a atinge dura mater. Mai târziu, dacă va fi nevoie, vor încerca să-ţi acopere operculul osos pentru a-l ţine steril, mai târziu, la sfârşit, acum nu e timp pentru broderii. Acum trebuie să se meargă direct la cheag. Şi să sperăm că hematomul nu a comprimat prea tare creierul. Aş vrea să fiu un tată oarecare, unul dintre acei bărbaţi plini de încredere care se dau pe mâinile unui halat alb şi apoi se retrag ca în faţa unei veşmânt sacru. Dar nu pot să mă prefac că nu ştiu ce puţină influenţă are voinţa unui chirurg bun în faţa împlinirii unui destin. Mâinile unui om sunt legate de pământ, fetiţa mea, Dumnezeu, dacă există, se află în spatele nostru.

Ştii, comoara mea, nu intru din pudoare. Pentru că dacă o să pleci, nu vreau să fi asistat la ultimele bătăi ale vieţii tale în situaţii indecente. Vreau să-mi aduc aminte de tine ca un părinte, vreau să nu-ţi fi văzut creierul pulsând gol, vreau să-mi amintesc de părul tău. Părul pe care l-am mângâiat noaptea, aplecat deasupra feţişoarei tale strânse în încruntarea somnului, în timp ce mă lăsam prins de atâtea gânduri pentru tine. Unul era legat de ziua nunţii tale, mi-am imaginat braţul tău alb sprijinindu-se pe mâneca mea închisă la culoare, scurtul drum la capătul căruia te-aş fi încredinţat altuia. Sunt ridicol, ştiu. Dar adevărul oamenilor este deseori ridicol.

Aici, afară, este linişte, linişte pe scaunele goale aflate în faţa mea, linişte pe podea. Aici, afară, aş putea să mă rog,

aş putea să-i cer lui Dumnezeu să intre în mâinile lui Alfredo şi să te salveze. Doar o dată l-am mai rugat, cu mult timp în urmă, când am înţeles că n-o să reuşesc şi n-am vrut să mă dau bătut. Am ridicat mâinile murdare de sânge către cer şi l-am implorat pe Dumnezeu să mă ajute, pentru că, dacă fiinţa care era pe masa de operaţie ar fi murit, odată cu ea ar fi murit copacii, câinii, apele şi până şi îngerii. Şi tot ceea ce înseamnă viaţă.

I-am văzut prea târziu, când nu mai puteam să mă dau la o parte. I-am văzut când mi-a fost frică. La mijlocul coridorului, puţin înainte de Radiologie. Lângă una din uşi doi poliţişti, braţe gri în uniformă, pistoale în tocuri de piele. Îl ascultă pe un al treilea, în civil, care vorbeşte în şoaptă, mişcându-şi imperceptibil buzele negre ca şi cum ar fi supt lemn-dulce. Îşi întoarce ochii spre mine, aproape ca şi cum m-ar ţintui, două sfere de materie vitroasă care sar pe mine în pustiul văratic al spitalului. Omul mă priveşte, iar unul din poliţişti se întoarce acum şi el spre mine. Liftul este dincolo de ei, puţin mai jos, pe cealaltă parte. Paşii mei îşi continuă drumul, goliţi ca aceia ai unei marionete. A trecut o săptămână de la infamie, de la alcoolul băut pe stomacul gol.

Nu păstrez o amintire exactă a faptelor, totul s-a petrecut printr-un perete de gelatină. Dar ea nu, ea nu trebuie să fi uitat. O abandonasem pe jos, în umbră, o grămadă de oase devastate. Folosită şi abandonată ca un prezervativ. Poate se afla dincolo de uşă, ascunsă în spatele poliţiştilor. O aduseseră cu ei pentru recunoaştere. Acum, când ajunsesem aproape de individul acela scârbos de măsliniu, ar fi ieşit la iveală. Mică, fără chip, cu sacul ei de rafie pe cap, şi-ar fi întins braţul către mine: *el este, arestaţi-l.* Labele ei de gândac traversaseră periferia, urcaseră în cartierele elegante şi ajunseseră până la mine. M-ar fi oprit cu o voce calmă şi cu o strângere fermă de braţ, cum se face în locurile publice pentru a nu crea panică. *Vă rog să*

ne urmaţi. Dar, Angela, nimeni nu m-a atins. Cu degetul pe butonul roşu aşteptam să se deschidă liftul. Ei mai erau încă acolo, nemişcaţi, nu îi priveam, dar îi vedeam, trei figuri întunecate în partea laterală a ochiului. Intram în lift şi nu mai eram eu. Cu cămaşa lipită de spate, am zâmbit, ca un animal hăituit, unei femei cu un copil care urcau împreună cu mine: „Vă rog”. *Eu n-am făcut nimic, doamnă, ştiţi? Eu sunt un om amabil, vă rog să le spuneţi tipilor ălora groaznici de jos;* între timp etajele se perindau de-a lungul cutiei de tablă argintie.

N-am privit pe nimeni în ochi în timp ce făceam obişnuita vizită la paturile operaţilor din zilele precedente. Priviri profesionale în spatele lentilelor bifocale, aplecate deasupra fişelor clinice, aplecate deasupra peniţei de aur Montblanc cu care prescriu dozele de sedative. Apoi mă îndrept spre sala de operaţii şi pe drum umerii îmi tremură ca nişte aripi. Întru cu obişnuita lovitură cu piciorul în uşă, ţinând mâinile sterile ridicate către asistenta instrumentară care îmi pune mănuşile. Cu mâinile ridicate ca un criminal, mă gândesc, şi aş mai găsi încă putere să zâmbesc. Urmează calmul, calmul cu care lucrez. Soluţie iodată, bisturiu rece, sânge. Am mâinile calme, precise ca întotdeauna, mai mult ca întotdeauna. Atâta doar că nu sunt ale mele, sunt acelea ale unui bărbat pe care îl privesc, un profesionist ireproşabil, pe care nu-l mai admir. Mă privesc aşa cum un entomolog priveşte o insectă. Da, acum eu sunt insecta, şi nu ea, ea este doar o sărmană femeie târâtă de întâmplare, pe care am violat-o, am supt-o, am tras-o în ţeapă. Dedesubt, mâini de gumă, nu ale mele, şi totuşi atât de ale mele, candide cârlige în lumea în care mă afişez ca un binefăcător. Bisturiul electric. Cauterizarea vaselor. *Sunt încă afară, mă aşteaptă. O să mă oprească aşa îmbrăcat în halatul de chirurg, ce mod ridicol de a fi arestat.* Pensă Kocher. Tampoane. *Îmi lasă timp pentru regrete, iată de ce nu m-au prins mai înainte, pentru a-mi lăsa acest timp negru. Din răutate. Da, era*

acolo, în camera aceea, m-a văzut trecând şi a făcut un semn de aprobare. Apoi s-a lăsat pe un scaun, ca o trestie ruptă, i-au adus un pahar cu apă: nu-ţi face probleme, n-o să ne scape ticălosul ăla, el şi organul lui mizerabil. Când am trecut, nu m-am uitat în spatele uşii. Nu am avut curaj, păcat. Mă forţam, dar nu reuşeam să-mi amintesc la ce servea camera aceea. *Uşa de dinainte duce la camera în care se fac recoltările, dar uşa deschisă în spatele gri al poliţiştilor.* Alunecam cu gândul în spaţiul acela gol, necunoscut, unde poate se ascundea femeia pe care nu mi-o mai aminteam. Şi mi se părea, Angela, că amnezia aceea era îndeajuns pentru a şterge ceea ce făcusem. *De ce nu m-am întors înapoi să o mângâi, să o conving că nu se întâmplase nimic? Atunci când vreau, ştiu cum să înduplec un suflet fragil. Puteam să-i cer scuze, să-i ofer bani. Puteam s-o ucid. De ce n-am ucis-o? Pentru că nu sunt un asasin. Asasinii ucid. Chirurgii violează.* Pensete vasculare. Aspirator. *M-a denunţat, şi-a luat sacul patchwork şi s-a dus la comisariatul de cartier.* Mi se părea că o văd cum îşi face curaj rozându-şi unghiile, într-una din camerele acelea care miros a ştampile. Cu picioarele palide strânse pe scaun, îl descria pe bărbatul cu aspect distins care abuzase de ea, în timp ce în spatele ei cineva bătea la maşină. Cine ştie ce povestise. *Ce îi rămăsese din mine, mi-ar plăcea să ştiu ce urmă am lăsat în corpul ei nu prea atrăgător. Eram orbit de alcool, de căldură, de o poftă anormală. Ea, în schimb, era trează, m-a privit, m-a suportat. Cine suportă nu uită.* Depărtător autostatic. *Poate i-au făcut un control ginecologic, şi-a întors capul într-o parte, pe patul alb, şi a acceptat umilinţa. Acolo, cu picioarele desfăcute, privind în gol, a hotărât să mă distrugă pentru totdeauna.* Kelly. *Poate au recoltat resturile lichidului meu seminal.* Din nou Kelly. *Nu, nu se poate să mă fi găsit, nu ştie nimic despre mine, nu ştie ce adresă am, ce meserie fac. Ba poate că da. Când m-am dus în cealaltă cameră să telefonez, a căutat în borseta mea rămasă pe divan. Nenorocita, blestemată*

nenorocită. N-o să te creadă. Tampoane. *Mă voi apăra. Voi spune că ea a fost cea care m-a atras cu o scuză oarecare în casa ei, ca să mă fure, să mă ucidă, poate. Nu m-am temut eu atunci când o urmam între zidurile întunecate şi urât mirositoare ale blocului ocupat abuziv? Frica m-a transformat aşa, ca să mă apăr de frica aceea am sărit la ea.* De izolat coledocul. *Se comporta în mod indecent, voi spune, m-a păcălit, m-a drogat cu o cafea. Da, poate că în cafeaua aceea era ceva ciudat. Se simte miros de otravă în cocioaba aia, domnule comisar, faceţi o constatare la faţa locului.* Chistic. Fir. *Poate că există corpuri îngropate în grădina aia prăfuită. Maşinile trec peste viaduct, maşini care fac să tremure geamurile, zgomotul lor înăbuşă strigătele sărmanelor victime. Trăiesc prin miracol! Arestaţi-o pe vrăjitoarea aia.* Tub de drenaj. *Nenorocito, cum ţi-ai permis? Cum ai crezut că ai putea să mă distrugi? Cum ai sperat că te-ar putea crede cineva?* Şi acum o pocneam peste faţă, capul ei de rafie se clătina. *Mă vor crede pe mine, cu siguranţă. Poliţiştii îmi vor cere scuze, le voi da o carte de vizită. E bine să cunoşti un chirurg.* Tampoane. *Bărbatul cu buzele negre are faţa cuiva care suferă cu ficatul. Voi fi mărinimos. Voi ridica receptorul, voi face numărul de interior a doi colegi pentru un check-up complet, sărind peste lungile liste de aşteptare, cum fac doar cu prietenii cei mai apropiaţi. Îmi va mulţumi, se va înclina mulţumindu-mi. Îmi va trimite o sticlă de băutură şi un calendar al poliţiei, pe care le voi dărui unei asistente.* Controlaţi din nou hemostaza. *Tu, în schimb, vei ieşi în cătuşe, îmbrâncită. Curvă, abuzivă, ca şi cartierul în care trăieşti. O să trimit un buldozer să-ţi radă casa de pe faţa pământului.* Număraţi feşele laparotomice. *Cuvântul meu împotriva cuvântului tău.* Portace. *Şi vom vedea cine are dreptate.* Nylon pentru piele.

Operaţia se terminase. Iar eu mi-am ridicat din nou privirea: înăuntru plutea culoarea sfidării, a dispreţului. Un tânăr practicant, într-un halat prea mare pentru el, care se

afla lângă cel de-al doilea asistent al meu, mă privea năucit. Nu-mi dădusem seama că era de faţă, se apropiase doar acum. Avea privirea celui care exercitase o voinţă prea dură asupra lui însuşi. Poate încercase doar să rămână în picioare. Poate că îi era frică de sânge. Tâmpitul.

Am aruncat mănuşile, am ieşit din sala de operaţii şi am intrat în vestiar. M-am aşezat pe bancă. Pe fereastră se vedea obişnuita privelişte a pavilionului vecin, ferestrele joase de pe scările interne, pe care trec picioarele celor care urcă sau coboară. Se văd doar treptele, doar picioarele, chipurile sunt acoperite de zid. A trecut mai întâi o pereche de pantaloni bărbăteşti, apoi picioarele albe ale unei asistente. Îmi amintesc că m-am gândit că nimic nu ne poate salva de noi înşine şi că indulgenţa este un fruct care cade jos gata stricat. Dădusem frâu liber tuturor gândurilor acelora indecente şi acum eram inutil ca un terorist mort.

Sala de operaţii era deschisă şi în dezordine, pe coridor un bărbat în halat se ducea spre baie cu un sul de hârtie igienică în mână. M-am aplecat puţin spre ferestruica de la sala de operaţii să le salut pe asistente şi pe medicii care mă ajutaseră. Coboram cu liftul şi în mine era doar bărbatul împotriva căruia luptasem. La uşa de la parter nu mai era nimeni, iar dincolo de ea exista o cameră ca toate celelalte, o sală de aşteptare pentru pacienţii care fac dializă. Două femei galbene la faţă îşi aşteptau rândul. Nu, Angela, ea nu intrase niciodată în camera aceea, şi nici în vreo alta. Rămăsese lângă perete, sub posterul cu maimuţa. Nu-şi ridicase niciodată capul.

Se întâmplase ceva neprevăzut în anul acela, Angela, în noaptea de Paşti l-am pierdut pe tata. N-am suferit, nu ne vedeam aproape deloc. După moartea mamei ne întâlneam din ce în ce mai rar. Ştiam că trăieşte într-o pensiune, dar nu-i cunoşteam nici măcar adresa. Îmi dădea întâlnire într-un bar din lemn, pe marginea fluviului, lângă un teren de tenis. Întotdeauna la apus, la ora cea mai blândă. Îi plăceau

vermuturile, zahărul de pe marginea paharului, farfurioara cu măsline. Îşi sugea burta, se aşeza din profil, profilul care îl avantaja. Îi plăcea să se simtă tânăr. Din acele rare întâlniri îmi amintesc doar zgomotul mingii de tenis lovită de rachete pe terenul de zgură.

În ziua înmormântării am ascultat în picioare predica preotului. Elsa se afla lângă mine, cu un văl negru brodat care îi atârna pe frunte, şi plângea. Nu ştiu prea bine de ce. Doar pentru că i se părea normal să o facă. Un bărbat voinic cu părul alb apăru de după o coloană şi trecu pe lângă mine. Avea cravata de mătase neagră descusută, cu eticheta internă ieşită în afară, pe cămaşă. S-a apropiat de microfon şi a citit o pagină scrisă de mâna lui. Cuvinte retorice, inutile, care i-ar fi plăcut tatii. Era probabil un bun prieten al lui, citea cu vocea încărcată de o durere autentică şi strângea în mână o batistă udă de lacrimi. Avea un aer extravagant, amabil şi respingător în acelaşi timp, toată figura lui, de la păr la haine, era îngălbenită de nicotină. Pe pajiştea din faţa bisericii fuma. Mi-a strâns mâna, încercând să mă îmbrăţişeze, dar m-am ferit. Nimeni din familie nu părea să-l cunoască. Se îndepărtă, săltând treptele cu trupul mic strâns într-o jachetă dintr-un material în ape. În bărbatul acela necunoscut, cu o înfăţişare promiscuă, mi s-a părut că recunosc unica moştenire a tatălui meu.

Mă gândeam la el în timp ce mă îndreptam spre mare, spre mama ta. Moartea aceasta fără durere, pe neaşteptate, m-a chinuit în lunile care au urmat mai mult decât aş fi crezut. M-am trezit într-o noapte şi, în bucătărie, între frigider şi masă, am descoperit că sunt orfan nu de el, ci de dorinţa de a avea un tată, de o posibilitate îndepărtată pe care el probabil o păstra şi pe care eu, din orgoliu, n-am luat-o niciodată în considerare. Remuşcarea se cristalizase în sufletul meu întunecată şi tăcută. Era vară şi mai eram încă atent la acea stranie stare de disconfort. Poate că frigul m-ar fi pus din nou pe picioare. Mă îndreptam cu

maşina spre mare şi mă gândeam să plec împreună cu Elsa în vacanţa de vară în Norvegia. Aveam chef să mă plimb pe marginea unor imense şanţuri teutonice, să pătrund în fiorduri, prin Vestfjord şi să ajung până la insulele Lofoten. Apoi să stau acolo cu pielea înroşită de vânt şi să pescuiesc în marea de culoarea cobaltului peşti mai mari decât mine. O femeie între două vârste conducea maşina în faţa mea, mă ţineam după ea de o bună bucată de vreme. Aş fi putut să semnalizez, să claxonez şi, accelerând, s-o depăşesc. Dar stăteam agăţat de volan, trăgând de timp. Părul scurt descoperea ceafa gânditoare a unei femei oprite pe coama unui deal. Una care rezistă cu spinarea ei de femeie tânără, dar care şi-a pierdut simţul orientării. *Gata, acum apăs pe claxon, îl fac să-i sune în oasele spinării.* Dar mă gândesc deja la mama. Şi ea îşi luase carnetul de conducere târziu, îşi făcuse un cadou. Urca în maşinuţa ei care mirosea a ceară de lustruit mobila şi se ducea cine ştie unde. Cu paltonul din stofă în braduleţi bine împăturit pe scaunul de lângă ea. Conducea exact ca femeia din faţa mea, strângând prea tare volanul, de parcă i-ar fi fost frică să n-o înjunghie cineva în spate cu un claxon. Angela, de ce viaţa se rezumă la atât de puţin? Şi unde este clemenţa? Unde este zgomotul inimii mamei mele? Unde este zgomotul tuturor inimilor pe care le-am iubit? Dă-mi un coşuleţ, fetiţo, coşuleţul cu care te duceai la grădiniţă. Vreau să pun înăuntru, ca nişte licurici în întuneric, luminile care mi-au traversat viaţa.

Femeia din faţa mea încetinea şi încetineam şi eu. Mă lăsam dus, docil ca un nou-născut în căruciorul lui. Câmpul de la marginea străzii era murdar. Cam pe acolo mi se oprise maşina cu câteva săptămâni în urmă.

Uşa verde era încuiată. Am bătut de mai multe ori, fără să mi se răspundă. Pe viaduct maşinile treceau ca fulgerul, cine ştie de câte ori trecusem şi eu peste el ducându-mă la mare, fără să am habar de viaţa care se afla dedesubt. În spatele pilonilor se vedeau alte locuinţe, barăci ruginite,

rulote. Caroseria unei maşini arse se ivea lugubră din iarbă, poate căzuse de pe viaduct şi n-a avut nimeni grijă s-o mai ia vreodată de acolo. În apropiere, pe o fâşie de argilă crăpată de soare, se târa un şarpe. Pielea lui neagră lucea, în timp ce se ascundea din nou în iarbă. Ea nu era. În timp ce mă îndepărtam, umbra locuinţei sale se întindea peste peisajul acela dezolant şi mă îngropa.

M-am urcat în maşină, am vârât cheia în contact, dar n-am învârtit-o. Am răsucit butonul radioului în căutarea unui post cu muzică. Mi-am sprijinit capul pe spătarul scaunului. Stăteam la umbră, afară zăpuşeala continua să bâzâie în acelaşi pustiu. Din când în când câte un ţipăt izolat se rostogolea jos din cine ştie ce gaură. Am stins radioul. Mi-am întins picioarele dincolo de pedale, am închis ochii pe jumătate şi am văzut-o. Printre gene, în deschiderea aceea de cinemascop. Traversa fundaţia sprijinită pe coloane de ciment a marelui bloc neterminat. N-am greşit aşteptând-o acolo. Alesese din nou scurtătura, ca să se ferească de soare. În zonele de lumină părea să se grăbească, pentru a încetini apoi atunci când intra în lungile umbre ale coloanelor unde devenea aproape neagră. Mă temusem că n-am s-o recunosc, dar am recunoscut-o imediat cum am văzut-o. Îndepărtată, minusculă, întunecată de umbră. Cu capul de sperietoare şi picioarele subţiri şi strâmbe. Îi recunoşteam mersul acela nesigur poate din cauza unui defect la şold. Fără s-o ştie se îndrepta către mine, asemeni unui câine vagabond care umblă în diagonală. Două plase mari cu cumpărături îi trăgeau braţele în jos. Greutăţi care nu-i echilibrau mersul, dimpotrivă, i-l dezechilibrau. Acuma cade, m-am gândit, acuma cade. Şi am pus mâna pe clanţă să ies, să merg în întâmpinarea ei. Dar nu căzu, intră într-o altă umbră. Am lăsat clanţa, dar am rămas pe loc. Fruntea-i înaltă apăru din nou în lumină şi odată cu ea senzaţia că nu pe ea o pândeam, ci pe mine însumi. În timp ce înainta în grătarul acela de lumini şi umbre, intram din nou, fotogramă după fotogramă, în stăpânirea timpului obscen

pe care îl petrecusem cu ea. Alunecasem pe scaun, transpiram nemişcat într-o apnee sexuală. Pentru că brusc îmi aduceam aminte... corpul ei stins, asemeni şemineului fără foc, gâtul alb, înclinat, privirea tristă, enigmatică. Nu, nu făcusem totul singur. Ea o dorise, tot atât cât mine. Mai mult decât mine. Şi peretele, şi scaunul care cădea în spatele nostru, şi încheieturile mâinilor imobilizate sus pe hârtia lucioasă a posterului îmi reveneau în faţa ochilor. Amintirea se afla în întunericul stomacului meu. Unde învia până şi mirosul nostru împreună. Mirosul delirului care şterge mirosul cenuşii. Fusese o acuplare disperată. Iar disperarea îi aparţinea în întregime, lipită de picioarele acelea scheletice care se îndreptau acum spre mine. Ea făcea dragoste aşa, nu eu. Mă trăsese de partea ei. Umbla cu plasele de cumpărături. Ce avea înăuntru? *Ce ai cumpărat? Ce mănânci? aruncă plasele alea, lasă-le jos şi vino la mine, câine.* Era foarte slabă în bătaia luminii. Părea unul dintre acele mici nevertebrate, cu exoscheletul anemic, care ies din pământ primăvara. Tot aşa şi ea părea să-şi facă apariţia dintr-o trudă. Mergea spre casă într-o zi oarecare a mizerabilei sale vieţi, fără uimire. Ce caracter avea? De ce se machia atât de puternic? Sacul din petice colorate i se lovea de picioare. Trebuia să plec. Se oprise într-un con de umbră. Puse jos una din plase şi-şi atinse ceafa încălzită, îşi dădu la o parte părul albicios. Am rămas să prind gestul acela, răsuflarea cefei lipicioase. Nu băusem, stomacul era în ordine, mintea lucidă. Şi exact în luciditatea aceea, cu stomacul în ordine, eu o doream. Nu mai aveam încredere în mine însumi, pentru că în chiar momentul în care o priveam, îmi pierdeam orice respect pentru ea. Nu era nimic adevărat, n-o aşteptasem să mă scuz, mă ascunsesem ca un vultur să-i sar în spate, s-o prind din nou. Ajunsese aproape lângă mine. Ar fi trecut fără să mă observe. Aş fi lăsat-o să dispară din oglinda retrovizoare şi aş fi plecat. Fără să mă mai întorc vreodată. Am aplecat capul şi mi-am privit mâinile aşezate pe

genunchi, ca să-mi amintesc mie însumi că eram un bărbat cumsecade.

Abdomenul i se opri în faţa portierei. Se aplecă să privească înăuntru. Am ridicat ochii şi de unde mă aşteptam să întâlnesc două găuri de spaimă, am dat peste o privire uşor distrată. Am ieşit afară din vizuină numai pe jumătate, am rămas sprijinit de uşă cu un picior în interiorul maşinii.

— Ce mai faci?

— Bine, şi dumneavoastră?

— Tutuieşte-mă.

— Cu ce ocazie pe aici?

— Am uitat să plătesc mecanicul.

— Mi-a spus, m-a întrebat dacă vă cunosc.

— Tutuieşte-mă.

— Bine.

— Ce i-ai spus?

— Că nu te cunoşteam.

Nu părea supărată, nu părea nicicum. Poate e obişnuită, m-am gândit, este una care o face cu oricine. Acum o priveam fără să mă mai tem de nimic. O umbră întunecată îi înconjura ochii, înfundându-i şi mai mult în faţa slabă. Venele albăstrui de pe gât se pierdeau sub bluza în carouri galbene şi negre dintr-o ţesătură elastică ce strălucea la soare, o haină ieftină, cusută la maşină de cine ştie ce copil asiatic. Nu se mai uita la mine. Îşi duse mâna la breton şi începu să-l tragă, să-l întindă în şuviţe subţiri, pentru a-şi ascunde fruntea prea mare, pe care mi se oprise privirea. Lumina puternică îi punea în evidenţă imperfecţiunile chipului şi ea simţea asta. Trebuia să aibă cu mult peste treizeci de ani, la colţul ochilor avea deja o reţea de riduri mici. Avea un chip trudit în fiecare centimetru de piele. Dar în ferestrele chipului, în ochi şi nări, în tăietura buzelor, acolo unde ieşea la suprafaţă suflul ei interior, foşnea o chemare ascunsă, inefabilă, ca o adiere de vânt prinsă în frunzişul pădurii.

— Cum te cheamă?

— Italia.

Am acceptat numele acela nefiresc cu un zâmbet.

— Ascultă, Italia, am spus, îmi pare rău pentru. Am vârât mâna în buzunar. Voiam să-ţi cer scuze, eram beat.

— Mă duc, altfel se dezgheaţă alimentele congelate.

Îşi îndreptă privirea spre una din plase, pe care n-o aşezase jos.

— Te ajut.

Mă aplecasem deja să-i iau plasele din mână. Dar mă opri cu un gest hotărât.

— Nu, nu sunt grele.

— Te rog, am şoptit, te rog.

În ochii ei nu mai era nimic. Era absenţa aceea pe care o văzusem deja, ca şi cum s-ar fi golit de orice urmă de voinţă. Am simţit în palmă sudoarea palmelor ei rămasă pe mânerul plaselor. Am coborât scările ruginite, am ajuns pe prag. Ea a deschis uşa, eu am închis-o în spatele nostru. Totul era învăluit în aceeaşi neschimbată dezolare, cuvertura cu flori de pe micul divan, posterul cu maimuţa ţinând biberonul între labe, acelaşi miros de clor şi otravă. Am simţit cum ceva se năruia în mine, o pastă moale şi caldă se insinua încetişor sub carapacea mea. Impulsul sexual nu se grăbea, era slab, de-abia se făcea simţit. Am pus plasele jos. O cutie de bere se rostogoli sub masă. Ea nu se aplecă s-o ridice. Stătea sprijinită de perete, privea spre fereastră, printre obloanele întredeschise. Mi-am lărgit nodul la cravată, în timp ce mă apropiam. Îmi simţeam testiculele grele, mă dureau. De data asta am luat-o pe la spate. Mă nelinişteau ochii ei, în fond era problema mea. Voiam să mă bucur de adunătura aceea de coaste, de ceafă. Poate că am zgâriat-o pe spate, dar nu m-am putut abţine. Apoi, am căutat în buzunarul pantalonilor portmoneul. I-am lăsat banii pe masă.

— Pentru alimentele congelate.

Nu mi-a răspuns, Angela. Poate că reuşisem s-o jignesc.

Mama ta era în grădină cu Raffaella, care vara închiria o casă de vacanţă pe plajă, nu departe de noi. Râdeau. M-am aplecat şi am sărutat uşor obrazul Elsei. Era întinsă pe un şezlong, mi-a trecut o mână leneşă prin păr. M-am retras imediat. Mă temeam că ar fi putut să-şi dea seama de parfumul celeilalte. Raffaella se ridică.

— Plec. I-am promis lui Gabry că o să-i duc crema pe care am făcut-o.

Petrecea o bună parte din zi în apă, cu o pălărie de frotir pe cap. Plutea la câţiva metri de mal, aşteptând ca cineva de pe plajă să se decidă să facă baie. Înotai puţin şi-ţi apărea în faţă ca o geamandură. Îi plăcea la nebunie să pălăvrăgească în apă şi avea o mulţime de lucruri de povestit, deoarece călătorea încontinuu. Elsa devenea vânătă lângă ea. Raffaella, în schimb, nu simţea frigul, costumul ei era întotdeauna ud chiar şi după apusul soarelui.

Ochii mi se opriră fără motiv pe coapsele ei robuste. Îmi abătu privirea cu obişnuita-i ironie. Râse.

— Ce să-i faci, spuse, arătând spre Elsa, slabele au întotdeauna o prietenă grasă. Îşi luă rochia de plajă. Eşti palid, Timo, de ce nu stai puţin la soare?

A murit acum trei ani, ştii. Am operat-o de două ori. Prima oară la sân, a doua oară am deschis şi am închis abdomenul într-o jumătate de oră. Am făcut-o pentru că era vorba despre o prietenă, dar ştiam că nu mai avea nicio speranţă. După prima operaţie nu s-a mai întors niciodată pentru control, s-a dus în Uzbekistan. Îi dăduse sarcomului posibilitatea de a face nestânjenit metastaze. Era o femeie tolerantă, Raffaella, lăsa pe oricine să trăiască. Pe vremea aceea, desigur, nu era bolnavă de cancer. Avea o pereche de saboţi care, în contact cu dalele, produceau un zgomot insuportabil. Am rămas în tăcere până când tropăitul acela deranjant s-a pierdut în tăcerea nisipului.

Picioarele Elsei ieşeau afară de pe şezlong. M-am aşezat

pe jos şi am început s-o mângâi. Îmi întindeam încet mâinile spre genunchii ei, avea o piele fină, parfumată de crema de plajă. De câte ori soseam la ea la mare, de câte ori mă gândeam la sosirea aceea, eram mulţumit. Acum eram acolo, ghemuit la capătul şezlongului ei, fără bucurie. Am remarcat o nepotrivire. Nu găseam ceea ce aşteptasem. Mici neatenţii: nimic proaspăt în frigider, costumul meu rămas, după ultima baie, să se decoloreze într-un loc însorit, cămaşa mea preferată necălcată. Şi mai ales Elsa, chipul ei deloc uimit. Nu mă simţeam aşteptat, nu mă simţeam iubit. Eram nedrept. Elsa mă iubea, cu raţiunea la care eu o obligasem primul, pentru că ea fusese, fără îndoială, mai pasională decât mine. Din dragoste, se adaptase frâielor mele. În timp ce eu, odată mort tata, dădeam înapoi. Simţeam că anumite incertitudini, anumite revolte interioare, evitate în timpul adolescenţei, reapăreau intacte. Şi mă aşteptam ca ea, care era întreaga mea familie, să-şi dea seama ce se întâmplă cu mine. Dar mamei tale, Angela, nu i-au plăcut niciodată persoanele slabe, iar eu din păcate ştiam, o alesesem tocmai pentru asta. Îi mângâiam picioarele şi n-o simţeam fremătând. Nu simţeam decât dâra dulceagă a cremei ei de plajă. O iubeam, dar nu mai eram în stare să-i atrag atenţia. O iubeam şi deviam în periferia aceea, între oasele celeilalte femei. Ea nu mă dezamăgea, nu avea amintiri lipite de carne. Mă culcam cu nimeni. În rătăcirile acelea euforice şi patetice, deveneam tânărul temerar care aş fi vrut să fiu şi nu fusesem. Coboram să mă joc în curte în ciuda mamei, în ciuda mâinilor ei palide rămase nemişcate pe pian. Tăiam broaşte. Scuipam în farfurie. După aceea eram singur, exact ca înainte. Dar parfumul crimei rămânea, urca din întuneric şi-mi ţinea companie acum, în timp ce un smoc de trestii pe marginea grădinii se legăna în bătaia uşoară a vântului.

— Îţi aduci aminte de bărbatul acela de la înmormântarea tatii? Elsa, sprijinindu-se pe coate, îşi înclină uşor capul spre

mine.

— Care?

— Acela care a citit.

— Da, vag.

— Ţi se părea sincer?

— Există oameni care se vâră în înmormântările altora, nenorociţi care nu au nimic mai bun de făcut.

— Nu cred că era unul din aceia, ştia porecla tatii şi plângea.

— Toţi au multe motive de plâns, înmormântările sunt doar o bună ocazie.

— Tu pentru ce plângeai?

— Pentru tatăl tău.

— Abia îl cunoşteai.

— Plângeam pentru tine.

— Dar eu nu eram trist.

— Tocmai de aceea.

Îşi trase picioarele de sub mâinile mele şi începu să râdă.

— Mă duc să fac duş, că e târziu.

Da, sigur, fă-ţi duşul! Eu mai rămân puţin. Privesc soarele care coboară în mare cu franjurii purpurii ai unui cer atât de frumos, încât te face să crezi în Dumnezeu, într-o lume unde morţii tăi te aşteaptă să-ţi spună că nimic nu se pierde. Mă gândesc la tata. Mă gândesc stând singur, aşa cum se cuvine să fie, sub cerul acesta cardinal. Poate îmi iau o bere din frigider, sau poate mă enervez dacă sticlele au rămas calde sub masă.

Era o pădure de lume acasă la Gabry şi Lodolo, în interiorul unui cerc de torţe ale căror flăcări se alungeau în bătaia vântului. Feţe bronzate îmi ieşeau în întâmpinare, dinţi albi în întuneric. Eram îmbrăcat cu costumul din în de culoare deschisă, fără cravată, părul ud încă pe ceafă îmi dădea un fior răcoros care îmi pătrundea sub cămaşă. Îmi lăsasem barba să crească în voie, ca la fiecare sfârşit de săptămână. Cu o cupă în mână salutam în dreapta şi în stânga. Supus ca un apostol. Lângă masa cu aperitive, Elsa

vorbea cu Manlio şi cu soţia lui, îşi mişca mâinile şi părul, zâmbea. Buzele ei splendide se deschideau repetat pe arcada superioară a dinţilor, uşor pronunţată, conştiente de puterea strânsă în acel mic defect. Rochia de satin, roşu-închis ca şi rujul, îi mângâia tresăririle sânilor tari, atunci când râdea. La petreceri ne despărţeam întotdeauna, ne plăcea să o facem. Din când în când, ne întâlneam o clipă pentru un comentariu în şoaptă, dar aproape întotdeauna îl lăsam pentru mai târziu, acasă, când ea cobora de pe tocuri şi-şi regăsea papucii. Prietenii noştri ne făceau să râdem, cu cât erau mai tragici, cu atât ne făceau mai mult să râdem. Vorbeam foarte urât despre ei, dar cu mult drag, şi asta era suficient să fim iertaţi.

Elsa prindea cu uşurinţă sâmburele oricărei legături, dădea la o parte coaja şi se afunda în fragilitatea miezului. Făcuse autopsia tuturor căsniciilor care ne înconjurau. Graţie ei, ştiam că prietenii noştri erau cu toţii nefericiţi. Acum păreau foarte mulţumiţi. Mâncau, beau, se uitau după femeile altora. Evident, nefericirea lor era suficient de agilă, ca să se evapore în paharele de vermut şi să alunece încet dincolo de grădina suspendată, jos pe mare, dincolo de motoscaful lui Lodolo cu marginile albe pe apa întunecată. Nu, nu mă simţeam înconjurat de suflete în suferinţă.

Manlio vorbea cu Elsa şi doar din când în când îi arunca o scurtă privire soţiei sale elveţiene. Martine îşi mişca sacadat capul, urmând mişcarea ochilor prea proeminenţi şi prea căscaţi. Minusculă, slabă, ridată: o broască-ţestoasă cu un colier de briliante. Bea. Nu acum, pentru că Manlio o supraveghea. Bea singură, când el era în operaţie. Naşteri, chiuretaje, fixare şi scoatere de ovule, prolapsuri uterine, de preferat în clinici private. Manlio ţinea la ea, o ducea cu el de douăzeci de ani, ca pe o marionetă cu arc. Chiar părea că o cumpărase într-un magazin de jucării. Corul prietenilor zicea: „Ce-o fi găsind la ea?” Eu însă nu găseam nimic special la el. Martine era o foarte bună gospodină, gătea

fără probleme *gigot d'agneau* sau paste făinoase şi nu avea păreri. Te îndopai şi uitai să-i mulţumeşti, nu se mulţumeşte unei marionete cu arc. Bineînţeles că Manlio o înşela; „bineînţeles", spunea Elsa, „un bărbat atât de spiritual, sangvin, cu anorexica aia alcoolică". Îi priveam în timp ce îmi făceam loc printre siluetele pe care le aveam în faţă şi mă gândeam că ar fi înşelat-o cu multă plăcere cu soţia mea. Bineînţeles. Elsa era atât de atrăgătoare, cu părul ei bogat, carnea tare, cu zâmbetul ei uşor nesigur, şi cu sfârcurile care apăreau ca o invitaţie. Glumea prea mult cu Manlio în seara asta. Era ginecologul ei, îi făcea testul Papanicolau, îi pusese spirala. Uitase toate astea. El, fără îndoială, nu le uitase. Cu trabucul între dinţi şi cu ochii roşii ca jăraticul. Şi cu marioneta acolo, la mijloc, trăgând din ţigara mentolată.

M-am dus să-mi iau alt pahar de vin, am atins uşor satinul roşu al Elsei. Manlio ridică paharul în aer, cu un gest care se voia complice.

Du-te unde trebuie să te duci, Manlio. Drept în aia generoasă a insultelor. Ai cămăşi făcute de croitor, cu monogramă pe buzunar, dar ai şi burtă, încă din timpul facultăţii ai pus pe tine o rezervă bună. Ce vrei? Vrei să te culci cu nevastă-mea, burtosule?

Manlio era cel mai bun prieten al meu. Fusese şi va rămâne, ştii. Un contract pe viaţă, pe care inima mi l-a impus fără niciun motiv precis.

Raffaella se dezlănţuise, clătinându-şi şoldurile groase în caftanul turcoaz brodat de sus până jos, alături de Lodolo, stăpânul casei, cu privirea drogată şi cămaşa şifonată, ca un musafir sărac. Livia, complet dusă, cu părul căzut pe faţă, braţele ridicate, îşi zdrăngănea bijuteriile etnice, întoarsă cu totul spre Adele, strânsă într-o rochie portocalie şi mişcându-şi numai umerii şi capul ca o liceană la primul bal. Soţii lor nu le băgau în seamă, stăteau deoparte, prinşi până peste cap într-una dintre formidabilele lor discuţii politice. Giuliano, lunganul cu părul albit înainte de vreme

din cauza Liviei, era aplecat peste Rodolfo, bărbatul Adelei, strălucitul avocat care în timpul liber juca într-o trupă de amatori şi care în vara ce avea să vină va fi divorţat de săraca Adele, închizându-i cu o îndârjire avocăţească robinetul privilegiilor, de la o zi la alta, fără milă şi fără ruşine. Dar viaţa este dulce, pentru că se deapănă în timp şi ne lasă timp pentru toate. Adele, în seara aceea, departe de viitorul ei, îşi scutura capul şi-şi arăta unul după altul cerceii în formă de vârf de săgeată care-i împodobeau urechile.

— Vino aici, chirurgule! îmi strigă.

Am trecut cu privirea peste zidul de capete pe care-l aveam în faţă şi am întâlnit pentru o clipă ochii mamei tale. Şi ea trebuie să fi fost cu cel puţin un pahar dincolo de limită, ochii îi luceau miopi. Îşi duse cu întârziere mâna la gură să ascundă un început de căscat. Nu dansez prea uşor, aproape întotdeauna mă ţin deoparte de agresiunea muzicii date la maximum. Dar dacă totuşi se întâmplă, mă postez în metrul meu pătrat şi nu mă mai mişc de acolo. Am închis ochii şi am început să mă clatin, cu braţele inerte pe lângă trup. Muzica mă pătrundea şi rămânea în mine, întunecată ca sunetul mării într-una din acele uriaşe scoici lucind la exterior ca smalţul. Văzusem de curând o astfel de scoică. Unde? Sigur că da, era acolo, lângă micul elefant de jad, pe mobila cu furnirul crăpat din casa femeii ăleia. Scoica aceea de prost gust, cu cârlionţul deschizăturii roz şi neted ca sexul unei femei, am întrezărit-o de mai multe ori printre picăturile de sudoare care mă făceau să-mi deschid ochii doar din când în când. Acum mă clătinam şi mai aprig, mă aplecam înainte, mult înainte, apoi mă îndreptam, îmi zvârleam capul înapoi. Deasupra, cerul deborda de stele, un întuneric plin de lumină uitată ca după un spectacol pirotehnic. Paharul îmi căzuse din mână, simţeam sticla sub tălpi. M-am dezechilibrat şi aproape am căzut în braţele Raffaellei. „Fii atent, Timo, că eu nu te refuz!” şi râse cu gura până la urechi, râseră şi Livia şi Manlio, care acum

ţopăia în spatele meu, căutând complicitatea unei mititele cu privirea rătăcită. Am cuprins talia groasă a Raffaellei şi am tras-o după mine într-un duet clătinat. Ea se împiedica în caftanul prea lung, burta-i mare gâlgâia lipită de a mea când o catapultam în mulţime. *Să dansăm, Raffaella. Să dansăm. Peste câţiva ani burta ta va fi sub mâinile mele o halcă de carne izolată între bucăţi de pânză şi de pe perna cu ştampila albastră a spitalului îmi vei spune: „Păcat, în sfârşit, slăbisem...” şi vei izbucni în plâns. Dar acum râzi, şi dansează, şi distrează-te!* Dansez şi eu, Angela, în samba amintirilor. Şi eu neştiutor, ca toţi ceilalţi. Ca mama ta. Îşi scosese pantofii şi dansa ţinându-i în mână. Tălpile i se arcuiau, degetele îndrăcite apăsau pardoseala ca pe nişte struguri din care iese mustul. Muzica era sub picioarele ei.

— Fii atentă, am spart un pahar.

Şi am fugit de pe ringul dansatorilor.

Grădina, suspendată pe o amplă terasă, era plină de plante exotice cu un aspect înfricoşător: unele, foarte înalte, aveau pe tulpină enorme excrescenţe şi un frunziş ascuţit şi rigid, altele erau pline de ace culminând într-o inflorescenţă prăfuită. Luna decolora anemicul lor pigment cu încă o spoială albicioasă. Traversam grădina şi mi se părea că mă plimb într-o colonie de fantasme. M-am apropiat de gard. Apa era foarte calmă, de un albastru profund. Am privit în depărtare, la orizont, spaima mării în întuneric. Tata murise, se dusese pentru totdeauna. Căzuse pe stradă din cauza unui infarct. Iar eu nu mai eram un fiu. Cu costumul de in deschis la culoare şi faţa întunecată, acum eram şi eu o fantasmă. M-am întors la petrecere. Îi pândeam, dincolo de cortina acelei grădini spectrale, pe prietenii mei. Ne cunoşteam din timpurile fragile ale idealurilor, ale bărbiţelor de ţap. Ce se schimbase? Spaţiul din jurul nostru, vântul care ne bătea peste tot, atunci când eram locuitorii unor zone deschise. Într-o dimineaţă am închis ferestrele, primăvara era pe sfârşite, corpul unei rândunele plutea în streaşină. Brusc, ne-am retras în noi

înşine. Ne-am ras în faţa oglinzii şi sub lamă era chipul taţilor noştri, chipul de care râseserăm. Ajunseserăm să fim cravate în lume, onorarii, contabili şi discuţii ce-şi schimbă direcţia. Până într-o seară, iarna trecută, pe divanul noii case a lui Manlio, un divan lung, de firmă. Începusem prin a măsura divanul şi descoperisem că locuinţa lui era de două ori mai mare decât a noastră, sau poate Elsa fusese cea care îmi atrăsese atenţia. Participam la discuţie, sorbeam câte o înghiţitură, Martine îmi servea aperitivele, vorbeam, şi cu coada ochiului o priveam pe Elsa. Aşezată pe braţul divanului, picior peste picior, soţia mea privea afară. Nu cerul, nu. Măsura metrii pătraţi ai terasei ce dădea spre râu. Fără să-mi dau seama, ridicasem prea mult vocea, devenisem agresiv. Manlio mă fixa uimit, cravata roşie de caşmir îi intrase în paharul de cristal. La întoarcere, în maşină, mama ta, privind strada pe care plouase de curând, spunea: „Scuză-mă, cât poate câştiga unul ca Manlio?” Am mormăit o cifră. Mai târziu, acasă, în timp ce făceam pipi am început să plâng. Înţelesesem brusc că îmbătrânisem.

Acum însă, lipit de gardul grădinii aceleia infernale, râdeam, râdeam singur ca un nebun. Mai jos, ascunsă de o stâncă, micuţa Martine păştea, beată şi fericită.

Treaz încă în toiul nopţii, privesc golul din fereastra larg deschisă, acolo unde palmierul îşi foşneşte frunzele întunecate. Mama ta doarme, rochia ei roşie e aşezată pe scaun. Îmi simt braţul amorţit şi apoi umărul. Îmi vâr cotul sub pernă să mă ridic puţin şi o lovesc cu piciorul. Ea se întoarce în întuneric.

— Ce ai?

Are vocea obosită, dar îngăduitoare. Nu-mi mai simt braţul, mă tem să nu fac un infarct. Îi iau mâna, i-o strâng. E îmbrăcată cu cămaşa de mătase cu bretelele lucitoare ca nişte funde subţiri. Stă pe o parte, cu sânii uşor strânşi unul într-altul, mă apropii de ea. Mă îngrop în parfumul ei. Îi dau la o parte cearşaful. O rază de lumină îi cade pe picioare.

— Nu ţi-e somn?

Nu-i răspund, buzele îmi sunt deja pe coapsele ei. Ea nu mai spune nimic, îmi vâră o mână în păr şi mă mângâie. A înţeles, mă cunoaşte, ştie cum fac dragoste. Nu ştie că o fac atunci când mi-e frică. Ştiu că nu pot s-o uimesc, dar asta nu mi se pare chiar atât de groaznic. Absenţa uimirii ne dă siguranţă, ne îndreptăm spre o stare de bine distribuită în manieră echitabilă. Este un adagio precis ca şi ticăitul unui ceasornic pe noptieră. Trupurile sunt calde, sexele, muşchii bine educaţi pulsează blând. Dar în partitura asta, iubita mea, există ceva mort, mă gândesc, în timp ce părul tău îmi intră în gură, şi te strâng cu putere, pentru că în noaptea asta îmi este frică. Atingem plăcerea cu ochii închişi, singur fiecare ca un copil pedepsit.

Mama ta se scoală pentru că îi este sete. Traversează întunericul camerei, o aud cum coboară în bucătărie. Mă gândesc la trupul ei gol, abia luminat de beculeţul de la frigider, şi mă întreb dacă mă mai iubeşte încă. Se întoarce cu o Coca-Cola în mână.

— Nu vrei o înghiţitură?

Se aşază pe pervazul ferestrei şi rămâne acolo să bea privind afară. Acum în faţa frunzelor întunecate ale palmierului se află ea, cu spatele lipit de perete şi picioarele uşor îndoite. Cu trupul gol pe fundalul nopţii, pe fundalul fantasmelor mele. Se află mai sus decât mine, nemişcată şi lucitoare ca o statuie de bronz. Şi gândul acela îmi trece prin cap ca şi cum ar fi singurul care există.

— Să facem un copil.

Am luat-o prin surprindere. Zâmbeşte, pufăie pe nas, îşi ridică sprâncenele, se scarpină pe picior, o serie de mici manifestări de stânjeneală.

— Scoate-ţi spirala.

— Glumeşti?

— Nu.

Şi simt că ar vrea să nu fi înţeles. Suntem căsătoriţi de doisprezece ani şi nu am simţit niciodată nevoia să

adăugăm ceva cuplului nostru.

— Ştii că nu cred.

— Ce nu crezi?

— Nu cred în lumea asta.

Ce spui? Ce-mi pasă mie de lume, de toată carnea aceea anonimă. Acum vorbesc de noi. De micul meu penis, de mica ta vulvă. Acum vorbesc despre un punctuleţ. De un licurici în întuneric.

— Nu mă simt în stare să aduc un fiu pe lumea asta.

Îţi strângi picioarele, te faci mică şi ai vrea să fii un gândac, să te poţi strecura pe lângă perete. Şi unde vrei să te caţări? Nu vrei un copil pentru că lumea asta este violentă, poluată, trivială? Întoarce-te aici, întoarce-te jos la mine. Stau gol pe pat şi te aştept. Dă-mi un răspuns mai bun.

— Şi apoi, nu cred că aş fi în stare să ţin un nou-născut în braţe, mi-ar fi frică.

Sau ţi-e frică să renunţi la femeia care eşti, care îţi place? Ştiu, iubito, nu e nimic rău în asta, egoismul ne consolează, ne ţine companie. Şi ai obosit să te simţi scrutată şi poate că acum ţi-e frig. Te mişti, te chinui. Te temi că nu îmi mai ajungi.

— Dar tu de ce vrei un copil?

Aş putea să-ţi spun că am nevoie de un fir să cos gândurile trăsnite care îmi vin în minte, să le ţin împreună. Pentru că pierd bucăţi. Şi aş vrea o mică bucată nouă în faţa mea. Pentru că sunt un orfan, aş putea să-ţi spun.

— Pentru că vreau să văd zburând un zmeu, spun, şi nu ştiu ce am spus.

În sfârşit, tensiunea slăbeşte, a fost un joc, o glumă. Mama ta mă priveşte din nou fără neîncredere.

— Cretinule, râde.

Şi bea o înghiţitură de Coca-Cola.

— Ne simţim bine şi aşa, nu crezi?

Dar eu mă gândesc la un fir care vibrează în vânt, la o mică încheietură care să mă ţină prins de pământ. Eu sunt,

Elsa, zmeul acela, eu sunt cel care zboară. Un trapez de stofă sfâşiată pe cer şi jos umbra lui mare care urmăreşte puişorul meu, bucata care îmi lipseşte.

De ce nu te-am dus la şcoală cu maşina? Ploua, te duc des atunci când plouă. Aveam prima operaţie la ora nouă, dar puteam să ajung, te lăsam puţin mai devreme, ai fi rămas sub porticul de la intrare să vorbeşti cu prietenii tăi aşteptând să sune. Îţi place să ajungi la şcoală mai devreme, iar mie îmi place să te am lângă mine în maşină în timp ce afară plouă. Geamul se abureşte de la respiraţia noastră, te întinzi şi-l ştergi. Nu eşti niciodată somnoroasă, eşti întotdeauna cât se poate de trează dimineaţa. Controlezi tot ce mişcă în jur. Vorbim puţin, eu îţi privesc vârful degetelor ieşind afară din mânecile prea lungi, pe care ţi le tragi tot timpul în jos. Te îmbraci cu puloverele acelea ciudate, scurte în talie, dar cu mânecile foarte lungi. Dar nu ţi-e frig la burtă, Angela? Nu, ţi-e frig la mâini, nu este *trendy* să-ţi fie frig la burtă. Te acoperi bine cu jacheta, dar dedesubt eşti de fapt prea dezbrăcată, vară, iarnă, pentru voi e acelaşi lucru, nu vă mai schimbaţi hainele în funcţie de anotimp, nu mai e la modă.

— Cum merge şcoala?

— Bine.

Spui mereu că merge bine. Mama ta zice că nu străluceşti, ea e cea care vorbeşte cu profesorii. Înveţi cu radioul deschis, şi eu învăţam cu radioul deschis, nu ţi-am spus niciodată. Eşti ca toţi ceilalţi, e o problemă a tuturor tinerilor de azi, nu ştiţi să vă concentraţi. Dar mama ta spune că sunt prea indulgent cu tine. E adevărat, i-am lăsat ei sarcina de a te educa. Te pune să-ţi strângi patul şi să cureţi baia după ce faci duş. Eu însă îţi mângâi dezordinea, fără să ţi-o reproşez. Azi dimineaţă, pe maşina de spălat era un tampon lăsat de tine, l-am aruncat eu.

— Ciao, tati.

Îmi place când îmi spui aşa. Eşti bună, ai o expresie

caraghioasă, plină de ironie. Te privesc în timp ce cobori din maşină şi alergi prin ploaie. Poate o să rămâi corigentă, cui îi pasă. Eşti gheara mea în lume, Angelina, în lumea asta care înaintează fără schimbări de anotimp.

Doar de puţină vreme am început să ne intuim unul pe celălalt, de când ai început să te ciondăneşti cu mama ta. Ştii, aşteptam momentul acesta, am stat cu braţele încrucişate atâţia ani. Ai întâlnit zâmbetul meu când ai ieşit din baie, pentru că acolo, în chiloţi, cu fardurile de ochi răsturnate în chiuvetă, vă încăieraţi întotdeauna. Ţi-am zâmbit. Şi tu mi-ai zâmbit. Mama ta s-a enervat:

— În sfârşit, aveţi aceeaşi vârstă, a spus.

Ea nu voia să-ţi cumpărăm scuterul, nici eu nu voiam, dar nici să te refuz. Ne-ai bătut la cap o mulţime de vreme, metodic, fără să oboseşti vreodată. Atunci am spus:

— Oricum se va urca pe ale altora, se va urca fără cască, se va urca în spatele vreunuia care poate să meargă prea repede.

Mama ta a spus:

— Nici nu se discută.

Eu am tăcut şi ea a ieşit fără să mă salute în ziua aceea. Dar adevărul este că voiam să-ţi văd ochii strălucind, voiam să mi te arunci de gât: „Mulţumesc, tati.”, o voiam ca un copil. La sfârşit, cel mai emoţionat eram eu. Dar o ştia şi mama ta, eram învinşi. Nu ştim să-ţi spunem nu. Nu ştim să ne-o spunem nouă înşine. Ea s-a dat bătută mai repede decât credeam. Apoi au urmat sfaturile şi jurămintele. Aplecat pe tejgheaua unui magazin, completam cecul. Am ales cea mai scumpă cască. Mama ta a ciocănit-o cu încheieturile degetelor să-i încerce duritatea, un ultim inutil gest de apărare. Apoi a pipăit căptuşeala care trebuia să protejeze capul tău. Capul *său.*

— Ţine şi cald, a spus şi a zâmbit trist.

Tu i-ai strâns umerii, ai scuturat-o, ai cuprins-o ca o furtună blândă. Bucuria ta i-a alungat melancolia.

Şi pentru prima oară ne-am întors acasă fără tine. Tu erai

în spate cu scuterul, urmăreai maşina noastră care mergea foarte încet. În oglinda retrovizoare îţi vedeam casca roşie. Îmi aduc aminte că am spus:

— Nu putem trăi cu frică, trebuie s-o lăsăm să crească. Şi mă temeam să gândesc: trebuie s-o lăsăm să moară.

Am aruncat cheile pe măsuţa din hol şi mi-am scos imediat pantofii. Consultasem toată după-amiaza la cabinet. Ultimul pacient a fost o femeie evident bogată. Cu ochii încremeniţi într-o unică expresie, identici cu nasturii mari ai taiorului. Iniţialele creatorului de modă imprimate pe nasturii aceia continuau să-mi plutească în faţa ochilor, ultimul bobârnac al zilei. Am început să mă dezbrac în drum spre baie. Am intrat sub duş, a sunat telefonul.

— Ţi-ai cumpărat ceva de mâncare? Mama ta era punctuală ca întotdeauna.

— Sigur.

Bineînţeles că minţeam. În vara aceea trăiam cu *arancini,* nişte turte de orez prăjite, cât se poate de gustoase. Mă opream să le mănânc într-un local care astăzi nu mai există. Era acolo o tejghea de marmură şi un bărbat costeliv îmi servea tăcut porţia de mâncare. Trei arancini pe o farfurie grea de cârciumă. Ştii, fetiţo, viaţa este o hârtie adezivă uşor mincinoasă, lipiciul pare să reziste, pare că multe lucruri trebuie să reziste. Apoi o desfaci şi îţi dai seama că lipsesc o grămadă de lucruri, rămân doar două-trei fleacuri. Ei bine, pentru mine, printre cele două-trei fleacuri, se află o farfurie adâncă de cârciumă cu trei arancini pe ea.

Când mă aflam în oraş, îmi lipseau cinele mamei tale. Dar, stând în picioare, gol în mica mea baltă, îmi plăcea gustul acelei absenţe. Era gustul singurătăţii, al unei mâini ascunse între picioare. Şi trecând dintr-o cameră într-alta descopeream că dorul este un sentiment foarte elastic, prin care poţi să faci să treacă tot ce vrei. Unul dintre mucegaiurile inimii care se hrănesc cu buna companie. Am

deschis televizorul. Era un program atât de estival, încât prezentatorul se agita într-o piscină, pe o insulă de polistirol, lângă o sirenă neagră. Am închis sonorul, lăsând ca albastrul acela fals să se reflecte împrejur. M-am dus în cameră, am luat de pe noptieră cartea pe care o citeam, m-am întors în sufragerie şi m-am trântit gol pe divan. Ca atunci când eram copil şi ai mei plecau în concediu, iar eu rămâneam să învăţ. Îl ajutam pe tata să pună ultima sacoşă în portbagajul cât se poate de nepractic al Lanciei coupé. Îmi petreceam zilele făcând dezordine în casă. Împrăştiam sistematic, peste tot, cărţi, chiloţi, resturi de mâncare. Îmi plăcea să violez locurile modeste pe care mama le păstra dichisite toată iarna. Iar când, la sfârşit, fiecare lucru era din nou la locul lui, reuşeam să supravieţuiesc mai uşor între pereţii aceia pentru că păstrau amintirea ofensei mele estivale. Cred că era aceeaşi plăcere pe care o simte un chelner murdar, atunci când scuipă pe furiş în farfuria unui client prea pretenţios.

O bubuitură surdă şi îndepărtată intră pe fereastră străpungând tăcerea. Poate se schimbă vremea. Cu o seară înainte lăsasem un scaun pe terasă. Mi-am îmbrăcat halatul şi am ieşit să-l iau. O pasăre care nu migrase a intrat în curte şi acum se învârtea speriată, jos, printre plantele din grădina blocului, căutând o cale de ieşire. Mă uitam la ea în timp ce se oprea să se odihnească, aproape luptând cu greutatea aerului foarte cald, care se întunecase brusc. În scurtă vreme va începe să plouă. Am rămas afară aşteptând răcoarea care poate se apropia. Scaunul, deşi tapiţat, nu era deloc confortabil. Un fâlfâit negru de aripi îmi trecu pe deasupra capului, pasărea reuşise în sfârşit să-şi ia zborul spre cer. În curte aerul era din nou nemişcat şi greu. Furtuna va rămâne departe. M-am întors în casă şi m-am spălat pe dinţi.

Ce pot să fac, mireasa mea, în noaptea asta am chef să intru în trupul unei femeiuşti, să mă frec de capul ei de rafie. Am chef de o răsuflare caldă, de un câine care îmi

linge mâna pe întuneric. Este ultima oară, îţi jur în timp ce dormi. Eram pe punctul să o trădez din nou, nu aveam chef să-mi stric seara. Încetul cu încetul, în timp ce părăseam oraşul şi mă strecuram spre periferie, deveneam tot mai euforic, pentru că era ca şi cum aş fi mers într-o altă lume, într-un oraş cu locuinţe lacustre, dincolo de apă, într-un mic Saigon. Şi toată urâţenia aceea care se apropia, luminile tremurând îmi ieşeau în întâmpinare ca un parc de distracţii rămas deschis numai pentru mine.

Era prima oară că mă duceam la ea noaptea. Şi îmi plăcea să recunosc lucrurile, să le pipăi pe întuneric, ca un hoţ. Sugeam din nou aroma nesănătoasă a acelor locuri ca pe un balsam, împreună cu partea din mine de care mă temeam şi pe care o chemam în întuneric. Treptele nesigure, murdăria de pe jos, umbrele lungi ale etajelor, totul tăcea, în afara inimii mele de lup. Noaptea înghiţise scara de fier din exterior, m-am repezit în întunericul ei, într-o învăluire tot mai ademenitoare. Ultima etapă, şanţul de sub viaduct. Nemişcat, ca o mare sfârşită. Apoi, ultimii paşi către palafita sa, către mica metresă a Saigonului meu. La fereastra de la balcon nu se vedea nicio lumină. Cu mâna strânsă am bătut la uşa verde. Mă împiedicasem pe trepte, mă durea glezna. Am întors pumnul pe lateral şi am bătut cu mai multă insistenţă, ca şi cu un ciocan. Unde era la ora aceea? Ieşise cu prietenii ei, de ce n-ar fi putut să aibă un grup de prieteni? Într-unul dintre localurile nocturne care par nişte hale industriale cu un far îndreptat spre cer. Dansa în înghesuială, cu ochii închişi, ca prima oară când am văzut-o lipită de tonomat. De ce să nu danseze? Poate că avea pe cineva, un mizerabil ca şi ea, care acum o strângea în braţe, iar eu nu existam în gândurile ei. Poate că era o prostituată, de altfel îmi accepta banii fără să se supere. În clipa asta picioarele ei scheletice băteau un trotuar întunecat, cine ştie unde, pe o stradă uitată a oraşului. Cu braţul agăţat de fereastra unei maşini negocia preţul, cu faţa aceea chinuită şi ochii înfundaţi, murdari de

machiaj. Poate în maşina aceea se afla Manlio. El, din când în când, se distra să agaţe câte o creatură nocturnă. De ce nu ea? Nu, ea nu. Încetasem să mai bat, braţul extenuat îmi tremura. Ea nu era frumoasă, era spălăcită, deprimantă. Micimea ei mi se părea o protecţie, nimeni nu putea să şi-o imagineze când devenea alta şi corpul ei stins se aprindea de viaţă. Dar poate că aşa se comporta cu toţi. Cine eram eu să merit ceva în plus? Am ridicat braţul care mă durea şi am bătut din nou. Nu era acasă. Curva nu era acasă. Învins, am întors spatele uşii şi am privit noaptea. Viaductul pustiu şi mai încolo barăcile unde foşneau uşoare semne de viaţă trează încă. *Poate acolo merge, la ţigani, se îmbată în rulota lor, pune să i se ghicească mizerabilul ei destin.*

Am auzit un geamăt uşor şi ceva foşnind dincolo de uşă. M-am gândit la trupul ei, la mâini, şi încă o dată am fost surprins că nu mi-o aminteam clar, cum aş fi vrut.

— Italia, am şoptit, Italia…

Era ca şi cum aş fi ascuns-o sub o pelerină, fixând-o într-un loc, în camera închisă a numelui său, ea şi nimeni alta.

— Italia, şi mângâiam lemnul uşii.

Se auzi un chelălăit, o gheară care zgâria şi am recunoscut câinele. Începuse să mârâie, bietul animal orb, mizerabil ca stăpâna lui. Un mârâit înăbuşit, de câine bătrân, care obosi imediat. Am zâmbit. *Se va întoarce, dacă a lăsat câinele înseamnă că se întoarce, iar eu o voi aştepta. Voi face ce vreau cu corpul ei, pentru ultima oară.*

O maşină trecu pe viaduct, lumina farurilor linse pereţii casei. Printre cărămizile de deasupra capului am văzut strălucind ceva. Atunci mi-am adus aminte de cheie. Am întins mâna şi am găsit-o printre cărămizile dislocate, în bucata de gumă americană mestecată. Am strâns mâna. Şi era ca şi cum aş fi prins-o pe ea. Nu ar fi trebuit să o fac, dar căutam deja în uşă gaura în care să vâr cheia aceea lipicioasă.

Înăuntru era întuneric beznă şi se simţea obişnuitul miros, doar că mai stătut. Eram în casa ei şi ea lipsea, iar

abuzul acela mă excita. Acum îmi plăcea să cred că nu era o întâmplare cheia lăsată pe uşorul uşii, ci că o lăsase acolo pentru mine. Am pipăit peretele. Am găsit întrerupătorul, sub o apărătoare spartă. În mijlocul camerei s-a aprins un bec economic. Câinele orb stătea în faţa mea cu ochii lui albi, o ureche dreaptă, alta fleşcăită. Un paznic cu adevărat mizerabil. Am stins. O voi aştepta pe întuneric, fără nicio lumină. Întunericul mă ascundea de mine însumi. Am făcut câţiva paşi bâjbâind şi m-am trântit pe divan. Casa era inundată de linişte. Erau doar micile zgomote ale corpului meu de invadator şi respiraţia câinelui care se vârâse la locul lui, sub divan. Începeam să mă obişnuiesc cu întunericul şi să disting formele mobilelor, bibelourile negre şi profilul şemineului pe perete. Părea un altar închis. Pentru că pe întuneric casa avea o sacralitate a ei şi o delăsare a ei. Ea exista în absenţă, exista mult mai mult. Ultima oară o târâsem pe divan. Nu ne privisem niciodată. M-am aplecat să caut locul în care între braţul divanului şi spătar îşi înăbuşise gemetele. Am îngenuncheat, mi-am frecat pe întuneric faţa de locul acela. Italia stătuse aşa, imobilizată acolo. Căutam cu nările, cu gura. Căutam ceea ce ea trebuie să fi simţit în timp ce o posedam. Voiam să fiu ea, pentru a simţi efectul pe care îl provocam în carnea ei. Nici măcar n-am încercat să rezist. Am alunecat în grabă în vârtej, aproape fără să-mi dau seama. O plăcere călduţă şi profundă mi-a cuprins abdomenul, apoi umerii, gâtul. Exact ca plăcerea unei femei.

Dar curând am redevenit bărbat, Angela, şi nu mi-a rămas nicio plăcere. Doar mirosul respiraţiei mele, în timp ce ultimele gemete mureau pe divanul acela. Şi stânjeneala, şi o neaşteptată tristeţe, care în întunericul acela violat era şi mai tristă. Picioarele îmi înţepeniseră şi eram murdar ca un adolescent. Câinele, care nu pierduse un geamăt din orgasmul meu, îmi stătea lângă genunchi. M-am ridicat şi, lovindu-mă de lucruri, am căutat baia. Am găsit o uşă şi un fir electric pe perete, l-am urmat până la

întrerupător. M-am surprins în oglinda pe care o aveam în faţă: ochii atinşi de lumina unui fulger malign. Mă aflam într-o criptă cu faianţă veche. Am deschis robinetul. În timp ce îmi aplecam faţa deasupra chiuvetei, am văzut într-un pahar agăţat de un suport de fier o periuţă prea mult folosită. Împreună cu scârba pentru firele acelea crăcănate m-a cuprins scârba de mine însumi. Pe marginea vanei mici de tot era aşezat un covoraş de gumă. Perdeaua din plastic mucegăită a duşului atârna pe bara de susţinere, înfăşurată pe jumătate. Săpunul era perfect aranjat în savonieră. Pe etajera de sub oglindă se aflau doar o cremă de mâini şi un borcănel de sticlă opacă în care se zărea fondul de ten pe care Italia şi-l întindea pe faţă. Pe jos era un coş de nuiele, am ridicat uşor capacul, înăuntru erau câteva haine murdare. Privirea mi s-a oprit pe o pereche de chiloţi mototoliţi. Şi am simţit în mine o voce grea care mă implora să-i vâr repede în buzunar şi să-i iau cu mine. Am ridicat din nou privirea în oglindă şi mi-am întrebat ochii de lup ce fel de bărbat devenisem.

Am stins lumina şi m-am întors în cameră. Când am trecut pe lângă divan pe întuneric, m-am aplecat să îndrept cuvertura înflorată. Câinele schelălăi, îl călcasem pe labă. Am închis uşa şi am împins cheia în ascunzătoarea ei, dar guma îşi pierduse elasticitatea. Am încercat să o înmoi între degete, pentru că nu aveam niciun chef să o fac cu salivă. Am auzit un zgomot, un ţăcănit îndepărtat de tocuri pe treptele metalice. Am vârât guma în gură şi am mestecat cu putere. Am scăpat cheia din mână, m-am aplecat să o caut. Ţăcănitul încetase, înăbuşit de pământ. Am găsit cheia, am împins cu putere degetul mare şi am reuşit să o lipesc în crăpătura dintre cărămizi. Am ajuns jos, în iarbă, şi m-am ascuns în spatele zidului casei, lângă caroseria maşinii arse. Ea apăru aproape imediat. Două picioare negre, fără grabă, obişnuite cu întunericul. Şi între ele nelipsitul sac. Părea obosită, avea spatele mai strâmb ca de obicei. Întinse mâna în golul de deasupra porţii, dar cheia îi

căzu în cap. M-am lipit de zid, în timp ce ea îşi căuta în păr. Cu un singur ochi i-am văzut degetele atingând cheia, în timp ce expresia feţei i se schimba, de-abia o vedeam, dar intuiam că o năpădea un sentiment precis. Prinse cheia şi o cântări între degete: îşi dăduse seama că era udă. Privi în jur în întuneric, apoi ochii i se îndreptară în direcţia mea. *Acum mă va descoperi, va veni să mă scuipe în faţă.* Făcu doi paşi, apoi se opri. Luna o lumina uşor. Stăteam aplecat în spatele scheletului maşinii arse. Privea întunericul în care mă ascundeam şi poate că reuşea să mă vadă. Privirea i se pierdea în gol, dar era ca şi cum ar fi ştiut că eram acolo, i se vedea pe faţă că se gândea la mine. Nu merse mai departe. Se întoarse, vârî cheia în broască şi închise uşa în spatele ei.

În seara următoare cinam împreună cu Manlio într-unul dintre localurile din centru cu mese puse afară, mese care se mişcă pe pavaj şi trebuie să te apleci să pui o bucăţică de lemn sub un picior, apoi te ridici şi-ţi dai seama că se clatină în altă parte, exact ca şi viaţa. Manlio glumea, se umfla în pene, dar nu era vesel. Avusese un necaz în sala de naşteri, bâiguia câteva fraze de efect, îşi plângea de milă şi, evident, minţea. Era fără să vrea nesincer, nu se scrutase niciodată atent şi nici nu avea intenţia să o facă. Urmărea mişcările celorlalţi şi sfârşea prin a le da ascultare. În seara aceea, cu ardoarea unui adevărat prieten, încerca să pătrundă în vizuina profundă în care eu călătoream fără chef. O făcea deja de câtăva vreme. Eu, tăcut, distrat, mă repezisem la aperitiv cu o furculiţă violentă, dar apoi l-am lăsat în farfurie, fără să mai comand nimic. Manlio încerca să fie alături de mine, îmi lua cu împrumut dispoziţia şi între timp ciugulea din diverse farfurii, ardei, urdă prăjită, broccoli căliţi.

— Tu te duci la curve?

Nu se aşteaptă la o asemenea întrebare, nu de la mine. Zâmbeşte, îşi toarnă de băut, plescăie.

— Te duci sau nu?
— Dar tu?
— Eu mă duc.
— Nu cred.

Cine ştie unde e cu gândul, poate la Elsa. Nu i se pare credibil că, având o asemenea soţie, eu mă duc cu altele plătind. Dar schimbarea subiectului nu-i displace, alunecă bine în corpul dedat la vin.

— Şi eu din când în când… Acum seamănă cu un copil.
— Întotdeauna cu aceeaşi sau le schimbi?
— Cum se nimereşte.
— Şi unde te duci cu ea?
— În maşină.
— De ce te duci?
— Ca să mă rog. Ce întrebare tâmpită! Râde şi ochii i se strâng de tot.

Nu este o întrebare tâmpită, Manlio, îţi dai seama prea târziu, în timp ce priveşti o turistă care trece îmbrăţişată de un gigant în bermude. Acum ai o expresie amară.

Mai târziu, îi spun că nu e adevărat, că nu mă duc la curve. El se supără, dar continuă să râdă, i se înroşeşte faţa, zice că sunt un măgar, „acelaşi măgar dintotdeauna”. Dar între timp plictiseala a dispărut, atmosfera s-a schimbat, a intrat în încăperi mai intime, unde clipeşte ceva care seamănă a adevăr şi poate chiar este, iar Manlio, în timp ce se îndreaptă spre maşină, are alura unui om sincer. Disperat. Ne salutăm grăbit, cu două lovituri pe umăr, şi după câţiva paşi în întuneric suntem departe, fiecare de-a lungul propriului trotuar. De celălalt, nici urmă. Prietenia noastră este una igienică.

Aş putea să-ţi spun, Angela, că umbrele stâlpilor electrici păreau să cadă peste mine ca nişte păsări moarte, iar în căderea aceea vedeam prăvălindu-se pe parbriz tot ceea ce nu aveam, şi aş putea să-ţi spun că în timp ce conduceam cu mare viteză şi umbrele cădeau tot mai repede, urca în mine dorinţa să umplu acest gol cu orice. Aş putea să-ţi

spun multe lucruri care acum ar suna adevărate, dar care poate că nu au fost. Nu ştiu adevărul, nu mi-l amintesc. Ştiu doar că mergeam spre ea fără niciun gând precis. Italia nu însemna nimic. Era fitilul negru al unei lămpi cu petrol, focul era în afara ei, în lumina aceea uleioasă care îmi învăluia nevoia şi tot ceea ce îmi lipsea.

Începea lunga stradă străjuită de copaci unde îşi făceau veacul femeile ce se vindeau. Farurile maşinii băteau pe corpuri mişcătoare ca nişte meduze în noapte. Le acopeream cu lumină înainte de a le restitui întunericului. Am încetinit lângă unul dintre ultimii copaci. Fata care s-a îndreptat spre maşina mea avea picioare de plasă neagră şi o faţă perfectă pentru comerţul pe care îl făcea, aspră şi infantilă, tulbure şi melancolică: faţa unei curve. Croncăni ceva, poate o înjurătură, în timp ce o lăsam să dispară în oglinda retrovizoare.

Era. În noaptea aceea era. Uşa se deschise încet, câinele ieşi pe prag, veni să mă miroasă, să dea din coadă între picioarele mele şi păru să mă recunoască. Italia era acolo în faţa mea, cu mâna foarte albă sprijinită de uşă. Am împins-o înăuntru cu trupul meu. Poate dormea, pentru că gura ei era mai puternică decât de obicei. Mi-a plăcut. Am prins-o de păr, am obligat-o să-şi încline capul, să se aplece. I-am frecat faţa de stomacul meu. Acolo unde gândul la ea mă durea. *Ai grijă de mine, ai grijă de mine...*M-am aplecat şi am atins-o cu gura pe tot chipul. I-am vârât limba în nări, în sarea ochilor.

Mai târziu, aşezată pe divan, îşi trăgea în jos un capăt de tricou să-şi acopere sexul. Aşa am găsit-o când am ieşit din baie. Mă spălasem stând pe marginea vanei lângă perdeaua mucegăită care cădea de sus. M-am apropiat, i-am prins o şuviţă de păr, i-am scuturat capul, în timp ce-i vâram în mână banii. Am zăbovit pe mâna aceea lipsită de putere, i-am strâns-o într-a mea să o constrâng. Ea a acceptat aşa cum se acceptă durerea. Trebuia să plec, nu puteam să mă regăsesc pe mine însumi în faţa ei. Ar fi fost

neplăcut, ca şi cum ai privi în urmă propriile-ţi excremente.

Şi tu vrei să rămâi singură, am învăţat să te cunosc. Faci ceea ce vreau, apoi dispari, ca un ţânţar când se face ziuă, te aşezi pe florile de pe divan şi speri doar ca eu să nu te bag în seamă. Ştii că ai importanţă numai în acuplare, ştii că atunci când îmi fac nodul la cravată, înainte de a pleca, mi-e scârbă deja de tot. Nu ai curaj să te mişti atâta timp cât eu sunt acolo, nu ai curaj să-ţi arăţi fundul în timp ce te duci la baie. Poate că ţi-e frică să nu fii omorâtă, ţi-e frică să nu te arunc în mâlul din râul secat, ca şi maşina aceea neagră căzută de pe viaduct. Nu ştii că furia mea încetează când mor în tine şi că după aceea sunt un leu neputincios. Ce faci când plec? Ce îţi las? Şemineul stins, camera răvăşită de mine, care te-am umilit în toiul nopţii fără măcar să te iubesc. Câinele va veni lângă tine, vei avea nevoie de blana lui, o vei mângâia uitându-te în altă parte. Oricum, el este orb. Îţi vor veni în minte momente dureroase din trecutul tău. Apoi vei vedea din nou lucrurile care te înconjoară, te vei ridica, vei pune la loc ceva, un scaun răsturnat. Şi nu e nevoie să-ţi tragi tricoul, în timp ce te apleci, simţi că ţi se dezgolesc fesele şi nu-ţi pasă. Corpul tău fără privirea mea este important cât un scaun, cât un obiect. Dar, ridicându-te, vei simţi cum un firişor din sămânţa mea ţi se prelinge pe picior şi atunci nu mai ştiu, dar aş vrea să ştiu. Aş vrea să ştiu dacă ţi-e scârbă său. Nu, spală-te în grabă.

curviştină, vâră-te sub perdeaua ta mucegăită şi şterge-ţi cu buretele mizeria şi fantasmele nebunului ăstuia.

Pe masă erau câteva moşmoane, am luat una. Era dulce, am mai luat una.

— Ţi-e foame? zise.

Vocea îi era slabă, venea din tăcere. Şi Italia trebuie să se fi gândit la ceva ciudat. Când mâna mea a încetat să o mai strângă pe a ei, deschisese degetele şi banii căzuseră pe jos. Acum îmi întindea mâna aceea goală:

— Dă-mi-i, şi i-am dat sâmburii.

— Să-ţi fac nişte spaghete?

— Cum? am murmurat, uimit de o asemenea propunere.

— Cu sos sau cum vrei tu.

Nu-mi înţelesese întrebarea. Mă privea cu o expresie nouă, pe neaşteptate vie, ochii-i vibrau în orbite ca nişte capete abia ieşite din găoace. Nu aveam de gând să stau. Dar am văzut speranţa aceea zugrăvită pe chipul ei. O speranţă atât de departe de a mea. Pentru că şi eu speram, Angela, în ceva care nu se afla nici în camera aceea, nici altundeva, care poate umbla împreună cu oasele tatălui meu. Ceva despre care nu ştiam nimic, ceva inutil de căutat.

— Ştii să faci un sos bun?

Râse, se înroşi de bucurie şi pentru o clipă m-am gândit că poate şi speranţa mea era modestă şi uşoară ca a ei. Se îndreptă pieziş către dormitor, încercând să se acopere cu tricoul prea scurt. Se întoarse curând îmbrăcată cu o pereche de pantaloni de trening şi cu sandalele ei multicolore desfăcute:

— Ies o clipă.

Am urmărit-o pe fereastră reapărând în spatele casei, unde, mi-am dat seama, era o mică grădină. Cu tocurile înfundate în pământ, cu o lanternă în mână, căuta pe un strat cu ţăruşi. S-a întors ducând ceva în tricoul făcut pungă şi a intrat în bucătărie. Prin uşă o vedeam apărând, când întreagă, când doar cu un braţ, cu o şuviţă de păr. Se întindea spre un raft şi scotea o oală, o farfurie. Spălase roşiile cu multă atenţie, una câte una, şi acum, aplecată deasupra tocătorului, mişca în grabă un cuţit, mărunţind condimentele. Ţinea lama lipită de degete cu multă siguranţă. Şi descopeream cu uimire că Italia era o gospodină curată şi precisă, stăpână pe gesturile ei, pe bucătăria ei. Aşteptam stând jos, rezervat şi puţin rigid, ca un oaspete politicos.

— E aproape gata.

Părăsi bucătăria şi se închise în baie, am auzit-o dând

drumul la duş. Am scuturat pernele în jurul meu pe divan. Un miros plăcut de sos proaspăt invadase camera şi-mi stârnise apetitul. Am dat cu ochii peste cimpanzeul care, pe perete, îşi îmbrăţişa biberonul. Era identic cu Manlio. I-am zâmbit aşa cum se zâmbeşte unui prieten puţin prostuţ. În baie apa curgea zgomotos, apoi se opri. Câteva zgomote şi ea era deja afară. Ud, părul ei galben părea de lemn. Avea un halat bej pe ea. Îşi legă cordonul de frotir şi suspină mulţumită.

— Pun pastele la fiert.

Se întoarse în bucătărie. Când trecu pe lângă mine, îmi lăsă în nări un miros de talc, dulce ca vanilia, mirosul unei păpuşi.

— Vrei o bere?

Îmi aduse berea, apoi dispăru şi reapăru cu ceea ce trebuia pentru pus masa. M-am sculat să o ajut.

— Nu te mişca, spuse, te rog.

Vocea ei era grijulie, ca şi mâinile. M-am oprit să o privesc în timp ce aranja masa. Intra şi ieşea din bucătărie cu o vitalitate surprinzătoare pentru ora aceea târzie. Mi se părea că o văd pentru prima oară, ca şi cum corpul acela sub halat nu fusese niciodată al meu. Ştia să pună masa, aranja tacâmurile şi şerveţelele cu o grijă deosebită. Puse o lumânare în mijlocul mesei. Se opri în faţa mea, încruntă o sprânceană, îşi încreţi nasul şi-şi arătă dinţii superiori ca un rozător.

— *Al dente,* chiţcăie.

— *Al dente.*

Am încreţit şi eu nasul să o imit şi mi-am dat seama cât de puţin mobil era, în comparaţie cu al ei. A râs, am râs împreună. Nu era numai veselă, era ceva mai mult, era fericită.

— În sfârşit.

Şi ieşi cu o supieră în mâini. O puse pe masă. Pe spaghete se afla un bucheţel de busuioc în formă de floare. Mă servi, apoi se aşeză în faţa mea cu mâinile sprijinite pe

masă.

— Dar tu nu mănânci?

— Mai târziu.

Am vârât furculiţa în farfurie, mi-era foame, nu-mi aduceam aminte de când nu-mi mai fusese atât de foame.

— Îţi place?

— Da.

Spaghetele erau cu adevărat bune, Angela. Cele mai bune spaghete din viaţa mea. Mâncam sub privirea atentă a Italiei, care nu pierdea nicio mişcare a poftei mele de mâncare, o însoţea cu ochii, cu mici mişcări ale umerilor şi braţelor. Părea să mănânce la rândul ei, gustând cu mine fiecare înghiţitură.

— Mai vrei?

— Da.

Să fii sătul era o senzaţie de bine pe care o uitasem. Îmbucătură după îmbucătură, simţeam că mâncarea aceea îmi face bine. M-am întins să iau sticla de bere rămasă departe de mine, a mişcat şi ea braţul, poate să mă ajute. În afară de sticla rece din frigider, am atins pe neaşteptate o parte din mâna ei, caldă, vibrantă. Am pus berea aiurea, fără să fiu atent la ceea ce făceam, spuma se revărsă din pahar. Am făcut un efort să mă desprind. Aş fi vrut să rămân, mult dincolo de degetele ei. Pentru o fracţiune de secundă am simţit dorinţa de a-mi aşeza fruntea în mâna aceea, pentru ca ea să susţină greutatea capului meu.

Italia privi atunci mica pată de spumă întinzându-se sub pahar. Exista o lumină specială în ochii ei, o lumină care aluneca sub pielea chipului, închis într-un halou fragil, foarte intim. Mi se păru că devenise dintr-odată tristă. Am urmărit tristeţea aceea pe cărarea neagră a gâtului aflat în umbră, până ce am ajuns la coastele din care se desprindeau sânii. Ea îşi dădu seama, prinse halatul şi îşi acoperi pieptul. Acum se afla în lumină. Şi, în lumina aceea puţină a lumânării, mă privea cum mănânc. Cu braţele încrucişate, ca o iubire în noapte.

Mă oprisem acolo, pe porţiunea de asfalt stropit cu nisip, dincolo de un şir de oleandri. Priveam poarta întredeschisă, şi printre zăbrelele ei, casa. Acoperişul de ardezie şi pereţii foarte albi, fosforescenţi în claritatea luminii abia născute. Nu intrasem în casă, rămăsesem în maşină, să mă pătrundă umezeala. Trecuse o bucată de timp, nu ştiu cât de lungă, în care poate adormisem. Maşina Elsei era parcată sub copertina de trestie. Trupul ei stătea nemişcat în pat, ignorându-mă. Pândeam lucrurile pe care zorii le scoteau la iveală: frânghia de rufe goală, bicicletele noastre rezemate de zid.

Acum, pe cer, împreună cu primele raze de soare, se ridica un albastru intens. În claritatea aceea totul era extrem de vizibil. Dacă noaptea mă protejase, ziua redându-mă lucrurilor mă reda mie însumi. Mi-am întins gâtul spre micul dreptunghi al oglinzii retrovizoare şi mi-am regăsit chipul. Barba îmi crescuse fără să-mi dau seama.

Am coborât din maşină, am ocolit gardul, am trecut printre trestii şi am ieşit pe plajă. Nu era nimeni, numai marea. Am mers până la mal şi m-am aşezat la câţiva paşi de apă, pe ultima fâşie de nisip uscat. Casa se afla în spatele meu, dacă Elsa ar fi deschis fereastra de la dormitor, ar fi văzut punctişorul spatelui meu pe plajă. Dar dormea. Poate în somnul acela mai uşor căuta un destin diferit şi se cufunda în el cu aceeaşi precizie cu care se arunca în mare când, fără să împroaşte niciun strop, dispărea în apă.

Trupul, Angela, poate iubi ceea ce mintea dispreţuieşte? Mă gândeam la asta în timp ce mă întorceam spre oraş. Odată, în pivniţa unui ţăran, am gustat din politeţe o brânză specială, cu coaja înnegrită de mucegaiuri şi cu un miros cadaveric, descoperind înăuntru, spre marea mea surpriză, un gust violent şi plăcut, în acelaşi timp. Mi-a rămas în gură senzaţia unei fântâni, a unei profunzimi, care avea în ea dorul şi în acelaşi timp scârba de brânza aceea, de acreala ei.

Era ora şase, eram în avans faţă de obligaţiile mele profesionale. M-am oprit să beau o cafea în obişnuitul bar. Ar fi fost ca şi cum te-ai întoarce într-un bordel dimineaţa devreme pentru o umbrelă uitată şi ai descoperi în prostituata care te-a mulţumit noaptea o femeie în papuci de casă, adormită şi fără niciun şarm.

Fu surprinsă să mă vadă. Stătea încremenită şi zâmbitoare în deschizătura uşii şi nici nu mă invită să intru.

— Cum de eşti aici la ora asta?

— Aşa.

M-a luat de mână şi m-a tras înăuntru:

— Vino.

Nu se mai temea de mine. Fusese suficientă o farfurie de spaghete. Mă integrase în infima ei normalitate, ca pe maimuţa din poster, ca pe câinele orb. Ferestrele erau larg deschise, ziua pătrundea în cameră. Scaunele erau puse pe masă cu picioarele în sus şi pardoseala strălucea de apă ici şi colo. Era mândră de treaba făcută şi în privire avea o lucire ca aceea a pardoselii. Eu, în schimb, eram nemulţumit, stors.

— Să scot fierul din priză.

Se îndreptă spre scândura de călcat deschisă într-un colţ, de pe care atârna o bucată de bumbac albastru, poate un halat. Era deja îmbrăcată de ieşire, dar nu se machiase încă. Ochii ei spălăciţi mă mângâiau. După barba lungă, după jacheta şifonată, nu-i fu greu să înţeleagă că nu am dormit într-un pat.

— Vrei să faci un duş?

— Nu.

— Vrei o cafea?

— Am băut la bar.

M-am trântit pe divan. Ea începu să dea jos scaunele de pe masă. Părul legat într-o coadă scurtă şi rară îi descoperea fruntea bombată. Am încercat să caut în minte singura imagine pe care voiam s-o păstrez despre ea, acel trup confuz şi supus. Dar femeia pe care o aveam în faţă

era prea departe de imaginea aceea. Nemachiată, Italia avea tenul de un alb prăfos, care se înroşea sub ochi şi sub nas. Şi apărea mai scundă ca de obicei, încălţată cum era cu o pereche de tenişi negri.

Se aşează în faţa mea. Poate se ruşina că am surprins-o fără podoabe, în normalitatea ei domestică. Avea mâinile înroşite şi încerca să le ascundă, strângându-le una într-alta. M-am gândit că era mult mai atrăgătoare aşa, mult mai periculoasă. Nu avea vârstă, ca o călugăriţă. Şi casa îmi amintea acum de una din bisericile care se găsesc în localităţile de mare. Biserici moderne, fără fresce, cu un Iisus de ghips şi flori false într-o vază fără apă.

— Locuinţa este a ta?

— Era a bunicului meu, dar înainte de a muri a vândut-o. Eu venisem la el să-l ajut, îşi rupsese femurul, apoi am rămas, dar acum trebuie să plec.

— De unde eşti?

— Din sud, din Cliento.

Câinele traversă camera şi veni să se ghemuiască la picioarele Italiei. Ea se aplecă şi îl mângâie pe cap.

— S-a simţit rău azi-noapte. Poate a mâncat un şoarece…

M-am apropiat de animal. Se lăsă palpat fără greutate, întinzându-se pe spate şi deschizându-şi labele. Gemu uşor, când am atins o regiune mai dureroasă.

— Nu are nimic, e suficient un dezinfectant.

— Eşti doctor?

— Chirurg.

Picioarele ei se aflau la câţiva centimetri de mine. Le-am deschis cu greu. I-am sărutat coapsele extrem de albe, aproape albastre. Mi-am vârât capul între ele, erau reci chiar dacă transpirau. Italia se aplecă gâfâind deasupra mea. Îmi simţeam ceafa umezindu-se de la gura ei. M-am ridicat brusc, lovindu-mă de faţa ei. M-am aşezat din nou pe divan. Mi-am împreunat mâinile şi le-am strâns cu forţă. Mi-am fixat privirea pe degetele înnodate.

— Sunt căsătorit.

N-o priveam, o intuiam, într-o zonă nefocalizată, la extremitatea privirii.

— N-o să mai vin, m-am întors să-ţi spun asta.

Îşi ţinea capul plecat şi mâna nemişcată pe nas, poate o lovisem rău.

— ...Să mă scuz.

— Nu-ţi face probleme.

Din nas îi curgea un firişor de sânge. M-am apropiat de ea şi i-am prins bărbia:

— Dă-ţi capul pe spate.

— Nu-ţi face probleme, de ce-ţi faci atâtea probleme?

Un zâmbet inexpresiv îi îmblânzea chipul. Dincolo de atâta clemenţă, acum mi se părea că simt o înfrângere. Îi împingeam bărbia în sus, voiam să învingă, s-o învingă.

— Te culci des cu bărbaţi pe care nu-i cunoşti?

Nu-şi schimbă expresia, dar primise o lovitură. Privi drept în faţă şi nu ştiu în care grădină i se rostogoliră gândurile. Privirea îi era îmbâcsită ca aceea a câinelui. Nu, nu aveam niciun drept să o jignesc, mi-am deschis palmele şi m-am ascuns înăuntru. *Spune-mi că nu e adevărat, spune-mi că numai cu mine te tăvăleşti şi devii gri şi bătrână ca un şarpe muribund, numai cu mine ai curajul să mori.* Crevalcore îi furase unul din papucii ciclamen şi îl ţinea în gură fără să-l muşte.

— Iartă-mă.

Dar ea nu mă mai asculta. *Poate într-o bună zi se va sinucide, va dispărea din lume, nu din cauza mea, ci din cauza altuia, din cauza unui animal de pradă care va ateriza pe trupul ei cu aceeaşi lăcomie, cu aceeaşi neiubire.*

— Trebuie să pleci, zise, trebuie să mă duc la lucru.

— Ce lucrezi?

— Sunt curvă.

Şi acum era goală pe dinăuntru ca pielea unui şarpe după năpârlire.

Am în faţa ochilor violetul şanjant al fularului pe care ţi-l

înfăşori în jurul gâtului, Angela, cel pe care i-l furi mamei tale, făcut din lână rezistentă la timp, este mai bătrân decât tine, l-am cumpărat în Norvegia.

Pe bacul spre insulele Lofoten, ea a rămas înăuntru să-şi bea încet ceaiul, cu mâinile strânse în jurul paharului fierbinte, în timp ce eu întârziam pe punte, în ciuda rafalelor îngheţate de vânt, care înălţau apa mării. Pe bacul scorojit, ca fiordurile care se îndepărtau în spatele nostru, nu erau turişti, ci doar o mulţime de localnici, oameni simpli, pescari sau vânzători de peşte. În atmosfera albă şi vântoasă nu se întrevedea decât dezordinea mării. Schimbarea de culori, de climă, cele două pulovere cu care eram îmbrăcat, mirosul de peşte ţinut în sare care se ridica din cală îmi dădeau curajul să mă simt un om diferit, cum deseori se întâmplă în vacanţă. Eram fericit să fiu singur, fericit că vremea urâtă o împiedica pe mama ta să vină după mine afară. Un marinar cu o pelerină de cauciuc se urcă cu greutate pe punte, iar când trecu pe lângă mine, strigă ceva nedesluşit şi, arătând spre uşă, îmi dădu de înţeles că era mai bine să mă întorc înăuntru. Apa îmi curgea pe gulerul puloverului. Am zâmbit.

— *It's okay,* am strigat.

A zâmbit şi el. Era tânăr, dar avea pielea feţei însemnată de meseria aceea de vânt şi mirosea a alcool. Ridică braţele spre cer.

— *God! God!* şi se îndreptă spre proră.

O pasăre s-a aşezat pe neaşteptate lângă mine, n-am văzut-o venind. Penele de o culoare murdară, între gri şi verde, picioarele palmate strânse împrejurul fierului de la balustradă, ca nişte mânuţe. Este o încrucişare ciudată între un pescăruş şi o barză neagră. Pieptul i se umflă şi i se dezumflă ritmic. Trebuie să fi înfruntat un zbor dificil pentru a ajunge pe acest suport plutitor. Nu pare deloc blândă, aproape că sperie. Scrutează marea cu ochi hrăpăreţi, bordaţi de piele roşie, pare să-şi caute traiectoria pentru următorul zbor. Are un cioc de pasăre mitologică şi ceva

uman în privire. Dar de ce, îmi vine să mă întreb, o creatură atât de mică acceptă fără încetare provocările pe care natura i le impune, în timp ce noi dăm înapoi în faţa celui mai mic val al mării, noi cu pantofii noştri, cu puloverele noastre, de ce suntem atât de lipsiţi de curaj?

Cred că, în timpul vacanţei aceleia, mama ta a simţit ceva, privindu-mă cum înaintam absent la câţiva paşi de ea, pe cărările stâncilor ce cădeau pieziş deasupra mării. Dar nu spuse nimic. Seara ne regăseam împreună cu alte persoane la aceeaşi masă lungă într-un local de lemn şi cărămidă roşie, să mâncăm peşte şi cartofi, în faţa unei halbe de bere. Ea întindea mâna, o aşeza pe a mea şi îmi dăruia unul din zâmbetele sale, debordând de graţie şi căldură. Mă lăsam prins de veselia ei. O îmbrăţişam în faţa oamenilor acelora necunoscuţi, în localul plin de fum şi de muzică.

Iar când am pus din nou mâinile pe trupul ei, am făcut-o cu un devotament absolut. Am fost neaşteptat de generos în dragoste, iar Elsa îşi dădu seama. „Te iubesc”, îmi spuse de mai multe ori, în întuneric, mângâindu-mi părul. Poate în zilele dinainte îmi fusese frică, când insistasem să plece din casa de la mare. Frică de noi doi singuri împreună. Am însoţit-o cu tandreţe până la ultimul geamăt, apoi m-am întins alături de ea. Mulţumirea îi turnase în privire un chihlimbar dulce. Întinse braţul fără vlagă spre mine.

— Dar tu?

I-am luat mâna, am atins cu buzele verigheta.

— Eu sunt fericit aşa.

Membrul îmi era deja foarte mic, pierdut între coapse. Inutil ca acela al unui copil. Mă privi, chihlimbarul din ochii ei devenise mai dens. Acum aşteptam să mă întrebe ceva. Îmi trecu mâna peste faţă ca să mă chinuie, să-mi înlăture privirea oprită într-a ei cerând ajutor. Nu, nu avea niciun chef să se complice în momentul acela de abandon. În scurt timp adormi. Am rămas cu ochii ţintă în tavanul de lemn, fără remuşcări. O dusesem pe soţia mea dincolo de vârtejul

fantasmelor mele, până la malul de nisip cald unde se topise plăcerea. Acum se odihnea, aş fi mers să mă plimb pe drumul printre stânci. În ziua următoare, într-o dimineaţă de cristal, vom intra împreună într-un magazin în care o femeie micuţă stătea în faţa unui război de ţesut. Mama ta va alege firele violet şi purpurii pentru fularul său, se va uita cum sunt înfăşurate pe suveica de lemn. Îl va purta toată vacanţa, îl va privi ziua şi noaptea să vadă cum îşi schimbă culorile. Fularul acela uitat, apoi regăsit, va naviga în viaţa noastră, până când într-o bună zi, Angela, îţi va înfăşura gâtul şi se va impregna de parfumul tău.

La întoarcere, când am coborât din avion, am regăsit aerul încins. Elsa aşează valiza, îşi puse costumul de baie şi înotă către Raffaella. În zilele acelea cruciale din august, satul se popula fără niciun fel de criteriu, într-un mod convulsiv, şi toţi, chiar şi cei de la care cumpăram alimentele sau ziarele, pierdeau puţin din amabilitatea lor. Doar un bar rămânea aproape gol, o baracă cu un acoperiş de iută şi câteva mese risipite pe plajă. Se afla aproape de vărsarea râului în mare, unde apa mirosea urât şi din această cauză pe plajă nu era multă lume. Proprietarului i se spunea Gae, un bătrân tânăr cu un trup de Christ, acoperit doar cu un *pareo* spălăcit.

Îl descoperisem în vara aceea întâmplător, în timpul unei plimbări până la vărsarea râului. Nu exista acolo nimic altceva decât un şantier pentru repararea bărcilor, cu doi polonezi murdari care demontau motoarele, apoi plaja se termina. Baraca aceea i se păruse Elsei deprimantă şi nu prea curată. Eu îi dădusem dreptate, dar apoi am prins obiceiul să mă duc până acolo aproape în fiecare zi. Dimineaţa beam o cafea şi citeam ziarul. La apusul soarelui Gae îşi făcea capriciul de a prepara aperitive dense şi cu mult alcool, care după câteva înghiţituri te ameţeau. Compania era modestă, polonezii se îmbătau, vorbeau cu voce tare, Gae se aşeza la masa mea şi îmi oferea o ţigară de marijuana pe care eu o refuzam. Şi totuşi îmi plăcea

locul acela. Acolo marea, poate din cauza fundului plin de alge, avea reflexe diverse.

Într-o după-masă m-am trezit înconjurat de un grup de handicapaţi care, cu ajutorul cârjelor sau al cărucioarelor împinse de alţii, au apărut pe plajă lăsând pe nisip urmele adânci ale trecerii lor dificile. Au ocupat puţinele mese ale micului bar şi au comandat băuturi răcoritoare. Unul dintre însoţitori scoase dintr-un sac un radio şi în câteva minute ne-am trezit într-o atmosferă de petrecere populară. O femeie în vârstă cu o faţă de oposum şi umerii grăsuţi arşi de soare începu să danseze pe plajă.

M-am simţit stânjenit, m-am ridicat şi m-am îndreptat spre baracă să plătesc consumaţia şi să plec.

Apoi privirea mi-a fugit spre un băiat cu faţa tâmpă, braţele foarte slabe înţepenite într-un spasm şi degetele răşchirate. Îşi legăna capul, atât cât reuşea, în ritmul muzicii, privind o fată în cărucior care îi zâmbea cu nişte dinţi ascuţiţi şi rari ca de peşte. Fata avea pe chip semnele unei vieţi obtuze care se scurgea încet, iar în urechi nişte cercei din plastic. Răspundea privirii spasticului într-un fel care mi-a tăiat răsuflarea. Nu era atentă la mişcările smucite, îl privea în ochi. Îl iubea, pur şi simplu îl iubea. Trebuia să mă grăbesc, soarele apusese, Elsa mă aştepta la cină, băusem cel puţin o jumătate de pahar din unul dintre teribilele aperitive ale lui Gae, speram să-i dispară efectul în timpul plimbării de întoarcere spre casă. Dar, sprijinit cu cotul de tejghea ţinând zece mii de lire în mână, mă gândesc că aş renunţa bucuros la locul meu în tabăra celor sănătoşi pentru a fi privit, cel puţin o dată în viaţă, aşa cum sărmana handicapată îl priveşte pe spastic. Atunci, fetiţo, Italia îşi făcu o scurtă intrare în vintrele mele, traversându-le ca un submarin.

Era din nou seară, eram din nou singur în oraş. Am răsturnat pe birou un sertar plin cu fotografii. Îmi căzu în mână o imagine a mea de adolescent, cu o pereche de

pantaloni scurţi şi un chip plin de umbre. Eram gras, nu-mi aduceam aminte să fi fost aşa. Câţiva ani mai târziu eram deja slab ca un ţâr, cum se vede într-o fotografie din primul an de facultate. Curiozităţii i-a luat locul încetul cu încetul o stranie tulburare. Îmi dădeam seama că lipsea ceva. Viaţa mea era acolo, puteam să o las să curgă pe sub degete pe hârtia lucioasă, până la imaginile mai recente, unde apăream rareori, niciodată în centrul fotografiei, cu ochii orbiţi de lumină, prins din întâmplare. În exodul acela progresiv era poate ascunsă o hartă secretă. Fugisem în mod voit de captivitatea amintirilor. M-am gândit că, dacă aş fi murit brusc, Elsa ar fi găsit cu greu o fotografie a mea recentă de pus pe cruce. Gândul acesta nu m-a întristat, dimpotrivă, m-a consolat. Nu aveam martori. Poate fusese dispreţul faţă de pateticul egocentrism al tatălui meu, cel care m-a împins în umbră, o umbră unde locuia un Narcis mult mai viclean. Poate mă prefăcusem şi în cele mai strânse relaţii din viaţă. Pregătisem imaginea, apoi ieşisem din raza ei şi declanşasem. Era aprinsă numai veioza, mi-am scos ochelarii şi mi-am îndreptat privirea către spaţiul întunecat din faţa mea. Am deschis larg uşa-fereastră de la birou şi am ieşit pe terasă. Am făcut pipi pe plante, privind aburul cald care urca de la pământul domesticit în ghivece. A sunat telefonul şi am intrat.

— Elsa, tu eşti? Niciun răspuns.

— Elsa.

Apoi, în adâncul receptorului, o răsuflare gri pe care o recunosc.

Imediat cum am intrat, am strâns-o, am ferecat-o în îmbrăţişarea mea. Respira agăţată de mine. Am rămas aşa nu ştiu câtă vreme, nemişcaţi şi strânşi unul într-altul.

— Mi-a fost frică.

— De ce?

— Că n-o să mai vii.

Tremura lângă gâtul meu. Mi-am vârât nasul în cărarea întunecată a părului ei albinos, trebuia neapărat să inspir

mirosul capului ei. Singurul lucru de care aveam nevoie. Şi, în sfârşit, mă simţeam bine. Gura ei alunecase până spre pieptul meu. Am tras-o în sus de braţe.

— Uită-te la mine, te rog, uită-te la mine.

Începu să-şi desfacă bluza, nasturii ieşeau cu repeziciune din butonierele de lurex, alergau sub degetele ei ca un rozariu. Sânii ei mici ieşiră la iveală. I-am oprit mâna.

— Nu, nu aşa.

Am luat-o în braţe şi am dus-o pe patul din dormitor. Am dezbrăcat-o încet, mişcându-mă în jurul ei calm, cu mâini atente, ca şi cum aş fi pregătit un corp pentru autopsie. Ea, supusă, mă lăsa. Când a rămas complet goală, m-am îndepărtat s-o privesc. Italia schiţă un zâmbet cât se poate de stânjenit. Îşi acoperi pubisul cu mâinile.

— Sunt prea urâtă, te rog.

I-am prins mâinile şi i le-am ridicat deasupra capului, deasupra părului împrăştiat pe cuvertura de pluş.

— Nu te mişca.

Mi-am plimbat încet privirea pe corpul ei, l-am brăzdat bucată cu bucată. Apoi m-am dezbrăcat şi eu complet, cum n-o făcusem niciodată în faţa ei. Şi nici eu nu eram frumos, aveam braţele prea subţiri, puţină burtă şi băţul acela atârnând pieziş printre firele de păr. Şi eu mă ruşinam. Dar voiam să fim aşa, goi, şi prea puţin atrăgători. Unul în faţa celuilalt, fără grabă, fără elan, cufundaţi în timp. Când am intrat în ea, am rămas acolo îndelung fără să mă mişc, privind-o în ochii deschişi la culoare şi obosiţi. Am rămas aşa nemişcaţi pe câmpul acela de foc. O lacrimă îi coborî pe tâmplă, am cules-o cu buzele. Nu mă mai temeam de ea, îi stăteam alături ca un bărbat, ca un fiu.

— Acum eşti a mea, numai a mea.

Mai târziu, ghemuită la capătul patului, îmi tăia unghiile de la picioare cu o forfecuţă.

— Câţi ani ai?

— Câţi îmi dai?

Am adormit lipiţi unul de altul. O mângâiam pe cap şi

numai somnul mi-a oprit mâna. Când m-am trezit însă, Italia nu mai era lângă mine. Am găsit un bilet pe masă. *Mă întorc cât pot de repede. Cafetiera este pregătită.* În partea de jos a biletului era urma de ruj a unui sărut. Am sărutat sărutul acela.

M-am dus în bucătărie şi am aprins focul sub cafetieră. Am deschis uşiţa de la dulap şi am privit cât de ordonat aşezase lucrurile în interior, farfuriile una într-alta, paharele mici, cele mai mari, pachetul de zahăr şi cel de făină închise cu un cârlig din lemn pentru rufe. Ascuns în spatele uşii se afla un calendar cu o singură pagină. În cele două luni de abia încheiate era din loc în loc câte un semn, o mică cruce. Am căutat în memorie, dar nu era nevoie, ştiam deja, erau datele în care ne întâlniserăm. Am mai descoperit ceva deasupra frigiderului. Închise într-un borcan, am găsit câteva bancnote, unele mototolite, altele pur şi simplu împăturite. Am numărat, nu lipsea nici măcar o liră.

M-am apropiat de fereastră. Soarele frigea pe viaduct, ţârâia pe câmpiile de mărăcini. Lângă o rulotă o ţigancă întindea rufe. Lângă grădina cu straturi întunecate, stropite de curând, trei găini pitice, cu ciufurile cozilor ridicate, mergeau în şir una după alta. *Italia nu s-a atins de banii mei, i-a acceptat şi ia zvârlit în borcanul acela.*

Am făcut un duş, apoi îmbrăcat cu halatul Italiei cu mânecile care-mi ajungeau până la cot, am luat telefonul şi m-am aşezat pe pat. I-am spus mamei tale că în weekendul acela nu mă duceam la ea.

— De ce?

— Sunt de gardă.

De pe perete maimuţa mă privea şi eu o priveam pe ea. Am auzit cheia învârtindu-se în broască.

— Mai eşti aici?

— Sigur că sunt.

Am îmbrăţişat-o. Avea un alt miros, de alte încăperi.

— Unde ai fost?

— La lucru.

— Ce lucrezi?

— Sunt sezonieră într-un hotel, cameristă.

Era un miros de autobuz, cel pe care-l simţisem, de mulţime.

La căderea serii am ieşit. Ne-am plimbat ţinându-ne de mână în periferia aceea spectrală, aproape întotdeauna liniştită, ascultându-ne zgomotul paşilor, încredinţând lumii aceleia nocturne gândurile noastre. N-am slăbit niciodată strânsoarea mâinii, iar ea nu a slăbit-o pe a ei. Mi se părea ciudat să o am alături pe femeia aceea pe care nu o cunoşteam prea bine şi pe care totuşi o simţeam atât de apropiată. Se machiase ca să iasă. O pândisem cum, aplecată deasupra unui colţ de oglindă, îşi întărea contururile trăsăturilor care i se păreau probabil prea fragile. Machiajul acela, tălpile de plută pe care se cocoţase, părul decolorat... Nu exista nimic în ea care să corespundă gusturilor mele. Şi totuşi era ea, Italia, şi totul îmi plăcea la ea. Fără să ştiu măcar motivul. În noaptea aceea ea era tot ceea ce doream.

— Hai să fugim!

Şi am alergat, ne-am împiedicat unul de altul, am râs şi ne-am îmbrăţişat lângă un zid. Am făcut toate lucrurile fără sens pe care le fac îndrăgostiţii. A doua zi, când ne-am luat rămas-bun, Italia tremura din nou. Îmi pregătise o omletă cu ouă de la găinile ei, îmi spălase şi îmi călcase cămaşa, şi acum tremura în timp ce o sărutam, în timp ce îi întorceam spatele. Iubirile noi sunt pline de spaime, Angela, nu au un loc în lume şi nu au o destinaţie.

Celularul vibrează. L-am aşezat pe pervaz pentru că acolo are semnal mai bun. Nu răspund imediat, deschid larg fereastra, apoi apăs pe butonul verde. Am nevoie de aer. Vocea mamei tale este incredibil de aproape, nu se aude niciun zgomot de aeroport în jurul ei, niciun anunţ de avioane care sosesc sau pleacă.

— Timo, tu eşti?
— Da.
— Mi-au spus.
— Ce ţi-au spus?
— Că cineva din familia mea a avut un accident. Am în mână biletul de întoarcere.
— Da.
— E Angela?
— Da.
— Ce are?
— A căzut cu scuterul, acum o operează.
— Operează ce?
— Creierul.
Nu plânge, urlă în receptor ca şi cum cineva ar rupe-o în bucăţi. Urletul încetează brusc şi se aude din nou vocea ei înăbuşită, falsă.
— Eşti în spital?
— Da.
— Ce-au spus? Ce spun?
— Au încredere, da.
— Dar tu? Tu ce spui?
— Eu spun că.
Un hohot de plâns îmi urcă în gât, dar nu vreau să plâng.
— Să sperăm, Elsa, să sperăm.
Mă aplec afară pe fereastră. De ce nu cad? De ce nu cad acolo jos, unde se plimbă doi bolnavi cu paltoanele peste pijama?
— Când pleci?
— Peste zece minute cu British.
— Te aştept.
— Dar casca? Nu avea cască?
— N-o legase.
— Cum? Cum n-o legase?
De ce n-ai respectat acordul, Angela? De ce tinereţea înseamnă atâta neatenţie? Un zâmbet în vânt şi la naiba, mamă. I-ai tăiat picioarele, capul. Cum o să faci să-i ceri

scuze acum?

— Timo?

— Da?

— Jură-mi pe Angela că Angela n-a murit.

— Îţi jur. Pe Angela.

Jos bolnavii s-au oprit, s-au aşezat pe o bancă şi fumează. Pe lângă straturile de flori trece o femeie între două vârste, cu un palton cărămiziu. Omenirea, fetiţo, omenirea care mişună. Omenirea care merge înainte. Ce-o să se întâmple cu noi, cu mine şi cu mama ta? Ce-o să se întâmple cu chitara ta?

Am făcut dragoste, apoi am rămas nemişcaţi ascultând zgomotul maşinilor pe viaduct, atât de aproape încât par să treacă pe acoperiş. Trebuie să mă îmbrac şi să mă întorc acasă, dar mi-e greu să mă desprind de pacea care ne ţine prizonieri. *Unde îmi sunt şosetele, pantalonii, cheile de la maşină...* dar deocamdată rămân nemişcat. Mâine plec, trebuie să particip la un congres de chirurgie oncologică, nu am niciun chef să merg. Italia îmi mângâie încet braţul, măsoară singurătatea cu care va rămâne. Îmi imaginez sala de conferinţe, ochelarii, chipul meu din spatele numelui tipărit, colegii cu fotografia trasă în plastic agăţată de haină, halatul hotelului, frigiderul din cameră noaptea.

— Vino cu mine.

Îşi întoarce capul pe pernă, are ochii larg deschişi, neîncrezători.

— Vino. Dă din cap.

— Nu, nu.

— De ce?

— Nu ştiu cu ce să mă îmbrac.

— Pune-ţi chiloţii, arăţi foarte bine în chiloţi.

Mai târziu, în toiul nopţii, corectez comunicarea, o parcurg, mă duc înainte şi înapoi cu un creion roşu, subliniez, şterg, adaug, îi telefonez.

— Dormeai?

— E mai bine să nu vin, nu-i aşa?

— Trec să te iau la ora şase. E prea devreme?

— Dacă te răzgândeşti, nu-ţi face probleme.

La şase dimineaţa este deja în stradă, gata machiată. O paiaţă în umbră. O sărut, are pielea rece.

— De cât timp aştepţi?

— De-abia am coborât.

Dar e îngheţată. Are o jachetă cu umerii prea ridicaţi, care-i ajung până la gât, neagră, cu mâneci scurte. Pielea de pe braţe e pătată ca marmura. Îşi încălzeşte mâinile ţinându-le între picioare. Dau încălzirea la maximum, vreau să simtă imediat căldura. Are faţa răvăşită, până şi la ochi îi este frig. Nu se foieşte, nu-şi caută locul, rămâne aşa, nemişcată, cu spatele uşor depărtat de scaun. Apoi căldura o relaxează, în timp ce maşina aleargă pe banda pustie a autostrăzii. Îi ating vârful nasului.

— Ţi-e mai bine? Zâmbeşte şi dă din cap.

— Ciao, zic.

— Ciao, răspunde.

— Cum te simţi? şi îi vâr mâna între picioare.

E un orăşel din tuf, cu sensuri unice şi săgeţi care te trimit mereu la acelaşi sens giratoriu. Las maşina într-o parcare. Am rezervat o cameră pe numele ei, am vorbit despre asta. Nu pot risca, la congres participă mulţi colegi, va fi şi Manlio. Pe stradă mergem la o oarecare distanţă unul de celălalt. Italia îşi face mai multe probleme decât mine, nu ştie unde se duce, dar merge ţeapănă. Şi-a luat un geamantan pe roţi, prea mare pentru atât de puţine zile. Merge strâmb trăgându-l pe lângă ea, pe jumătate gol. Eu, în schimb, obişnuit cu călătoriile scurte, duc o geantă de piele, mică, funcţională, elegantă: un cadou de la Elsa. În dimineaţa asta nu am burtă, am mai strâns o gaură la curea. Mă simt uşor, bine dispus, un copil plecat în excursie cu şcoala. Din spate îi ating fundul.

— Pardon, domnişoară.

Ea e serioasă, nu se întoarce să mă privească, ştie că

este o intrusă. S-a îmbrăcat cu jacheta aceea sărăcăcioasă şi cu o fustă mai lungă ca de obicei, silindu-se să nu bată prea tare la ochi.

Primesc imediat cheia. Italia vorbeşte cu bărbatul de la recepţie. Apar doi colegi, ne salutăm.

— Sauna este deja caldă sau trebuie să aştept? o întreb pe fata cu vestă bleumarin care îmi înregistrează cartea de identitate, o scuză să mai rămân acolo. Bărbatul din faţa Italiei parcurge cu creionul în mână lista rezervărilor. Ea se întoarce spre mine cu o privire pierdută. Mă apropii.

— Este vreo problemă cu colega mea?

Bărbatul ridică privirea, se uită la mine, apoi îi aruncă o privire ciudată Italiei.

— Încercăm să-i găsim un loc, doamna nu este acreditată.

Are buzele încărcate de ruj, părul ars din cauza decolorării. Se strânge în jacheta sintetică, trage către ea geamantanul prea mare, simte că bărbatul acela o judecă. Priveşte capul aplecat în spatele tejghelei şi poate că regretă deja că a venit.

Traversează holul cu o expresie impertinentă, aproape ostilă. Trăsăturile ei par mai grosolane, pentru că sufletul îi este întunecat. Se apără. Urcăm împreună în lift. Suntem singuri şi totuşi nu o ating. Mi-e milă de ea, înaintează pe coridor cu tocurile ei strâmbe şi mi-e milă de ea. Camerele sunt la acelaşi etaj. Nu se vede nimeni. Italia intră în camera mea. Rămâne în picioare fără să privească măcar în jur şi îşi roade mâinile.

Congresul durează patru zile, conferinţe, întâlniri, cursuri de perfecţionare. Italia nu vrea să iasă din hotel, rămâne în pat să se uite la televizor, îi comand ceva de mâncare în cameră. Eu cinez în restaurantul hotelului cu alţi colegi. Nu mă grăbesc, savurez mâncarea, vorbesc, glumesc. Mă simt invadat de o plăcere subtilă. Ea se află deasupra, ascunsă, gata să-mi alunece în braţe. Mă aşteaptă, încuiată pe dinăuntru cu cheia. De câte ori bat la uşă, îi aud picioarele

goale grăbindu-se pe mochetă. Vorbeşte în şoaptă, se teme tot timpul că ne poate auzi cineva. Îi pare rău de cealaltă cameră care rămâne goală, a citit preţul afişat pe uşă şi s-a înroşit. Nu ia nimic, nici măcar apă din frigider, bea de la robinet, eu mă supăr, dar ea se încăpăţânează. Nu iese nici când vin cameristele să cureţe camera, se aşază într-un colţ şi le priveşte. Noaptea ne iubim ore întregi, nu adormim niciodată. Italia îşi lasă capul să alunece de pe pernă, gâtul îi freamătă, părul îi ajunge pe jos. Este ca şi cum ar căuta ceva dincolo de mine, un loc unde să întâlnească o parte rătăcită a ei înseşi. Fuge, părţi din ea îmi fug dintre mâini. Ochii ei privesc fereastra pe care se reflectă luminile curţii interioare a hotelului. Acolo dedesubt se află o fântână arteziană care la o anumită oră este închisă. Italia se ridică din pat să asiste la stingerea ei, îi place şuvoiul acela care încetează să mai curgă. Vorbeşte puţin, nu cere să aibă un rol, ştie că nu este o soţie în călătorie de nuntă. *Nu voi şti niciodată câţi oameni au iubit-o înaintea mea, dar ştiu că fiecare dintre ei, protejând-o sau rănind-o, a contribuit la plăsmuirea ei, a făcut-o să fie aşa cum este.*

În seara următoare ieşim în toiul nopţii, lăsăm cheile şi ne strecurăm afară din hol. I-am făcut cadou o pereche de pantofi albi, i-am văzut într-o vitrină şi i-am luat. Sunt mai mari decât picioarele ei. Italia a pus în vârf puţină hârtie igienică. Tot orăşelul este aşezat în pantă, străduţă după străduţă, iar casele sunt din piatră neşlefuită. Călcâiele Italiei ies din pantofii prea largi. Ne cărăm până la cetăţuie, dincolo de clădirea primăriei. Ieşim pe terasă şi privim în jos câmpia nocturnă spuzită de lumini. Coborâm câteva trepte şi ne trezim într-o piaţetă pietruită în mijlocul căreia se află câteva jocuri pentru copii. Un leagăn scârţâie mişcat de briza care bate la înălţimea aceea, e întuneric, doar clopotniţa cu turla romanică apare iluminată printre acoperişurile negre. Aşezaţi pe o bancă de piatră privim în faţa noastră căluţul de lemn cu un arc gros în loc de

picioare şi o uşoară melancolie îşi face loc în clandestinitatea noastră. Jocurile acelea fără copii ne întristează. Leagănul care nu vrea să se oprească din scârţâit ne strică buna dispoziţie. Italia se ridică, se duce să se aşeze pe scăunelul de fier, împinge o dată, apoi încă o dată. Picioarele i se îndoaie în aer, spatele se apropie şi se îndepărtează. Pantofii albi de mireasă i-au căzut din picioare, nu a încercat să-i reţină.

A doua zi o găsesc pe coridor, s-a împrietenit cu cameristele, urmăreşte căruciorul lor care se mută de la o cameră la alta, le ajută, se apleacă să ia cearşafuri curate şi le dă fetelor. Nu mă vede imediat, aşa că am timp să o privesc. Vorbeşte grăbit, cu accentul ei din sud. Este mai naturală printre fetele acelea în halat, s-a strecurat afară din închisoare şi s-a unit cu cei de o seamă cu ea. Părul uscat este acoperit cu o cască pentru duş. Se prosteşte imitând mişcările unei cliente pretenţioase care a rămas fără apă. Fata durdulie de lângă ea râde cu poftă. Nu ştiam că Italia este atât de hazlie. O strig, se întoarce, se întorc şi cameristele. Italia îşi smulge casca din cap şi vine spre mine. Are faţa roşie şi se agită ca un copil.

— Eşti aici, şopteşte.

În ultima seară am rugat-o să coboare la restaurant. Aveam chef să o privesc în mijlocul lumii care ne credea străini. Coborî cu întârziere. Se îndreptă în grabă spre o masă din fundul sălii, lângă uşa de sticlă care dădea spre altă sală. Comesenii mei miroseau a vin şi a invidie profesională. Manlio sosise doar în dimineaţa aceea şi era sătul deja. Îl făcea harcea-parcea pe un cercetător american, un guru al farmacologiei alternative. Dispreţuia inspirând fumul ţigării. Bricheta de aur se afla lângă şerveţel. Eu mă gândeam la ce comandase Italia, mi-ar fi plăcut să o servesc cu un pahar de vin. Nu-i aduseseră încă nimic, poate uitaseră de ea, mă uitam în jur căutându-l cu privirea pe chelner. Nu era liniştită, îmi făcuse o favoare, iar acum, cu coatele pe masă, îşi pişca bărbia cu o mână,

nedorindu-şi altceva decât să plece. Îi simţeam stânjeneala chiar şi de la distanţa aceea. Chelnerul se aplecă spre ea ridicând capacul în formă de cupolă care ţinea caldă mâncarea. Italia folosi lingura, poate ca să mănânce o supă. M-am întors către Manlio care o fixa. Ea îşi dăduse probabil seama, încetase să mai mănânce, se juca cu un capăt al şervetului. Îşi ridică privirea şi am văzut că o îndreaptă fără nicio precauţie în câmpul vizual al lui Manlio. Avea din nou expresia aceea impertinentă. Manlio îmi dădu cu cotul.

— Mă priveşte., şuieră cu un zâmbet greoi care îi umfla obrajii. E singură, să o invităm, nu?

Şi înainte să-l pot opri, dacă eventual aş fi avut intenţia, se ridică în picioare şi, fără să renunţe la zâmbetul acela de cimpanzeu, se duce la ea. Ceilalţi râd, cu toţii sunt puţin ameţiţi. Văd că Italia dă din cap, se scoală, face un pas înapoi, se loveşte de măsuţa cu dulciuri, apoi se îndepărtează. Manlio se aşază din nou lângă mine, pune mâna pe bricheta de aur.

— De departe era vulgară, de aproape însă e urâtă.

Ea stă pe pat. Răsfoieşte un pliant al hotelului.

— Cine era bădăranul ăla?

— Un chirurg ginecolog bădăran.

Am mâncat bine, am băut bine, am chef să fac dragoste. Dar Italia rămâne prea mult timp în baie şi când iese nu vine în pat, ia scaunul şi se aşază lângă fereastră, priveşte curtea interioară, are chipul îngălbenit de lumina care urcă de acolo, aşteaptă să se închidă fântâna arteziană.

Italia a pregătit sandvişuri pentru drum, a coborât să cumpere brânză, salam, apoi a rupt pâinea pe pat. M-am trezit când mătura firimiturile cu mâna. Lângă ascensor a salutat cameristele, le-a luat adresa, le-a îmbrăţişat ca pe nişte surori. În maşină, în timpul călătoriei de întoarcere, vorbim puţin. La un moment dat Italia spune:

— Ţi-e ruşine cu mine, nu-i aşa?

O zice fără să mă privească, ghemuită pe scaun, fixând strada. Sacul ei patchwork e plin cu cutiuţe de miere şi

dulceaţă de la micul dejun, pe care le-a pus deoparte în fiecare dimineaţă. Zâmbesc, întind mâna şi aranjez oglinda retrovizoare. Capul mi-e plin de gânduri confuze, care se amestecă între ele, fără nicio legătură precisă. Azi dimineaţă a telefonat Elsa, apelul ei m-a găsit în cameră, aveam deja bagajele pregătite, credeam că este recepţia, aşa că am răspuns fără să-mi fac probleme. Italia a spus ceva, ceva în legătură cu actul ei de identitate, uitase să-l ceară înapoi. Mama ta i-a auzit vocea.

— Cine este cu tine?

Am spus că era camerista, că uşa era deschisă, că eram pe punctul să plec. Am ridicat vocea.

— De ce te enervezi?

— Pentru că sunt grăbit.

Apoi mi-am cerut scuze. Ea a mai spus ceva, vocea îi era uşor schimbată. Şi în timp ce şofez mă gândesc că nu mai sunt sigur de ceea ce fac. O las pe Italia în faţa blocului ocupat abuziv, îi iau mâna şi io sărut. Mă grăbesc să mă despart de ea, poate că îşi dă seama. Sunt amabil, cobor să-i dau geamantanul din portbagaj, dar atunci când dispare după colţ, înghiţită de mirosul urât din jur, mă simt uşurat. Nu mai rămân niciun minut. Dimineaţa, locul acela mi se pare îngrozitor.

Mă duc direct la spital, mă cufund în meseria mea cu precizie. Asistenta este puţin nesigură. Probabil este nouă, îmi dă instrumentele fără vlagă. Mă supăr. O pensă îi cade din mână. Cu un şut o arunc în cealaltă parte a sălii de operaţii.

În casa de la mare mama ta începe să-şi strângă lucrurile, vara e pe sfârşite. Stau în grădină, mă uit la Carul Mare şi la Carul Mic, la Steaua Polară. Vine lângă mine, are un pulover pe umeri şi un pahar în mână.

— Vrei să bei ceva? Dau din cap.

— Ce ai? zice.

— Nimic.

— Eşti sigur?

Va veni toamna, marea va deveni gri, nisipul murdar, vântul îl va zbura, casa va fi deja închisă. Elsa simte şi ea adierea aceea de melancolie. Se strânge lângă mine în pat, vrea să facem dragoste.

— Vrei să dormi?

Nu mă mişc, rămân la locul meu:

— Te superi?

Se supără. Nu mă mai sărută, dar rămâne lângă mine, intenţionat. Respiraţia ei grea mă îndepărtează de somn.

— Scuză-mă, sunt foarte obosit.

Mă întorc, chipul ei este fier în întuneric. Corpu-i foşnitor sub cearşaf se îndepărtează de al meu. Îmi întoarce spatele. Aştept. Nu vreau să fie tristă. Întind mâna spre ea, mă alungă cu o uşoară mişcare a umărului.

— Să dormim, zice.

A doua zi mă trezesc târziu. O găsesc pe Elsa în bucătărie, îmbrăcată cu capotul de mătase naturală.

— Ciao, spun.

— Ciao.

Pregătesc cafetiera, o pun pe foc şi, în timp ce aştept să iasă cafeaua, mă aşez. Soţia mea e înaltă, spatele ei este un trapez perfect, două linii oblice care coboară până la talie. Aranjează nişte flori cu lujerul lung.

— De unde le ai?

— Mi le-a dăruit Raffaella.

Mai este încă supărată, înţeleg după cum îşi mişcă mâinile cu gesturi repezi, a căror singură intenţie este aceea de a nu mă băga în seamă. De câtă vreme nu îi mai dăruiesc flori? Poate şi ea se gândeşte la acelaşi lucru. Şi-a pieptănat părul după urechi. Stă în faţa ferestrei, prin care pătrunde o lumină vie, uşor filtrată de bumbacul perdelei. Îi privesc profilul, buzele decolorate sunt două băşici de carne ursuză. Există multe gânduri pentru mine în buzele acelea, poate împotriva mea. Mă ridic, umplu o căniţă de cafea şi beau.

— Vrei puţină cafea?

— Nu.

Îmi mai umplu o căniţă şi o beau. Elsa s-a tăiat. A lăsat să cadă foarfecele pe masă şi şi-a vârât degetul rănit în gură. Mă apropii de ea.

— Nu-i nimic, zice.

Dar eu îi iau mâna şi o pun sub jetul de apă. Apa înroşită de sângele ei dispare în gaura neagră din centrul lavoarului. Îi usuc degetul cu tricoul meu, apoi caut dezinfectantul şi un plasture în dulăpiorul cu medicamente. Mama ta nu se opune, îi place când mă ocup de ea ca medic. O sărut pe gât. Gâtul ei e aproape de mine şi atunci îl sărut, acolo unde dispare în ceafa acoperită de păr. Ne îmbrăţişăm în bucătărie, lângă florile împrăştiate pe masă.

Când ies de sub duş, ea bate la maşină într-un colţ ferit al salonului. Trebuie să se grăbească, zice, pentru că a rămas în urmă cu lucrul. Nu mai are poftă de băi în mare şi de soare. Va lăsa ca pielea ei să se albească odată cu venirea iernii. Nu s-a îmbrăcat, este încă în capot. În partea de jos mătasea cade pe podea descoperindu-i picioarele. Am pus discul cu *Patetica* lui Ceaikovski. Notele invadează ca o furtună de cristale salonul în care intră soarele, sunt în picioarele goale şi citesc. Ochii mamei tale se plimbă pe clape, uneori scoate o foaie, o strânge în mână şi o aruncă la coş. Are o fire iritabilă, orgolioasă în intenţii şi în liniile corpului. Nu îmi aparţine, nu mi-a aparţinut niciodată, acum sunt sigur de asta. *Noi suntem programaţi să ne aparţinem, suntem programaţi să trăim împreună, să împărţim acelaşi bideu.*

Mă priveşte, lasă maşina de scris şi se apropie. Se aşază pe divan în faţa mea, cu un picior îndoit sub ea şi celălalt gol atingând podeaua. Începe să vorbească şi cuvintele ei sunt o învăluire ponderată. Fraze în general despre muncă, despre un coleg de la ziar care s-a purtat urât cu ea, şi apoi brusc:

— Dar tu ce ai făcut la congres?

Imediat după aceea mă întreabă cine era şi cine nu era şi simt că cercul se închide în timp ce mă întreabă:

— Cum era camera?

— Normală.

Zâmbesc, nu eu mă aflu în dificultate, ci ea. O las să fiarbă în gândurile ei, sunt foarte calm, dacă are ceva de întrebat, să întrebe. *Curaj, nevastă, dă-i drumul. Dacă ai într-adevăr nevoie de ceva clar, de data asta te descurci singură, n-o să te ajut eu. Nu mă simt vinovat, nu reuşesc să mă simt.* Ceaikovski cântă, iar în dimineaţa asta nimic nu mi se mai pare prea dramatic în muzica lui. Elsa îşi face de lucru cu o şuviţă de păr care pare alb pentru că soarele îl luminează din spate. Oscilează cu greu între curiozitate şi teama de a suferi. Şi totuşi, dacă acum mi-ar cere-o, aş fi gata să fac bucăţi ieslea sfântă. Dar adevărul are subsuorile transpirate, nu se potriveşte cu regalitatea soţiei mele. Mă priveşte într-un fel pe care îl cunosc, chiar dacă doar acum mi se pare că descifrez sentimentul blocat în retinele acelea opace: acolo este o lipsă, o stagnare, un zid. Ochii ei sunt aceia ai unei proaste. Este o descoperire explozivă. În spatele aparentei inteligenţe se ascunde o patină de surditate scorţoasă, aproape o absenţă a conştiinţei, o portiţă de scăpare în faţa durerii. Este privirea pe care o foloseşte când se află în dificultate, aceea cu care se preface că mă înţelege, în timp ce mă abandonează mie însumi.

Se ridică, se îndreaptă spre bucătărie, a ajuns aproape de uşă. Cu spatele ei drept şi părul minunat care tresaltă la fiecare pas. Ţintesc centrul corpului ei şi lansez cuţitul…

— Vrei să ştii dacă mă culc cu alta? Se întoarce:

— Ai spus ceva?

Ceaikovski acoperă vorbele. Nu m-a auzit. Sau poate că da, de asta se clatină puţin.

În seara aceea facem dragoste. Este mama ta cea care ia iniţiativa, nu am văzut-o niciodată atât de îndrăzneaţă.

— Uşor, şoptesc chicotind, uşor.

Dar ea este mai puternică decât mine, are planurile ei. Revarsă peste mine o încărcătură de energie refulată, în noaptea aceasta sunt priza ei cu împământare. Este o farsă erotică pe care a învăţat-o poate dintr-o carte sau dintr-un film. În noaptea asta a hotărât că trebuie să manifeste o pasiune arzătoare. Iar eu sunt la mijloc, confuz, o mârţoagă azvârlită într-un galop. Acum a alunecat în jos, gâfâie sub pântecele meu. Nu sunt obişnuit s-o văd atât de supusă. Mă simt vinovat, ca şi cum, din cauza mea, ar consimţi să se depraveze. Vreau să plec, să fug din pat, dar rămân. Sunt excitat, i-am privit capul şi m-am gândit. Iar gândul acesta mă excită. Mă arunc peste corpul mamei tale, o maltratez. O împing la picioarele patului şi o iau pe la spate şi în timp ce o fac, mă întreb ce fac.

După, stătea sub mine ca un ou spart, se întorsese în găoacea ei zdrenţuită şi mă privea cu o intenţie nouă. Părea fericită şi rea ca o vrăjitoare căreia i-a reuşit o vrajă. Pentru prima oară de când o cunosc, m-am gândit că voiam să o las.

Micul trup al amantei mele stătea aplecat peste tăblia patului, priveam punctul în care spatele ei slab se lărgea spre şolduri. O linsesem, limba mea călătorise de la rădăcina părului până la picioare, intrase în fiecare crăpătură, între un deget şi altul. Ea simţise plăcerea şi frigul, în acelaşi timp, pielea i se zbârlise la trecerea mea. Simţeam că vreau s-o iubesc aşa, bucăţică cu bucăţică, în nemişcare, în tăcere. Nu mai era cum fusese, nu mai erau împerecheri furioase, oarbe. Luasem obiceiul să o ţintuiesc pe pat numai ca să o sărut. Voiam să se simtă pe ea însăşi prin mine. O străbăteam cu limba care mă durea, nu mai aveam salivă. Era lipsită de pudoare, aproape neruşinată în sex, în schimb se ruşina de bătăturile de pe tălpile picioarelor, se ruşina de dragoste. Doar în final o prindeam, când eram deja obosit, intram în ea, ca un câine. Un câine care a alergat zile întregi printre mărăcini, spini, pietre şi

istovit îşi găseşte în sfârşit culcuşul.

— Lasă-mă, murmură. Vocea îi era subţire şi rece ca un fir de metal.

— Ce spui.

Mă apropii şi îi mângâi spatele singuratic.

— Nu pot, nu mai pot., şi îşi scutură capul. E mai bine acum, ştii, acum. Şi-a acoperit faţa cu mâinile:

— Dacă ţii puţin la mine, lasă-mă.

O strâng la piept, coatele ei îmi împung pielea.

— Nu te voi lăsa niciodată.

Şi sunt atât de sigur de ceea ce spun, că întregul meu corp se întăreşte, fiecare fibră din mine se întăreşte în timp ce o îmbrăţişez, ca şi cum un scut de putere m-ar fi înconjurat. Rămânem aşa, fiecare cu bărbia pe umărul celuilalt, privind fiecare în propriu-i gol.

Ce înseamnă să iubeşti, fetiţo? Tu ştii? Să iubesc a însemnat pentru mine să ţin respiraţia Italiei în braţe şi să-mi dau seama că orice alt zgomot se stinsese. Sunt medic, ştiu să-mi recunosc bătăile inimii, chiar şi când nu vreau. Îţi jur, Angela, era inima Italiei cea care bătea în mine.

Avea mereu un vis. Visa că trenul ei pleca fără ea. Ajungea mai devreme la gară, era îmbrăcată cu o rochie frumoasă, cumpăra o revistă, apoi se plimba liniştită pe peron. Trenul era acolo, o aştepta, un tren elegant, roşu şi gri, spunea. Voia să urce, dar pierdea timp scotocind în poşetă în căutarea biletului. Voia să citească destinaţia, de aceea pierdea timp. Trenul o pornea încet şi ea rămânea acolo şi nu mai avea nici poşetă, nici pantofi. Gara, în spatele ei, era pustie şi ea era goală, „ca într-un tablou”, zicea. Mi-a povestit că visul acesta o terorizase multă vreme, încă de când era foarte tânără, apoi nu îl mai avusese, dar reapăruse odată cu mine.

Eu cred că în vise ne pedepsim, Angela, foarte rar ne premiem.

— Dă-mi mâna, spuse, stânga.

O deschise, îşi trecu palma peste a mea ca şi cum ar fi

vrut să o cureţe, să o elibereze de praful altor lucruri care nu ne priveau.

— Ai o viaţă lungă, cu o tăietură în mijloc. Eu nu cred în prostiile astea, am clătinat capul.

— Ce înseamnă?

— Că vei supravieţui.

Acum mă întreb dacă tăietura aceea erai tu, Angela. Dacă Italia te-a întâlnit în palma mea.

— Acum strânge tare, să vedem copiii. Cercetă încreţiturile pumnului, lângă degetul mic.

— Este unul, ba chiar doi. Bravo, râse.

— Şi tu? am spus. Arată-mi mâna, cum este viaţa ta? Se ridică în picioare, fără să se oprească din râs.

— Este foarte lungă, nu-ţi face probleme, iarba rea nu piere niciodată, mama îmi spunea Buruiană. Când ne-am despărţit, a alergat după mine şi m-a îmbrăţişat.

— Nu mă lua în serios când îţi spun să mă laşi. Ţine-mă, te rog, ţine-mă. Vino când vrei, o dată pe lună, o dată pe an, dar ţine-mă.

— Sigur că te ţin. Eu te iubesc, Buruiană.

Izbucni în plâns, o erupţie, o lavă de lacrimi care mă ardea.

— De ce?

Se desprinsese din îmbrăţişarea mea. Cu faţa şi ochii înroşiţi se uita într-ai mei lovindu-mi braţul cu pumnii:

— Mă culc cu bărbaţii de când aveam doisprezece ani şi nimeni nu mi-a spus niciodată te iubesc. Dacă îţi baţi joc de mine, te omor!

— Cu pumnişorii ăştia?

— Da.

Dar tu, Angela, ai făcut vreodată dragoste? Îmi aduc aminte ziua în care, în urmă cu trei ani, ai devenit femeie. Erai la şcoală, profesoara de engleză te-a însoţit la secretariat, i-ai telefonat mamei tale la ziar, ea a venit să te ducă acasă. În maşină a glumit, tu ai zâmbit moale, ca o

bolnavă, te simţeai ciudat, erai puţin supărată. Aşteptaseşi momentul acela, dar acum îţi părea rău să creşti. Fuseseşi o fetiţă independentă şi aspră, obişnuită să te descurci singură, acum erai o ciupercuţă de doisprezece ani. Corpul îţi era mult mai infantil decât al prietenelor tale, şi gândurile, jocurile tale erau încă de fetiţă. Dar, în ciuda ta, în interior ceva se mişcase. Primul ovul se maturizase şi se desprinsese. Sângele îţi pecetluia sfârşitul copilăriei.

Mi-a spus-o mama ta ieşindu-mi în întâmpinare în hol. Avea un chip de lumină, nu mai era femeia care ieşise dimineaţa din casă, avea o expresie de moaşă. Voi, femeile, sunteţi schimbătoare, gata să prindeţi viaţa, să v-o umpleţi cu fluturi. Noi, bărbaţii, suntem încolonaţi de-a lungul zidului vostru ca nişte omizi. Am zâmbit, mi-am făcut de lucru cu pardesiul. Stăteai întinsă pe pat, cu ochii tăi negri, mari, cu faţa alungită de pisicuţă slabă. Mă apropii şi mă aplec lângă tine.

— Angela.

Zâmbeşti uşor, pielea palidă ţi se încreţeşte.

— Ciao, tati.

Aş vrea să-ţi spun ceva, dar nu-mi vine nimic. În momentul acesta eşti numai a mamei tale, eu sunt un musafir stângaci, din aceia care răstoarnă paharele. Îţi ţii mâinile pe burtă, picioarele îndoite, nemişcate. Eşti sparanghelul meu, parfumul meu preferat. De câte ori te-am dat în leagăn, de câte ori spatele tău s-a întors în mâinile mele! Şi nu am oprit momentul acela, l-am lăsat să plece, şi poate nici nu aveam chef să te împing, voiam să citesc ziarul. Îţi ating fruntea.

— Bravo, spun, bravo.

Şi, în camera mea, sub umbreluţa liberty care centrează cu lumina ei caldă biroul şi capul meu chel, mă gândesc încă la tine. M-am retras aici înăuntru, lăsându-vă vouă, femeilor, restul casei, feşe albe, vată, sânge de fecioară. Mama ta a pregătit ceaiul, ţi l-a dus în cameră pe tava londoneză cu pisici. O să muiaţi biscuiţi în ceai, aşezate cu

picioarele încrucişate pe covor, ca două fete de aceeaşi vârstă. Astăzi este o zi specială, rămânem închişi în casă, la căldură, fără să cinăm. Eu voi mânca mai târziu puţină brânză, singur în bucătărie. Mă gândesc că într-o zi vei face dragoste. Un bărbat se va apropia de tine cu mâinile lui, cu povestea lui. Se va apropia de lungana mea cu pantalonii ei întotdeauna prea scurţi, nu ca să schimbe nişte figurine, sau să spună că e rândul lui să se dea în leagăn, ci ca să te tragă în ţeapă. Îmi apăs brutal ochii cu mâinile, imaginea care îmi joacă în faţă e prea dură. Sunt tatăl tău, sexul tău pentru mine este cărniţa aceea golaşă care se umplea de nisip pe plajă. Dar sunt un bărbat. Şi am fost un bărbat rău şi barbar care a violat o femeie, o fetiţă uşor îmbătrânită. Am făcut-o pentru că am iubit-o din prima clipă şi nu voiam să o iubesc, am făcut-o pentru a o ucide şi voiam să o salvez. În timp ce mă frec la ochi să alung imaginea mea, văd un bărbat, o spinare a poftei apropiindu-se de tine. Îl prind de beregată şi îi spun: fii atent, aceea este Angela, lumina vieţii mele. Apoi îi dau drumul din strânsoare. Abandonez gândurile acelea care te jignesc, nu am niciun drept să mă gândesc la tine făcând dragoste. Va fi cum vei vrea tu. Va fi frumos. Va fi cu un bărbat mai bun decât mine.

Ziua mea de naştere. Nu este o sărbătoare pe care o primesc într-un mod special, ştii asta; în ciuda anilor, simt amărăciunea pe care o simţeam când eram copil. Şcoala nu începuse încă, prietenii mei dispăruseră cine ştie pe unde, aşa că nu am avut niciodată o adevărată petrecere. Crescând, am început eu însumi să ignor această zi. Am rugat-o pe mama ta să nu piardă timpul organizând petreceri-surpriză, care nu mă surprind deloc. Ea s-a lăsat convinsă, iar eu, fără să i-o mărturisesc vreodată, am fost supărat pe ea pentru că m-a neglijat cu atâta uşurinţă.

Ziua nu era dintre cele mai frumoase. Soarele rămânea sufocat în spatele unei grămezi de nori calcaroşi de formă

indefinită. Socrii mei, întorşi de curând dintr-o croazieră pe Marea Roşie, veniseră în vizită. După-masă ne-am întors pe plajă. Bunica Nora etala un bronz punctat de mici abraziuni pe care i le făcuse cosmeticiana pentru a-i înlătura petele de bătrâneţe. Pe fruntea bunicului Duilio se sprijinea viziera unui chipiu de căpitan de cursă lungă. Vara obişnuia să se îmbrace aşa: cu pantaloni scurţi, şosete trei sferturi bine întinse pe pulpele încă robuste, pantofi de sfoară împletită. Aşezat pe un scaun mic de plajă bătea ritmic cu degetele pe genunchi, scandând timpul robustei sale tăceri. Nu mă simţeam în largul meu cu el. Tu îl cunoşti aşa cum este astăzi, dezorientat, blând şi foarte iubitor cu tine. Dar cu şaisprezece ani în urmă mai avea încă expresia arogantă şi lipsa de îngăduinţă care îl făcuseră să ajungă atât de departe în profesiunea lui. A fost unul dintre arhitecţii cei mai importanţi din acest oraş, atunci când va muri o stradă va purta cu siguranţă numele lui. Începea să îmbătrânească şi făcea eforturi să rămână în colţul de discreţie pe care i-o impunea vârsta. Se purta oribil cu soţia lui, care era prea aiurită ca să-şi dea seama de asta. Elsa avea o adevărată veneraţie pentru tatăl ei, atenţia exagerată, pe care i-o demonstra în primii noştri ani de căsnicie, mă jignea. Când el era de faţă, eu nu existam. Apoi lucrurile s-au mai atenuat odată cu trecerea timpului, el a îmbătrânit de tot şi, din păcate, am început să îmbătrânesc şi eu. Acum, când îşi petrece zilele în faţa televizorului cu mica filipineză care are grijă de el, suntem buni prieteni, ştii asta, şi dacă cel puţin de două ori pe săptămână nu trec pe la el să-i iau tensiunea, se supără.

Întinsă pe o parte, cu faţa ascunsă între braţe, Elsa vorbea cu mama ei. Nu era foarte apropiată de ea, pentru că nu reuşea să-i ierte sărmanei Nora frivolitatea. Elsa, ca şi tatăl ei, nu fusese niciodată indulgentă, aceasta este adevărata ei slăbiciune. „Mama este atât de bună”, spunea, „şi atât de cretină”. Când a murit, Nora a încetat ca prin minune să mai fie o cretină. Mama ta, sub imboldul unei

laturi ascunse a subconştientului ei, a început să o construiască altfel: o femeie vulnerabilă, dar plină de voinţă, un foarte bun exemplu pentru ea. Până în ziua în care, cu puţin timp în urmă, am auzit-o spunându-ţi: „Bunica ta nu avea o mare cultură, dar era femeia cea mai inteligentă pe care am cunoscut-o vreodată”.

Am privit-o, a răspuns cât se poate de liniştită privirii mele. Mama ta ştie să uite, ştie să potrivească lucrurile exact aşa cum îi convin în momentul în care le foloseşte. Pe de o parte este teribil, pe de alta este ca şi cum ar recunoaşte tuturor lucrurilor care o înconjoară capacitatea de a renaşte încontinuu. Eu probabil că m-am născut de multe ori în mâinile ei, fără să-mi dau seama.

Stăteam aşa, cufundat în tăcerea vieţii familiare. Aici eram un om liber, nu aveam nevoie să mă ascund. Lumea mă cunoştea, soţia mea, socrul meu, toţi mă cunoşteau. Şi totuşi, acum mi se părea că aceasta era viaţa paralelă, nu cealaltă. Viaţa cu Italia, în şoaptă, în izolare, era cea adevărată. Clandestină, fără orizont, speriată, dar adevărată.

O femeie făcea baie în mare, capul îi dispărea şi îi apărea printre valuri. Ieşi din apă până la brâu. Îşi strânse părul răsucindu-şi-l cu mâinile, apoi îşi scutură capul. Veni până la mal şi în apa tot mai mică corpul ei apăru încetul cu încetul. Avea un costum de baie turcoaz din două piese. Nu era bronzată. Abdomenul alb era uşor proeminent, ca acela al unui copil care de-abia a terminat de mâncat. Înainta spre mine, legănându-şi şoldurile osoase. Mi s-a părut că-i aud zgomotul respiraţiei, al picăturilor de apă care, desprinzându-se de pe corpul ei în mişcare, cădeau pe nisip. Mi s-a părut că vreau să ridic un braţ s-o opresc, dar n-am reuşit să fac niciun gest. Totul era nemişcat, congelat. Ea singură se mişca cu încetinitorul. Prins în blocul meu de piatră, aşteptam sfârşitul. Trecu şi nici măcar nu am găsit curajul s-o urmăresc cu privirea, îmi simţeam gâtul blocat din cauza şocului. Îmi rămânea însă în ochi mirajul ei, figura

aceea istovită care se apropia împrăştiind nisipul la fiecare pas.

Apoi am reînceput să aud zgomotele din jurul meu, adierea vântului care bătea din nou, poveştile soacrei mele tot mai prezente, respiraţia grea a socrului meu. Ca atunci când te apropii cu barca de mal şi începi să auzi tot mai aproape murmurul plajei. Atunci mi-am întors capul şi în spatele meu se afla doar zidul sfărâmicios al dunelor. Italia dispăruse.

Am petrecut restul zilei în transă. Totul mi se părea excesiv, prea ascuţite vocile, prea exaltate gesturile. Cine erau oamenii aceia obtuzi care trăiau în jur, care se opriseră în casa mea? Şi când mă gândesc că a fost o vreme când înrudirea cu familia aceasta de imbecili perfecţi mi se părea un splendid pas înainte! La cină am dus cu greu furculiţa la gură. Drumul de la farfurie până la gură devenise extraordinar de lung. M-am ridicat de la masă să mă duc în baie. În coridor, terrierul soacrei mele a ţâşnit dintr-un ungher arătându-şi colţii. Am ridicat piciorul şi l-am lovit. S-a îndreptat şchiopătând spre stăpâna care fugea deja spre el.

— Scuză-mă, Nora, l-am lovit din greşeală.

M-am întins pe covor, într-una din camerele de la etaj. Mă simţeam ca un vierme istovit, care atârnă vara bălăbănindu-se de un vrej uscat, până când, ameţit, cade fără zgomot pe pământ.

După cină, părinţii Elsei au plecat şi eu am pornit-o imediat după ei. Elsa mă rugase să-i însoţesc până la primele lumini ale oraşului. Socrul meu conducea încet pe străzile întunecate pe care nu le cunoştea prea bine. Observam prin parbriz cele două capete nemişcate, mute. La ce se gândeau? Poate la moarte, nu-i greu să te gândeşti la moarte duminică seara. Sau la viaţă, la ceva de cumpărat, de mâncat. La viaţa aceea care spre sfârşit devine doar voracitate. O iei fără să mai doreşti să dai ceva în schimb. Elsa şi cu mine ne îndreptam către aceeaşi

tăcere. Singurătatea pe care o atingeam cu farurile ar fi fost a noastră peste câţiva ani. Două fantoşe mergeau în faţa mea în noapte. Mai aveam încă timp să opresc călătoria şi să mă las din nou în voia vieţii, o viaţă diferită, în care poate n-aş mai fi avut timp să ajung din urmă figurile acelea bătrâne.

Am tras de volan şi m-am oprit pe marginea străzii. Maşina socrilor mei dispăru din faţa mea după o curbă întunecată. În seara aceea simţeam că voi muri tânăr şi că Italia era un dar la care nu voi renunţa.

— Cum ai reuşit să găseşti casa?

— Am mers pe plajă.

— De ce?

— Voiam să-ţi fac un cadou de ziua ta, voiam să mă vezi în costum de baie. Avea încă halatul pe ea, se strângea moleşită lângă câine.

— Te las să dormi.

— Nu, hai să ieşim.

Mergea încet, ţinându-mă de braţ. Am intrat în barul obişnuit.

— Ce iei?

Nu-mi răspunse. Se sprijinise cu toată greutatea de tejghea. I-am văzut mâna alunecând pe suprafaţa de metal către şerveţelele de hârtie. Cu un gest brusc a smuls câteva şi, încovoiată, s-a repezit afară şchiopătând. Am urmat-o, se sprijinise de zid cu capul aplecat.

— Ce ai?

Îşi ţinea şerveţelele între coapse.

— Nu mă simt bine, du-mă acasă… Şopti.

Era puţină lumină, dar acum vedeam că şerveţelele albe deveniseră întunecate în mâinile sale.

— Pierzi sânge…

— Du-mă acasă, te rog.

Dar între timp leşinase. Am luat-o în braţe, m-am dus la maşină şi am aşezat-o pe banchetă. Aş fi riscat să o duc la

spitalul meu. Şofam şi încercam să-mi amintesc dacă vreunul dintre prietenii mei era de gardă în seara aceea. Îşi revenise, era palidă, cu privirea tristă îndreptată spre oraşul nocturn.

— Unde mă duci?

— La spital.

— Nu, vreau să mă duc acasă, mă simt mai bine. Alunecase de pe banchetă şi stătea ghemuită pe jos.

— Ce faci?

— Aşa nu-ţi murdăresc scaunul.

Am luat mâna de pe volan şi m-am aplecat spre ea. Am apucat-o de un capăt al tricoului:

— Ridică-te!

Dar ea reuşi să reziste:

— Stau bine aici jos, te privesc.

La Urgenţă nu era nimeni în afară de un bătrân care stătea într-un colţ, cu o pătură pe umeri. Îl cunoşteam pe unul din asistenţii de gardă, un tânăr solid cu care vorbeam uneori despre fotbal. Îi dădusem Italiei prosopul meu de plajă uitat pe bancheta din spate, coborâse din maşină înfăşurându-l în jurul mijlocului. Asistentul i-a spus să se întindă pe un pat într-una din camere, de unde Italia, cu capul întors spre mine, mă privea. Medicul de gardă, o tânără pe care nu-mi aminteam să o fi văzut vreodată, sosi aproape imediat.

— Veniţi, mergem să facem o ecografie.

Am intrat toţi trei în lift. Femeia, pe a cărei faţă, ca şi pe părul boţit, se vedeau urmele somnului, îmi zâmbea politicos, cu siguranţă ştia cine sunt. Italia avea acum o culoare mai bună, urcase în lift pe picioarele ei.

În timpul consultaţiei am plecat îndreptându-mă spre secţia mea. Voiam să arunc o privire unui bolnav pe care îl operasem cu o zi înainte. M-am apropiat de patul lui: dormea şi respira normal.

— Mâine putem să-i scoatem tubul de drenaj, domnule profesor? m-a întrebat sora, care mă urmase în camera

bolnavului.

Când m-am întors, Italia tocmai ieşea din camera în care se făceau ecografiile.

— E bine totul, a avut loc o parţială desprindere a placentei, dar embrionul a rezistat.

Am rămas pentru o fracţiune de secundă să privesc chipul doctoriţei, maxilarele ei pătrate, pielea lucioasă de pe nas, ochii prea apropiaţi. Am făcut un pas înapoi şi instinctiv am privit în spatele ei, ca şi cum m-aş fi temut să nu-i fi auzit cineva cuvintele.

— Bine, cred că am spus, bine.

Femeia îmi observase fără îndoială tulburarea. Acum mă privea cu o complicitate ciudată.

— Eu, domnule profesor, aş interna-o oricum. Ar fi mai bine ca doamna să nu se obosească, cel puţin pentru câtăva vreme.

Doamna rămăsese cu câţiva paşi mai în spate, confuză; îi percepeam foarte clar agitaţia. Nu era o doamnă, era o domnişoară, amanta mea. Ne-am privit o clipă doar, pe furiş. Am schimbat încet greutatea corpului pe celălalt picior, pentru a evita să o înscriu în raza privirii mele. Nu trebuia să stabilesc niciun contact cu ea, cel puţin nu acum. Eram acolo, în spitalul meu, în faţa unei femei care mă cunoştea pentru meritele mele profesionale şi care acum cu siguranţă ghicea ceva din viaţa mea intimă. Trebuia să o duc de acolo, da, trebuia să dispară, după aceea mă voi gândi. Ne îndreptam spre ascensor, şoldurile doctoriţei unduiau sub halat. Cine îmi garanta că era o femeie discretă? Mi se părea că surprind ceva neglijent în felul ei de a merge. Mâine poate că povestea va face înconjurul spitalului, aş fi avut parte de priviri maliţioase, care m-ar fi străpuns, de bârfe pe care n-aş fi putut să le opresc. Italia era în spatele meu, acum simţeam că sunt furios pe ea. Nu-mi spusese nimic, se ascunsese de mine, lăsase unei străine sarcina de a-mi dezvălui un asemenea lucru, aici în spitalul meu. O bucurase expresia mea uluită. Aproape că

îmi venea s-o lovesc, să-i dau o palmă, cinci degete roşii imprimate pe mutra aceea mincinoasă.

Am coborât jos la fişier. M-am întors spre Italia şi am privit-o într-un fel care trebuie să i se fi părut teribil.

— Ce vreţi să faceţi, doamnă?

— Vreau să mă duc acasă, bâigui.

— Doamna semnează de ieşire, m-am adresat asistentului, dă-mi formularul.

Am scos pixul din buzunarul interior al hainei şi am completat eu însumi formularul, apoi l-am împins sub mâinile roase ale Italiei, întinzându-i pixul. Am privit-o, devenise din nou foarte palidă... Am tras înapoi pixul. Nu mai eram sigur de ceea ce făceam, eram un medic, nu puteam să risc. Dar dacă ar fi avut o hemoragie? Nu puteam s-o las să plece aşa. Aş fi putut s-o chinuiesc mai târziu, acum important era să rămână acolo, în siguranţă. Am rupt formularul:

— Să-i facem internarea.

Ea încercă să se opună, dar fără putere:

— Nu. Vreau să plec, mă simt bine. Doctoriţa făcu un pas spre masă.

— Doamnă, domnul profesor are dreptate, este mai bine să rămâneţi aici în noaptea asta.

Am făcut în grabă formele de internare, apoi am urcat din nou la Ginecologie. Liftul s-a oprit la etaj. Pe coridorul întunecat era linişte şi se simţea mirosul obişnuit de medicamente şi de mâncare. Eu iubesc spitalul, noaptea, Angela, pentru mine are farmecul ascuns al unei femei nemachiate, al unei subsuori în întuneric. Italia, în schimb, părea speriată, mergea aproape sprijinindu-se de perete, cu prosopul de plajă înfăşurat în jurul ei, ca o naufragiată. Am rămas singuri câteva clipe.

— De ce nu mi-ai spus că eşti însărcinată?

— Nu ştiam.

Îşi strângea prosopul în jurul taliei, îi tremura vocea.

— Nu vreau să rămân aici, sunt murdară toată.

— O să cer să ţi se dea ceva. Sosi o asistentă.

— Veniţi, vă duc în patul dumneavoastră.

— Du-te, am şoptit, du-te.

Şi m-am uitat cum se îndepărta pe coridorul în penumbră, fără să-şi întoarcă privirea.

Acasă, fără să-mi mai dezleg şireturile, mi-am scos pantofii şi i-am aruncat cât colo. Apoi m-am întins pe pat aşa cum eram. M-am cufundat într-o groapă de bitum şi m-am trezit dimineaţa confuz, obosit deja. Am intrat sub duş. Italia aştepta un copil, apa curgea şiroaie, mi se prelingea pe piele şi Italia aştepta un copil. Ce vom face acum? Eram gol în baia casei pe care o împărţeam cu soţia mea, îmi săpuneam ciuful de păr pubian. Trebuia să mă gândesc în tihnă, dar alergam, gândurile se încălecau, ca şi cortinele din fundalul unei scene de teatru.

Am ajuns la spital cu mult mai devreme, eram speriat, aveam presentimentul că n-o voi mai găsi. Într-adevăr nu mai era, semnase şi plecase.

— Când? am întrebat-o pe asistentă.

— Acum.

M-am urcat din nou în maşină şi am parcurs strada care se întindea de-a lungul clădirilor spitalului. Am găsit-o în staţia de autobuz. N-am recunoscut-o imediat, pentru că era îmbrăcată cu un halat de infirmieră. Se sprijinea de zid, în mână avea o pungă în care se vedea prosopul meu de plajă.

M-am oprit lângă ea, nu m-a văzut. Străzile începeau să se anime încet. Îmi veni în minte ziua aceea în care o aşteptasem în maşină spionând-o. Era cald, ea era machiată, mergea legănându-şi şoldurile, îmi plăceau tocurile ei înalte, îmi plăcea că era vulgară. Cât timp trecuse? Acum era îmbrăcată cu halatul acela prea larg, slăbise şi mai mult în timpul verii. Doar acum îmi dădeam seama cât de mult se schimbase. Îşi pierduse culoarea, din cauza mea îşi pierduse aşa culoarea. O paiaţă fără sulimanuri. Şi totuşi, pentru mine era şi mai frumoasă, o

doream şi mai mult. Acum nu mai exista nimic în afara ei sprijinită de zidul acela, drept în ţintă. M-a cuprins o frică fără noimă. *Dar dacă cineva ar lua-o drept ţintă? Dacă un cartuş ar nimeri-o în piept şi ea ar aluneca la pământ, lăsând doar o dâră de sânge pe zidul pe care o privesc...* Voiam să-i strig să plece de acolo, pentru că acum cineva apăsa pe trăgaci, un lunetist postat în spatele meu, poate pe acoperişul spitalului. Avea exact expresia cuiva care este pe punctul de a fi lovit, dar nu are puterea să se ferească. Şi totuşi se mişcă, se desprinse de zid şi, iată, nu se întâmplă nimic. Apare un autobuz care o ascunde. Nu reuşesc s-o ajung la timp, a şi urcat. Mă iau după autobuz, după ţeava neagră care azvârle un fum urât mirositor. Se opreşte din nou, las maşina în mijlocul străzii şi urc şi eu. O caut pe Italia să-i spun să coboare cu mine, dar o găsesc prea târziu, când uşile s-au închis deja. Stă ghemuită pe scaun, cu capul sprijinit de geam. Voi rămâne fără maşină, nu-i nimic.

— Ciao, Buruiană. Tresare, se întoarce, oftează.

— Ciao.

— Unde te duci?

— La gară.

— Pleci?

— Nu, voiam să mă uit la mersul trenurilor.

Rămânem tăcuţi, cu privirea aţintită spre străzile care încep să se anime cu primele maşini. O mamă cu doi copii traversează strada, Italia o priveşte. Îi pun mâna pe burtă. O mână mare, hotărâtă. Pântecele ei geme.

— Cum te simţi?

— Bine, şi îmi ia mâna, se ruşinează de zgomotul acela intern.

— În ce lună eşti?

— Într-a doua, nici măcar.

— Când s-a întâmplat?

— Nu ştiu.

Ochii ei sunt imenşi şi calmi.

— Nu trebuie să-ţi faci probleme pentru nimic, nu trebuie să-mi spui nimic, am hotărât deja singură. Dau din cap, dar nu spun nimic. Poate se aşteaptă ca eu să spun ceva. Privesc din nou afară, la străzile care se clatină dincolo de geam.

— Îţi cer un singur lucru, să nu mai vorbim despre asta. E un lucru urât.

Coborâm din autobuz, mergem unul lângă altul, fără să ne atingem. Italia e îmbrăcată ca o infirmieră şi suntem atât de slabi împreună. În vitrina unui magazin o fată ia afişul cu reducerile de preţ ca să aranjeze articolele de toamnă, umblă cu picioarele goale pe un covor de frunze şi castane din plastic. Italia se opreşte să privească vitriniera care aranjează o rochie pe un manechin ciufulit.

— Anul acesta este la modă verdele.

Mergem spre parcarea taxiurilor. Trei maşini îşi aşteaptă clienţii. Traversăm în grabă pentru că semaforul e galben. Deschid portiera şi o ajut pe Italia să urce, apoi mă aplec spre ea şi îi pun în mână banii de taxi.

— Mulţumesc, şopteşte.

— Nu-ţi face probleme, spun coborând vocea, pentru că nu vreau să mă audă şoferul, aranjez eu totul, fii liniştită.

Ea îşi întinde buzele într-un fel care ar vrea să însemne un zâmbet, dar e numai un rictus obosit. Vrea să rămână singură şi poate că nu mai are încredere în mine. Întind mâna, îi ating faţa, vreau să o eliberez de privirea aceea rănită, stinsă. Închid portiera şi taxiul pleacă.

Rămân singur, fac câţiva paşi. Încotro? Să-mi regăsesc gândurile, maşina oprită în mijlocul străzii. Am întârziat la sala de operaţii, asta este! A sperat până în ultima clipă că o să-i spun altceva. Exista o speranţă, în adâncul privirii ei, ca o mătură uitată într-un colţ, m-am prefăcut că n-o văd. N-am avut nici măcar curajul să fiu nemilos, s-o împing eu să ia hotărârea aceea. Am lăsat-o să aleagă singură, să fie vina ei, şi i-am oferit în schimb un taxi.

Mama ta s-a întors în oraş. Nu mai există urmă de bivuacul meu solitar, măsuţa pe care îmi puneam picioarele când citeam este din nou la locul ei, departe de fotoliul meu, în mijlocul covorului, înconjurată de divanuri. Pe măsuţa aceea joasă din lemn cu intarsii sunt aşezate paharele cu picior trandafiriu, un bol cu crudităţi şi un castron cu prune învelite în şuncă afumată. Elsa i-a invitat pe prietenii noştri la cină. Operasem până târziu, cu multe probleme şi câteva absenţe în sala de operaţii, pentru că din septembrie au reînceput grevele. Am aruncat cheile pe farfuria de abanos din hol şi am auzit vocile care veneau din salon. M-am strecurat în baia de serviciu şi mi-am spălat faţa înainte de a merge acolo. Ciao, ciao, ciao. Lovituri pe spate, sărutări. Adieri de parfum, şuviţe de păr, respiraţii mirosind a vin şi a ţigări.

Stau sprijinit de bibliotecă, Manlio este în faţa mea. Vorbeşte despre orice. Despre bărci, despre Martine, care se află din nou în clinică pentru dezintoxicare, de o sutură abdominală întinsă ca un funduleţ de copil care apoi s-a infectat, s-a umflat. Are un trabuc în mână, iar mâna este prea aproape de faţa mea.

— Şi tu ce mai faci?

— Trabucul, Manlio.

— Ah, da, scuză-mă, şi îndepărtează puţin trabucul.

— Trebuie să-ţi vorbesc.

Mă priveşte şi pufneşte, răsuflarea îi este urât mirositoare.

— Ai o faţă de zombi, ce s-a întâmplat?

— Au sosit pastele.

La masă nu ascult pe nimeni, mănânc, mă uit în farfurie şi înfig furculiţa, beau un pahar de vin, mă întind spre castron şi mă servesc din nou. Mi-e o foame de lup. Atmosfera este încărcată de zgomote, de voci. O macaroană a căzut pe faţa de masă, o iau cu mâna. Mama ta mă priveşte. Este îmbrăcată cu un tricou verde striat de venaturi transparente, în urechi are două mici smaralde. Cu

părul strâns şi o singură şuviţă care îi cade pe faţă este splendidă. Mă gândesc la fata desculţă din vitrină şi la Italia care spune: anul acesta este la modă verdele.

— Nu vrei prăjitură? M-am ridicat de la masă:

— Scuzaţi-mă, trebuie să dau un telefon.

Mă duc în cameră şi formez numărul, telefonul sună în gol. Mă întind pe pat. Elsa intră:

— Cu cine vorbeşti?

— Cu nimeni, este ocupat.

A intrat în baie să facă pipi, o văd reflectată în oglinda de la dulap cu fusta ridicată pe şolduri.

— Un pacient?

— Da.

Trage apa, stinge lumina şi iese din baie.

— Un cancer „important”? şi zâmbeşte.

Nu-i uşor să trăieşti cu un om care face o muncă atât de tristă, a ajuns să-mi accepte jargonul, să facă glume pe socoteala lui. Zâmbesc drept răspuns.

— Cel puţin, nu te aşeza cu pantofii pe pat, şi iese din cameră.

— Alo?

— Unde erai?

— Aici.

— Te-am sunat de mai multe ori.

— Poate n-am auzit.

Respiră greu şi în receptor pătrunde un zgomot confuz.

— Ce se aude?

— Aspiratorul, aşteaptă să-l sting. Pleacă şi se întoarce în linişte.

— Faci curăţenie la ora asta?

— Mă ajută să mă descarc.

— Voiam să-ţi trimit o sărutare.

L-am târât pe Manlio cu mine afară pe terasă.

— Este vorba despre o pacientă pe care am operat-o acum doi ani la sân, riscă prea mult, trebuie să facă o întrerupere.

— Este în timp.

— Da.

— Atunci, de ce nu se duce la spital?

Jos, camionul de la salubritate a agăţat un tomberon. Manlio şi-a ridicat gulerul hainei, poate a înţeles, pentru că acum fluieră.

Petrecerea se termină pe divane, apoi divanele se golesc, rămân numai urmele corpurilor care le-au apăsat, pernele deranjate, pahare peste tot, scrumiere pline de mucuri. Elsa şi-a scos deja pantofii:

— Frumoasă petrecere.

— Da.

Mă ridic şi culeg o scrumieră.

— Nu pune mâna pe nimic, se ocupă mâine Gianna.

— Arunc doar mucurile, să nu miroasă.

Merge în cameră, se demachiază, îşi ia cămaşa de noapte. Eu rămân în faţa televizorului în mijlocul cimitirului aceluia de pahare murdare. Mai târziu mă culc la locul meu, mă sucesc de câteva ori şi rămân apoi lungit pe o parte. Mama ta îşi pune piciorul pe mine, apoi gura ei caldă îmi atinge urechea. Înţepenesc, nu pot, în seara asta chiar nu pot. Îmi caută gura, o găseşte, dar eu nu deschid buzele. Se retrage la locul ei cu un suspin adânc, din rărunchi.

— Ştii, spune, am putea încerca să facem dragoste altfel. Mă întorc spre ea, fixează tavanul cu o expresie ciudată.

— Am putea încerca să ne privim în ochi.

Vocea îi este străbătută de o nuanţă care se înfăşoară mândră în jurul fiecărui cuvânt.

— Ai băut?

— Puţin.

Mi se pare că ochii îi lucesc, bărbia îi tremură.

— Dar noi ne privim, de ce să nu te privesc, eşti atât de frumoasă!

Mă întorc, aranjez perna, nu mi-e somn. Să înceapă noaptea predicii conjugale, dă-i drumul cu valsul revanşelor! Dar îmi dă un picior în burtă, şi imediat altul şi

încă unul. Apoi mama ta mă loveşte cu palmele peste faţă. Încerc să mă apăr, dar sunt absolut nepregătit pentru atacul acela.

— Tu! Tu! Cine crezi că eşti, tu! Cine te crezi?!

Are chipul răvăşit, vocea răguşită, n-am văzut-o niciodată aşa. Mă las lovit şi mi-e milă de mine, de ea, care face eforturi să găsească cuvintele cu care să mă jignească.

— Tu. Tu. Eşti un rahat! Un rahat egoist!

Reuşesc să-i prind o mână, apoi cealaltă, o îmbrăţişez. Plânge. Îi mângâi părul, respiră cu greu printre hohote. *Ai dreptate, Elsa, sunt un rahat egoist. Reuşesc să stric viaţa tuturor persoanelor care mă înconjoară, dar crede-mă, nu ştiu nici eu ce vreau, încerc pur şi simplu să câştig timp. Doresc o femeie, dar poate că mi-e ruşine cu ea, mi-e ruşine că o doresc. Mă tem că te pierd, dar poate că fac totul să fiu părăsit. Da, mi-ar plăcea să te văd făcându-ţi geamantanul şi dispărând în toiul nopţii. Aş alerga la Italia şi poate acolo aş descoperi că-mi lipseşti. Dar tu rămâi aici, agăţată de mine, de patul nostru, nu, nu vei pleca în toiul nopţii, n-o vei face, nu vei risca, pentru că s-ar putea să nu-mi fie dor de tine, iar tu eşti o femeie prudentă.*

Ştergătorul de parbriz este oprit. Pe geam e o perdea de murdărie, un văl tulbure care ne separă de lume. În maşină se simte mirosul maşinii, al covoraşelor, al pielii de pe scaune care în dimineaţa asta este mai întinsă şi foşneşte la fiecare mişcare, şi acela îndepărtat al unui vechi *arbre magique* decolorat de soare, se mai simte puţin din parfumul meu, cel de aftershave, din impermeabilul rămas agăţat în hol toată vara şi care acum este din nou cu mine, adunat pe bancheta din spate ca o pisică bătrână. Şi mai ales există în toate mirosul Italiei, al urechilor, părului, hainelor pe care le îmbracă. Astăzi şi-a pus o fustă înflorată terminată în talie cu un elastic negru lat şi un balon de bumbac ţeapăn. Are o cruce pe piept, o cruce argintată atârnată de un lanţ subţire. O duce în gură în timp ce

priveşte lumea neclară care, văzută prin parbriz, pare atât de departe. Puţin mai înainte am întrebat-o dacă nu-i este frig fără ciorapi, mi-a spus că nu, că nu-i este niciodată frig. Şi-a prins părul cu o grămadă de agrafe din metal smălţuit, din care multe sunt crăpate. Este o ţărăncuţă care se îmbracă de la tarabele din piaţă sau din magazinele acelea fără uşi, cu vânzătoarele îngheţate de frig mestecând gumă americană. Este prima sâmbătă de octombrie, o duc să avorteze.

A venit până în centru cu autobuzul, am aşteptat-o lângă staţie, mi-a zâmbit. Nu ştiu dacă suferă, n-am vorbit despre asta. Poate a mai făcut alte avorturi, n-am întrebat-o. Pare liniştită. S-a aşezat lângă mine, dar nu ne-am sărutat. În centru nu riscăm. E o pasageră prudentă, o fiinţă în trecere, în afara ţarcului ei. În dimineaţa asta este mai severă, ţeapănă ca balonul cu care-i îmbrăcată. Suge crucea de argint şi simt că ceva îi lipseşte, ceva uitat în micuţa ei vizuină. Este rezervată şi asta mă face să mă simt puţin singur. Poate ar fi fost mai uşor să stea lângă mine, plângăcioasă şi melancolică, cum mă aşteptam, dar în dimineaţa asta pare puternică, are o privire vioaie, de luptătoare. Poate este mai puţin delicată decât am crezut, poate încearcă doar să-şi facă curaj.

— Nu vrei să mănânci ceva?

— Nu.

Clinica privată în care lucrează Manlio se află într-o vilă de la începutul secolului, înconjurată de copaci înalţi. Parcurgem aleea ce urcă printre trunchiurile întunecate până la peronul pe care se află şi alte maşini. Italia priveşte construcţia cu tencuială roşiatică.

— Pare un copac.

Ştie ce trebuie să facă, i-am explicat tot, se va duce la recepţie şi îşi va spune numele, o aşteaptă, au o cameră rezervată pentru ea. Eu, fără îndoială, nu pot rămâne, este şi aşa destul de neplăcut că am însoţit-o până aici. Am să-i telefonez după-masă. Italia nu a băgat de seamă că, atunci

când am urcat, i-am privit burta, am crezut pentru o clipă că se putea vedea ceva, o umflătură. Nu ştiu ce am căutat, ceva ce nu voi mai vedea... Una dintre roţi s-a înfundat într-o urmă de maşină, am accelerat, am simţit un salt, ceva de care îmi va fi dor pentru totdeauna. Dacă este adevărat că timpul se comportă altfel decât credem şi dacă o viaţă întreagă poate să-ţi apară într-o străfulgerare, cred că în fracţiunea aceea de secundă, în timp ce trăgeam de volan să nu ajung în şanţ, am văzut durerea ce mă aştepta, te-am văzut şi pe tine, Angela, hematomul tău pe diafanoscop. A fost un salt în camera circulară a timpului, plină de uşi care sunt toate acolo, în cerc, fără o ordine de intrare, când irealul se arată şi devine posibil.

Am oprit maşina pe peronul din faţa clinicii. Italia a privit uşa automată cu geamuri întunecate, i-am luat mâna şi i-am sărutat-o.

— Nu-ţi face griji, e un fleac.

S-a întors şi şi-a luat sacul patchwork.

— Mă duc.

Coboară şi merge direct spre intrare. Întorc maşina. În oglinda retrovizoare îi văd paşii, mai nesiguri ca de obicei, poate din cauza pietrişului. Dar ştiu că nu va cădea, este obişnuită cu tocurile acelea prea înalte, cu sacul prea lung care-i intră între picioare. Dar cade, un ultim pas şi brusc se prăbuşeşte. Prinde sacul, dar nu se ridică, rămâne ghemuită la pământ. Nu se întoarce, este convinsă că eu am plecat. *Nu te mişca,* spun, fără să ştiu ce spun. Şi poate ea ştie că eu sunt acolo. *Nu te mişca.* Deocamdată am impresia că partea aceea din ea care lipsea a ajuns-o din urmă şi îi acoperă spatele ca o fâşie de cârpe înaripate.

Las portiera deschisă şi alerg pe pietriş.

— Ce s-a întâmplat?

— Poate e mai bine să mănânc.

O ajut să se ridice şi, în timp ce o îmbrăţişez, îmi ridic privirea deasupra capului ei. La primul etaj, în spatele unei ferestre mari, se află un bărbat în halat care ne priveşte.

Şi ce! Chiar dacă s-ar termina acum, dacă am intra în întuneric aşa. Am ochii aceştia care mă privesc, mâna aceasta unsă care mă reţine. Nimeni nu m-a iubit aşa, nimeni. Nu te voi duce acolo înăuntru, nicio canulă nu te va curăţi. Te vreau, acum sunt puternic şi voi găsi mijlocul să nu te mai jignesc.

— Gândeşte-te la tine, gândeşte-te cu adevărat la tine, şopteşte.

Am hotărât deja, te iubesc. Şi dacă îmi vrei capul, dă-mi o secure, îţi voi da capul unui bărbat care te iubeşte.

— Să plecăm de aici.

Şi i-o spuneam fiului nostru, Angela. O mică frunză roşie căzuse fără zgomot pe geamul maşinii şi rămăsese lipită lângă ştergătorul de parbriz. O frunză roşie, cu nervurile subţiri, poate prima din toamnă, căzuse pentru noi.

M-am aşezat la volan şi am plecat, departe de clinică. Ne-am oprit într-unul din primele sate de la porţile oraşului, în nord, unde peisajul se schimbă, devine mai sălbatic. Zona este încă urbană, dar se simte deja respiraţia pădurilor, a munţilor fără creste care se întind la orizont ca nişte bizoni adormiţi.

Am intrat într-un cinematograf. Una dintre acele săli de provincie care deschid numai sâmbăta şi duminica. La primul spectacol nu era aproape nimeni, ne-am aşezat la mijloc, pe scaunele de lemn. Era frig şi acolo. Italia şi-a lăsat capul pe umărul meu.

— Eşti obosită?

— Puţin.

— Odihneşte-te.

A început să moţăie, sprijinindu-se de mine în întuneric, un obraz abia vizibil în lumina ecranului. Se dădea o comedie, puţin trivială, era bine, totul era bine. Eram o pereche, poate pentru prima oară. O pereche în vacanţă care merge la cinema, se opreşte să mănânce un sandviş şi apoi îşi continuă călătoria. Da, mi-ar fi plăcut să fac o călătorie cu Italia, să dormim în hoteluri, să facem

dragoste, să plecăm din nou. Eventual, să nu ne mai întoarcem. Puteam merge în străinătate, aveam prieteni la Mogadiscio, unul era cardiolog, lucra într-un spital de neurologie, avea o căsuţă pe malul mării, seara fuma marijuana în compania unei femei cu picioare subţiri ca braţele. Da, o viaţă nouă. Un spital sărac, copii negri, desculţi, cu ochii lucioşi ca nişte gândaci. Să merg unde era nevoie de mine, să operez în corturi, să îngrijesc săracii.

— Ai vrea să pleci?

— Da.

— Şi unde ţi-ar plăcea să mergi?

— Unde vrei tu.

Mama ta pleacă pentru două zile în interes de serviciu, un răgaz pentru mine. Îşi aranjează ultimele lucruri în geamantanul din piele de căprioară pestriţă, cel pe care l-a avut în călătoria de nuntă. Mă atinge cu braţul, în timp ce caută un fular în dulapul cu mai multe uşi care acoperă tot peretele. Este îmbrăcată cu un costum-pantalon cu guler şal, dintr-un jerseu moale de culoarea nucşoarei. La gât poartă un şirag foarte simplu din boabe mari de chihlimbar, legate cu un fir de mătase neagră. Iau o cămaşă, am numai cămăşi albe şi costume cu cravata pusă pe acelaşi umeraş, aşa nu greşesc. Uneori, Elsa a încercat să mă convingă să mă îmbrac mai îndrăzneţ, să-mi iau măcar o pălărie. Are un prieten, un scriitor berlinez, care poartă bascuri, fesuri, pălării de panama, şepci, lui îi stau bine, este excentric, bisexual, foarte inteligent. Scriitorul berlinez cu siguranţă ar fi făcut-o mai fericită. Se întâlnesc poate în vreo cafenea literară, el îşi aşază umbrela sau căciula pe scaun, îi citeşte din operele lui, iar ea se emoţionează. Da, este matură exact atât cât trebuie, burgheză atât cât trebuie pentru un amant bisexual. Am fost întotdeauna mândru să am o femeie atât de elegantă alături. Astăzi însă eleganţa ei mă întristează. A nu ştiu câta deghizare. În dimineaţa aceasta este ziarista în voiaj, îmbrăcată comod şi feminin. Şi

gesturile ei mă deranjează, este expeditivă, chiar puţin dură. A intrat deja în rolul pe care va trebui să-l joace printre canaliile ei de colegi. Eu îmi trag pantalonii. I-am luat pe aceia care au deja cureaua pusă, aşa fac mai puţin efort. Acum îi spun. Da, acum, poate, îi spun. În felul acesta pleacă, se gândeşte singură la asta şi se întoarce după ce s-a gândit. Acum îi spun: *iubesc o altă femeie şi această femeie aşteaptă un copil, deci trebuie să ne despărţim.* Nu vreau s-o iau pe ocolite, spunându-i că vreau să stau singur sau lucruri de genul ăsta. Nu vreau să stau singur, vreau să stau cu Italia şi dacă n-aş fi întâlnit-o pe ea n-aş fi găsit probabil niciun motiv serios să mă despart de Elsa. N-am nimic să-i reproşez, sau poate prea mult. N-o mai iubesc şi poate că nu am iubit-o niciodată cu adevărat, am fost sedus de ea. I-am suportat tirania uneori extaziat, uneori speriat şi în sfârşit cu un efort disimulat. Dacă o privesc cu atenţie acum, oricum nu mă bagă în seamă, face inventarul cosmeticalelor din beauty-case, dacă o privesc acum, când are o privire fixă şi întunecată, cu maxilarul relaxat, mă gândesc: *Ce face femeia asta aici? Ce legătură are ea cu mine? De ce nu stă în casa de peste drum, cu bărbatul pe care uneori îl văd plimbându-se în chiloţi, un bărbat robust şi burtos? De ce nu traversează strada, intră pe poartă şi se duce acolo, să scotocească în beauty-case pe patul bărbatului? Da, ar fi mai bine dacă ar face-o acum, cu expresia asta puţin bovină. Poate eu o iau pe micuţa roşcovană, care trăieşte cu bărbatul robust cu burtă, poate e simpatică, poate vorbim un pic, poate îi place să audă gândurile unuia care toată ziua despică oameni. O privesc pe soţia mea şi nu există un singur lucru care să-mi placă la ea, un singur lucru care să mă intereseze. Are un păr minunat, e adevărat, dar pentru gusturile mele e prea bogat, sânii perfecţi, plini, fără a fi exageraţi, şi totuşi nu doresc câtuşi de puţin să-i ating. Îşi pune cerceii, a chemat un taxi. Îi las totul, nu mă cert pentru nimic, nu mă apuc să împart nici măcar cărţile, arunc ceva într-un geamantan şi*

plec. Ciao.

— Ciao, plec.

— Unde te duci?

— La Lyon, ţi-am spus.

— Trimite-mi o vedere.

— O vedere?

— Da, mi-ar face plăcere. Ciao.

Elsa râde, îşi ia sacoşa din piele de căprioară şi iese din cameră. *Cine ştie dacă scriitorul berlinei are sexul fleşcăit ca o beretă sau dur ca un képi?*

Am sărutat buricul Italiei. Era un buric zbârcit şi înfundat. Acel mic nod de carne mă atrăgea spre el. Acolo se strânsese legătura ei cu viaţa. Aveam senzaţia că pot să-l penetrez, că pot să deschid cu buzele intrarea aceea moale, să vâr capul înăuntru, apoi unul câte unul umerii şi în sfârşit să intru în întregime. Da, voiam să fiu în pântecele ei, ghemuit şi cenuşiu ca un iepure. Cu ochii închişi în propria-mi salivă. Eram un nou-născut în mediul său de apă. *Ajută-mă să mă nasc, ajută-mă să renasc, iubita mea. Voi avea mai multă grijă de mine însumi, te voi iubi fără să te chinuiesc.*

Am deschis ochii, am privit puţinul care se afla în jur, caseta lăcuită, covoraşul spălăcit în dungi de lângă pat şi dincolo de ferestre pilonul gri al viaductului. Apoi fotografia unui bărbat, sprijinită de oglindă.

— Cine este?

— Tata.

— Trăieşte?

— Nu-l văd de foarte mulţi ani.

— De ce?

— Nu era un bărbat făcut pentru familie.

— Şi mama ta?

— A murit.

— Şi nu ai fraţi, surori?

— Toţi sunt mai mari decât mine, toţi împrăştiaţi prin

Australia.

— Mi-ar plăcea să văd unde te-ai născut…

— Nu-i nimic de văzut. Exista o biserică frumoasă, dar s-a prăbuşit la cutremur.

— Nu-i nimic, vreau să văd unde ai crescut, strada pe care locuiai.

— De ce?

— Să ştiu unde stăteai, când nu te cunoşteam.

— Stăteam aici înăuntru, mi-a atins pântecele şi mâna îi era extrem de caldă.

În după-amiaza aceea, Angela, am dus-o prin locurile mele. În cartierul acela sobru, cu muncitori şi mici funcţionari, care în copilăria mea se afla la periferie, dar astăzi, când oraşul a crescut enorm, a devenit aproape central, are cinematografe, restaurante, un teatru şi o mulţime de birouri. Am intrat în parcul care atunci când eram copil mi se părea imens, dar care, de fapt, este mic, prost întreţinut şi sufocat de blocuri. Pare un scul de lână veche pierdut printre valuri de stofă. Am căutat locul exact unde se oprea mama, sub un copac, în timp ce eu mă jucam. Aducea cu ea o pătură, o întindea pe iarbă şi se aşeza pe ea. Mi s-a părut că recunosc copacul şi ne-am aşezat acolo. Italia privea un bărbat care trecea cu un câine prin faţa noastră.

— Cum erai atunci când erai mic?

— Tot timpul puţin plictisit.

— De ce?

— Eram gras şi fricos şi transpiram. Poate eram plictisit pentru că transpiram, transpiram pentru că eram gras şi mi-era frică să nu mă lovesc.

— Şi după aceea?

— După aceea am crescut, am slăbit şi n-am mai transpirat. Dar sunt mereu puţin plictisit, aşa îmi e felul.

— Mie nu mi se pare că eşti aşa.

— Ba da. Numai că sunt foarte mincinos.

Scările şcolii. Au trecut treizeci de ani şi mai există încă,

la fel ca atunci. Mai există şi fâşia de curte, înconjurată de gardul negru din fier forjat, şi până şi culoarea tencuielii a rămas aceeaşi nuanţă de galben. Ziua este pe sfârşite, lumina devine tot mai slabă, dar rezistă încă pentru noi doi, care de o bună bucată de vreme stăm afară şi ne vedem încă, doar culorile hainelor şi mâinile înlănţuite sunt puţin mai întunecate. Voiam să spun ceva, dar tac, prins de amintiri. Stăm sus pe o treaptă de marmură, cu spatele sprijinit de gard. Din această poziţie, împreună cu prietenii mei am văzut multe dimineţi, dar niciun apus. Şi în timp ce totul se întunecă, simt că viaţa este dulce, chiar dacă trece. Important este să rămână o şcoală şi un gard de care să-ţi poţi sprijini spatele. Un loc care ne-a văzut copii şi care să ne regăsească adulţi, într-o zi de lucru, din întâmplare. Acum ştiam că nu mă schimbasem, că eram mereu acelaşi şi că poate nu ne schimbăm, Angela, pur şi simplu ne adaptăm.

— Erai bun la şcoală?

— Da, din păcate.

— De ce din păcate?

Din păcate, pentru că te-am violat, din păcate, pentru că n-am plâns când a murit tatăl meu, din păcate, pentru că n-am iubit pe nimeni, din păcate, Italia, lui Timoteo i-a fost frică de viaţă.

Ne mişcăm şi eu îmi simt capul într-un limb ciudat, unde amintirile sunt sufocate şi se contopesc cu prezentul. O strâng pe Italia şi ne plimbăm pe străzi ţinându-ne de mijloc ca doi îndrăgostiţi într-un oraş străin, pentru că noaptea îmi este necunoscută partea asta de oraş care m-a văzut crescând.

Oamenii trec, ne ating uşor. Nu ştiu cât suntem de îndrăgostiţi. Nu ştiu că ea este însărcinată. Şi ajungem din întâmplare în faţa fostului meu bloc. Am ieşit de pe o străduţă în pantă, în colţ este o brutărie de la care se simte un miros plăcut de pizza, m-am gândit că vom mânca o felie şi iată-ne sub ferestrele locuinţei mele.

— Am stat aici până la şaisprezece ani, la etajul al doilea, ferestrele nu se văd, dau spre curtea interioară, dar aşteaptă.

Sărim peste un gărduleţ din cărămidă şi ajungem în curte.

— Uite, aceea era fereastra mea.

— Să urcăm, zice Italia.

— Nu.

— Portarul este în ghereta lui, să-l rugăm să ne lase. Cei din casă o să-ţi deschidă, fii sigur că o să-ţi deschidă.

Mă trage după ea până la uşă. Ne deschide o fată, n-o privesc, mă uit în spatele ei. Ne lasă să intrăm. Nu mai există nici măcar pereţii despărţitori, există doar o cameră mare cu parchetul închis, o bibliotecă de metal în fund, un divan alb şi un televizor aşezat pe jos. Fata este drăguţă, modernă la fel ca apartamentul, ea şi Italia se privesc, ca doi câini de rase diferite. Nu recunosc nimic, zâmbesc.

— Nu vreţi să beţi ceva, un ceai?

Dau din cap, Italia refuză cu mai puţină convingere, poate ar vrea să rămână să o privească pe tânăra aceea sofisticată, cu părul drept şi negru ca petrolul. Închizătorile de la ferestre sunt aceleaşi.

— Da, nu le-am schimbat.

Fata locuieşte aici de mai puţin de un an.

— Înainte locuia o pereche, dar s-au despărţit. Am cumpărat la un preţ bun.

Mă apropii de închizătoarea ferestrei şi o ating uşor. În spatele meu nu este nimic din ceea ce îmi amintesc, nimic. Aşa, acum ştiu că amintirile mele se află într-un loc care nu mai există, a fost şters de pe faţa pământului, iar cele patru camere, baia, bucătăria vor trăi numai în mintea mea. Tot ceea ce părea etern acum nu mai este. S-a făcut scrum scaunul W.C.-ului, scrum farfuriile, scrum paturile. Nu mai există nicio urmă a trecerii noastre, parfumul familiei mele a dispărut pentru totdeauna. Ce caut eu aici? mă gândesc. Mă agăţ de închizătoare, singurul lucru rămas, micul mâner

de alamă. Mă urcam pe scaun să ajung la el. Mă uit afară. Şi perspectiva privirii este diferită. Noi construcţii au micşorat orizontul, curtea este identică, dar plină de maşini.

— Mulţumesc.

— Pentru puţin.

Suntem din nou în stradă, se simte din nou mirosul brutăriei.

— Te-a emoţionat? întreabă Italia.

— Nu vrei să mâncăm o pizza? spun eu.

Mâncăm pe drumul de întoarcere, eu cu îmbucături mari, în timp ce şofez. Italia mă mângâie pe ureche, pe faţă, pe cap. Ştie că sufăr şi îi pare rău. Ea nu se dă la o parte din faţa durerii, dimpotrivă, îi merge în întâmpinare. Mâna aceea mă reconfortează.

Mai târziu, în timp ce îi sărut din nou pântecele, îmi spune:

— Eu renunţ, să ştii, dacă vrei tu, renunţ, dar spune-mi-o acum, spune-mi în timp ce facem dragoste. N-a fost uşor pentru mine să iubesc, Angela, crede-mă, n-a fost, a trebuit să învăţ. A trebuit să învăţ să mângâi o femeie, să-mi mişc mâinile aşa cum trebuie. Mâini de ghips, întotdeauna am avut mâini de ghips în dragoste.

Maşinile trec pe viaduct, zguduie zidurile casei. Zgomotul pătrunde înăuntru prin fereastră. Geamurile vibrează, ameninţător, lipite cu o fâşie de bandă adezivă distrusă de soare.

— Eram în clasa a cincea, în piaţă, pe o tarabă, se afla o rochie de voal cu flori roşii. Era sâmbătă, mă plimbam prin piaţă, dar mă întorceam mereu la taraba aceea să privesc rochia. Era la prânz, piaţa era pe jumătate goală, vânzătorii îşi strângeau deja lucrurile. Un bărbat împăturea nişte tricouri. „Vrei s-o încerci?” îmi spune, eu îi răspund că n-am bani. „Nu te costă nimic să încerci”. Mă urc în camionetă, bărbatul mă ajută. Încerc rochia după un fel de perdea. Bărbatul vine şi el după perdea şi începe să mă pipăie: „Îţi place rochia”. Nu pot să mă mişc, aşa că rămân ţeapănă, în

timp ce el mă pipăie. Când totul se termină, este leoarcă de transpiraţie: „Să nu spui nimic la nimeni” şi îmi face cadou rochia. Eu plec şi mi simt picioarele de gumă, îmi duc hainele mele în mână, iar rochia cu flori este pe mine. Acasă o dau jos şi o pun sub pat. Noaptea mă trezesc şi fac pipi pe ea, pentru că mă gândesc că altfel o să-mi poarte ghinion, a doua zi o ard. Nimeni nu ştie, dar mie mi se pare că ştiu cu toţii şi că oricine poate să mă ducă într-o camionetă să facă porcării.

Este prima oară când îmi vorbeşte despre ea.

Elsa s-a întors din călătorie, poşeta ei e pe masa de la intrare, lângă ochelarii de soare. Mă întâmpină un miros de curry şi sunetul unei muzici pe care n-o recunosc, pare ploaie pe geamuri şi vânt printre copaci. Mama ta o fi cumpărat un disc nou. În sufragerie este pusă masa. Pe suprafaţa aceea din ardezie şi lemn de cireş nu se află în seara asta obişnuitele teancuri de cărţi şi ziare, ci o sticlă de vin franţuzesc, o lumânare albastră şi paharele cu picior. Mama ta a apărut în uşa de la bucătărie.

— Ciao, iubitule.

— Ciao.

Îmi zâmbeşte, este machiată, coafată şi îmbrăcată cu un pulover de culoarea fildeşului, cu mâneci scurte, pantaloni negri şi un şorţ de bucătărie.

Torn vinul în pahare şi merg la ea în bucătărie, e lângă aragaz, amestecă cu o lingură mare într-o cratiţă.

— Cum a fost călătoria?

— Plictisitoare. Noroc. Paharele se ating.

— De ce?

— Am devenit cu toţii atât de mediocri.

Ridică din sprâncene, bea, apoi lasă lingura şi face un pas spre mine.

— O sărutare.

Mă aplec spre buzele ei, se lipeşte de mine. Şi e ca şi cum trupul ei ar căuta un loc nou în braţele mele. Poate

este exact invers de cum cred, poate a avut o dezamăgire în călătoria pe care a făcut-o.

— Te-au dat afară?

— Nu, de ce, par una care a fost trimisă la plimbare?

Iau pâinea şi încep s-o tai. Ea se află în spatele meu, somptuoasă ca întotdeauna, femeia care umple locul cu prezenţa ei. Dar pare mai retrasă, neobişnuit de rezervată, aplecată deasupra cratiţei, deasupra tocăniţei de miel de care are o grijă deosebită. Trebuie să-i vorbesc, trebuie să-i spun că voi pleca. Nu voi mai fi bărbatul acestei case.

Ne aşezăm la masă. Chiar şi mâncarea este mai deosebită decât de obicei.

— E prea picantă, nu-i aşa?

— Nu, e foarte bună.

Gura mi-a luat foc, beau o înghiţitură de vin. Vreau să mănânc repede, să o pun să stea pe divan şi să-i spun cum stau lucrurile, dar nu credeam să o găsesc atât de dezarmată. A pus prea multe mirodenii în ridicola asta de tocăniţă exotică şi acum pare pur şi simplu dezolată. Dă la iveală o parte a ei pe care o ţinea bine ascunsă, poate a înţeles că m-a pierdut. Păcat, putea să se gândească mai devreme. Acum este târziu, aceste atenţii neaşteptate mă stânjenesc, mă deranjează. Nu sunt de ajuns un vin franţuzesc şi o lumânare să ne facă să ne întoarcem înapoi. Sau are o surpriză pentru mine sub puloverul de caşmir de culoarea fildeşului? Poate că vrea să mă lase ea. Îşi ţine paharul lipit de obraz, vinul se clatină uşor în transparenţa sticlei, îi colorează nasul şi o parte din ochi.

Ridic şervetul. Dedesubt se află o vedere: o imagine a vechiului Lyon, cu un bărbat şi o femeie în costum popular stând în faţa unei uşi albastre.

— Nu mi-ai expediat-o.

— N-am avut timp.

Întorc vederea şi citesc. Două cuvinte, nimic altceva decât două cuvinte scrise cu creionul.

— Adică? şoptesc.

Elsa are ochii de culoarea vinului, iar vinul se clatină cu reflexele sale roşiatice pe zâmbetul ei.

— Aşa este.

Nu spun nimic, respir, mai ales respir. Nu mă mişc, pentru că, dacă o voi face, voi cădea, mă voi împiedica şi voi cădea în spate, unde mă împinge zâmbetul acela.

— Eşti fericit?

— Sigur că da.

Dar nu ştiu unde mă aflu, nici ce gândesc. Ochii ei îmi amintesc o stradă noaptea închizându-se la orizont printre copaci, printre ramuri.

— Mă duc să aduc crema de zahăr ars.

Sunt însărcinată, două cuvinte scrise cu creionul pe spatele unei vederi albastre. Acum caută în frigider şi eu sunt aici în faţa acestei lumânări nemişcate în vânt. Un vânt care s-a iscat pe neaşteptate, un praf care mă orbeşte. Închid ochii şi mă las maltratat. Nu mă pot gândi la nimic, e prea devreme. Mănânc crema de zahăr ars din câteva înghiţituri, apoi pun degetul în farfurie, îl moi în lichidul din zahăr maro şi îl duc la gură.

— Când ai aflat?

— Aveam o mică întârziere, m-am dus să cumpăr dopuri pentru urechi, pentru că le uitasem acasă, şi am cerut şi un test de sarcină. Apoi l-am uitat în poşetă, l-am făcut doar azi dimineaţă în hotel, înainte de a pleca. Când testul a ieşit pozitiv, am stat să-l privesc nu ştiu cât timp, taxiul era jos şi eu nu reuşeam să mă mişc din cameră. Voiam să-ţi spun imediat, am încercat să te sun la spital, dar erai deja în sala de operaţii. După aceea am umblat ţinându-mă cu mâna de burtă, mă temeam să nu mă lovească cineva.

Ochii îi străluceau, o lacrimă îi aluneca lângă paharul lipit de obraz, flacăra lumânării dansa pe emoţiile ei. Prima şoaptă despre tine, Angela, am auzit-o fără să mă bucur, cu gâtul în flăcări.

— Strânge-mă în braţe.

O îmbrăţişez şi caut linişte cu nasul ascuns în părul ei. *Ce*

o să mă fac cu ea? Vântul alungă departe tot ceea ce credeam că vreau. Sunt un mizerabil la plimbare prin viaţă.

Beau un whisky, vântul se potoleşte şi îmi îngăduie să ajung până la divan, să mă aşez. Elsa se ghemuieşte la capătul celălalt, îşi pune o pernă la spate. Discul s-a terminat, dar ea l-a pus din nou şi muzica aceea de apă, pe care ea a ales-o pentru că este însărcinată, continuă. Îşi învârte o şuviţă de păr pe degete, din când în când spune ceva, dar ascult mai ales lungile ei pauze. Nu-şi ia ochii de la mine. Sunt urât, nici măcar nu m-am spălat pe cap, dar ea mă priveşte ca pe un miracol. Am fecundat-o, am fost în stare să schimb mersul planurilor ei şi asta trebuie să i se pară un miracol. Cântăreşte viitorul nostru, mama şi tatăl care vom fi. Cu privirea aceea visătoare, din cerul plenitudinii sale îmi găseşte locul în viaţa terestră pe care a hotărât-o pentru mine. Iar tu eşti deja în mijlocul nostru, Angela. M-ai fi ales ca tată, dacă ai fi ştiut cu ce suflet te primeam? Nu cred. Nu cred să te fi meritat. Erai deja acolo, o muscă strecurată în burta mamei tale, şi eu n-am avut pentru tine nici măcar un gând tandru, să nu crezi că am uitat asta. Ai apărut în casa aceasta în aceeaşi seară în care eu hotărâsem s-o părăsesc şi mi-ai înghiţit destinul. Pentru tine, musculiţă nevinovată, nici măcar un gând. Pentru tine, pierdută în prăfăria acestor inimi adulte care nu sunt sigure de nimic şi nu ştiu cine sunt şi nu ştiu unde se vor duce.

Ada a ieşit din sala de operaţii. Două asistente aleargă după ea. Au deschis dulăpiorul cu instrumente, am auzit vibrând geamul de la uşă. Mă scol ca un automat.

— Ce s-a întâmplat?

Ada este foarte palidă, se îndreaptă spre mine.

— Trebuie să-i facem adrenalină, există o problemă de ventilaţie pulmonară, tensiunea scade.

— Cât?

— A ajuns la patruzeci.

— Are o hemoragie. Chipul ei este o implorare.

Mă apropii de hublou. Cunosc momentele acestea extreme. Când se face liniște, când persoanele devin umbre care se mișcă împreună, în valuri. Se agită, apoi se îndepărtează de masa de operaţie... Se uită pe monitor în aşteptarea unui semn, a unui traseu care să reînceapă. Se îndepărtează ca şi cum ar simţi răceala trecerii, nemişcate pe pământul nimănui, unde viaţa se opreşte şi moartea nu vine încă. Atunci când neputinţa îţi pătrunde în mâini, în priviri, când simţi că nu vei reuşi şi catafalcul acela de cearşafuri verzi îşi arată chipul său cel mai crud, sub linţoliul de pânză se află un om care pleacă. Aud bipul de alarmă al monitorului. Tensiunea scade. Alfredo urlă:

— Repede! Este în stop! şi masca i-a alunecat pe bărbie.

Alerg spre tine, spre inima ta. Ghearele mele de tată se reped spre toracele tău, apasă, o dată, încă o dată. Ascultă furia mâinilor mele, Angela, spune-mi că mai sunt încă bun de ceva. Ajută-mă, fetiţă curajoasă, şi iartă-mă dacă voi lăsa o vânătaie pe pieptul tău. În jur este liniște, ne aflăm într-un acvariu, bâjbâim muţi ca nişte peşti fără branhii. Se aude doar zgomotul loviturilor mele, geamătul speranţei mele. Unde eşti? Pluteşti deasupra mea, mă priveşti de sus, dincolo de grupul de umbre în halate şi poate că ţi-e milă de mine. Nu, n-am să te las să pleci. Nu spera. Cu fiecare lovitură, te iau înapoi, bucată cu bucată. Picioarele tale ieşite de sub plapumă, spatele tău aplecat peste caiete, tu mâncând un sandviş, tu cântând, cana ta de ceai, mâna ta pe toartă. Nu te voi lăsa să te duci. I-am promis-o mamei tale. A plecat acum. Înainte de a se urca în avion, m-a sunat din nou. „Te rog, Timo, salveaz-o.”, a hohotit în receptor. Nu ştie că pentru un chirurg iubirea este o contraindicaţie. Nu ştie nimic despre meseria mea. O sperie gândul că vă mângâi cu aceleaşi mâini cu care spintec oamenii. Şi totuşi, am văzut sub aceste mâini lucruri de ceasornicar sângeros, am auzit zvâcnituri care nu proveneau de la carne, vieţi ce luptau cu o tenacitate neaşteptată, ca şi cum s-ar fi bucurat de un ajutor care nu era al meu, nici al aparatelor, vieţi

care mai cereau şi, sub ochii mei neîncrezători, obţineau. Acum, Angela, tu eşti în faţa acelui mister despre care se spune că este lumină. Te rog, cere-i lui Dumnezeu să te lase acestui mic întuneric terestru

În care locuim eu şi mama ta.

— Reapare. A reapărut. E vocea Adei.

A reapărut bătaia inimii pe nenorocitul ăla de monitor.

Acum acul injecţiei intracardiace îţi străpunge pieptul. Ada împinge pistonul. Mâinile îmi tremură, nu reuşesc să se oprească. Sunt leoarcă de transpiraţie, respir, înghit, în timp ce în jur se aude din nou respiraţia celorlalţi.

— Dopamină în venă.

— Se normalizează.

Bine te-ai întors, comoara mea, eşti din nou în lume.

Alfredo mă priveşte, încearcă să zâmbească, dar şopteşte doar:

— A glumit. Ne-a făcut o glumă.

— Splina a fost cea care a sângerat.

N-am privit gaura din capul tău, am văzut doar o margine deschisă care trebuia să fie pielea, dar n-am privit înăuntru. Alfredo continuă, eu nu mai rămân. Am transpirat şi acum tremur, simt întunericul, sunt gata să leşin.

Priveam bolnavii, în timp ce treceam pe lângă ei căutând un pat gol. Da, mi-ar fi plăcut să mă vâr într-unul din aşternuturile acelea albe şi să rămân acolo aşteptând să aibă cineva grijă de mine. Un termometru sub braţ, un măr copt, o pijama care să mă scoată din lume.

Voiam să-i spun Italiei adevărul, dar am strâns-o în braţe şi am închis ochii. Avea deja o faţă de pisică gravidă, pe care apărea deseori o expresie de greaţă, nu puteam să o sperii. Am făcut dragoste şi numai după aceea mi-am dat seama că o iubisem ca şi cum aş fi pierdut-o. N-am vrut să ies, am rămas în ea până mi s-a făcut frig. Pentru că acum casa era îngheţată, peste cuvertura de pluş mai pusese o pătură veche care nu reuşea să ne încălzească. Câinele se

ghemuia la capătul patului, lângă picioarele noastre. Strivită de greutatea trupului meu, ea întreba:

— De ce mă iubeşti?

— Pentru că eşti tu.

Îmi luă mâna şi o aşeză pe pântecele ei. Mâna aceea mă obseda, se împotmolise într-o grădină de gânduri foarte triste. Italia mă cunoştea mult prea bine, ca să nu-şi dea seama.

— Ce ai?

— Puţină febră.

Mi-a adus un pahar în care bolborosea o aspirină.

A avut poate un presentiment, dar l-a alungat în grabă. Sarcina o făcea să aibă o timidă încredere. Pentru prima oară privirea ei se desprindea de prezent şi avea curajul să meargă mai departe. Eu fusesem cel care o făcuse să-şi ridice capul spre orizontul acela binevoitor pe care ea se ruşina să-l dorească.

Mama ta a venit la spital, ne-am întâlnit pe la unsprezece, luăm ceva la bar. Manlio şi alţi colegi medici se învârt în jurul ei, ştiu că este însărcinată, o copleşesc cu complimente, pe care ea le primeşte cu nenumărate zâmbete care îi fac gropiţe în obraji şi o umplu de lumină. A venit pentru o ecografie, prima. Este soţia mea, urcă alături de mine scările, strânsă în taiorul de culoarea antracitului. Manlio ne urmează, glumeşte, mă invidiază. Elsa este atât de frumoasă în cutia asta tristă de culoarea porumbelului, printre bolnavii care circulă în pijama, pare o actriţă venită într-o vizită de binefacere. Palid, obosit, semănând atât de bine cu locul acesta în care îmi petrec existenţa, mă ascund în spatele ei, ca în spatele unei mame.

Îşi ridică bluza, îşi lasă în jos fusta şi îşi descoperă pântecele. Manlio îi întinde gelul pe burtă:

— E rece?

— Puţin.

Râde. Şi în timp ce sonda se plimbă pe ea, este poate mai emoţionată decât lasă să se vadă. Eu aştept

În picioare. Manlio apasă sub ombilicul Elsei, căutând zona unde s-a implantat embrionul în uter. Nu ştiu la ce mă gândesc, Angela, nu-mi aduc aminte, dar poate sper că nu există nimic acolo. Mama ta are o expresie rigidă, priveşte monitorul cu gâtul întins, se teme ca visul acela să nu se materializeze. Dar tu apari, Angela, un căluţ de mare cu un punct alb care se mişcă. Este inima ta.

Aşa te-am văzut prima dată. Atunci când monitorul s-a stins, mama ta avea ochii umezi, şi-a întors capul şi a respirat adânc. Eu am rămas cu ochii pe ecranul acela negru, tu nu mai erai. M-am gândit la Italia. Şi ea avea un căluţ de mare în burtă. Dar nu avea un loc pe monitor, era destinată întunericului.

Seara am mers în localul unde se vindeau arancini. Am mâncat uitându-mă la televizorul de pe zid fără să aud sonorul, pentru că era acoperit de vocile oamenilor. Lume singuratică cinând în picioare pe un covor de rumeguş şi şerveţele de hârtie unse. M-am întors în stradă, distrat şi neputincios, lovind întunericul. Magazinele se închiseseră şi oraşul se pregătea să se odihnească. Am intrat într-o cabină să telefonez, receptorul era desprins de firul care atârna mort. Am spus: telefonez de la altă cabină. Dar nu m-am mai oprit, am mers drept înainte.

Acasă Elsa, aşezată pe divan, vorbeşte cu Raffaella, le aud vocile în timp ce îmi aşez geanta. Raffaella se ridică, mă înăbuşă cu carnea ei, o cuprind cu braţe reticente, este desculţă. Îi văd cu coada ochiului pantofii pe covor.

— Sunt atât de fericită, în sfârşit pot s-o fac pe mătuşa!

Tremură de elanul îmbrăţişării pline de pasiune. Îi privesc pantofii, deformaţi de folosinţă.

— Noapte bună.

— Te duci la culcare?

— Mâine dimineaţă trebuie să mă scol foarte devreme.

De pe divan, Elsa îmi întinde un obraz călduţ, îl ating uşor. Raffaella mă priveşte cu ochii ei rotunzi şi infantili:

— Te deranjează dacă mai stăm puţin de vorbă?

Vorbeşte cât vrei, Raffaella, lasă-ţi inima să răsufle cât e vie, suntem cu toţii tovarăşi într-o croazieră pe o căruţă fără roate.

A doua zi sunt în avion, merg la un congres, ceva scurt, mă duc şi mă întorc în aceeaşi zi. Manlio stă lângă mine, fură cu braţul şi spaţiul de pe rezemătoarea mea. Îi simt parfumul aftershave-ului. Am locul de lângă fereastră, privesc aripa albă pe fundalul gri al pistei. Suntem încă la sol. Aici jos nu e cine ştie ce, aerul e murdar şi dens, dar deasupra norilor va fi poate soare. Stewardesa trece cu căruciorul de ziare. Manlio îi priveşte fundul. În timpul zborului o să beau o cafea, o cană de „pipi-cafea", cum zice Manlio. *Trebuie să cobor. Avionul ăsta va cădea, trebuie să cobor, nu vreau să crăp alături de Manlio cu o cană de pipi-cafea în mână.* Mă simt rău, transpir, inima îmi torturează pieptul, nu-mi simt braţul. *Nu, voi muri de infarct, în picioare în W.C.-ul metalic care dansează, cu pachetul de şerveţele detergente plutind în chiuvetă.* Mă ridic.

— Unde te duci?

— Cobor.

— Ce naiba zici?

Au închis uşa, avionul s-a pus în mişcare. Stewardesa mă opreşte:

— Scuzaţi-mă, domnule, unde mergeţi?

— Trebuie să cobor, mă simt rău.

— Chem un medic.

— Sunt medic! Mă simt rău, lăsaţi-mă să cobor.

Probabil că am un aspect înfiorător, fata în uniformă cu părul blond strâns la spate şi un năsuc inofensiv se retrage şi intră în cabina comandantului. Întru şi eu. Doi bărbaţi în cămăşi albe cu mâneci scurte se întorc spre mine.

— Sunt medic, am un infarct, deschideţi uşa.

Scara se apropie de avion, se deschide uşa. Aer, în sfârşit aer, dau buzna pe scări. Manlio mă urmează. Stewardesa îl cheamă:

— Ce faceţi, coborâţi şi dumneavoastră?

Manlio ridică braţele în vântul care îi smulge haina: – Sunt un coleg! strigă.

Suntem din nou pe suprafaţa de asfalt. Un lucrător al aeroportului ne ia cu micul său automobil şi ne duce spre ieşire. Nu vorbesc, ţin braţele încrucişate, gura strânsă. Inima s-a întors la locul ei. Manlio îşi pune ochelarii de soare, chiar dacă nu-i soare. Coborâm.

— Pot să ştiu ce te-a apucat? Mă silesc să zâmbesc:

— Ţi-am salvat viaţa.

— Zici că va cădea?

— Nu, acum nu mai cade. Dintr-un avion care trebuie să cadă, nu reuşeşti să cobori.

— Ai făcut pe tine de frică?

— Da.

— Şi eu.

Râdem şi mergem la bar să bem o cafea ca lumea. Pierdem congresul.

— Fir-ar să fie, zice Manlio.

Lui îi plac improvizaţiile. Şi în timp ce stă acolo în picioare, îi spun. Îi povestesc totul cu obrajii atârnând, pentru că îmi ţin capul aplecat peste căniţa goală şi mă joc cu linguriţa. Acolo, în barul aeroportului, cu lumea care mănâncă sandvişuri trăgând cu ochii la bagaje, dezleg sacul emoţiilor, al dorinţelor, ca un bătrân adolescent înecat într-o poveste de dragoste. Nu-mi pasă că Manlio este persoana cel mai puţin potrivită, simt nevoia să spun cuiva, iar el este lângă mine cu ochii lui de porc mistreţ. Suntem prieteni, prieteni nepotriviţi, o ştim amândoi, dar avem un moment de intimitate acolo, lângă tejgheaua de metal cu cafeaua de mult terminată.

— Şi cine-i asta?

— Ai văzut-o.

— Am văzut-o?

— Într-o seară, în timpul congresului de oncologie, era la o masă lângă noi. Dă din cap:

— Nu mi-o aduc aminte.

Lumea trece. Manlio şi-a aprins o ţigară, chiar dacă fumatul este interzis. Mă uit drept înainte şi îi spun lui, îmi spun mie însumi, mulţimii aceleia necunoscute care îmi trece prin faţă. O spun pentru că trebuie să o fac:

— Sunt îndrăgostit.

Manlio stinge mucul cu vârful mocasinilor:

— Luăm avionul următor?

Parchez maşina, îmi iau geanta de pe scaun şi mă îndrept spre spital. Italia se iveşte pe neaşteptate, brusc este foarte aproape de mine. Îmi atinge braţul, îmi caută carnea prin stofa hainei. Mai înainte de a mă surprinde, mă sperie. Este scofâlcită, nemachiată. Nici măcar nu şi-a tras părul pe frunte. Are o frunte mare şi apăsătoare, îi striveşte ochii. Mă uit în jur şi, între timp, ştiu că mă apăr de ea, de greutatea pe care o duce în dimineaţa asta.

— Vino.

Traversez strada fără s-o ating. Vine după mine cu capul plecat, mâinile vârâte în jacheţica de bumbac deşirat. O maşină încetineşte, ea n-o bagă în seamă, priveşte doar paşii mei grăbiţi. Mă îndepărtez de spital, ca un hoţ cu o pradă indecentă. O iau pe strada care duce până la o cafenea pe care o cunosc.

Mă urmează pe scara în spirală până la etaj, într-o sală goală care miroase a fum stătut. Se aşază lângă mine, foarte aproape. Mă priveşte, apoi nu mă mai priveşte, apoi mă priveşte din nou.

— Te-am aşteptat.

— Scuză-mă.

— Te-am aşteptat mult. De ce nu mi-ai telefonat?

Nu răspund, n-aş şti ce să-i răspund. Şi-a dus o mână la faţă, iar faţa îi este acum roşie, ochii gri de plâns. În fundul sălii se află un acvariu. De departe, peştii par confetti.

— Te-ai răzgândit, nu-i aşa?

N-am chef să vorbesc, nu în dimineaţa asta, nu la ora asta.

— Nu-i aşa cum crezi tu…

— Dar cum este? Spune-mi, cum este?

Există o sfidare în ochii ei, în plânsul acela care nu vrea să izbucnească. Îşi ţine buzele strânse şi îşi trage insistent mânecile jachetei în jos. Mă deranjează mâinile ei nervoase şi expresia chipului care nu-mi lasă nicio portiţă de ieşire. Ar trebui să-i spun de Elsa, dar astăzi n-am chef de şocuri afective. Mă oboseşte să stau cu ea, lipit de masa asta, este prea puţină lumină, miroase a fum şi mai sunt şi peştişorii aceia uitaţi acolo ca nişte confetti de la un carnaval terminat. Pe neaşteptate începe să plângă în hohote, se aruncă la gâtul meu, cu buzele şi nasul ude.

— Nu mă părăsi.

O mângâi pe obraz, dar mâinile îmi sunt rigide, sunt ca nişte labe. Respiră pe mine, mă sărută. Gura îi miroase ciudat, a rumeguş, a stomac deranjat. O opresc, opresc răsuflarea aceea care mă scârbeşte.

— Spune-mi că mă iubeşti.

— Termină!

Dar îşi pierduse orice urmă de control.

— Nu, nu termin.

Se agită pe scaun, sughite. Se aud paşi pe scară. Un băiat intră la toaletă, un şcolar cu ghiozdanul în spate. Italia se retrage la locul ei, este mai calmă. Îi iau mâna:

— Trebuie să-ţi spun ceva.

Mă priveşte şi fruntea ei pare acum făcută din ghips.

— Soţia mea. Este bolnavă.

— Ce are?

Spune-i, Timoteo, spune-i-o în faţa aia a ei pe care s-a cuibărit mizeria. Spune-i că aştepţi un fiu legitim, moştenitor al vieţii tale sterile şi cumpătate. Spune-i că trebuie să avorteze, pentru că acum este momentul bun, acum când ea te sperie şi te gândeşti: ce fel de mamă va putea fi vreodată o femeie atât de disperată?

— Nu ştiu… Spun şi mă trag înapoi cu bustul, cu laşitatea mea.

— Eşti doctor şi nu ştii ce are soţia ta?

Băiatul a ieşit de la toaletă, îl privim cum iese, ne priveşte şi el. Are ochii negri şi bărbia subţire. Trece pe lângă acvariu şi dispare pe scara în spirală.

— Mă duc la toaletă.

Se clatină şi dintr-odată îşi ia avânt şi se loveşte cu capul de perete, atât de tare încât acesta se zguduie. Mă ridic şi mă duc lângă ea.

— Ce faci?

Râde şi mă alungă, râsul acela mă sperie mai mult decât orice plâns.

— Uneori am nevoie de câte o lovitură.

Ieşim din nou afară, ne mişcăm încet.

— Te doare capul?

Este distrată, se uită la lumea care îi iese în faţă.

— Te conduc la taxi.

Dar urcă în primul autobuz care trece.

Întorc spatele, mă îndrept spre spital. Şi nu mă gândesc decât la mine. Să n-o iubesc a fost astăzi lucrul cel mai uşor din lume. Dar în timp ce operez, în timp ce am mâinile pe un ficat, ea rămâne pe mine ca un lucru neplăcut. O văd cum bate la uşa casei mele, se preface că este reprezentanta unei firme sau una dintre persoanele acelea care bântuie prin blocuri scăpând de controlul portarilor. Are privirea tulbure în timp ce sună la uşă şi tremură, ochii i se luminează când o vede pe Elsa şi o roagă să o lase să intre. Elsa, somnoroasă, este îmbrăcată cu o cămaşă de noapte ecru, sub şifonul de mătase trupul ei este gol şi cald. Italia este mică, are urme de transpiraţie sub braţ, a transpirat în autobuz, a transpirat toată noaptea, s-a zvârcolit în somn. Priveşte casă, cărţile, fotografiile, sânii Elsei, plini, bronzaţi încă. Se gândeşte la cepele goale care se odihnesc pe coastele ei şi la inima care îi bate sub ele. Este îmbrăcată cu fusta aceea ridicolă cu cordon din elastic care îi alunecă pe şolduri. Elsa îi zâmbeşte. Este solidară cu fiinţele de acelaşi sex cu ea, chiar şi cu cele mai modeste,

este o femeie emancipată, indulgenţa i se pare o datorie. Italiei nu, are un copil în burtă, sub fusta cumpărată din piaţă, ea nu este indulgentă. Elsa se întoarce: „Spune-mi, ce vrei?” (de obicei le tutuieşte pe fetele din clasele inferioare). Italia se simte rău, ameţeşte, nu a dormit şi nu a mâncat. „Nimic”, spune şi se întoarce spre uşă. Apoi privirea îi cade pe plicul alb cu ecografia aflat în hol.

Între prima şi a doua operaţie o sun pe Elsa.

— Cum te simţi?

— Foarte bine.

— Nu ieşi?

— Mai târziu puţin, derulez un interviu.

— Să nu deschizi nimănui.

— Cui ar trebui să-i deschid?

— Nu ştiu, dar să întrebi întotdeauna cine este.

O pauză, apoi o aud râzând în receptor, îmi imaginez obrajii ei, gropiţele pe care le face când râde.

— Paternitatea are un efect straniu asupra ta, parcă ai fi bunica.

Râd şi eu, pentru că mă simt ridicol. Casa mea este în ordine, soţia mea este puternică, înaltă şi puternică.

Seara privesc pe fereastră. Mă aflu în dormitor, dau la o parte perdeaua şi cercetez strada dincolo de coroanele copacilor, pe o parte şi apoi pe cealaltă, unde clipeşte semaforul. Nu se vede nimic în afară de o maşină care trece, o maşină anonimă care duce acasă pe cineva. O caut pe ea. Nu ştiu dacă o caut pentru că îmi lipseşte sau pentru că mă tem că s-a postat aici dedesubt şi că ne pândeşte. Privesc în direcţia în care locuieşte: acoperişurile, antenele, cupolele, dincolo de bulevardul acela populat cu figuri nocturne, care apar în lumina farurilor unui automobil, până la barul care ne-a văzut de prea multe ori şi cine ştie dacă la ora asta mai este încă deschis. Prea multe lucruri îngrămădite ne despart, ziduri peste ziduri, existenţe încolăcite în somn. E bine să fie aşa, e bine să-mi trag sufletul. *Nu fi supărată, Italia, aşa este viaţa. Momente*

minunate de apropiere şi apoi rafale îngheţate de vânt. Iar dacă tu suferi acolo, dincolo de ultima cazemată de ciment, suferinţa ta îmi este necunoscută şi străină la această distanţă. Ce importanţă are că ai rămas gravidă de un murdar scuipat al meu? În noaptea aceasta eşti singură cu bagajul tău pe peronul unui tren care se duce şi pe care l-ai pierdut.

— Nu te culci?

Mă întind lângă mama ta care a făcut duş şi are încă părul ud. Şuviţe aspre îi înconjoară chipul, citeşte. Mă strâng în partea mea, îi simt mâna foşnind pe ţesătura pijamalei mele.

— Cine ştie cum va fi? Mă întorc puţin.

— Copilul. Nu reuşesc să mi-l imaginez.

— Va fi ca tine, foarte frumos.

— Poate e o fetiţă, spune aplecând cartea, urâtă ca tine. Se apropie, şuviţele ei ude mă ating.

— Ieri noapte am visat că era fără picioare, că se năştea şi nu avea picioare.

— La următoarea ecografie va avea deja picioare, fii liniştită. Se întoarce în partea ei şi începe să citească.

— Te deranjează lumina aprinsă?

— Nu, îmi ţine companie.

Stau cu cearşaful tras peste ochi în lumina gălbuie. Nu dorm, moţăi liniştit de lumina aceea, de respiraţia de alături care îmi sugerează că viaţa va continua aşa, uşoară, parfumată cu şampon. Dar iată că în gândurile somnoroase care vagabondează plăcut, îmi vine în întâmpinare un copil ciung. Elsa a stins lumina. Şi eu dorm, dar nu adânc. O aud pe mama ta strigând: „Blestematule, dă-mi înapoi picioarele lui! Dă-mi-le!” Atunci, în apa bleumarin a nopţii, visez ceva teribil. Se face că mă duc în hol, iau bisturiul din geantă şi mă evirez. Apoi deschid fereastra şi arunc bucata aceea de carne pe trotuar, unei pisici, Italiei, dacă este acolo. *Uite, Buruiană, prinde-l pe tatăl copilului tău.* Şi strâng picioarele cât pot de tare. Ce oroare, Angela, viaţa

muşcată noaptea, o muşcătură dată stării de veghe, alta fantasmelor!

Soneria telefonului făcea un zgomot monoton în receptor, suna în gol în cocioaba aceea. Departe de mine, de mâna mea, de urechea mea. Nu era acasă la zece. Nu era la prânz. Nu era la şase după-masa. Unde era? Să facă curăţenie în vreun birou, să golească vreo hazna. Mergea pe străzile oraşului ştergând zidurile cu chipul acela scofâlcit pe care i l-am văzut ultima oară în cafenea, când aspectul ei dezagreabil mi se păruse de nesuportat, umilitor pentru ea şi pentru mine. Umilinţa poveştilor care se îndreaptă spre gunoi. Când amanţii ies din silueta lor şi pun în lumină o imagine obiectivă a celuilalt, necamuflată de propriile dorinţe. Ne prefacem că nu s-a întâmplat nimic, dar de la dragoste am trecut într-o oarecare măsură la ferocitate, pentru că devenim îngrozitori cu acela care ne-a creat iluzii, Angela.

În cafeneaua aceea o privisem ca pe o trecătoare, ca pe unul din trupurile inutile care aglomerează lumea, străzile, autobuzele. Trupuri pe care în fiecare zi le deschid şi le scotocesc, fără bucurie, fără milă. Privirea mea chirurgicală coborâse de la ochii ei la mâna pe care îşi sprijinea bărbia, ruşinând-o, descoperind mici urâţenii, câteva fire de păr pe barbă, degetul mic strâmb, două dungi pe gât. Se întorsese sub mizerabila ei calotă, iar eu puteam s-o privesc aşa, fără niciun sentiment, fărâmiţându-i lipsa de armonie. Îi simţeam din nou răsuflarea neplăcută. Provenea de la un corp macerat, ca răsuflarea bolnavilor atunci când se trezesc după anestezie.

Telefonul nu era scos din priză, funcţiona, îmi spusese un telefonist cu vocea metalică, dar ea nu răspundea. Poate era acasă, lăsând sunetele să planeze deasupra corpului ei ghemuit, să intre în ea, zgâlţâind-o cu monotona lor intermitenţă, făcând-o să tremure. Era unicul mod de a-i spune că n-o părăsisem. Am continuat s-o sun aşa până

seara, să mă iluzionez că dialogam cu ea prin intermediul sunetului aceluia sec.

Am ieşit din spital sfârşit şi, în drum spre casă, am trecut de mai multe ori prin intersecţii fără să aştept culoarea verde a semaforului. Parcurgeam străzile şi fâşiile de lumină care mă prindeau, cu ochii dilataţi şi cu o expresie ameninţătoare. Nu m-aş fi eliberat niciodată de ea, imaginea ei ar fi continuat să mă persecute. Italia mă domina, scrijelea orice intenţie a mea. Vocea ei îmi lovea tâmplele. Era atât de prezentă, încât îmi întorceam capul căutând-o. Dacă ar fi stat pe scaunul de lângă mine, cu jacheta deşirată, cu mâinile albe vârstate de albastru şi cu ochii ei spălăciţi, poate mi-ar fi fost mai uşor s-o uit.

Nora mă sărută, simt rujul unsuros alunecându-mi pe obraji. Ea şi Duilio rămăseseră la cină şi cina începuse deja.

— Felicitări, tăticule!

— Mulţumesc.

— E o veste minunată!

— Mă duc să mă spăl pe mâini.

Din celălalt capăt al mesei Nora aruncă un pachet învelit în hârtie albă. Elsa, distrată, nu-l prinde la timp şi pachetul aterizează în sosul de ton. Îl iau şi îl curăţ cu şervetul.

— Mamă, ţi-am spus să nu…

— Numai un mic dar de bun augur. Nu uita că prima cămăşuţă trebuie să fie nouă şi de mătase. Elsa desface pachetul şi mi-l dă mie.

— Ţine, eşti mulţumit? Avem cămăşuţa nouă.

Râde, dar eu ştiu că este iritată. Nu vrea daruri pentru copil, e prea devreme. Cămăşuţa este o batistă cu două găuri, îmi vâr înăuntru degetele mari. S-a terminat apa de la masă, mă ridic să umplu carafa. Deschid robinetul, apa şterge vocile de dincolo. Familia conversează, îşi mişcă feţele, mâinile. Pentru mine ei sunt deja în spatele unui geam, obişnuitul geam aburit unde se opreşte lumea când eu n-am chef de ea şi ea n-are chef de mine. Elsa vorbeşte cu tatăl ei, îi atinge braţul. O văd izolată, ca decupată din

aburi, o văd foarte bine. S-a întors în centrul universului, a dispărut fragilitatea pe care o avusese doar cu câteva seri înainte, nesiguranţa ei neaşteptată, emoţionantă. Este din nou ea, puternică şi neobosită, doar puţin mai misterioasă. Chiar şi privirea pe care mi-o aruncă este aceea dintotdeauna, participând la lucrurile superficiale, dar distrată în profunzime. Nu mai are nevoie de mine.

Mă întorc cu carafa, le torn tuturor de băut.

— Scuzaţi-mă, şi plec.

Nu am avut nici măcar grijă să închid uşa, atât de tare mă grăbesc să formez numărul ei.

Nu era acasă nici măcar seara. Am pus jos receptorul, am pus jos singurătatea pe care o simţeam peste tot, în mâna grea, în urechi, în liniştea biroului meu. Stăteam pe întuneric, silueta Norei a apărut în oglinda uşii, ca aceea a unei ciori. Becul din coridor o lumina uşor, mă privea în întuneric. A durat puţin, dar în acel puţin am avut senzaţia că înţelesese ceva. Şi nu faptul că eram singur pe întuneric, cu telefonul în mână, a făcut-o să înţeleagă că aveam o viaţă dublă, cât corpul meu, atât de diferit faţă de cum era în sufragerie. Cu umerii aplecaţi, frânţi, cu ochii lucitori. Eram prea departe de mine însumi. O intimitate neaşteptată, dictată de întâmplare (se ridicase să-şi ia ţigările, pe care le uitase în poşeta din hol), s-a stabilit între noi. Ciudat, Angela, dar uneori reuşesc să te înţeleagă tocmai persoanele de la care te aştepţi cel mai puţin. A făcut un pas spre mine în întuneric.

— Timo.

— Da?

— Am un neg pe spate, a crescut mult, voiam să ţi-l arăt.

Este trei dimineaţa, mama ta doarme. Trupul ei pare un munte la asfinţit, o siluetă întunecată, impenetrabilă. Poate că nu este chiar atât de greu, cum cred, să o las, e suficient să mă îmbrac şi să plec. Vor face un zid împotriva mea ea, familia ei, prietenii. Apoi, împotriva zidului aceluia, se va resemna. Dacă ar fi fost în locul meu, ea nu s-ar fi temut,

m-ar fi lăsat afară pe balconul de serviciu, cum făcuse cu puţin înainte cu punga de gunoi.

O ploaie uşoară ca o pudră mă udă fără să mă facă ciuciulete. M-am strâns în pardesiu în timp ce mă plimbam, nu aveam nicio destinaţie, voiam doar ca noaptea aceea să nu se întoarcă împotriva mea. Nu mă simţeam obosit, umblam sprinten. Mâncasem puţin şi digerasem şi puţinul acela. Străzile erau pustii şi tăcute. În scurt timp mi-am dat seama că liniştea aceea nu era totală, că asfaltul gemea înăbuşit. Noaptea, oraşul este ca o lume părăsită de către oameni, dar plină de prezenţa lor. Cineva care iubeşte, cineva care se desparte, un câine care chelălăie pe o terasă, un preot care se scoală. O ambulanţă care târâie un bolnav din căldura patului său către spitalul meu. Şi o curvă care se întoarce cu picioarele negre ca întunericul, şi bărbatul care nu o aşteaptă şi doarme ca un munte întunecat şi teribil. Exact ca Elsa. Pentru că în somn persoanele se aseamănă toate între ele, se aseamănă pentru cel care nu doarme şi ştie că nu va putea dormi.

Mergeam şi fiecare formă mi se părea că este Italia, copacii acoperiţi de o fosforescenţă ciudată, contururile metalice ale maşinilor parcate, stâlpii care se aplecau furişându-se în propria lor lumină, până şi terasele şi streşinile. Ca şi cum trupul său uriaş ar fi dominat oraşul.

Am îmbrăţişat un copac. M-am trezit brusc cu corpul lipit de un trunchi mare şi ud. Strângându-l, îmi dădeam seama că dorisem să o fac şi altă dată, dar că numai acum o descoperisem. *Poate s-a sinucis, de aceea nu mi-a răspuns la telefon. Mâna gri îi atârnă în afara vanei, acolo unde rugina a mâncat smalţul. Perdeaua de plastic sfâşiată de ultimul rest de respiraţie. Murise gândindu-se la mine, încercând să mă îmbrăţişeze sau să mă alunge pentru ultima oară. E noapte, apa s-o fi răcit deja. Apa care a fost fierbinte până când sângele a ieşit cu uşurinţă din încheieturile tăiate. A folosit poate un briceag sau lama de bărbierit pe care o lăsasem acolo. Este important*

instrumentul cu care alegi să te omori, înseamnă deja un testament.

Din întuneric se ridică un ţipăt. M-am împiedicat şi am căzut peste o grămadă de cârpe: un om care doarme pe jos. Îşi scoate capul din culcuşul lui mizerabil.

— N-am nimic!

Se agită, ţipă, crede că vreau să-l fur, ce să fur? Grămada aceea de zdrenţe putrede? Dinţii care, atunci când deschide gura şi un plânset răguşit i se rostogoleşte în şanţul lucitor al gâtului, se vede că lipsesc?

— Mă scuzaţi, am căzut.

Ce am atins? Ce miasme am respirat? Bărbatul emană un miros îngrozitor, ca de câine abandonat cu burta spintecată pe marginea drumului. Şi Italia puţea atunci când tragedia a copleşit-o, când a înţeles că o părăseam, că nu aş fi ţinut-o nici pe ea, nici pe copilul ei, că i-aş fi oferit încă o dată bani. Aş vrea să fug, dar, în schimb, îl ţin pe omul acela cu toate puterile. Mă prăbuşesc peste gâtul său negru, peste părul ţepos ca o blană şi respir. Îi respir mirosul de câine neîngropat.

Încercam un contact, Angela, care să mă împingă definitiv în cealaltă parte, în mlaştina dintre mare şi oraş, acolo unde locuia singura fiinţă pe care o iubeam cu adevărat. Unctorul acela nocturn nu fugea de mine. Dimpotrivă, acum mă cuprindea cu braţele şi chipul său murdar mă căuta în colţul în care mă ascunsesem. M-a găsit şi mă mângâie pe cap, iertător ca un preot care iartă un asasin. Dar meritam eu atâta milă, fetiţo? În colţul acela întunecat, un nenorocit mă primea, mă călăuzea. Pe strada udă pe care el visa şi unde visam şi eu acum, lipit de damful acela de viaţă, căreia nu-i aparţinea nimic, departe de casa mea cu parchet şi whisky. Pentru mine aşa era dragostea, orfană şi lipită de piele, dragostea nevoii extreme, când destinului i se face milă de noi şi ne dăruieşte un biberon.

— Vrei să bei?

A scos de sub cartoane o sticlă de vin şi mi-a întins-o. Am băut fără să mă gândesc la gura care se aşezase mai înainte pe marginea ciobită, am băut gândindu-mă la tata. Tata care murise pe stradă, căzuse printre oameni, alunecase pe oblonul unui magazin închis, ţinându-se cu mâna de gâtul din care viaţa se scurgea.

Înainte de a mă îndepărta, i-am dat bani, toţi banii pe care-i aveam la mine, am vârât mâna în portmoneu şi am scos tot. A acceptat ca un cerşetor oarecare. A ascuns cu grijă banii sub zdrenţe, ca şi cum s-ar fi temut că mă voi răzgândi. M-a însoţit cu o privire neîncrezătoare până în intersecţia după care am dispărut.

Întunericul începea să se decoloreze, udat de ploaia care nu înceta să cadă, uşoară şi continuă. Conduceam în lumina aceea şovăielnică şi din când în când farurile vreunui automobil îmi băteau în ochi. Două călugăriţe filipineze aşteptau în staţia de autobuz, sub două umbrele mici, un bar deschidea, un teanc de ziare ude leoarcă zăceau lângă un chioşc închis încă. Am ajuns obosit, epuizat de noaptea aceea densă şi nedormită. Acum voi dormi în braţele ei. Şi doar mai târziu ne vom primi viitorul. Dădusem deja o bătălie în timpul acelei lungi nopţi. Nu trebuia spus nimic, trebuia doar să o strâng în braţe fără o vorbă. Am coborât cu obrajii înroşiţi de căldura din maşină. Străzile erau uscate în lumina aceea gri, în care se distingea de-acum fiecare lucru, sau poate că acolo nu plouase. Absenţa ploii care mă torturase toată noaptea părea să spună că lupta se terminase cu adevărat. Italia mă aşteptase în siguranţă, într-un loc uscat.

Eram la jumătatea celui de-al doilea palier când am auzit jos bufnetul ascensorului care sosea, apoi ţăcănitul înăbuşit al unor pantofi de damă în holul de la intrare. Am coborât în fugă şi am văzut-o ieşind.

— Italia!

Am ajuns lângă ea tocmai când îşi întorcea capul, nici n-am privit-o măcar, am luat-o doar în braţe. Se lăsă strânsă,

moale, fără să-şi ridice braţele, rămânând exact aşa cum era. Cu capul înfundat în umărul meu, i-am văzut mâna atârnându-i pe lângă şold. O voi *ridica în braţe, îşi va întinde mâinile şi îmi va răspunde la îmbrăţişare, se va abandona, iar eu am s-o sprijin.* Dar nu se mişcă, rămase aşa până când mi-am reluat respiraţia normală şi i-am simţit inima bătând calm şi profund. Era caldă şi vie. Restul nu mai avea importanţă. Ar fi fost suficiente câteva mângâieri ca să o am înapoi, o cunoşteam, se lăsa iubită fără inutile dovezi de orgoliu. M-am desprins de ea s-o privesc.

— Unde te duci?

— În piaţa de flori.

— Unde?

— Lucrez acolo.

— De când?

— De puţină vreme.

Sub fardul închis la culoare, ochii ei gri erau imobili ca nişte pietre, iar chipul avea o expresie mai matură. Eu, în schimb, eram înarmat doar cu nevoia pe care o aveam de ea.

— Cum te simţi?

— Bine.

I-am pus mâna pe burtă.

— Şi el… el cum se simte?

Nu a răspuns, Angela. Începeam să simt greutatea holului din spatele nostru şi a frigului care îmi pătrundea prin hainele ude. I-am luat mâinile să i le duc împreună cu ale mele pe pântecele ei, care respira sub hainele prea subţiri pentru anotimpul acela deja friguros, pentru zorii fără soare. Mâinile ei sau lăsat conduse fără nicio împotrivire, ca două frunze în noroi. Îmi veni în minte frunza roşie, prima din toamna aceea, căzută pe geamul maşinii mele în faţa clinicii.

— Am făcut avort.

Am privit-o în ochii deschişi la culoare şi impasibili şi am

clătinat din cap, era inima cea care îl clătina.

— Nu-i adevărat.

Îi prinsesem braţele, o scuturam şi eram gata s-o lovesc.

— Când l-ai făcut?

— L-am făcut.

Nu părea tristă, mă compătimea cu ochii aceia de piatră.

— De ce nu mi-ai spus? De ce nu m-ai căutat? Eu îl voiam, îl voiam cu adevărat.

— A doua zi te-ai fi răzgândit.

Acum o să mă lase, acum o voi pierde, acum când viaţa mea nu se mai înmulţea într-a ei. Disperat, am început s-o acopăr cu mici sărutări care au căzut ca o grindină pe chipul ei rigid. *Nu-i nimic, vom face alţi copii. O să-i facem mâine, acum. Acum vom merge să facem dragoste pe cuvertura de pluş, te vei lipi de mine şi vei rămâne din nou însărcinată. Ne vom duce în Somalia şi casa noastră va fi plină de copii, copii în leagăn, în hamace, în şaluri.*

Dar noi eram deja o fotografie, Angela. Una dintre fotografiile acelea rupte care separă între umeri doi iubiţi care s-au pierdut. Acum se va duce să taie lujere, să vândă flori cine ştie cui. Unui amant, cuiva care merge la cimitir, cuiva care a avut de curând un copil.

— Unde ai făcut avort?

— La ţigani.

— Eşti nebună… Trebuie să vii la spital.

— Nu-mi plac spitalele.

Nu-ţi plac chirurgii, m-am gândit, şi am prins-o de încheietura mâinii.

— Trebuie să vii cu mine.

— Lasă-mă, mă simt bine.

Mi-a respins mâna. Nu mai eram bărbatul ei. Mâna mea era mâna nimănui. Avea din nou chipul împietrit, golit de oricare din expresiile pe care i le cunoşteam. Cenuşa zorilor îi intra în urechi, aluneca pe obrajii ei coloraţi de o sănătate falsă. Se afla în faţa mea, dar dispăruse deja în viaţa ei. Distrată, anonimă, ca una din mâinile acelea umede care

ne dau restul la piaţă.

— Plec.

— Te conduc.

— Nu-i nevoie.

În timp ce se îndepărta, m-am aşezat pe bordura trotuarului şi, fără să o privesc, mi-am aplecat capul între mâini. Şi am rămas aşa până ce zgomotul paşilor ei a dispărut, şi după aceea, când s-a lăsat tăcerea. Telefonul sunase în gol în casă, în timp ce ea, la câţiva metri mai încolo, în interiorul unei rulote ce se clătina, se lăsa pătrunsă de croşeta unei megere, poate aceeaşi care o învăţase să prezică viitorul. Aşa se terminase: cu o cârpă strânsă între dinţi, să nu ţipe.

De ce-ţi povestesc toate astea? N-am niciun răspuns să-ţi dau. Unul dintre răspunsurile mele precise, scurte, „chirurgicale”, cum le numeşti tu. Este hemoragia vieţii cea care bate la tâmple. Ca şi hematomul din cutia ta craniană. Acum ştiu, Angela, tu eşti cea care mă operează pe mine.

Nu-ţi caut iertarea, nu profit de călătoria ta. Crede-mă, m-am judecat cu mulţi ani în urmă, aşezat pe trotuarul acela. Şi a fost un verdict fără apel, neclintit în timp ca o piatră de mormânt. Sunt vinovat, mâinile mele o ştiu.

Dar dacă ai şti de câte ori mi-am imaginat copilul acela pierdut! L-am văzut crescând lângă tine ca un frate geamăn fără noroc. Am încercat în zadar să-l îngrop. S-a întors când a vrut şi s-a strecurat în paşii mei, în oasele mele care îmbătrânesc. S-a întors în toate fiinţele dezarmate, în copiii fără păr din secţia de oncologie pediatrică, s-a întors într-un arici pe care l-am călcat pe un drum de ţară. S-a întors în relele pe care ţi le-am făcut.

Îţi aduci aminte de judo? Nu voiai să mergi, dar eu, în felul meu, te-am obligat. Cu tăcerea, cu reproşurile mute, care înainte de a te face să te supui, te întristează. Mă plimbam în jurul vechii săli de sport, a vechilor aparate, a bătrânilor profesori, cu sacul de box şi linoleumul dezlipit.

Coboram din maşină, adulmecam sudoarea, figurile combatanţilor, luam pliantele cu orare. Ce să-ţi spun, Angela? Obişnuita poveste. Că atunci când eram copil mi-ar fi plăcut să fiu un campion de arte marţiale, să mă strecor noaptea într-o sală de sport ca aceea, cu tricouri, muşchi adevăraţi, feţe dure, şi să mă înarmez, sub veston şi sub ochelarii bunelor maniere, cu o forţă invizibilă şi sigură. Din două mişcări să pun pe cineva la pământ, un coleg, pe asistentul acela cu o statură care te înspăimântă doar când îl priveşti. Vise de om laş, de copil moale. Aş putea să-ţi spun asta. Şi ar fi adevărat, aşa era. Existau toate sentimentele acelea uşor neplăcute şi uşor patetice, dar mai exista ceva. Exista, nemărturisită, dorinţa de a te face să te supui, de a-ţi face ceva anapoda, pentru că viaţa mea anapoda se răsfrângea asupra ta. Şi existau toate condiţiile să nu fiu descoperit. Era un sport bun, nici mama ta nu a reuşit să găsească pe chipul meu patern contraindicaţii. Desigur, existai tu, care voiai să faci dans şi umblai prin casă pe vârfuri, cu fularul mamei tale legat peste şolduri. Voiai să dansezi, Angela. Dar erai prea înaltă pentru dans. Erai potrivită pentru judo. E un sport bun, am spus, o disciplină pentru spirit. Trebuie să fii leal, să respecţi mişcările şi partenerii, fie ei băieţi sau fete. Te-am luat de mânuţă, ţi-am cumpărat papuci şi te-am dus în sala aceea de la subsol.

Şi iată-te acolo cu judocanii şi centura rigidă la brâu. Luptai fără plăcere, şi numai dorinţa de a nu fi pusă la pământ te făcea să rezişti. Luptai pentru mine, care veneam să te privesc. Luptai să nu ajungi la covor, să nu simţi cum te izbeşti de pământ şi să nu auzi vocea aspră a maestrului care îţi striga să te ridici, când plângeai. Nu-ţi plăcea costumul de judo, era rigid ca un sac. Tu voiai voalurile rochiei de balerină, pantofiorii cu vârful de ghips, voiai să te simţi uşoară. Dar iată-te acolo, în faţa tovarăşei de luptă pe care ţi-o dădeau întotdeauna, una robustă, cu o coadă de cal care sălta în aer ca un bici. Robustă şi zveltă,

tu însă erai slabă şi rigidă. Îţi dădeam sfaturi: „Trebuie să fii mai maleabilă în schimbul de tehnici”. Dar tu nu puteai fi maleabilă. Aveai prea multe lupte de dus.

Mă aşezam pe scaunele acelea de grădiniţă împreună cu alţi părinţi adunaţi acolo pentru trecerea la o altă centură. Stăteai ghemuită într-un colţ al covorului de cauciuc albastru şi îţi aşteptai rândul ţinându-ţi încrucişate picioarele goale. Îmi zâmbeai strâmb. Îţi era frică de maestru, de mişcările pe care nu puteai să le controlezi, de fetiţele mai dezinvolte decât tine, mai puţin pedepsite decât tine. Sosea rândul tău, te ridicai, te aplecai pentru salut. Maestrul îţi striga mişcările, tu executai, nervoasă, nesigură. Cu obrajii plini de pete roşii şi buzele strânse. Când prindeai tu, îţi priveai partenera şi părea că o implori să se lase doborâtă, să nu reziste. Când erai prinsă, îţi dădeai drumul ca un sac. Câte lovituri ai încasat! Transpirată, învinsă, cu costumul sucit, salutai, treceai la o altă centură.

— Eşti mulţumită? te întrebam în maşină. Nu erai mulţumită, erai extenuată.

— Când cazi pe tatami, nu doare, nu-i aşa?

Nu era adevărat, pe tine te durea. Mă priveai roşie la faţă, cu plânsul în gât şi mă întrebai din ochi: de ce?

Chiar, de ce? Suntem în timp de pace, de ce războiul acela inutil? Să te fortifici, să înveţi disciplina. Nu te-am fortificat, ţi-am făcut rău, ţi-am luat din forţă. Ţi-am zidit veselia. Iartă-mă.

Apoi, într-o zi, te-ai lăsat de judo, ne-am întors în septembrie, după mare, erai centura verde-portocalie.

— Nu mai vreau să merg. Punct.

N-am mai insistat, te-am lăsat în pace, obosisem şi eu. Începusem să trec prin faţa sălii de sport fără niciun interes. Îngropasem fiorul acela, nebunia aceea, fiul acela. Prostii de taţi, Angelina, de violatori care nu ştiu cum să crească. Punct.

Era doar o chestiune de timp. Timpul şi-ar fi îndeplinit sarcina lui corozivă, mi-ar fi atacat remuşcările până la a le face să devină talc. La urma urmei, Italia îmi făcuse un serviciu, îmi curăţase viaţa de complicaţia aceea scârboasă. Nu se lăsase dusă a doua oară la clinică, dispreţuise eleganţa acelui fals hotel. Eram vinovat doar în parte, mă limitasem la a o lăsa singură. În abandonul acela se cuibărea deprinderea mea cu laşitatea.

Într-o seară mi-a telefonat Manlio, ne-am dus să mâncăm o pizza ca doi studenţi bătrâni care se revăd.

— Ce mai e cu fata aceea?

— Nu e.

— Şi tu ce faci?

La o masă mai încolo, o femeie blondă fumează cu spatele la mine, văd doar fumul alb ridicându-i-se deasupra părului şi chipul bărbatului care stă în faţa ei privind-o. După expresia lui încerc să ghicesc chipul ei.

— Nu ştiu, spun, aştept.

— Ce?

— Nu ştiu.

Aştept ca femeia aceea să se întoarcă, poate seamănă cu ea.

Uneori mă duc s-o aştept la piaţă. E ora închiderii şi o găsesc în mijlocul unui morman de flori rupte. Mă salută dând din cap. Pune casetele una peste alta, mută ghivecele cu plantele nevândute într-o camionetă acoperită cu o pânză verde din plastic, parcată în spatele tarabei. Aştept să-şi termine treaba, proţăpit cu hainele mele elegante în mijlocul apăraiei de pe jos. Italia îşi scoate cizmele de cauciuc şi îşi pune pantofii. Când se urcă în maşină, ne purtăm unul cu celălalt fără bucurie, dar cu bunăvoinţă, ca doi prieteni bătuţi cu acelaşi băţ. Sau poate ca doi părinţi care au pierdut un fiu. Suntem cu siguranţă doi veterani. Ne mişcăm lângă o rană, trebuie să fim atenţi unde punem cuvintele.

— Ce mai faci?

— Bine. Şi tu?
— Eşti obosită?
— Nu, deloc.

Nu-i niciodată obosită, îşi strânge mâinile crăpate de frig. A crescut, în maşină fruntea ei pare mai înaltă, dar umerii îi sunt mai adunaţi. Nu se lasă niciodată cu totul pe scaun, rămâne întotdeauna puţin îndepărtată, încearcă să reziste. Priveşte prin geamul maşinii lumea aceea care nu ne-a apărat.

Aşteptăm ca doi convalescenţi să treacă timpul, odată cu maşinile care se scurg şi zilele care devin tot mai scurte. Luminile vitrinelor se reflectă în irişii Italiei, care le lasă să-i strălucească în ochi fără să le bage în seamă. N-am mai atins-o, nu te culci cu o femeie după un avort, o laşi în pace. Şi mi-e groază să mi-o imaginez goală, groază să nu mă trezesc în braţe cu durerea pe care o poartă înăuntru, care stagnează sub hainele ei umede. Îi este prea frig în piaţă, are nasul roşu, cojit. Scoate din buzunar o batistă, udă deja, şi îşi suflă nasul. I-am adus vitamine, mi-a mulţumit, dar nu sunt sigur că le ia. Nu-i normal ca timpul să treacă aşa. Nu pentru noi. Noi nu suntem prieteni, nici nu vom fi vreodată. Am fost amanţi încă înainte de a ne cunoaşte. Ne-am dăruit nebuneşte unul altuia. Iată de ce este atât de ciudată amabilitatea care s-a cuibărit între noi. O privesc şi mă întreb ce legătură avem noi doi cu apa asta moartă. Nu se poate termina aşa, fără un ţipăt, fără nimic. Dacă e să cadă vreun demon peste noi, atunci să ne ardă! Nu putem sfârşi pe teritoriul ăsta neutru.

Poate ar fi suficient să schimbăm scenariul. Mă sperie casa ei, cuvertura aceea de culoarea tutunului, şemineul gol, câinele ei orb şi maimuţa de pe perete cu biberonul între labe, ca o bătaie de joc. Aşa că, într-o după-amiază, o întreb dacă are chef să stăm puţin singuri într-un hotel.

— Ca să nu stăm mereu în mijlocul traficului, spun.

Şi aşa, iată-ne într-o cameră care nu ne-a văzut niciodată, o cameră frumoasă în centrul oraşului, cu

perdele din damasc ca pereţii. Nici măcar nu a privit în jur, şi-a aruncat poşeta pe pat şi s-a dus imediat la fereastră. A ridicat braţul să dea la o parte perdeaua. Am întrebat-o dacă îi era foame sau dacă voia să bea ceva, mi-a răspuns că nu. M-am dus în baie să mă spăl pe mâini şi când m-am întors ea mai era încă acolo lângă perdea, privind afară.

— E foarte sus, a zis când mi-a auzit paşii, la ce etaj suntem?

— La nouă.

Avea părul strâns. M-am apropiat şi am sărutat-o pe ceafă cu buzele deschise şi ochii închişi. De când n-o mai sărutam aşa? Şi mă întrebam cum de renunţasem la ea atât de mult timp. Trupul ei călduţ era din nou lângă mine în camera aceea nouă care ne-ar fi ajutat să uităm.

Acum îmi va simţi umezeala buzelor. La început o să-i fie greu, dar după aceea va fi din nou a mea, ca întotdeauna. Nu poate renunţa la mine, mi-a spus-o. Coboară braţul, perdeaua acoperă deschiderea spre oraşul de zi. Încep s-o dezbrac, lângă stofa aceea grea şi nemişcată. Îi scot jacheta, n-a făcut-o ea singură, e o jachetă urâtă dintr-o lânică fără culoare şi foarte uşoară, pare mucilaginoasă. Îi ating sânii, sânii aceia mici şi ofiliţi care îmi plac atât de mult. Nu mă opreşte:

— Iubitule, spune, iubitul meu. Şi mă strânge în braţe.

O iau de mână şi o conduc spre pat, vreau să stea comod, să se odihnească. Îi scot pantofii. Are ciorapi deschişi, de nylon aspru, îi mângâi coapsele, picioarele care par ale unui manechin. Îşi scoate fusta, o împătureşte cu grijă şi o aşază pe marginea de metal a patului. Face la fel cu bluza. Gesturile îi sunt lente, încearcă să câştige timp, să amâne momentul de intimitate.

Mă dezbrac repede, îmi arunc hainele pe jos. Profit de privirea ei întoarsă în altă parte, pentru că acum mi-e ruşine. A dat la o parte cuvertura din partea ei de pat, se întinde şi trage cearşafurile peste ea. Mă vâr lângă ea, în patul încă rece. Stă întinsă cu mâinile de-a lungul trupului,

îşi încrucişează picioarele, unul îi alunecă, pentru că nu şi-a scos ciorapii.

— Nu trebuie s-o facem neapărat.

— Ştiu.

Ce amant gentil am devenit dintr-odată! Ce ridicol trebuie să par! Nu avea niciun chef să se dezbrace. Ar fi rămas cu plăcere lângă perdeaua uşor trasă să privească lumea de la înălţime, să se întrebe dacă exista vreun loc undeva şi pentru ea. Când o iau, tresare uşor, şi apoi nu mai face niciun gest, mă lasă să mă mişc într-o tăcere absolută. Îmi ascund faţa în părul ei, nu pot s-o privesc, mi-e frică să nu-i întâlnesc privirea impasibilă. Atunci gem tare, sperând să i se facă milă de mine şi să-mi răspundă. Nu se întâmplă nimic. Nu ne ridicăm în zbor, rămânem pe pământ. Am ochii tulburi, părul ei mi-a intrat în gură. Nu reuşesc să mă abandonez, văd, ascult totul. Bâzâitul uşor al frigiderului, ventilatorul rămas aprins, împreună cu lumina din baie. Iar zgomotul trupului meu care alunecă într-al ei e într-adevăr teribil. Italia nu este, trupul ei e gol pe dinăuntru. Îi apăs sufletul ca o iubire moartă. Acuplarea aceea este înmormântarea noastră. Îmi simt corpul transpirat sprijinindu-se pe scheletul ei. Nu mă mai vrea, nu mai vrea nimic. Trupul ei este un pasaj care se închide. Atunci înţeleg că am pierdut totul, Angela, pentru că tot ceea ce vreau se află, fără viaţă, în braţele mele. Îmi ridic pieptul de pe al ei. Ochii îi înoată în lacrimi ca nişte peşti într-o mare prea strâmtă. Plânge pentru că e singurul lucru pe care a vrut să-l facă de când am intrat în camera aceea de hotel. Sexul meu chircit se retrage repede ca un şoarece care traversează noaptea strada.

Rămân în tăcere lângă ea, până când plânsul devine mai puţin sfâşietor, mai blând. Plafoniera din tavan, un oval de sticlă albă, un ochi orb, ne priveşte fără să-i pese de noi.

— Nu reuşeşti să nu te gândeşti, nu-i aşa?

O rafală de vânt deschide fereastra şi aerul rece ne atinge trupurile goale. Nu ne mişcăm, ne lăsăm şfichiuiţi de

frig. Apoi Italia se ridică, închide fereastra şi se duce la baie.

I-am văzut trupul gol traversând camera, îşi acoperea sânii cu mâna. Am întins braţul spre cearşaful unde stătuse şi care păstra încă urma ei călduţă şi m-am gândit că se terminase, că se terminase aşa, într-un hotel. Gândurile au alunecat pe cutele cearşafului. M-am gândit la un prieten al meu care în tinereţe frecventa o prostituată, mereu aceeaşi. În timp ce făceau dragoste, ea se prefăcea că moare, el i-o cerea. M-am gândit la mulţi bărbaţi pe care i-am cunoscut. Care făcuseră dragoste şi acum erau morţi ca toţi oamenii. M-am gândit la tata. El frecventa femei oarecare şi o făcea cu multă prudenţă, fără să aibă de fapt vreun motiv, deoarece de când se despărţise de mama trăia singur. Şi totuşi, îi plăcea să ţină anumite lucruri în secret. Alegea stranii figuri singuratice, femei între două vârste puţin atrăgătoare, aparent spălăcite, dar poate cu calităţi ascunse. Una era casieră la un cinematograf de mâna a doua, avea părul vopsit, un chip acvilin şi sânii mari strânşi într-un sutien rigid. Am văzut-o o singură dată, când tata m-a dus în barul care comunica cu cinematograful printr-o uşă de sticlă. În spatele uşii am văzut-o pe femeia la care tata se uita pe furiş cu o privire pe care nu i-o cunoşteam, o privire infantilă, sub sprâncenele foarte dese de satir bătrân. Părea fericit să se găsească în situaţia aceea, cu fiul său de o parte şi amanta lui de cealaltă. Poate că ea îi ceruse să mă întâlnească. M-am prefăcut că nu văd nimic. Despre femeia aceasta am aflat mai târziu că se numea Maria Teresa, că era căsătorită cu un invalid şi că nu avea copii. Mergea deseori să mănânce cu tata într-un restaurant din spatele unei mezelării, mâncarea ei preferată era limbă de mânzat în sos verde. N-am vrut să mai ştiu altceva. Cu mâna nemişcată pe cearşaful care acum este un ecran cinematografic, o văd pe femeia aceea cum se dezbracă, îşi desface ceasul şi îl aşază pe suprafaţa de marmură a unei vechi noptiere. Alături, tata îşi scoate pantalonii şi îi pune pe umeraşul de lemn. Tata care face

dragoste cu bătrâna casieră cu chipul suferind şi ceafa mirosind a parfum amar, într-o pensiune ascunsă pe o străduţă de lângă mezelăria unde ea a mâncat limbă în sos verde. Ce se întâmplase cu ei? Şi ei lăsaseră un pat călduţ şi boţit într-o pensiune cu scări înguste, unde pe sub uşă intră curentul de la o altă uşă care se închide la acelaşi etaj. Tata fumează în timp ce casiera este în baie, se spală sub braţ, îşi întinde buzele, şi le rujează, apoi stinge lumina cum face acasă la ea. Mai târziu, când ei au plecat, intră o cameristă să deschidă ferestrele şi să arunce cearşafurile pe jos. Camerista: o femeie care pleacă cu găleata cu detergenţi şi cu lenjeria sub braţ. O altă femeie, cu un miros al ei şi cu un combinezon al ei, care se dezbracă lângă un bărbat, şi ea face dragoste, şi ea se lasă chinuită. Te întrebi dacă tatăl tău o avea mai mare decât a ta. Nu i-ai văzut-o niciodată, dar crezi că aşa este. Până una alta, se află în sicriul în care l-ai lăsat cu câteva luni în urmă, cu faţa neagră, vată în nas şi o floare în mână. Cine i-a pus floarea aceea? Poate casiera. Nu, ea nu era la înmormântare, avuseseră o poveste cu mulţi ani în urmă. Poate se despărţiseră. Continuase să mănânce limbă în sos verde cu altcineva. Poate murise şi ea. Italia s-a dus în baie, mângâi cearşaful cald încă de la trupul ei. Filmul s-a terminat, ecranul a devenit din nou alb, boţit. Şi acum ştii că peste puţin vei plânge, pentru toţi amanţii morţi, pentru tine şi pentru ea, care stă în faţa oglinzii, ca şi casiera tatălui tău. Când vei intra după ea, în baie, vei plânge. Pentru că tu şi ea sunteţi, asemeni tuturor, trecuţi deja. Vom merge înainte şi vom muri departe unul de celălalt. Nimeni nu va şti niciodată cât de tare ne-am strâns în braţe şi cât de intimi am fost, şi nici despre viaţa care a alergat până aici, până la braţul meu sprijinit de cearşaful pe care a stat ea şi care începe să-şi piardă căldura. Suntem trupuri care au nevoie, proiectate pe un ecran gol, trupuri care se repetă. Sau poate, Angela, energia noastră a alimentat o altă lume, o lume perfectă care trăieşte sprijinită de a

noastră şi nu are nevoie să se teamă şi să sufere. Poate suntem ca fochiştii negri care transpirau în burţile vapoarelor cu cărbune pentru a le permite celor doi amanţi de pe puntea superioară să danseze un dans romantic, deasupra covorului lucitor al mării. Cineva va culege visele noastre, cineva nu atât de imperfect ca noi. Noi facem munca murdară. Sunt în baie, aplecat deasupra bideului plâng, ţinându-mi capul în mâini. Peste puţin va veni o cameristă să arunce pe jos cearşafurile pe care se află o mică pată udă care s-a prelins din intimitatea Italiei. O pată pe care am sărutat-o.

Când ieşim din cameră şi mâna mea întârzie să stingă lumina, Italia se întoarce să privească pentru ultima oară pata aceea de întuneric care se închide în spatele nostru. Gândim acelaşi lucru: *ce păcat, ce ocazie pierdută!*

Probabil că aproape au terminat. Aspiratorul a scos sângele din capul tău, canula s-a umplut de roşu. Te clătesc cu ser fiziologic.

Manlio stă aşezat în faţa mea. A sosit de câtăva vreme. M-a îmbrăţişat, a încercat să plângă, fără să reuşească, s-a agăţat de celular. S-a înfuriat pe cineva de la aeroport. Avionul mamei tale are o uşoară întârziere şi el a insistat să afle ora exactă de aterizare, a început să discute, a ridicat vocea. Să se înfurie pe un funcţionar pentru nimic – este maniera lui de a fi alături de mine. Are celularul cald încă, nu reuşeşte să-l lase din mână, ar vrea să telefoneze din nou, dar nu ştie cui. Se teme să rămână singur cu mine în interiorul tăcerii. Ştii că este obişnuit să aprindă viaţa aşa cum îşi aprinde trabucurile. Se agită, respiră zgomotos, colţurile gurii i-au căzut odată cu ochii, se simte în cuşcă. Închis împreună cu cel mai bun prieten al său în ziua cea mai urâtă din viaţa acestuia. Îl privesc fără să-l înţeleg, mă gândesc la cuvintele scrise pe un zid: *cum poţi vedea fundul apei, dacă nu încetezi să-i tulburi suprafaţa?*

— Scuză-mă, trebuie să-i telefonez lui Bambi.

Se duce la fereastră, se întoarce cu spatele, bolboroseşte. Nu vrea să-l aud. Îi văd fundul, a împlinit cincizeci şi şapte de ani luna trecută, este definitiv gras.

Şi-a schimbat tonul vocii, l-a curăţat de răguşeală. Vorbeşte cu gemenele, „Scuipiţelele”, cum le zici tu. Foarte blonde, foarte frumoase, foarte antipatice. Nu seamănă deloc cu el. Manlio este brunet, îndesat, cu siguranţă simpatic. Seamănă cu mama lor, cu Bambi. Veneţiana cu trupul diafan de manechin şi sufletul dur, de ţărancă. L-a obligat să părăsească oraşul şi să se mute pe o moşie cu cai, căprioare, măslini, unde ea se lasă fotografiată, pentru reviste country, în faţa grajdurilor, îmbrăcată ca o ciobăniţă, împreună cu fiicele ei, în fuste în carouri şi bluze albe de bumbac brodate. Produc ulei de măsline, îl pun în sticle de lichior şi îl exportă în America. Câştigă o grămadă de bani. Bambi este obsedată de produsele biologice. Manlio se îndoapă însă cu friptură şi bordel în oraş, iar seara aleargă cu o sută nouăzeci la oră pe autostradă, ducându-se spre casa aceea cu pănuşi şi smocuri de lavandă uscată. Detestă natura, liniştea ei. Bineînţeles că are piscină cu bordura canelată şi pietrele aranjate de un arhitect. Dar e furios şi pe piscină, pe robotul care fâşâie pe fundul ei. Implacabil, ca tânăra lui soţie. Îi pare rău după Martine, marioneta cu arc. De câte ori poate, în drumurile lui, la congresele din ce în ce mai frecvente, se opreşte la Geneva şi îi face o vizită la magazinul de antichităţi cu multe statuete care îi seamănă. Este singură, decrepită şi fericită. El îi dă cecuri, vrea să cumpere tot.

— Îmi place să te ajut, zice.

Ea zâmbeşte şi rupe cecurile în bucăţele:

— Mulţumesc, n-am nevoie, Manlio.

Accentul pus pe ultima vocală din numele său îl înnebuneşte de bucurie. Şi cine ştie, în avion, în mijlocul unui cer intercontinental, cu ochelarii de dormit pe nas, poate îl face să plângă.

Şi-a vârât celularul în buzunar. Ţine trabucul stins între

buzele negre. Te adoră, te-a considerat întotdeauna fiica lui ideală.

— Mă duc la aeroport s-o iau pe Elsa. Ne vedem mai târziu.

Nu băteam la uşă, desprindeam cheia de pe guma de mestecat şi intram. O găseam întinsă pe pat cu câinele lângă ea. Crevalcore ridica uşor capul, ea nici măcar atât. Îşi ţinea picioarele strânse, avea o expresie absentă:

— A, tu eşti… Spunea.

În bucătărie nu mai era nimic de mâncare, ieşeam şi îi cumpăram câte ceva. Clăteam farfuria câinelui şi goleam înăuntru o conservă. Îi cumpărasem şi o sobă, dar o găseam întotdeauna stinsă. Deschideam ferestrele să intre puţin soare. În casă stagna un aer nesănătos, de lume bolnavă. Veneam acolo fără chef, frânt de oboseală. Veneam pentru că nu ştiam unde aş fi putut să merg.

A schimbat poziţia mobilelor. A mutat masa lângă şemineu şi a pus în locul ei divanul. A aşezat altfel şi obiectele, micile bibelouri: le-a aranjat într-un fel care trebuia să corespundă unei noi ordini, pe care n-a mai reuşit s-o ţină sub control. Îşi petrecea timpul căutând lucruri pe care nu le găsea. Câinele se învârtea pe lângă ea fără rost ca şi cum nici el nu şi-ar mai fi găsit locul. Această frenezie o apuca brusc. O descopeream urcată pe o scară şi spălând geamurile sau lampadarul. Curăţa, dar uita lucrurile peste tot, un burete ud pe masă, mătura lângă un scaun. La fel făcea cu ea însăşi. Avea ochii perfect machiaţi, părul legat, dar nu era atentă, se ducea la W.C. Şi se întorcea cu o bucată din fustă în ciorapi. Mă apropiam şi-i aranjam fusta, ca şi cum ar fi fost o fetiţă. Atunci îi simţeam trupul, îi respiram parfumul pielii. Erau momentele cele mai grele, cele în care aş fi vrut să iau o canistră de benzină şi să aprind tot, mătura, patul, câinele. Un con de fum negru şi gata.

Speram să se revolte, îi priveam mâinile pe care nu şi le

mai rodea şi speram că-şi lăsase unghiile să crească ca să-mi zgârie faţa. Gândul de a părăsi o fiinţă atât de neajutorată şi de blândă mă speria. De partea cealaltă se afla Elsa, burta ei care creştea încet. Telefonul suna la ore neobişnuite. Elsa ridica receptorul şi nu spunea nimeni nimic. Ştiam că era ea. Speram să spună ceva, orice. O insultă, un vaiet. Mama ta punea jos receptorul şi îşi aşeza din nou mâna pe burtă, senină. Telefonul suna din nou.

— Răspund eu.

Dar nici mie nu-mi spunea nimic. Vorbeam eu.

— Tu eşti? Ai nevoie de ceva?

Mă aşezam din nou lângă Elsa, ţinând-o de mână în melasa aşteptării tale. Aş fi putut să merg aşa înainte pentru totdeauna. *Poate că înnebunesc. Poate că nebunia este această precizie fără calcule, această stare de graţie constantă.*

Apoi, într-o seară, m-am dus la ea, mirosea a alcool şi nici măcar nu se spălase pe dinţi pentru a ascunde mirosul. Era dezordonată, în halat, şi totuşi părea să fie din nou ea însăşi. Ochii, cu cearcăne negre, îşi pierduseră patina aceea opacă. Mi-a cerut să facem dragoste. Mi-a cerut-o brusc, din adâncul ochilor ei vineţi.

— Nu vrei să şi a făcut un mic gest cu mâna. Un gest vulgar.

Eram în smoching, veneam de la o petrecere. Mă simţeam stânjenit. Mi-am desfăcut papionul. Simţeam în gură un amestec de gusturi, mi-era sete. Ea stătea în picioare lângă perete, sub posterul cu maimuţa.

— Ca pe vremuri, zise.

Îşi descheia halatul. Era fără chiloţi, dar am recunoscut imediat tricoul. Am recunoscut floarea de paiete care atârna strâmb, smulsă de dorinţa mea în după-amiaza aceea de vară atât de departe acum. Era acolo, lucea sub privirile mele. Îşi înălţă braţul:

— Ajutor., bolborosi. Ajutor., imitându-se pe ea însăşi şi râse. Ca o fetiţă coruptă şi disperată. Apoi vocea i se

întoarse în prezent:

— Omoară-mă, te rog, omoară-mă.

Am privit în jos spre smocul acela rar de păr. Am prins capetele halatului şi am acoperit-o.

— Ţi-e frig.

M-am dus în bucătărie să beau apă. Mi-am pus gura la robinet şi am băut direct de acolo, apa părea gheaţă topită. Când m-am întors, am găsit-o vârâtă în şemineu strângându-şi capul în mâini, ca şi cum ar fi încercat să şi-l ţină nemişcat. Alcoolul începea să-şi facă efectul.

— Stinge lumina, a zis, ameţesc.

— Ce ai băut?

— Acid muriatic.

Râdea din nou, dar nu a vomat. Vorbea, ţinându-şi în continuare capul.

— Îţi aduci aminte de vânzătorul ambulant, acela cu rochia? Era tatăl meu. O făceam cu el. Mă culcam cu tata.

— Nu l-ai denunţat?

— De ce? Nu era un monstru, era un nenorocit, unul care nu putea să deosebească pietricelele de măsline.

Dădu din cap, oprind un râgâit care îi umflă obrajii. Ameţeala îi trecuse şi, ca o furtună, curăţase. Italia era limpede.

— A fost mai bine aşa, iubitule, n-aş fi putut niciodată să fiu o mamă bună.

Aş vrea să o scot din camioneta aceea, din hăul acela întunecat. Este departe, într-un loc în care eu nu exist.

Doar acum îmi povesteşte acest secret al vieţii ei, acum când ne despărţim. Ştie că nu va mai găsi niciodată pe nimeni căruia să i-l spună. A băut ca să prindă curaj. Vrea să mă ajute să plec. Mă apropii, o mângâi pe frunte, dar între trupul ei şi al meu există o fisură de şiretenie. O parte din mine se şi află la adăpost, departe de iubirea ei cariată. *Erai chiar tu cea pe care o iubeam? Sau mai degrabă o iubire pe care i-am pretins-o sorţii, pe care o mai pretind încă? O să merg din nou la plimbare prin lume, şi nu are*

importanţă dacă dorul îmi va face inima să tremure ca un dinte într-o gingie zbârcită. Cu toţii avem un trecut uitat care dansează în spatele nostru. Acum te privesc şi ştiu ce mă înveţi. Mă înveţi că păcatele se plătesc, poate că nu-i aşa pentru toţi, dar pentru noi este. Pentru că, împreună cu fiul acela, ne-am aruncat pe noi înşine.

Nu fumez, deci nu există nici măcar un muc de ţigară cu amprenta buzelor mele. Nimic vizibil care să mărturisească trecerea mea prin casa aceea. Invizibilul era în trupul Italiei. O dată îmi tăiase unghiile de la picioare, dar nu le aruncase, le lăsase să alunece într-un săculeţ de catifea pentru bijuterii. Unghiile acelea tăiate erau tot ceea ce-i lăsam din mine.

Cunosc mirosul capului tău, Angela, şi toate mirosurile pe care, an de an, le-ai adus de afară în casă. O anumită perioadă ai avut mirosul mâinilor tale transpirate, al cariocilor, al plasticului din care erau făcute păpuşile tale. Ai mirosit a şcoală, a coridoare închise, a iarbă din parc şi a smog. Sâmbăta seara ai deseori mirosul localurilor pe care le frecventezi şi al muzicii pe care ai ascultat-o. Mirosuri de ceea ce ţi-a rămas în suflet. Am respirat mulţumirea ta şi norii care te-au străbătut. Pentru că bucuria are un miros al ei, ca şi tristeţea. Italia m-a învăţat să tac şi să simt. Ea m-a învăţat să miros. Să mă opresc, să închid ochii pentru a respira un miros. Unul singur, pierdut printre milioane altele; aştepţi şi vine să se formeze pentru tine: un fumuleţ, un roi de musculiţe. În toţi anii aceştia am căutat-o olfactiv. De-ai şti de câte ori am urmărit un halou îndepărtat, am intrat pe o străduţă, am urcat nişte trepte! Ea a rămas în mirosuri. Şi acum, ştii, dacă îmi miros mâinile în camera aceasta aseptică, dacă îmi vâr nasul în mâini, ştiu că-i găsesc mirosul. Pentru că ea mi-a intrat în sânge. Ochii ei plutesc în venele mele, două găuri luminoase ca ochii unui caiman în noapte.

Primele zile au fost mai puţin grele. Eram, desigur, rănit

în manieră vizibilă, slăbit, terminat fizic. Dar mai mult decât orice îmi trăgeam sufletul. Am început să mă îngrijesc, să iau vitamine, să mănânc mai puţin dezordonat. Şchiopătatul sufletului, mă gândeam, s-ar fi vindecat de la sine, cu timpul. Şi într-o bună zi m-am lăsat prins de o nouă frenezie. Exact ca după o mutare, când duci sus cutiile cu cărţi, aranjezi mobilele, umpli sertarele, arunci ceea ce nu-ţi mai trebuie: medicamentele expirate, băuturile cu dopuri înţepenite, mătura veche. Mi-am făcut abonament la o sală de fitness. Mă duceam seara, când ieşeam de la spital, mă închideam în localul acela în care lipsea aerul, în mijlocul altor oameni încastraţi în aparate de efort, şi transpiram. Scuipam transpiraţie pe cicletă, convins că acest exerciţiu m-ar fi ajutat să dau afară şi deşeurile interioare. Puneam în mişcare pârghia, trebuia să fac mai mult efort, să mă caţăr pe o pantă falsă. Aplecam capul, închideam ochii şi îmi forţam muşchii. Mă întorceam acasă, goleam sacoşa cu hainele murdare pe jos lângă maşina de spălat şi mă simţeam mai pregătit să intru şi să înfrunt atmosfera aceea de falsă poveste. Burta soţiei mele creştea, pe fereastră se vedeau lucind, printre coroanele copacilor, luminile tremurătoare ale decoraţiunilor de Crăciun. Într-o seară valul m-a izbit cu forţă. Valul negru al melancoliei, al dezastrului. Viaţa îmi cădea în cap. Nu era de ajuns să pedalezi în gol, pentru a te salva. Răul nu se desprindea de mine, rămânea lipit ca bicicleta aceea fără roţi.

În seara aceea i-am telefonat. În salon se aflau obişnuiţii musafiri, se juca un joc de societate, sofisticat în construcţie, dar vulgar în desfăşurare. Am ieşit din joc. Am făcut în grabă numărul ei, a trebuit să mă opresc: nu-mi mai aduceam aminte ultimele cifre. M-am simţit copleşit de teamă. Am început să respir ţinând receptorul pe piept până când numărul mi-a apărut clar în memorie.

— Alo?

N-am răspuns imediat.

— Alo.

Vocea îi era deja mai mică, căzuse cu câteva tonuri mai jos. În scurtul răstimp de aşteptare a bănuit probabil că eu eram cel care telefona.

— Ce faci?

Trecuse aproape o lună de când nu ne auzeam.

— Mă pregătesc să ies.

— Cu cine?

Nu aveam niciun drept s-o întreb, clătinam din cap dojenindu-mă. Faţa îmi era crispată, dar am încercat s-o fac să creadă că râdeam.

— Te-ai logodit?

A răspuns, fără să schimbe tonul.

— Mergem să bem ceva.

Mergem? Tu cu cine? O, târfuliţa mea, te consolezi deja! Acum nu râd deloc, am o voce care zgârie, paralizată, dar o forţez cu o falsă veselie condescendentă.

— Atunci, petrecere plăcută.

— Mulţumesc.

Acum exista, şi încă cum, tristeţea aceea pe care speram s-o aud, acea mănuşă de nostalgie, de oboseală.

— Italia?

— Da?

Da-ul era acum diferit, Angela. Voiam să-i spun că de când nu mai eram împreună, îmi făcusem de două ori electrocardiograma. Urcasem la Cardiologie şi îl rugasem pe colegul meu să-mi pună ventuzele. „Fac mult sport”, mă justificasem, voiam să-i spun că o iubesc şi că îmi era frică să nu mor departe de ea.

— Ai grijă de tine, am spus.

— Şi tu.

Poate că-şi reconstruia o minusculă existenţă, se întorsese în barul acela unde ne întâlniserăm, reîncepuse de acolo. Şi un alt bărbat se apropiase de ea să o întrebe ceva. Era obişnuită să fie ameţită cu puţin, cu o privire care să îi trimită o imagine a ei, una oarecare. Da, va sfârşi în braţele unui bărbat oarecare, ce o va lăsa să se

prăbuşească în pace. Un prost care n-o cunoştea, care nu ştia cât este de preţioasă, care îi ignora suferinţa. Ea se lăsa luată pentru a se amăgi că există încă, îşi întorcea capul pe pernă şi plângea când el nu putea s-o vadă. Eu o vedeam.

În zilele acelea am aflat ce erai. Aveai picioarele strânse spre spate. Manlio te-a lovit uşor, a apăsat sonda şi s-a întors spre Elsa:

— E o fetiţă.

Mama ta s-a întors spre mine.

— E o fetiţă.

La întoarcere, în maşină, Elsa tăcea, cu buzele întinse într-un zâmbet. Ştiam că-şi doreşte o fetiţă. În timp ce strada se derula, ea se gândea, somnambulă, la viaţa care vă aştepta, Angela, la grindina de mici şi zgomotoase evenimente care însoţesc o creştere, un destin. Era îmbrăcată cu o pelerină de culoarea untului. Lângă acea barză maiestuoasă mă simţeam o răţuşcă urâtă pe o baltă fără apă. Îmi înfundam capul în trafic, în prezent, căutam o pernă pe care să-mi aşez gândurile. Italia era acolo, se plimba ca ştergătorul de parbriz. Îmi aminteam cuvintele ei. Vorbea puţin, dar puţinul pe care îl spunea apărea pe buzele ei ca şi cum ar fi făcut o lungă călătorie în gânduri, în suflet.

— Este băiat, sunt sigură.

O spusese fără solemnitate, pentru că era ceea ce simţea, şi era adevărat. Acum ştiam asta. Acum când mi se părea că pot pătrunde un destin de rezervă, unde stăteau aliniate lucrurile care nu se întâmplaseră. Gândul acesta mi-a venit fără să mă rănească. Ar fi fost mult mai uşor să încetez. Să mă retrag în fiecare zi câte puţin, până când aţi fi rămas singure. Fiicele stau cu mamele, le privesc în timp ce se machiază, se încalţă cu pantofii lor. Iar eu, fără să bat la ochi, aş fi putut să mă retrag, să rămân în casă ca o figură de fundal, discret, ca un servitor indian.

Zilele treceau una după alta cu încărcătura lor de lucruri mereu aceleaşi, uşor diferite ca şi chipul meu. Timpul aşa lucrează, Angela, într-un progres sistematic. O mişcare invizibilă, dar implacabilă ne macină. Urzeala ţesăturilor se întinde şi este pusă din nou pe suveica oaselor, până când, într-o bună zi, fără să fi fost avizat de cineva, îmbraci chipul tatălui tău. Nu este numai vina sângelui. Poate că sufletul tău a favorizat impulsurile unei dorinţe ascunse, pe care ştii că o ai chiar dacă îţi repugnă. Această schimbare devine vizibilă la jumătatea vieţii, anii care vor urmă vor adăuga doar câteva fatale retuşuri. Chipul de la patruzeci de ani este deja cel al bătrâneţii tale. Cel care va intra în mormântul tău.

Eu, care am crezut întotdeauna că semăn cu mama, am devenit tatăl meu într-o dimineaţă de decembrie, în oglinda maşinii oprite în trafic. Suferinţa îmi încurajase trupul spre asemănarea cu bărbatul pe care continuam să-l detest fără un motiv precis. Numai pentru că eram obişnuit să o fac de când mă ştiu. Mi-am scos ochelarii şi m-am apropiat de oglindă. Ochii înotau tulburi într-un cerc violaceu, nasul (pe care se vedea urma ochelarilor) devenise şi mai supărător. Vârful era orientat spre gura care se restrânsese, ca un mal înghiţit de mare. Aveam totul de la el sau aproape. Lipsea aerul acela de bufonerie fixată pe trăsăturile sale triste, care îl făcea unic şi care nu l-a părăsit nici atunci când era mort. Chipul zbârcit, fără dorinţe de-acum, păstra aroganţa chiriaşului său defunct. Eu eram o nereuşită copie pierdută, un domn trist cu un chip de pasăre răpitoare.

În ziua de Crăciun nu am rămas în casa socrilor mei pentru tombolă, la care, de la o anumită oră, se adăugau noi oaspeţi, cu feţele sătule şi somnoroase. I-am dat vecinului meu cartelele pe care le aveam în faţă şi am ieşit să iau o gură de aer. Străzile, după toate zilele acelea de aglomeraţie, erau goale, vitrinele magazinelor cu gratiile trase. Era o zi foarte friguroasă şi fără soare. M-am refugiat în biserica cartierului. Era aproape pustie la ora aceea

intermediară, dar se simţeau încă urmele credincioşilor care o umpluseră probabil la slujba de dimineaţă. M-am îndreptat pe sub arcade, prin partea laterală, spre locul în care se afla ieslea sfântă. Câteva figuri de ghips aproape de mărime naturală. Fecioara într-o mantie cu lungi pliseuri rigide îşi ţinea ochii plecaţi spre o grămăjoară puţin ridicată de fân, pe care se odihnea statuia pruncului. În mod ciudat, picioarele mi s-au îndoit în faţa acelui grup urât de statui cu expresii mirate. M-am cufundat într-o patetică conversaţie cu mine însumi, ca şi cum o prezenţă invizibilă m-ar fi văzut şi judecat. Evident că nu s-a întâmplat nimic, Dumnezeu nu se deranjează pentru un bărbat ridicol. După puţin timp eram deja cu gândul în altă parte.

Nicio lumină divină nu alunecă pe pruncul rigid pe care-l am în faţă, în umbra poleită a bisericii. Aureola se sprijină pe un bastonaş negru de metal, pe care, poate, cineva l-a lipit, pentru că pe ceafa de ghips se vede o pată galbenă de lipici învechit. Poate că văd prea multe lucruri, Angela, pentru a putea crede, îmi apar în faţa ochilor în puţinătatea lor. Mizerabilele lucruri pământeşti pe care cerul nu le va ajunge niciodată. Sărmana statuie care se plimbă între fân şi cutia de lemn ascunsă în sacristie. Acolo îşi petrece iarna nou-născutul cu ochii turcoaz, acolo dau peste el primăvara şi vara, în întunericul unei cutii de lemn din doage, în care intră praful şi umezeala. Alături stă împachetată, tot cu faţa ascunsă de paie, mama. Figuranţi de ghips scoşi afară o dată pe an, pentru suflete călduţe şi mincinoase ca al meu.

Priveam dezamăgit ieslea, ca unul dintre turiştii în pantaloni scurţi şi sandale care intră într-o biserică să se adăpostească de zăpuşeală şi trag cu ochiul, plini de curiozitate, la locul acela de tămâie şi rugăciuni, sub privirea mâhnită a unei bătrâne bigote cu trupul aplecat pe prima bancă, cea mai aproape de altar. Şi chiar există o femeie îngenuncheată, ascunsă în spatele unei coloane. Există întotdeauna o femeie îngenuncheată în biserică. Îi văd tălpile pantofilor şi o văd şi pe mama. Ea era

credincioasă şi tata i-a interzis toată viaţa să-şi practice religia. Ca să nu-şi supere soţul, s-a obişnuit să se roage în tăcere. Se prefăcea că citeşte, îşi pleca ochii pe o carte deschisă, dar uita să întoarcă paginile. Doar spre sfârşit, când absenţele tatii au devenit tot mai frecvente, ea şi-a regăsit curajul. În orele moarte luneca spre biserica modernă din cartierul acela pe care îl detesta. Se apleca pe o bancă, deoparte, aproape de uşă, de agheasmatar, de zgomotul celor care intrau, ca şi cum nu s-ar fi simţit demnă de locul acela. Tălpile pantofilor femeii aceleia erau ca şi acelea ale mamei mele. Tălpile celui care stă îngenuncheat, care se desprinde de pământ şi se roagă. Şi Italia era credincioasă. Ţinea în dormitor un crucifix, care atârna pe perete printre boabele unui rozariu mare de lemn, şi purta la gât o cruciuliţă de argint pe care o sugea când era tristă. Poate acum şi ea intra într-o biserică să ceară iertare unei statui. Cine ştie cum petrecuse Crăciunul. Am văzut un cozonac tăiat în două, pe muşama printre firimituri, mâna ei tăind o bucată şi îmbucătura care mergea în jos pe gât în penumbra casei aceleia neîncălzite. Poate şi ea avea în faţă o iesle sfântă, una din acelea mici din plastic, dintr-o singură bucată, care se cumpără la supermarket.

Apoi am uitat. Şi în timp ce uitam, viaţa mă premia. În februarie am devenit medic primar. Era ceva care plutea în aer de câtăva vreme. O meritam. Lucram în spitalul acesta de şaptesprezece ani. Fusesem rezident, apoi medic specialist, apoi medic primar. Acum comandam eu. M-am lăsat transportat de euforia altora, a mamei tale în primul rând şi a colegilor care au organizat o petrecere în cinstea mea. Promovarea aceea îmi încorona viitorul, dar îl îngrădea în acelaşi timp. Abandonam pentru totdeauna visul de a merge într-o ţară defavorizată, unde profesiunea mea ar fi putut în sfârşit să fie ceea ce îmi imaginasem de tânăr. Un freamăt constant, o misiune. Departe de lenta, hipnotica vezică a acestui spital bogat şi prost administrat,

unde medicamentele expiră şi aparatele se învechesc înainte de a fi scoase din cutiile lor. Unde totul se petrece sub anestezie şi lucrul cel mai viu este şoarecele care din când în când traversează bucătăria şi le face pe bucătărese să ţipe. Fiecare din noi, Angela, visează ceva care să scoată din ţâţâni lumea lui obişnuită. Îl visezi stând pe divan, aşezat comod în mijlocul beneficiilor pe care viaţa ţi le adaugă zi după zi. Dintr-odată, împins de o ridicolă tresărire de revoltă, cauţi esenţa omului care ţi-ar fi plăcut să fii. Dar, spre norocul tău, eşti învăluit într-un bandaj de grăsime care s-a instalat perfect în jurul tău, ca să te protejeze de înţepături şi de prostiile pe care din când în când ţi le povesteşti.

Rămas singur, după ce directorul spitalului m-a felicitat, când m-am întors în maşină spre casă, m-am trezit meditând la schimbarea aceea, la felul în care se aranjau lucrurile. Şi mi s-a părut că şi promovarea era un semn precis în graficul pe care viaţa îl alcătuise pentru mine. M-am gândit din nou la ultimele luni de buimăceală amoroasă, ca la un soi de an sabatic, de vacanţă intensă şi tulburătoare pe care inima mea şi-l îngăduise în vederea acestui nou ciclu de responsabilităţi care mă aşteptau. Mă simţeam din nou puternic. Şi dacă ceva teribil se întâmplase, acum zbura în urma mea ca o hârtie dusă de vânt pe malul mării la un sfârşit de vară.

Între timp, tu te mişcai în burta mamei tale tot mai greu. Avea o burtă mare care ieşea din haine asemeni unui trofeu, cu ombilicul proeminent ca vârful unui scut. Mai era mai puţin de o lună. Elsa răsufla tot mai greu. Seara, după cină, o masam încetişor deasupra stomacului. Dormea puţin, când se întindea, tu păreai că te trezeşti. Noaptea o surprindeam deseori trează şi tăcută, cufundată în gânduri. Veghea la urzeala aceea de dorinţe din care peste puţin te-ai fi desprins. O priveam în penumbră şi nu îndrăzneam s-o deranjez, simţeam că voia să rămână singură. Pe stradă se sprijinea de braţul meu, avea o apariţie impunătoare şi

neîndemânatică, eram înduioşat când o vedeam reflectată într-o vitrină. Mă înduioşa comportamentul ei, încăpăţânarea care nu o părăsea niciodată. Pe un corp atât de transformat, toată trufia aceea era într-adevăr caraghioasă. Voia să-mi demonstreze că se descurca foarte bine şi singură, aşa că ducea o viaţă mult mai agitată decât aceea pe care situaţia ei i-o impunea. Îşi alegea hainele cu grijă, niciodată din magazinele pentru gravide, pe care le detesta. Pielea ei devenise mai strălucitoare, privirea îi era mai limpede. Şi continua imperturbabil să intre în competiţie cu alte femei.

Făceam încă dragoste, dorinţa ei nu părea să fie diminuată de oboseala fizică. Se aşeza pe o parte şi eu mă apropiam de corpul ei care mă primea abandonat şi mare. Făceam un efort să-mi înfrâng spaimele care păreau să fie numai ale mele, în faţa acelui trup atât de schimbat care mă făcea să mă simt minuscul şi inoportun. Era un sex blând, dăruit unei cărni deja gravide. M-aş fi lipsit cu plăcere de asta. Dar Elsa pretindea să mă ocup de ea şi atunci îi făceam pe plac. Intram în ea, între voi două, ca un musafir dezorientat aşezat pe o strapontină la o petrecere prea aglomerată. Ascultam în întuneric zgomotul vieţii care era între noi, pe care o creasem cu acea mişcare a trupurilor şi care continua acum, aproape ca şi cum n-am fi încetat niciodată. Eram acasă la mine, între picioarele femeii pe care o cunoşteam de cincisprezece ani şi care era însărcinată cu mine. Dincolo, în camera de oaspeţi, era un tapet cu ursuleţi şi fusese pregătit leagănul. Poate ar fi trebuit să fiu mai fericit decât eram. Dar intimitatea este un teritoriu dificil, Angela. Nu mă gândeam la Italia, dar o simţeam. Ştiam că rămăsese în mine cu un zgomot înăbuşit de paşi, ca bătrâna guvernantă a unui castel care stinge luminile una câte una, până când se face întuneric.

Şi, iată-ne, în hărmălaia magazinului aceluia cu două etaje şi cu vitrine imense prin care se vede în interior.

Mama ta mi-a cerut să merg cu ea să cumpere lucrurile pentru tine. La şase după-masa era întuneric deja şi ploua. Elsa scutură umbrela, o puse în coşul de lângă intrare, îşi atinse părul să vadă dacă este ud şi mă căută cu privirea în spatele ei. Deasupra noastră atârnau o grămadă de animăluţe din pluş prinse cu ventuze din gumă de tavan. În raionul dedicat distracţiei copiilor erau jocuri din plastic cu colţurile rotunjite, iar fetele de la casă, cu o pălărioară în formă de plic roşu, ca şi minijupa, dăruiau tuturor copiilor care ieşeau din magazin un balon fixat pe o mică tijă din plastic.

Am urcat cu scara mobilă. Ne-am plimbat ameţiţi printre standuri împingând căruciorul, fără să reuşim să ne hotărâm. Ne aflam în raionul „Primele luni”, micimea hăinuţelor ne punea pe gânduri. Era cald, eu ţineam paltonul Elsei pe braţ, iar pe al meu îl aveam încă pe umeri. L-am descheiat. Elsa, meticuloasă, se apleca spre mărfurile acelea minuscule, citea preţul, compoziţia ţesăturii.

— Îţi place?

Ţinea în mână un umeraş cu o rochiţă regală, toată din tafta cu volane. O întoarse pe o parte şi pe cealaltă, apoi hotărî că era prea încărcată pentru un bebeluş. Voia să cumpere numai lucruri practice, care să poată fi schimbate repede şi puse în maşina de spălat. Dar după ce ne-am învârtit de mai multe ori, am apucat râzând rochiţa de tafta şi am aruncat-o în cărucior. Şi cu aceeaşi euforie am cules bluziţe, salopete din frotir, o acoperitoare pentru urechi din blăniţă, un peşte albastru de pus în cădiţă pentru a măsura temperatura apei, o carte plutitoare, o morişcă din animale, pentru agăţat la cărucior, o pereche de pantofiori de gimnastică măsura 00, complet inutili, dar prea frumoşi ca să fie lăsaţi acolo. O vânzătoare zâmbind venea după noi să ne sfătuiască. Eu şi mama ta ne ţineam de mână, din când în când ea mă împingea uşor, pentru că eu eram acum cel care voia să cumpere totul. Ne simţeam cu adevărat bucuroşi în magazinul acela, unde dintr-odată doream ca tu

să te naşti repede, ca să te îmbrăcăm cu rochiţa aceea de vis şi pantofiorii de sport. Acum, că aveam hăinuţele tale, ni se părea că te vedem. Când vânzătoarea a împins căruciorul în ascensor, Elsa cu obrajii roşii şi fruntea transpirată a lovit uşor bara:

— Bine, mi se pare că nu lipseşte nimic.

Pentru o clipă s-a simţit uşor pierdută pentru că ne îndreptam spre casă cu toate lucrurile acelea. Tu nu existai încă, erai îmbrăcată cu apă. Iar ea, mereu cât se poate de atentă, pentru prima dată se lăsase transportată de entuziasm, ea care intrase spunând:

— Doar lucruri indispensabile.

La casă, fata cu pălărioara roşie zâmbi şi ne dărui un balon. Încărcaţi cu pachete, am recuperat umbrela Elsei din coşul de la intrare şi am ieşit. Afară se auzea zgomotul traficului şi al ploii care cădea pe trotuare şi pe maşinile oprite la semafor. Îi cerusem vânzătoarei să ne cheme un taxi şi acum îl aşteptam în picioare sub copertina magazinului, o perdea pe care apa stagna o clipă înainte de a cădea jos. Mai era lume în jurul nostru, care se înghesuise acolo pentru a se feri de rafalele ploii devenite dintr-odată violentă. Prea aproape de piciorul meu picura apa de pe umbrela unei doamne neatente. Priveam sforţându-mă dincolo de părul Elsei, în stânga ei, printre farurile roşii şi galbene care ajungeau până la mine confuze şi se spărgeau la capătul străzii în atmosfera încărcată de apă. Căutam firma luminoasă a taxiului care trebuia să sosească. Ţineam într-o mână pungile, iar în cealaltă balonul acela ridicol, de care nu reuşisem să mă eliberez.

În sfârşit, taxiul apare, prins între alte maşini, înaintând încet în direcţia noastră. Întorc capul şi cu privirea o caut pe aceea a Elsei care este lângă mine, dar s-a distras o clipă.

— Iată-l, spun.

Mă blochez. Mă întorc puţin îndărăt, într-un punct aflat între mine şi trafic, unde privirea-mi călătoare, stânjenită de potop, a capturat ceva: o umbră care alunecase în

câmpul meu vizual pentru o fracţiune de secundă. De fapt, n-am văzut nimic, nu este decât un abur în apă. Dar sunt imediat sigur. Şi simt că mi se strânge stomacul şi gâtul. Italia este acolo, nemişcată în ploaie. Priveşte în direcţia noastră. Poate ne-a văzut ieşind din magazin… Râdeam din cauza balonului, din cauza casierei cu un comportament prea expansiv. „Ce curviştină”, îmi şoptise Elsa la ureche, „din cauza burţii ăsteia s-a gândit că am ieşit din competiţie”. Râsesem şi aproape alunecasem pe trotuar. Ca să mă susţină, Elsa şi-a pierdut echilibrul şi era cât pe ce să cădem împreună. Atunci am râs şi mai tare, fericiţi şi comici, sub ploaia care cădea cu găleata. Italia o priveşte pe Elsa aflată lângă mine. Elsa cu burta umflată sub palton. Am în mână balonul roşu, îl las în jos pentru că mă ruşinez, şi încerc s-o acopăr pe Elsa cu trupul meu. O protejez de privirea oprită la câţiva metri de noi. Nu văd expresia Italiei, lumina unei vitrine îi scaldă spatele, chipul îi este în umbră. Nu mai are părul galben. Dar ştiu că este ea şi ştiu că ne-a văzut. Şi nu mai ştiu unde mă aflu. Nu există decât umbre şi străfulgerări care îmi ating chipul. Sunt singur cu ea în zgomotul ploii. Ea neadăpostită, cu trupul nemişcat îngheţat de frig, cu jacheta de lână udă leoarcă şi picioarele descoperite. Ridic mâna şi o scutur de apa care cade de pe copertină şi-mi intră în mâneca impermeabilului. Îi spun să mă aştepte, îi spun: nu te mişca.

Taxiul s-a oprit lângă noi, Elsa intră cu umbrela strânsă pe jumătate deasupra capului. Îi văd umerii, paltonul care se strecoară pe uşă. Mă întorc cu privirea spre Italia, care se îndepărtează. O urmăresc cum traversează strada printre maşinile care se mişcă încet. Mă aplec prin portiera deschisă. Elsa mă priveşte de jos în sus, nu înţelege ce mai aştept.

— Ne vedem acasă.

— De ce? Nu vii?

— Am uitat cartea de credit.

— Te aştept.

Maşinile claxonează în spatele taxiului.

— Nu, du-te. Vreau să fac câţiva paşi.

— Ia cel puţin umbrela.

Văd prin geamul din spate chipul Elsei întors spre mine, în timp ce taxiul se îndepărtează. Traversez strada, am rămas cu o pungă plină de lucruri pentru nou-născuţi în mână, în cealaltă am balonul de la casieră şi umbrela Elsei pe care nu am deschis-o, pentru că nu intenţionez să mă feresc de ploaie. Mă uit pe trotuarul de vizavi, mă uit într-o parte şi în alta, Italia a dispărut. Mă opresc în pragul unui bar plin de oameni care stau în picioare lângă tejghea, aşteptând să se termine furtuna. Se simte miros de rumeguş ud şi de ketchup, Italia nu e nici acolo. Acum nu mai ştiu unde s-o caut, dar alerg, o apuc pe prima stradă care îmi iese în cale şi care dă într-o străduţă, strâmtă şi întunecată, unde ploaia cade singuratică. O văd. Stă pe trepte, în faţa unei porţi de care şi-a sprijinit spatele. Nu mă aude, pentru că zgomotul ploii îl acoperă pe cel al paşilor mei. Nu mă vede, pentru că îşi ţine capul sprijinit între mâini. Îi privesc ceafa aplecată. Nu mai are părul de paie, acum îl are scurt, negru, lipit de pielea capului ca un ciorap lucitor. Acolo îmi aşez mâna, pe capul incredibil de mic, pe părul ud. Tresare, gâtul, spatele îi vibrează ca şi cum ar fi fost atinsă de o lovitură de bici. Nu mă aştepta. Chipul îi este o mască macerată de apă, dinţii îi clănţăne sub buzele strânse. Ascult bătaia nebună a dinţilor pe care Italia nu reuşeşte s-o ţină în frâu. Stau în faţa ei, foarte aproape. Impermeabilul ud leoarcă îmi apasă umerii, apa îmi pătrunde pe gât între pielea caldă şi haine. Am alergat, respir cu gura deschisă, în timp ce ploaia mi se scurge pe faţă. Am un balon roşu în mână. Ce mică este, strânsă în corpul ei ud leoarcă, cu picioarele albe întinse pe trepte, într-o pereche de cizme scurte până la glezne, lucind din cauza apei. E grozav s-o regăsesc, e minunat. Pare mai tânără. Pare o fetiţă bolnavă. Pare o sfântă. Apa îi şterge trăsăturile. Nu-i rămân decât ochii. Două bălţi strălucitoare

care mă scrutează în timp ce rimelul negru îi curge pe obraji ca o funingine udă. Este singură cu oasele ei, cu ochii ei. Este ea, câinele meu pierdut.

— Italia.

Şi numele ei se rostogoleşte pe strada aceea întunecată şi îngustă, printre zidurile care o închid. Îşi duce mâinile la urechi, îşi clatină capul, nu vrea să mă audă, să-şi audă numele. Îngenunchez pe trepte, în faţa ei, îi prind braţele. Se zbate, dă din picioare.

— Pleacă de aici… spune printre dinţii care continuă să-i clănţăne. Pleacă de aici… pleacă!

— Nu, nu plec!

Acum eu sunt câinele, îmi aplec botul spre ea, în poala ei udă. Se simte un miros puternic în hainele acelea ude. Apa a trezit un vechi miros cuibărit în ţesătura moale a jachetei de lână. E un miros de animal transpirat, de naştere. Iar eu sunt deja un fiu, tremur îngenuncheat pe trepte, în timp ce potopul cade peste noi. Îi înconjur cu braţele şoldurile slabe.

— N-am putut să-ţi spun, n-am avut curajul.

Ea s-a tras să scape de îmbrăţişarea mea, respiră sacadat, continuă să mă alunge.

Mă ridic, îi caut privirea. Acum mâna ei se desprinde de jos, se apropie de chipul meu şi mă mângâie. Iar când mâna aceea, rece ca piatra pe care stătuse, se opreşte pe obrazul meu, ştiu că o iubesc. O iubesc, fetiţo, cum n-am iubit niciodată pe nimeni. O iubesc ca un cerşetor, ca un lup, ca o urzică. O iubesc ca o tăietură în sticlă. O iubesc pentru că n-o iubesc decât pe ea, oasele ei, mirosul ei de femeie săracă. Şi vreau să urlu la toată apa aceea că nu va reuşi să o ia cu ea într-unul din pârâiaşele care se scurg pe pavajul pustiu.

— Vreau să fiu cu tine.

Mă priveşte cu nişte ochi pe care apa pare să-i fi ruginit, mâna ei îmi mângâie buzele, îmi strecoară un deget între dinţi.

— Mă mai iubeşti? spune.

— Mai mult, Buruiană, mult mai mult.

Îi ling degetul. Îl sug ca un nou-născut. Sug timpul pe care l-am petrecut departe unul de celălalt. Suntem iarăşi noi, mai bătrâni cu vara care a trecut, înghesuiţi sub o poartă cu apa care curge de pe terase, în parfumul grădinii ude din spatele nostru, noi cu trupurile călduţe şi aburinde sub hainele ude, noi încă o dată pe stradă ca două pisici. Îi ating genele cu limba. Şi-a scos chiloţii şi îi strânge în mână. Ţine picioarele deschise ca o păpuşă în cizmuliţe lucioase de apă. Îmi mişc spatele, pătrund în ea, în timp ce apa alunecă în grămăjoara noastră de căldură ca într-o seră. Feţele lipite, iar dedesubt plăcerea aceea vâscoasă care te azvârle departe şi duce totul cu ea. Şi nu mai simţi frica în spatele tău, unde cineva ar putea să vină, să te lovească şi să te facă de ruşine. Eşti un vierme de carne, aflat la adăpost în trupul pe care îl iubeşti. Suntem iarăşi noi în amurgul răsuflărilor. Noi care nu vom rămâne, care vom muri aşa cum totul moare.

Apoi se face întuneric cu adevărat şi apa este cu adevărat enorm de multă. Unde vom merge? Ce destin? Ce cameră ne va primi acum? Nu trebuia să ne iubim şi totuşi am făcut-o. Ca şi câinii, în mijlocul străzii. Momentul următor este din nou opac, obositor, incert. Puţine gesturi stângace, o aranjare, o mângâiere, o ruşine în plus. Am făcut-o şi nu trebuia. Am o soţie însărcinată care mă aşteaptă acasă. Nu-i nimic, ia-ţi chiloţii, Italia. Iar eu îmi trag pantalonii în grabă şi cu neplăcere sub impermeabilul care pare o cârpă bună de aruncat. Nu ne-a văzut nimeni, pentru că nu trece niciun suflet pe strada aceea, scoasă afară din lume pentru noi. Italia s-a ridicat, îi privesc corpul spectral în jacheta de lână grea de apă. Pare o capră rătăcită, singură pe un povârniş sub un potop. Din nou totul este teribil. Lângă mine e un bec stins. *Dacă ne-ar fi lovit un fulger în timp ce ne iubeam! Un şarpe de electricitate căzut între mine şi ea. Un fir albastru şi tremurător, înfipt în plăcerea noastră. Atunci ar fi avut într-adevăr un sens...*

Dar acum. Acum să ne trecem mâinile pe hainele şifonate, pe părul lipit de cap, şi să ne întoarcem cu dezordinea aceea încă înăuntru, cu trupurile zguduite, la lumea din fundul străzii care luceşte de la luminile reflectate pe asfalt, de la maşinile în mişcare, de la picioarele grăbite sub umbrele. Suntem încă noi, nişte nenorociţi, nişte amanţi mizerabili în mijlocul străzii. Un balon roşu zace pe asfaltul negru, ca o inimă uitată. Italia îl priveşte.

— De ce ţi-ai tăiat părul?

Nu răspunde, zâmbeşte în întuneric, dinţii ei neregulaţi apar sub lama minusculă a buzelor. Aşa ne întoarcem în mulţime, cu braţul meu îndoit şi mânuţa ei sub el, cu degetele înfipte în impermeabilul meu. Înaintăm încet de tot, simt în braţul pe care se sprijină ce greu se mişcă. Puţinii oameni care trec pe lângă noi foşnesc alături fără să ne bage în seamă. Acum, în sfârşit, cerul curge încet, ca o rufă stoarsă care-şi lasă ultimele picături.

— Ce este? Arată-mi.

Suntem iarăşi noi, încă o dată aşezaţi într-un bar, la masa cea mai retrasă. În spatele Italiei se văd lambriurile închise la culoare. Masa îngustă e udă de la coatele noastre ude. Sub masă genunchii ni se ating, în timp ce pe tălpi ni s-au lipit câteva şerveţele de hârtie. Am făcut greşeala să aşez punga sub masă, nu mi-am dat seama ce fac. Italia o trage spre ea. O reţin:

— Nu-i nimic.

— Arată-mi.

Şi rochiţa cu volane de tafta iese la iveală udă şi înfoiată.

— E fetiţă?

Dau din cap cu privirea aplecată spre pâlnia pe care am făcut-o cu mâinile sprijinite de masă. Mă impresionează vederea acelui material candid între noi. Cu mai puţin de o oră în urmă cu şi mama ta râdeam în faţa rochiţei, o luaserăm de pe umeraş şi o puseserăm în cărucior, eram fericiţi. Acum o privesc şi mi se pare oribilă. Apa a veştejit-o

în timp ce eu şi Italia făceam dragoste. Pare rochiţa unei fetiţe moarte, înecată într-un lac. Italia îşi ţine capul plecat, îşi mişcă mâinile, le mişcă prea mult, desface materialul, atinge volanele.

— Ce păcat, să sperăm că n-a intrat la apă. O întoarce pe dos, caută eticheta internă.

— Nu, din fericire, se poate spăla cu mâna. *Ce face? Ce spune?*

— ... trebuie doar călcată, va fi perfectă.

O împătureşte. Ia mânecile, le întoarce spre interior, cu grijă, ca şi cum n-ar reuşi să se desprindă de materialul acela. Ochii ei nu vor să mă privească, se uită dincolo de mine, între oamenii care se mişcă în cealaltă parte a localului.

— În dimineaţa în care am făcut avortul am venit în faţa casei tale. Ai ieşit pe poartă, dar nu m-am apropiat, pentru că erai cu soţia ta. V-aţi dus spre maşină, tu i-ai deschis portiera, ai împins-o uşor. Ea şi-a dus mâinile spre burtă, jos. Atunci am înţeles. Pentru că viaţa mea a fost întotdeauna aşa, plină de mici semne care mă caută.

— Nu mă vei ierta niciodată, nu-i aşa?

— Dumnezeu nu ne va ierta.

A spus chiar aşa, Angela. Şi acum îi aud vorbele întorcându-se la mine, din barul acela, din ploaia aceea, din timpul acela îndepărtat. *Dumnezeu nu ne va ierta.*

— Dumnezeu nu există! am şuierat strângându-i mâinile îngheţate. Ea m-a privit şi poate că a râs de mine. A ridicat din umeri:

— Să sperăm.

Nu ne-am spus că ne vom revedea, nu ne-am spus nimic. Am salutat-o în mijlocul străzii. Mi-a spus că pleca, trebuia să lase casa noilor proprietari.

— Şi unde te duci?

— Deocamdată mă întorc la mine în sat, apoi vom vedea, poate mă duc în Australia.

— Vorbeşti engleza?

— Învăţ.

Mama ta a născut în seara următoare. Contracţiile au început în primele ore ale după-amiezii. Mă aflam în spital şi am plecat imediat. Era în capot, în faţa televizorului stins din sufragerie. A întins mâna spre divanul gol.

— Vino.

M-am aşezat lângă ea. Şi-a dus mâinile la şolduri, s-a strâmbat de durere. Am privit ceasul, după câteva minute a mai avut o contracţie.

M-am dus în camera unde era pregătită de câteva zile sacoşa cu lucrurile voastre.

— Pot s-o închid? am strigat să mă audă. Dar ea se şi afla lângă mine.

— Da, a spus încet.

Şi-a scos capotul şi l-a aruncat pe pat. Am luat rochia de pe scaun şi am ajutat-o să se îmbrace.

— Stai liniştită.

S-a mai învârtit puţin prin casă fără niciun rost. S-a apropiat de bibliotecă, a luat o carte, apoi a aşezat-o la loc şi a luat alta.

— Pardesiul.

— Îl caut. Care?

— Cel albastru, sau care vrei.

I-am dat pardesiul şi ea l-a lăsat pe masă.

S-a dus în baie. A ieşit pieptănată şi rujată, dar tremurând. Durerile erau tot mai dese. S-a oprit la intrare, a ridicat receptorul şi a format numărul părinţilor ei.

— Mamă, noi mergem. Să nu veniţi imediat, mai e timp.

Dar a fost puţin timp. În maşină i s-a rupt apa. Şuvoiul acela de căldură neaşteptată o sperie, o stânjeneşte. Nu-i place deloc să ajungă cu rochia udă în clinică. Noroc că are pardesiul, îl ţine pe umeri atunci când intrăm în holul de marmură închisă la culoare. Eu, în spatele ei, ducând sacoşa. Urcăm imediat. Bianca, ginecologa, ne aşteaptă în faţa liftului. Se tutuieşte cu Elsa.

— Cum te simţi, Elsa?

— Aşa şi aşa.

Eu am văzut-o de cel mult două ori, e o femeie între două vârste cu părul scurt şi cărunt, înaltă, elegantă, face surfing. Manlio s-a supărat când Elsa i-a spus că preferă să se dea pe mâinile unei femei, ia spus-o în timpul uneia din cinele noastre comune, cu un zâmbet drăguţ şi neîndurător, atunci când a intuit probabil uşoara complicitate dintre mine şi el. Bianca îmi întinde mâna:

— Bună ziua.

Maternitatea este la etajul patru, pardoseala din gresie de culoarea ierbii îi dă un aer vesel, de grădiniţă pentru copii. Pe coridor, deasupra uşilor închise, sunt atârnate cocarde din voal şi funde roz sau albastre. Camera are un pat electric din metal aurit şi o fereastră prin care se vede frunzişul grădinii. Elsa se sprijină de pat respirând cu greu. Ies în timp ce intră Kentu, o moaşă de culoare, cu forme robuste şi vesele, urmată de Bianca, care trebuie s-o consulte pe Elsa. Când intru din nou, Elsa priveşte cu ochi gelatinoşi ecranul albastru al aparatului de monitorizare a intensităţii contracţiilor care se află alături de ea. Are buzele uscate, o ajut să bea. I-au făcut clismă, au depilat-o, i-au atins intimitatea şi ea a suportat totul ascultătoare ca un bebeluş. Se mişcă în sus şi în jos prin cameră cu mâinile pe şolduri. Din când în când se opreşte şi rămâne aşa, cu capul aplecat, picioarele desfăcute, şi burta aceea mare atârnând. Geme încet. O ajut în respiraţie, îi mângâi spatele. Din când în când Bianca vâră capul pe uşă:

— Cum merge? întreabă.

Atunci Elsa încearcă să zâmbească, dar nu prea reuşeşte. A citit într-un manual că la naştere se vede caracterul unei femei. Vrea să pară curajoasă, dar poate că nu mai are prea mult chef să fie.

— Sunteţi mai palid decât soţia dumneavoastră, spune Bianca, în timp ce se duce să apropie uşa. Are gesturi grăbite, hotărâte şi nu e lipsită de o uşoară ironie. Nu pare

să aibă prea multă consideraţie pentru bărbaţi, acum înţeleg de ce o apreciază atât de mult Elsa. Sunt medic, ar trebui s-o ajut mai mult decât o fac, dar ştiu puţine lucruri despre obstetrică şi oricum evenimentul care ne aşteaptă nu prea are de-a face cu ştiinţa, aparţine naturii. Ea este aceea care îi scutură trupul, îl face să vibreze lângă al meu. Şi sper ca totul să se termine repede. Acum, Angela, dintr-odată mă tem că ceva nu va merge cum trebuie. Mama ta suferă, îi ţin fruntea şi mă tem. Sunt un mizerabil. Am o amantă pe care nu reuşesc s-o uit. Pentru că am pierdut un fiu cu ea, l-am lăsat să se ducă fără să mişc un deget. Un fiu care ar fi avut acelaşi travaliu ca să vină pe lume. Dar a rămas în întunericul unui monitor stins. Elsa s-a întins din nou. Pe monitor punctele roşii ale contracţiilor sunt în creştere. Desface picioarele, Bianca o consultă. Îi vâră o mână înăuntru, adânc. Elsa ridică puţin capul, strigă. Colul uterin este deschis, dilatarea este de zece centimetri.

— Suntem aproape, zice Bianca, în timp ce îşi scoate mănuşa de cauciuc şi o aruncă în coşul metalic. Elsa s-a agăţat cu toată forţa de braţele negre ale moaşei, puternice ca nişte trunchiuri de copac.

— Veniţi să vedeţi.

Mă apropii şi privesc. Sexul mamei tale a crescut, este larg şi întins. Umflat de capul tău. Se vede ceva în mijloc. Un bumb negru. Părul tău, Angela. Primul lucru pe care l-am văzut din tine.

Ne îndreptăm spre sala de naşteri. Elsa mă caută cu mâna, o strânge pe a mea. Infirmiera aleargă împingând targa, eu abia reuşesc să ţin mâna Elsei. Înainte de a intra în sală, şopteşte vlăguită:

— Eşti sigur că vrei să asişti?

De fapt, nu sunt deloc sigur. Sunt chirurg, şi totuşi mi-e frică să nu leşin. M-a impresionat teribil să văd ghemotocul acela negru, între sânge şi sexul epilat al soţiei mele. Aş rămâne bucuros afară, mă sperie povestea asta poetică şi violentă în acelaşi timp, dar ştiu că nu pot să mă sustrag,

pentru Elsa este important ca eu să fiu acolo. Există o forţă teribilă în jur, înregistrez profund această vibraţie misterioasă, un ultrasunet care captează fiinţa mea adultă în cristalul în care începe viaţa.

Şi aşa mă trezesc înăuntru, în sala unde începe naşterea. Bianca îşi mişcă mâinile între coapsele Elsei, are o expresie serioasă, încordată, şi dintr-odată braţele ei devin curajoase, ca de moaşă de ţară.

Trebuie acţionat în grabă. Trebuie ca Elsa să împingă şi ea o face, ghidată de Bianca şi de Kentu, care îşi ţine mâinile pe pântecele în mişcare al Elsei şi apasă hotărât.

— Respiră adânc şi după aceea împinge puternic, ca şi cum ai fi constipată.

Elsa are gâtul încordat, capul rigid şi faţa cianotică. Îşi priveşte burta încă plină, scrâşneşte din dinţi, strânge ochii şi încearcă să împingă, dar este deja extenuată.

— Nu pot, mă doare prea tare.

Acum Bianca vorbeşte tare, pe un ton autoritar.

— Haide, aşa!

Mângâi părul mamei tale, care este ud şi mi se lipeşte de palme. Bianca face un pas înapoi, se desprinde de pat. În faţa coapselor Elsei se află acum Kentu. Mă apropii. Vreau să văd. Durează o clipă, Angela, mâinile lui Kentu intră în deschizătura aceea însângerată, un deget într-o parte, altul în cealaltă. Un zgomot sec, ca de dop care sare, şi capul tău e afară. Apoi, foarte repede, restul corpului. Pari un iepure. Un iepure jupuit. Cu bustul lung şi botul zbârcit. Eşti murdară de sânge şi de ceva mâlos deschis la culoare. Cordonul ombilical este înfăşurat în jurul gâtului.

— Iată de ce nu ieşea.

Bianca prinde cordonul, îl desfăşoară din jurul capului tău şi apoi îl taie. Între timp, primeşti o lovitură în spate, o lovitură uşoară de la o mână neagră. Faţa îţi este atât de murdară, că încă nu reuşesc să înţeleg cum arăţi. Eşti albastră. Simţi lovitura şi nu faci nimic, rămâi nemişcată atârnând ca un maţ. În spatele peretelui din sticlă satinată

care desparte sala de operaţii se află un neonatolog. Bianca se repede spre el, ţinându-te în braţe. Nu mai văd. Doar umbre de capete, de trupuri. Aud zgomotul aspiratorului, ai gâtul înfundat cu mucus, te curăţă. Nu ai plâns încă. Nu eşti încă vie. Elsa, vânătă la faţă şi transpirată, se uită la mine. Dialogăm cu privirile care se întâlnesc neîncrezătoare. Ne gândim la acelaşi lucru: *nu se poate, nu se poate.* Mâna Elsei este acum de gheaţă, la fel şi faţa ei. A durat puţin, Angela. Dar puţinul acela a fost o pauză infernală. O văd pe Italia şi pe mine în ea, în infinite momente, toate momentele în care am făcut dragoste. Să mă pedepsesc este singurul lucru pe care pot să-l fac. Să-mi vâr gâtul într-o spânzurătoare deja pregătită. O privesc pe mama ta şi poate că şi ea renunţă la ceva pentru a-ţi salva viaţa. Îl înşfac pe demonul acela care călăreşte pe spatele meu, care îmi intră în sex: *Fă să trăiască fetiţa şi eu voi renunţa la Italia!*

Se aude ţipătul. Acut, intens, perfect: primul ţipăt izbucnit între mâinile mele şi cele ale mamei tale, între palmele noastre sudate. O lacrimă alunecă pe tâmpla Elsei, se pierde în păr. Bucuria are timp, este placidă, lentă. Aspiratorul a fost oprit, lucrurile se întorc la locul lor. Pactele cu diavolul nu mai au nicio valoare. Kentu te aduce în braţe: o maimuţică roşie într-o păturică albă. Te primesc, te studiez. Eşti urâtă rău. Eşti frumoasă foc. Ai buze puternice, deja conturate, răsfrânte în mijlocul feţişoarei zbârcite încă, ochii umflaţi, pe jumătate închişi, pentru că toată lumina aceea neaşteptată te deranjează. Ridic braţul să te apăr de raza puternică ce plouă de la lampa scialitică rămasă aprinsă. Este primul gest pe care îl fac pentru tine, primul cu care te protejez. În timp ce mă aplec spre mama ta. Te priveşte cu o expresie pe care n-o voi uita. O expresie mulţumită şi mirată, dar cu o uşoară urmă de tristeţe. Înţeleg sentimentul pe care îl exprimă: conştiinţa neaşteptată a rolului pe care i-l încredinţează viaţa. Cu o clipă înainte era o femeie care transpira şi îşi smucea capul,

acum este însă o mamă, a inclus în aspectul ei maternitatea. Izolată în conul acela de lumină rece care cade de sus, cu părul ciufulit şi umflat de efort, are forţa şi nesiguranţa unui prototip.

Mama ta a rămas în sala de naşteri să elimine placenta. Eu am coborât scările spre salon cu tine în braţe. Chiar dacă erai uşoară ca un săculeţ cu pâine, cântăreai mult şi mă simţeam nepotrivit pentru transportul acela excepţional. Pe uşă fusese atârnată o cocardă roz. În sfârşit, eram singuri. Te-am aşezat încetişor pe pat. Aplecat peste tine, te-am privit de la înălţimea chipului meu adult. Eram tatăl tău şi tu nu ştiai nimic despre mine, despre viaţa care se scursese pe spatele meu. Eram tatăl tău, un bărbat cu mâini mari şi tremurânde şi un miros al său infiltrat în porii pielii, un bărbat peste care trecuseră zilele a patruzeci de ani. Ai rămas nemişcată, aşa cum te aşezasem, ca o ţestoasă cu burta în sus. Mă priveai cu ochii aceia de apă, de un gri profund. Şi poate te întrebai ce se întâmplase cu locul acela strâmt care te protejase. Nu plângeai. Stăteai acolo liniştită, înfăşurată în hăinuţele prea largi pentru tine. Păreai un şoricel îmbrăcat. M-am gândit că îmi semănai. Erai minusculă, indescifrabilă, dar aveai ceva ce recunoşteam. Tu ai furat aproape toate trăsăturile mele, Angela. Ai lăsat deoparte frumuseţea mamei tale, pentru a-ţi însuşi figura mea prea puţin atrăgătoare, care a găsit în mod misterios în tine trăsături şi forme privilegiate. Nu eşti o frumuseţe modernă, agresivă. Ai un chip desuet, de o gingăşie infinită, larg şi liniştit. Un chip fără crepuscul. Am găsit întotdeauna că eşti specială. M-am ghemuit lângă tine, strângându-mi picioarele ca un făt. Aveai doar câteva minute de viaţă, te priveam şi mă simţeam nesigur şi tulbure, exact aşa cum mă vedeai tu. Mă întrebam dacă din lumea albă din care proveneai ai adus puţină împăcare şi pentru mine. Era deja dimineaţă, prima ta dimineaţă.

Te-am lăsat singură pe patul acela mare şi m-am îndreptat spre fereastră. Jos, în spatele terasei, se afla o

grădină care începea să se vadă. Aerul era făinos din cauza brumei şi soarele nu apăruse încă. M-am gândit la ziua închisă şi vâscoasă ce se ridica printre blocurile şi barăcile care înconjurau casa Italiei. Ce făcea în felia aceea de dimineaţă? Poate luase o cârpă atârnată de sfoara din faţa ferestrei de la bucătărie şi rămăsese să privească cerul tăiat de viaduct, sprijinindu-şi bărbia în mână. M-am gândit la mama, i-ar fi plăcut să aibă o nepoată. Ar fi dus-o cu ea vara în hotelurile cu demipensiune. Bunica şi nepoata. La prânz, un sandviş mâncat pe patul plin de nisip. La cină, apa minerală astupată cu un dop de cauciuc şi cu şervetul din ziua precedentă. Dar nu puteam desigur să bat la mormântul ei. Te născuseşi, cântăreai două chile şi şapte sute de grame. Aveai ochii mari şi melancolici că ai mei.

Am avut o zi plină. Salonul s-a umplut de vizitatori şi de flori. Părinţii Elsei s-au plimbat toată ziua între patul fiicei şi incubator. Sosiră rude îndepărtate şi prieteni apropiaţi. Bunica Nora vorbea, îi întreţinea pe vizitatori, stabilea asemănări cu tine. În pauzele dintre o vizită şi alta aranja lucrurile din salon, dulceţurile, florile în vaze. Manierele ei, ca întotdeauna, prea grijulii, o deranjau pe Elsa, care stătea pierdută în pat, cu mâinile încrucişate pe umflătura burţii şi brăţara de cauciuc roz la încheietura mâinii. Când îmi întâlnea privirea, ridica din sprâncene şi mă implora cu ochii să o eliberez de mama ei. O luam pe Nora de braţ şi o duceam la barul clinicii. Tu fuseseşi pusă la sân. Mă aplecam asupra Elsei şi o ajutam să te aşeze corect. Păreai mult mai expertă decât noi, ştiai deja totul. Prindeai sfârcul, sugeai, apoi adormeai. Rămâneam să te privesc aşezat pe scaunul de lângă pat. Chiar din primele ore am simţit că adevărata legătura era între voi două.

Seara mă găseşte buimăcit, obosit. Am mutat scaunul lângă fereastră. Bruma nu a dispărut cu totul, este încă acolo, încleind întunericul. În grădină, în mijlocul rondurilor cu flori, sunt aşezate nişte lumini care creează un halou alb în aerul ceţos. O maşină trece încet, depăşeşte gardul viu şi

alunecă tăcută dincolo de privirea mea, dincolo de nasul meu. *Niciunul dintre noi nu va trăi, orice ar fi, acest circ se va termina, această legănare înăbuşită de lucruri, de maşini în întuneric, de lumini în ceaţă, de priviri reflectate în geam. Sunt un om trist şi voi continua să fiu, un om care îşi priveşte bănuitor ochii reflectaţi în geam, un om care face eforturi să se iubească, care supravieţuieşte în ciuda neiubirii pentru el însuşi. Ce voi putea să-ţi dau, fetiţo? Te-ai întors dincolo, în leagănul pe rotile din incubator, pentru că mama ta trebuie să se odihnească. A lăsat tava cu cina la capătul patului şi acum se uită, cu ochi adormiţi, la un televizor dat prea încet. Ce voi putea să te învăţ, eu, care nu cred în bucurie, eu, care pedepsesc frumuseţea, eu, care iubesc o femeiuşcă cu şoldurile slabe, eu, care despic trupuri fără să tresar, eu, care fac pipi în picioare şi plâng pe furiş? Poate într-o zi îţi voi vorbi despre mine, poate într-o zi vei şti să mă mângâi şi ţi se va părea ciudat că sub mâna ta mă aflu eu.*

Raffaella traversează grădina îmbrăcată cu jacheta verde-otravă. A fost aici după-masă, a făcut multe fotografii. S-a trântit pe pat, lângă Elsa, să facă una cu declanşatorul automat, şi patul s-a clătinat din cauza greutăţii excesive şi neaşteptate. Spusese că se va întoarce mai târziu, după orele de serviciu, şi acum sare printre rondurile de flori cu un pachet în mână: fursecuri pentru cea mai bună prietenă a ei, de mâncat în seara aceea foarte specială. Şi chipul ei apare în deschizătura uşii, cu zâmbetul pe care nu şi-l pierde niciodată. Elsa se ridică, se sărută din nou.

— Angela unde este?

— În leagăn.

— Atunci se poate fuma.

Raffaella, cu una din ţigările ei maro în gură, desface pachetul cu fursecuri şi îl aşază pe burta Elsei. Profit pentru a lua o gură de aer, în cameră e o căldură exagerată. Mă plimb prin frigul nocturn, fără să mă îndepărtez. Intru în

self-service-ul clinicii, lângă bărbaţi ca mine, deveniţi taţi de câteva ore. Sărmani imbecili cu jachete impermeabile, cearcăne şi o tavă în mână. Locul este întunecat ca pavimentul de granit negru, întunecat ca tavanele joase, ca plafonierele cu lumină gălbuie şi satinată. Taţi în sala de mese, asemeni copiilor la grădiniţă. Iar mâncarea e, clar, o porcărie. Dar e minunat aşa, în spatele clinicii, ca într-o tabără, ca într-o pedeapsă. E cam târziu, pastele sunt moi şi umflate, friptura de viţel cu lămâie are marginea întunecată şi un sos ce pare lipici de tapiţerie. Dar nimeni nu se plânge. Voci şoptite ca în sacristie, clinchet de pahare întoarse cu gura în jos lângă tacâmurile aşezate pe foaia de hârtie ce alunecă pe tavă. Câte unul se opreşte, caută printre sticluţele de apă minerală sfertul de vin cu dopul înşurubat. Se gândeşte puţin înainte de a-l lua. Şi apoi, da, pentru că: *La naiba! În seara asta sărbătorim! În seara asta mi-am făcut datoria faţă de lume. Merit şi eu un sfert de vin!*

Apoi se aşază şi mănâncă, aşa cum mâncăm noi bărbaţii singuri, fără femei. Iuţi, relaxaţi în mişcări, cu bucata de pâine mereu la îndemână. Mâncăm aşa cum ne masturbăm, când ajungem repede la final. Eu stau într-un colţ, am luat o bere şi două felii de brânză pe care le mănânc fără pâine, rupându-le cu mâna. Cu coatele sprijinite pe masa de plastic, pe care se vede dâra lăsată de curând de un burete, privesc, în profunzimea aceea opacă, spatele semenilor mei.

Am rămas cu Elsa toată noaptea. Divanul de scai de sub televizor se transformă într-un pat scurt şi strâmt. Nu mă întind, iau perna rece şi albă şi o aşez la spate, lipită de peretele de lângă fotoliul pe care rămân. Închid ochii, moţăi. Niciun zgomot precis şi nicio linişte precisă. Pe la două, Elsa cere puţină apă, îi apropii paharul de gură, buzele îi sunt uscate, aproape crăpate.

— Vino lângă mine.

Mă întind în patul ei regesc, larg, mobil, cu multe perne.

Elsa are sânii mari sub cămaşa de noapte şi un miros de transpiraţie stătută şi de medicamente:

— Nu reuşesc să dorm, mă simt ca şi cum aş fi fost aruncată într-o maşină de spălat…

După câteva clipe tace. Tace ca şi părul ei. Şi poate că acum doarme. Deschid uşa şi alunec în întunericul coridorului spre incubator. Au pus pe geam o perdea de tifon. Se ghicesc, mărite, profilele leagănelor, umbrele lor. Pun mâna pe sticlă: fiica mea doarme acolo înăuntru. Cu mânuţele vineţii şi ochii ca nişte scoici închise pe chip.

În zori, Kentu a intrat cu tine în braţe, caldă de somn şi roşie după baia abia făcută. Erai îmbrăcată cu o salopetă nouă, albă cu broderie roz, şi feţişoara îţi părea mai destinsă. Chipul mamei tale, în schimb, se albise şi acum prin piele apărea un fond gălbui. Era aplecată deasupra ta şi tu o priveai cu ochii tăi voalaţi, îi supravegheai sânul ca un animal înfometat.

— Plec.

Ridică puţin capul. Stau în picioare la capătul patului, îmi ţin cu o mână obosită haina şifonată, am barba lungă şi faţa cuiva care n-a dormit. Privirea ei e gingaşă, dar nesigură, parcă ştirbită de o bănuială. Mă îndrept spre uşă asemeni unui fluture de noapte cu aripi grele ca de plută, rămas până în zori prizonier într-o cameră.

— Când te întorci?

Am auzit un zgomot, o izbitură bruscă şi un bufnet în piept, ca atunci când cazi din pat în timpul somnului. Poate nu s-a întâmplat nimic, căderea a fost doar interioară, un rest de gând. Nu, a căzut probabil ceva dincolo. Era un zgomot violent, dar înăbuşit de perete, un obiect de metal izbit de ceva. O targă, sigur, o targă pe rotile care a fost împinsă pe paviment cu putere şi s-a oprit în perete. Poate ai murit. Şi acela a fost gestul lui Alfredo. Tocmai atunci când credea că a reuşit, te-ai stins sub mâinile lui fără preaviz şi fără zgomot, ca o flacără. Alfredo s-a întors, a

văzut targa cu care te-au transportat şi a lovit-o. Cu braţul sau cu piciorul. Zgomotul a fost identic cu un strigăt şi a fost, trebuie să fi fost. Nu pot să mă mişc, aştept. Să se deschidă o uşă. Aştept nişte picioare elegante şi clemente. Aud paşii înăbuşiţi de talpa de cauciuc a saboţilor Adei. Ea este cea care vine, aşa cum i-am cerut. Vine spre mine fără să ştie că tu de-abia te-ai născut. Ai câteva ore şi eşti la sânul plin de lapte al mamei tale. Vine cu mâinile transpirate şi îngheţate din cauza fricii pe care a simţit-o şi pe care va continua s-o simtă atunci când va da cu ochii de mine. Ascult zgomotul slab al mâinilor pe care şi le freacă uşor de halat, în timp ce face ultimii paşi. Acum e aici, în oglinda uşii, nu mă uit la ea. Îi privesc doar picioarele şi aştept. *Nu vorbi, Ada, nu spune nimic. Nu te mişca. O bucată de fustă îţi iese de sub halat, gri ca şi anii noştri. În urmă cu treizeci de ani, aş fi putut să mă căsătoresc cu tine, erai cea mai tânără anestezistă din spital, cea mai talentată. Te lăudam şi tu tăceai. Până în după-amiaza aceea. Când a fost? Stăteai în staţia de autobuz, am încetinit şi, în maşină, pe neaşteptate, ai vorbit. Nu te văzusem niciodată fără halat, aveai o talie subţire şi şolduri care se lărgeau pe scaun. Mi-a rămas amintirea unui genunchi pe care ţi-l mângâiai cu mâna. Ai trecut şi nu mi-am dat seama. Nu-i nimic, e mai bine aşa. Viaţa este un depozit de cutii goale, pe care nu le-ai avut. Suntem ceea ce rămâne, ceea ce am reuşit să apucăm. Ce faci acum? Mănânci seara în picioare? De ce nu te-ai căsătorit? Sânii tăi sunt foarte bătrâni? Fumezi? Bărbaţii s-au purtat frumos cu tine? Pe care parte dormi? Fiica mea a murit?*

Mă apropii ca un urs, ca un bizon cu blana murdară. Uşa este crăpată, o împing, se deschide cu greu, pentru că o împiedică ceva. Înăuntru e întuneric, jaluzelele sunt trase, întunericul zilei în care oricum se întrezăreşte lumina. Uşa este blocată de două sacoşe mari şi de câteva cutii, în jur este o dezordine ciudată, lipsesc multe obiecte de pe

rafturi, se simte miros de praf mişcat din loc şi de cafea. Fac câţiva paşi fără zgomot în locuinţa aceea pe cale de a fi strânsă. Mă apropii de uşa bucătăriei, care este pustie, se vede doar o cană cu gura în jos pe chiuvetă.

— Sunt aici.

Italia stă pe pat, îşi ţine coatele sprijinite de pernă şi priveşte fâşiile de plastic ale perdelei de după care apar.

— Te odihneai, scuză-mă.

— Nu, eram trează.

Mă apropii şi mă aşez lângă ea pe patul fără cearşaf. Italia e îmbrăcată cu o rochie bleumarin, pe gât, care nici nu pare să fie a ei. Pare o rochie a Elsei. Nu şi-a scos pantofii, îşi sprijină picioarele încălţate de salteaua goală. Pantofi eleganţi de culoarea vinului. Îşi ţine gâtul întins şi lung vârât între umerii care par mai mici din cauza poziţiei aceleia incomode.

— Mă pregăteam să ies.

— Unde?

— La gară, plec, ţi-am spus.

În jurul gâtului alb ca lumina are un fular înflorat, un capăt îi cade pe piept, iar celălalt în spate, pe saltea. Are un chip rahitic, înviorat de machiaj, şi aerul rătăcit al cuiva care este în trecere.

— S-a născut fetiţa, spun.

Ea nu spune nimic, dar privirea îi cade în jos, pe mine, poate pe mâinile mele. Cade în spate pe tot ceea ce a fost şi nu va mai fi, pe tot ce am pierdut. Suspină şi ea în felul ei, încet, cu un şuierat al nasului.

— E frumoasă?

— Da.

— Ce nume i-aţi pus?

— Angela.

— Eşti fericit?

Prind un capăt al fularului, apoi pe celălalt şi le ţin în mână cu gingăşie, apoi, brusc, strâng capetele, strâng nodul până îl rup puţin.

— Cum aş putea să fiu fericit? Cum aş putea?

Încep să plâng pe neaşteptate. Lacrimi mari, dure, care coboară încet pe obrajii aspri.

— Nu pot trăi fără tine, gem, nu pot. Ea zâmbeşte, clatină din cap:

— Ba poţi.

Şi în privirea ei apare o strălucire, ca o sfidare tăcută, iarăşi mila aceea perenă pentru ea însăşi şi pentru oricine îi este alături.

— Trebuie să plec, pierd trenul.

Las strânsoarea, mă ridic brusc în picioare, îmi şterg ochii cu un gest repezit.

— Te conduc.

— De ce?

S-a sculat, este foarte slabă în rochia închisă la culoare care se lipeşte de ea. Sânii par să-i fi dispărut, nu mai există decât o mică umflătură sub oasele sternului unde îi foşneşte respiraţia. Are o agrafă într-o parte în părul foarte scurt, o agrafă inutilă, care străluceşte în întuneric. În cameră mai este încă oglinda, ea se întoarce, face câţiva paşi către ea însăşi şi se opreşte să se privească. Îşi atinge sprâncenele cu degetul, nu face decât gestul acela mic şi necunoscut. Un ultim, nemotivat retuş al machiajului sau poate doar un salut, o urare pentru viaţa care va veni.

Mă aplec să iau sacoşele, mă lasă, şopteşte „Mulţumesc” şi merge să-şi ia jacheta care pare mucilaginoasă, întinsă pe divan, cu mânecile desfăcute ca un crucifix în aşteptarea braţelor ei.

Ajunsă în prag, se întoarce să mai vadă o dată casă, umila ei casă. Nu mi se pare că există vreo urmă de nostalgie în ea, doar grabă şi un soi de nelinişte ascunsă, ca şi cum s-ar teme că a uitat ceva. Poate eu sunt mai trist decât ea. Am iubit-o în casa aceasta. Am iubit-o pe pavimentul de gresie, pe divan, pe cuvertura de pluş de culoarea tabacului, lipită de perete, în baie, în bucătărie, am iubit-o în lumina zorilor, în adâncul nopţilor fără lună. Şi

brusc îmi dau seama cât de mult iubesc casa aceea care tremură încă o dată, în timp ce o maşină trece pe viaduct.

Privirea Italiei se opreşte la picioarele divanului, care nu mai are cuvertura lui cu flori, e acoperit cu o catifea ocru murdară şi deşirată.

— Ce cauţi?

— Nimic.

Dar ceva îi reţine privirea. Atunci îmi amintesc de câine, de botul lui ieşind în permanenţă de sub marginea divanului desfundat.

— Unde e Crevalcore?

— L-am făcut cadou.

— Cui?

— Ţiganilor.

Posterul însă a rămas acolo, maimuţa cu biberonul ei nu s-a mişcat de pe perete.

În stradă am observat că era neobişnuit de nesigură pe tocuri. Slăbiciunea părea să-i pornească din piept, care era curbat şi uşor împins înainte, în afara liniei corecte a corpului, ca şi cum ar fi încercat să anticipeze ceva, o frică poate. Am pus în portbagaj cele două sacoşe, apoi m-am întors către Italia, oprită pe cealaltă parte a străzii. Am luat geamantanul pe care insistase să-l ducă singură şi care acum era lângă picioarele ei.

Nu s-a mişcat, m-a lăsat să-l iau. A stat să mă privească în timp ce închideam portbagajul. Când s-a urcat în maşină, când s-a aplecat să intre, i-am văzut chipul crispându-se într-o expresie încruntată, ca şi cum ar fi simţit o durere nemeritată.

— Ce ai?

— Nimic.

Dar ceva mai târziu, în timp ce conduceam, şi-a pus amândouă mâinile pe burtă, lăsându-le să alunece încet, ca şi cum ar fi vrut să nu fie băgată în seamă.

Nu m-am dus la gară, nici măcar nu m-am prefăcut că vreau să traversez oraşul, am intrat pe varianta de legătură

cu autostrada.

— Unde mergem?

— Te conduc.

Ne aflam deja pe autostradă, Italia a clătinat încet din cap, apoi s-a predat. S-a abandonat pe scaun, fără să opună rezistenţă.

— Cât facem?

— Mai puţin decât cu trenul. Odihneşte-te.

A închis ochii. Dar pleoapele au continuat să vibreze ca şi cum privirea ei, dedesubt, nu şi-ar fi găsit pacea. A deschis din nou ochii, şi-a întors capul spre mine şi mi-a atins piciorul cu mâna. O mângâiere care m-a făcut să tremur de plăcere şi fericire şi am avut chef să opresc maşina lângă marginea drumului, să o iubesc acolo.

— Vino lângă mine.

Mi-a dat ascultare, şi-a aşezat capul pe umărul meu, căpşorul ei osos şi fremătător, şi a rămas aşa privind strada împreună cu mine. Conduceam, iar din când în când era suficient să mişc puţin maxilarul ca să-i ating urechea ori altceva, să o sărut. Ea respira calm, şi încetul cu încetul o mare linişte a pus stăpânire pe noi. Timpul era puţin îngăduitor, fără mult soare şi chiar cu valuri de ceaţă. Maşinile treceau una după alta. Uneori, câte un tir ieşea din coloana din dreapta semnalizând prea târziu schimbarea direcţiei. O zi oarecare, fetiţo, într-adevăr nimic special. Dar a fost cea mai frumoasă călătorie din viaţa mea. Dacă mă gândesc la viaţa mea, dacă mă gândesc la un premiu, revăd călătoria aceea. Viteza care clatină frontierele din afara maşinii şi noi, nemişcaţi, în respiraţia a ceva care ne apare minunat, fără sfâşieri, fără chin. O fericire făcută din nimic, nesperată şi profundă. Era ca şi cum cerul, cerul acela gri şi anonim, ne-ar fi despăgubit.

Nu-mi aminteam să mă fi simţit vreodată atât de in armonie cu mine însumi: pieptul sub cămaşă, fruntea, privirea, mâinile aşezate pe volan, greutatea uşoară a capului ei. Italia adormise, nu voiam să mă mişc, ca să n-o

trezesc, şi doar când eram obligat s-o fac, mutam încetişor mâna pe schimbătorul de viteză, unde se sprijinea piciorul ei. Făcusem eforturi să o iubesc, o respinsesem, o îndepărtasem, făcuse un avort din cauza mea. Acum totul se terminase. Aş fi ţinut-o cu mine pentru totdeauna şi fuga aceea către sud mi se părea primul pas adevărat spre ea. Da, călătoria aceea de-a-ndărătelea spre locurile ei natale ne-ar fi oferit posibilitatea s-o luăm de la început. Acum mă grăbeam să sosesc, s-o văd coborând cu rochia şifonată de drum. În timp ce mâna ei albă, în spatele fularului care zboară, se mişcă spre mine şi mă invită să n-o urmez, s-o las să facă singură primii paşi în spaima aceea de lucruri regăsite. Poate acolo, acasă la ea, pe pajiştea unei bisericuţe de piatră care se sfărâmă, voi îngenunchea la picioarele ei, o voi înlănţui cu braţele şi îi voi cere iertare pentru ultima oară. Apoi nu voi mai avea nevoie s-o fac. De acum înainte o voi iubi fără s-o fac să sufere.

La asta mă gândeam, Angela, nu la tine. Te născuseşi, erai sănătoasă, mama ta era bine şi ea. I-aş fi scris o scrisoare, o scrisoare scurtă în care i-aş fi povestit totul, fără măcar să încerc să mă justific: faptele, nimic altceva decât faptele, în câteva rânduri. Restul era doar al meu. Nu poate fi explicată dragostea. Este singură, se înşală şi trudeşte în sine însăşi.

Aş fi aranjat lucrurile repede, fără risipe inutile. Chiar mâine l-aş fi chemat pe Rodolfo, prietenul nostru avocatul, să se pună de acord cu Elsa. I-aş fi dat mână liberă în toate. Fiinţa aflată alături de mine era singurul lucru pe care îl voiam pentru mine. Şi acum o luam cu mine, o duceam pe autostrada care devenise mai lină, şiruri prăfuite de oleandri se vedeau pe margine. Lumina se schimbase, ziua se topea în noapte, contururile erau mai puţin nete, dar poate mai profunde, chipul Italiei părea aproape violet. Mâna îi alunecase pe scaun între piciorul meu şi al ei. I-am luat-o şi i-am ţinut-o strâns. Va fi vai de cel care ar încerca să mi-o ia, m-am gândit.

M-am oprit la o staţie de benzină, îmi era sete şi trebuia să merg la baie. Mi-am tras încetişor umărul de sub capul Italiei, care şi-a schimbat poziţia pe scaun cu un mic oftat. Afară nu era deloc frig, am căutat în buzunar nişte monede să le las în farfurioara de metal abandonată pe masa de la intrarea la W.C.-uri. Nu aveam bani mărunţi şi nu era nimeni primprejur, aşa că am făcut pipi fără să-mi dau obolul. În bar, în afară de mine, mai era doar un client. Un bărbat robust, fără palton pe el, care mânca un sandviş. Am luat o cafea într-un pahar de plastic, o sticlă de apă minerală, o cutie de biscuiţi pentru Italia şi am ieşit.

Am rămas afară să-mi beau cafeaua, la pompa de benzină erau două maşini. Un bărbat cobora, îşi dezmorţea picioarele, îşi punea coatele pe capota maşinii. Era o atmosferă neobişnuită, soarele pe care nu-l văzusem o zi întreagă apăruse la apus. Lumina se apropia de pământ, îl mângâia şi pământul părea să se bucure de bunăvoinţa aceea trandafirie ca de o desăvârşire preţioasă. Aerul acela neobişnuit, lumina înflăcărată anunţau că sudul începuse cu adevărat. Am privit la capătul benzinăriei marile perii albastre folosite la spălarea automobilelor atârnând nefolosite. Am întors capul spre maşină. Italia era trează, mă privea prin geam şi zâmbea. Am răspuns zâmbetului ei cu un gest al mâinii.

După aceea am fost veseli, Italia a deschis radioul, cunoştea cuvintele tuturor cântecelor şi a început să cânte cu vocea ei puţin răguşită şi să mişte umerii. Apoi s-a făcut întuneric, Italia nu mai cânta, ascultam o voce care spunea că apa mărilor era agitată.

Tremura, îi tremurau picioarele şi mâinile uitate în mijlocul scobiturii albe şi slăbănoage unde carnea devenea mai fragedă.

— De ce nu ţi-ai pus ciorapi?

— Suntem în mai.

Am dat mai tare căldura. După puţin timp, eu transpiram şi Italia nu încetase să tremure.

— Poate e mai bine să ne oprim să dormim undeva.

— Nu.

— Cel puţin să mâncăm.

— Nu mi-e foame.

Privea hotărât în faţa ei strada care se întunecase şi farurile maşinilor care ne depăşeau. Părăsisem autostrada şi mergeam pe o stradă provincială liniştită. Italia îmi arătase ieşirea şi acum mă ghida, nesigură, îngrijorată probabil, pentru că din cauza întunericului nu recunoştea nimic şi poate multe lucruri se schimbaseră.

— De câtă vreme nu ai mai fost pe aici?

— De mult.

Se odihnise şi totuşi părea că face un efort şi să-şi ţină capul în sus. I-am pus mâna pe frunte: ardea.

— Ai febră, trebuie să ne oprim.

După câţiva kilometri, într-o localitate de trecere (câteva case urâte, spânzurate pe strada prost iluminată), pe o firmă verticală fluorescentă am văzut scris: *Restaurant,* iar mai jos, pe orizontală, cu litere mai mici: *camere, Zimmer.* Am oprit maşina pe platforma largă de la marginea străzii.

— Ai nevoie de geamantan?

Nu mi-a răspuns, în întuneric cuvintele mele i-au atins uşor ceafa nemişcată.

— Haide, să mergem.

Am ajutat-o să coboare, m-am aplecat până la ea şi i-am cuprins talia cu braţul, i-am simţit oasele vibrând în timp ce se ridică şi un suspin adânc îi mişcă pieptul, un îndemn pentru ea însăşi. Afară cerul era locuit de o lună plină, largă, cu un chip caritabil pe care, în timp ce ne duceam îmbrăţişaţi către firma luminoasă, ne-am oprit s-o privim. Era atât de aproape luna aceea că părea să facă parte din noi şi nu din cer. Atât de joasă şi mare pierdea puţin din mister, se umanizase.

Am intrat în restaurant printr-o uşă de sticlă, cu perdele subţiri de voal. În dreapta era tejgheaua barului pustiu, în cealaltă parte, într-o sală mare şi tristă, se aflau câţiva

oameni aşezaţi ici-colo, puţini mâncau, cei mai mulţi aveau în faţă doar carafa cu vin, priveau la un televizor aşezat la înălţime, care transmitea un meci de fotbal. Ne-am aşezat la masa cea mai retrasă. Cineva şi-a întors privirea spre noi, o privire lipsită de interes care s-a întors imediat spre ecranul televizorului.

O femeie a ieşit din bucătărie ştergându-şi mâinile de şorţ. Avea o faţă de ţărancă, aureolată de un păr gri şi înfoiat.

— Putem să mâncăm ceva?

— Chelnerul a plecat.

— Nişte salam, puţină brânză…

— Vreţi şi o supă de legume?

— Mulţumesc, am spus, mirat de neaşteptata amabilitate a femeii.

— V-o încălzesc.

— Dar de dormit? Putem dormi aici?

Femeia a privit-o pe Italia mai mult decât ar fi trebuit.

— Câte nopţi?

Italia a mâncat doar câteva linguri de supă. Îi priveam întunecimea părului tuns scurt, cu care nu mă obişnuisem încă, chipul slăbit, făcut din scobituri şi mici umbre, şi rochia bleumarin, pe gât; părea o călugăriţă fără văl. Îi turnasem un pahar plin cu vin şi o obligasem să ciocnească, la care ea răspunsese apropiind paharul de al meu fără să-l ridice, un clinchet jos pe faţa de masă. Prea jos, ca luna de pe cer. Puteam s-o vedem prin fereastra cu ramă metalică. Stătea acolo cu faţa aceea benignă şi sătulă, iar atmosfera din jurul sferei ei apărea diafană în întuneric: părea curioasă să ne vadă. Eu eram puţin ameţit, băusem unul după altul cel puţin trei pahare pline cu vin. În localul acela mirosind a mâncare reîncălzită şi a băuturi proaste mă simţeam fericit pentru că eram cu ea, la sute de kilometri depărtare de oraşul în care trăisem ca un şobolan. Fericit pentru că viaţa noastră începea şi fiecare etapă ar fi fost splendidă, trebuia să fie. Acum mă temeam ca Italia să nu

fie tristă, voiam să mă simt bine ca s-o înveselesc, pentru că mi-era frică să nu devin şi eu în scurtă vreme trist. Simţeam că oglindirea în luna aceea putea să ne facă să devenim dintr-odată trişti. Beam pentru că nu voiam să mă gândesc la asta, Angela. Beam şi eram plin de încredere, pentru că viaţa mi-ar fi dat ocazia să-mi iau revanşa, beam pentru că am fi avut un alt fiu şi nu i-aş mai fi interzis nicio bucurie, aş fi premiat-o până în ultima zi. O priveam şi ochii mei stupizi luceau plini de încredere şi nu avea nicio importanţă dacă nu mânca, era doar obosită. Trebuia să doarmă şi să viseze, în timp ce eu aş fi mângâiat-o în ciuda lunii aceleia grase, iar dacă i s-ar fi făcut foame în timpul nopţii, aş fi mers în bucătărie să fur ceva, un pic de pâine, o felie de tobă. Şi aş fi privit-o ca o iubire în noapte cum mănâncă.

A vomat în farfurie. Efortul a surprins-o, i-a înroşit faţa, o venă întunecată i s-a umflat pe frunte. A luat şervetul şi l-a dus la gură.

— Scuză-mă.

I-am strâns mâna nemişcată pe masă, o mână prea caldă şi lipicioasă din cauza transpiraţiei.

— Eu trebuie să-ţi cer scuze, te-am obligat să mănânci.

Se făcuse albă, ochii i se umpluseră de o capitulare ciudată. A tuşit, apoi s-a uitat în jur, ca şi cum s-ar fi temut că cineva îşi dăduse seama că nu se simţea bine. Sala tăcea, se auzea doar bâzâitul televizorului, vocea comentatorului care urmărea mişcările mingii. Uşa de la bucătărie s-a deschis în spatele ei, împinsă de corpul femeii. Aceasta s-a apropiat de noi şi a pus pe masă un platou cu salam şi şuncă. Era bine alcătuit, printre felii se vedeau bucăţi de murături, vinete şi roşii uscate.

— Prietena mea nu se simte bine, aţi putea să ne conduceţi în cameră? Femeia ne privea interzisă, poate nu-i mai inspiram încredere.

— Scuzaţi-ne, am zis şi am pus o bancnotă de o sută de mii pe masă, împreună cu cartea de identitate. Mai târziu

cobor să vă aduc actele doamnei.

Luă bancnota, se îndreptă fără grabă spre bar, deschise o cutie de metal şi îmi încredinţă cheia.

Camera era mare şi avea un aspect curat, dar mirosea a stătut. Avea un pat de lemn furniruit şi un dulap identic, care mai avea încă folia de plastic în jurul picioarelor. Două prosoape, unul albastru şi unul mai mic, de culoarea nucşoarei, erau aşezate lângă chiuvetă. Cuvertura era verde ca perdeaua, am tras-o spre capătul patului. Italia se aşează, ghemuită, ţinându-şi mâinile pe burtă.

— Eşti la ciclu?

— Nu, şi se lăsă pe pat.

I-am scos pantofii, apoi am ajutat-o să-şi întindă picioarele. I-am aranjat o pernă sub cap, o pernă aproape goală care s-a turtit de tot, atunci i-am pus-o şi pe a mea, s-o ridic puţin mai sus. Se simţea într-adevăr un miros ciudat în cameră, chimic, nesănătos, poate din cauza mobilei de proastă calitate, abia ieşită pe poarta fabricii. Am dat perdeaua la o parte, am ridicat storul şi am deschis larg fereastra să intre mirosul nopţii care era călduţă, părea deja o noapte de vară.

Italia tremura în pat. Am închis fereastra şi am căutat o pătură. Am găsit-o într-un sertar al dulapului, o pătură maro, aspră, de cazarmă. Am îndoit-o şi am pus-o pe ea. I-am căutat pulsul. Bătăile erau slabe. Nu aveam geanta cu mine, nu aveam nimic, nici măcar un termometru, m-am detestat pentru neglijenţa aceea.

— Hai să dormim, te rog, a spus.

M-am întins lângă ea, fără să-mi scot măcar pantofii. *Acum vom dormi. Vom dormi aşa, îmbrăcaţi, iar mâine ea se va simţi bine, vom pleca devreme, pe răcoare. Ne vom opri să luăm micul dejun într-un bar, voi cumpăra ziare, lame de ras.* Vinul băut în grabă stagna în corpul meu întins, îmi lipsea vocea Italiei, îmi lipsea trupul ei, simţeam că o doresc şi mi-ar fi plăcut să fac dragoste. Ea dormea. Am stins lumina. Respira greu şi zgomotos, ca un copil

peste măsură de obosit sau ca un câine care visează. Dar vinul nu fusese bun, m-a făcut să-mi treacă repede extenuarea şi acum eram din nou treaz şi îmi simţeam gura încleiată şi amară. M-am lipit de Italia încetişor, să n-o trezesc. Era a mea, va fi pentru totdeauna.

Razele de lună îi luminau chipul care apărea crispat, uimit, ca şi cum în pragul somnului ar fi luat cu sine o incertitudine. Nu m-am întrebat care. Dar am zâmbit pe întuneric şi am simţit cum pielea obrazului mi se încreţeşte la contactul cu cearşaful, gândindu-mă cât de mult îmi plăcea s-o spionez. Eram fericit, nu ne dăm niciodată seama că suntem, Angela, şi m-am întrebat de ce asimilarea unui sentiment atât de binevoitor ne găseşte întotdeauna nepregătiţi, rătăciţi, aşa încât ştim doar cum este dorul de fericire sau continua ei aşteptare. Eu eram fericit în momentul acela şi mi-o spuneam mie însumi: sunt fericit! Fericit pentru acel puţin din Italia pe care lumina slabă mi-l oferea în camera tristă ca un atelier de mobilă.

Fruntea îi lucea, m-am apropiat să i-o şterg cu un capăt al cearşafului. Ardea încă, poate mai mult decât înainte, iar un firişor de salivă îi curgea din gură pe gât, în partea în care îşi înclinase capul. Acum îmi dădeam seama că de fiecare dată când dădea aerul afară din plămâni gemea uşor. Am stat să ascult. Încet-încet geamătul s-a rupt, s-a stins. Apoi a revenit violent ca ţipătul unei păsări speriate.

— Italia., am scuturat-o. Nu s-a mişcat.

— Italia!

Era probabil foarte amorţită. A întredeschis cu greutate buzele, ca şi cum ar fi mestecat în gol, fără să deschidă ochii, poate căuta un cuvânt, dar nu reuşea să-l găsească.

M-am ridicat în picioare, m-am aplecat asupra ei şi am pălmuit-o, la început uşor, apoi tot mai tare, încercând s-o trezesc. Capul i se bălăbănea mişcat de loviturile mele.

— Trezeşte-te. Trezeşte-te!

Nu aveam medicamente, nu aveam nimic cu mine. Şi nu ştiam nimic, nu eram un diagnostician, eram obişnuit să

intervin pe o indicaţie precisă, pe porţiuni din corp delimitate de cearşafuri. Şi unde ne aflam? Într-o pensiune, pe o stradă provincială, pe care n-o cunoşteam, departe de un oraş, de un spital.

Apoi ea s-a mişcat, a bolborosit chiar un salut. Dar era atât de ameţită încât palmele mele trebuie să i se fi părut fâlfâiri uşoare de aripi, ca şi cum ar fi atins-o un fluture. Am ridicat-o în sus, voiam să-şi sprijine spatele de perete, să stea dreaptă. Ea mă lăsă, alunecă doar puţin în jos, ţinându-şi capul aplecat pe umăr. Am aprins lumina, am alergat la chiuvetă, am deschis robinetul, care la început a tuşit şi m-a stropit cu apă. Am udat un prosop şi i-am şters faţa, părul, pieptul. Şi-a revenit, a deschis ochii şi i-a ţinut deschişi.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat.

— Nu te simţi bine, am bâlbâit.

Dar ea nu părea să-şi fi dat seama de nimic, nici măcar de leşinul neaşteptat din somn. Am dezvelit-o cu violenţă până la brâu.

— Trebuie să te consult, am spus aproape strigând.

I-am palpat abdomenul. Era tare ca piatra. Ea nu s-a mişcat.

— Mi-e frig, a şoptit.

Am privit pe fereastră, sperând ca luna să înceteze să ne lumineze şi să apună în grabă. Trebuie, m-am gândit, să plecăm imediat. În momentul acela am văzut că urina, o pată caldă se întindea pe cearşaf. Mă privea fără să-şi dea seama ce face, ca şi cum corpul acela nu-i aparţinea. Am apăsat-o din nou pe burtă:

— Simţi? am ţipat. Îmi simţi mâna? Nu a minţit.

— Nu, a şoptit, nu simt nimic.

Atunci, Angela, am înţeles că se întâmpla ceva grav. De lângă perete, spatele Italiei alunecase din nou în jos, chipul ei gri ajunsese între perne.

— Să mergem.

— Lasă-mă să dorm.

Am luat-o în braţe, nu era deloc grea. Pe pat rămăsese o pată albăstrie, din rochia ei bleumarin ieşise culoarea. Am traversat coridorul şi am început să lovesc cu piciorul în uşa de sticlă pe care era o tăbliţă cu inscripţia: privat. Femeia ieşi însoţită de un băiat cu privirea năucă.

— Spitalul! am strigat. Unde este spitalul?

Între timp, scuturam capul Italiei pentru a le arăta motivul îngrijorării, al nebuniei mele. Strigam şi aveam ochii încărcaţi de un plâns furios, de un refuz atât de mare, încât cei doi, poate mamă şi fiu, se lipiseră de zid în timp ce încercau să-mi explice drumul. Am alergat spre maşină, am aşezat-o pe Italia înăuntru. Femeia mă urmase în papuci şi cămaşă de noapte, speriată şi fără motiv, doar pentru că nu ştia ce să facă, doar pentru a-mi însoţi furia. Am văzut-o în oglinda retrovizoare acoperită de praful pe care îl aruncasem în faţă când am plecat.

Indicaţiile erau imprecise şi puţine, iar eu eram atât de agitat, încât nici măcar pe acelea nu mi le aduceam aminte. Dar dacă trebuie să mergem, viaţa este cea care ne duce, Angela. Strada lucind în lumina zorilor era acul metalic al unei busole care mă trăgea spre ea. Apăsam pe acceleraţie şi vorbeam cu Italia.

— Fii liniştită, îi spuneam, suntem aproape, o să vezi, totul va fi bine. Fii liniştită. Italia era liniştită, nemişcată şi fierbinte, poate chiar în comă.

Marea începea să se simtă în aer, în vegetaţie, pe străzile plate şi nelegate între ele. Marea sudului, cu ororile ei imobiliare care dădeau spre plajă. În sfârşit, în centrul unui sens giratoriu, sub o adunătură de indicatoare stradale ruginite, a apărut acela alb cu H-ul roşu în mijloc. Am mai făcut câteva sute de metri şi am ajuns. Am dat peste o clădire de dimensiuni modeste, dreptunghiulară şi destul de joasă, înconjurată de o platformă de ciment. Unul din spitalele de mare, care pe timpul iernii rămân aproape total nefolosite. În parcare se aflau câteva maşini şi o ambulanţă. Serviciul de urgenţe era pustiu, luminat doar de un bec de

serviciu. O duceam în braţe pe Italia, care îşi pierduse unul din pantofii de culoarea vinului. Am aruncat o privire în spatele oblonului unei uşi, am împins-o: alte uşi, altă tăcere.

— Nu e nimeni?

A apărut o asistentă, o fată cu părul negru strâns la spate.

— E o urgenţă, am spus, unde este medicul de gardă?

Fără să mai aştept vreun răspuns, m-am năpustit în camerele alăturate, deschizând uşile cu piciorul. Speriată şi ţinându-se puţin într-o parte, fata mă urma împreună cu un individ într-un halat prea scurt, ca un şorţuleţ de grădiniţă.

În sfârşit, am găsit camera de reanimare, goală şi ea, cu obloanele trase, burduşită de aparate, care, nu era greu de imaginat, nu mai erau folosite de multă vreme. I-am pus Italiei un tub de oxigen. M-am întors către fată:

— Trebuie să fac o ecografie.

Rămase nemişcată, am apucat-o de braţ şi am scuturat-o:

— Grăbeşte-te!

În scurtă vreme, căruciorul ecografului alerga spre mine, împins de asistentul cu halat scurt. Deschisesem dulapul cu medicamente, căutam agitat printre cutii inutile. Sosi medicul de gardă, un bărbat între două vârste, cu o barbă zbârlită care se întindea până sub ochelari. Tocmai îi injectam antibioticul Italiei.

— Cine sunteţi dumneavoastră? întrebă cu vocea încleiată a celui care a trecut brusc de la somn la trezie.

— Un chirurg, am spus, fără să mă întorc măcar. Monitorul ecografului era în funcţiune.

— Ce are? întrebă.

Nu i-am răspuns. Apăsam sonda pe abdomenul Italiei cu ochii ţintă pe monitor, dar nu reuşeam să văd nimic. Acum în jurul meu toţi ceilalţi tăceau, auzeam foarte aproape respiraţia medicului de gardă, o respiraţie greoaie de tabagic. Apoi am înţeles, chiar dacă nu voiam să cred, şi

ceilalţi au înţeles şi ei. Abdomenul ei era plin de sânge. Şi totuşi, nu pierduse niciun strop. Hemoragia era doar internă, organele cuprinse puteau fi deja în necroză.

— Unde este sala de operaţii? Medicul de gardă mă scruta neîncrezător.

— Dumneavoastră nu sunteţi autorizat să operaţi în această instituţie.

Dar eu începusem să împing targa, deşi nu ştiam în ce direcţie s-o iau. Asistenta fugea alături de mine, încercând să mă călăuzească. Sala de operaţii era într-una din încăperile de la parter, în fundul unui coridor cu faianţa azurie, asemănătoare cu celelalte, lumina era stinsă şi se simţea un miros de dezinfectant evaporat în sticlele închise. Electrocardiograful zăcea într-un colţ, alături de un cărucior de serviciu gol. Am pătruns în întunericul acela, am împins targa spre mijlocul camerei, sub lampa scialitică fixată în tavan. Am aprins-o, o bună parte din becuri erau arse.

— Ridicaţi storurile, deschideţi tot! i-am spus asistentei, care execută ca un robot.

— Unde sunt instrumentele?

Intră într-o cămăruţă în care se întrezăreau uşile unui dulap metalic, începu să scotocească pe rafturi, m-am repezit după ea. Stătea în patru labe, din fundul unui sertar a tras afară o pungă sigilată plină de foarfeci, nimic altceva decât foarfeci. Se uită la mine, habar nu avea ce anume îmi trebuia exact. Am smuls sertarul din mâinile ei şi l-am răsturnat pe jos, apoi am răsturnat un altul şi încă unul. În sfârşit am găsit ce-mi trebuia: bisturiu rece, pense, depărtător, cauterizator, cleme, ace. Existau de toate. Am luat punguliţele plastifiate şi le-am azvârlit pe căruciorul de serviciu. Am tăiat rochia Italiei în două, am apucat capetele şi am desfăcut-o larg. Trupul ei mi s-a înfăţişat dintr-odată, de o albeaţă ireală sub lumina aceea rece, cu oasele sternului şi micile sfârcuri trandafirii străbătute de vinişoare.

— Electrozi, am spus.

Asistenta a pus ventuzele pentru electrocardiogramă pe pieptul Italiei. Apoi am intubat-o eu, încet, să n-o rănesc. Am luat două cearşafuri verzi dintr-o grămadă şi le-am aşezat uşor pe ea, unul pe picioare, iar cu celălalt i-am acoperit pieptul. Am pregătit doza exactă de pentothal. M-am spălat şi am îmbrăcat halatul steril în grabă, peste haine. Medicul de gardă a venit lângă mine, animat de o voce mai metalică.

— Spitalul acesta nu e decât un cabinet medical mai mare, nu suntem dotaţi pentru operaţii ca aceasta. Dacă se întâmplă ceva, dumneavoastră veţi avea probleme, eu voi avea probleme, toţi vom avea probleme.

— Are septicemie.

— Puneţi-o în ambulanţă, duceţi-o la un spital cum trebuie, ascultaţi-mă. Dacă moare pe drum, nu e vina nimănui.

L-am apucat de faţă, Angela, de o porţiune din barbă, de o ureche, de ce am găsit. L-am înşfăcat şi l-am zvârlit de perete. A plecat. M-am spălat din nou pe mâini.

— Mănuşi, am spus, deschizând degetele. Asistenta brunetă s-a străduit cât a putut să mi le pună cu o oarecare decenţă, dar îi tremurau mâinile.

Tânărul cu halatul prea scurt rămăsese deoparte. Îşi pusese un halat lung şi o mască. I-am aruncat o privire, avea o figură ciudată, trapezoidală.

— Te-ai dezinfectat?

— Da.

— Atunci vino să-mi dai o mână de ajutor.

Îmi dădu ascultare şi se apropie de capul Italiei.

— Să nu pierzi din vedere monitorul şi fii gata să defibrilezi, dacă va fi nevoie.

Afară se vedea o lumină albăstruie. Italia avea o expresie senină. Mă simţeam puternic, neaşteptat de puternic, Angela. Era o scenă pe care o mai văzusem, cine ştie unde, poate în somn. Trăisem momentul acela şi poate că îl aşteptasem. Aveam acea întâlnire. Şi mi se păru că îmi

pătrund în sfârşit viaţa. Frica de sânge pe care o aveam atunci când eram copil, clipa aceea albă în care carnea, incizată, nu sângerează încă... poate era ea. Ea era în tăietura aceea. Sângele de care mă temeam era al său, aşa cum mă temusem de iubirea ei. Ea exista de atunci. Cine te iubeşte există întotdeauna, Angela, există înainte de a te cunoaşte, există înainte de tine. Acum nu-mi mai era frică. O căldură neaşteptată mă cuprindea, un soare cald şi bun, numai pentru mine.

— Bisturiu.

Am prins instrumentul, l-am strâns, l-am aşezat pe carne. Te iubesc, m-am gândit, îţi iubesc urechile, gâtul, inima. Şi am tăiat. I-am auzit zgomotul când se deschidea şi i-am aşteptat sângele.

Mi-am început apoi treaba. Sângele care ieşise învălmăşise organele care în partea mai expusă aveau deja culoarea închisă a necrozei. Am dat la o parte intestinul. Uterul era gri, trompele îngroşate, peste tot era plin de puroi, o pungă mare zăcea sub sacul lui Douglas. M-am gândit imediat la avort, Angela. Infecţia aceea era cauzată de o intervenţie traumatică. Şi totuşi nu-mi venea să cred, de un avort septic se moare după puţină vreme. Poate că mai făcuse un chiuretaj după aceea, de doi bani şi el. Trăise aşa cu infecţia aceea înăuntru. Am întors privirile, am făcut un pas înapoi. Da, acum exista, în plus, şi gândul acela. Am privit în jur, tânărul cu faţa trapezoidală mă fixa înspăimântat, iar asistenta, pătată de sânge pe frunte, avea o expresie îngrozită. Am privit apoi faţa mică a Italiei, palidă şi adormită, pe care se reflecta verdele cearşafurilor cu care era învelită. Acela a fost momentul în care i-am cerut lui Dumnezeu să mă ajute. Am întins braţele înainte cu pumnii strânşi în mănuşile însângerate. Aş fi luptat, n-aş fi lăsat-o să plece, şi voiam ca el s-o ştie.

Am tamponat hemoragia, am curăţat puroiul, am făcut o mică rezecţie intestinală. Doar la sfârşit m-am ocupat de uter. Era mult prea compromis, infecţia se întinsese peste

tot, nu puteam să risc. Am scos punga aceea gri care ar fi trebuit să fie lăcaşul fiului nostru. Nu mi-am mai ridicat ochii, Angela, doar din când în când, dacă aveam nevoie de un nou instrument, îmi întorceam privirea spre dreapta, spre mâinile asistentei cu părul negru, care nu era niciodată sigură de ceea ce trebuia să-mi întindă. În încăpere se auzea doar zgomotul mâinilor mele în corpul Italiei. Zgomotul acela lunecos, vâscos, contractat, pe care îl fac degetele atunci când operează. Dar la sfârşit eram din nou optimist, plin de încredere. Tremuram, eram transpirat şi puţeam. Ziua intrase pe fereastră, mă învăluia o altă lumină, o lumină plină. Asistenta transpira din cauza oboselii şi a căldurii. Pentru că, doar acum îmi dădeam seama, zăpuşeala luase în stăpânire încăperea. Suturam şi căldura mi se lipea de păr, de vârful degetelor. Diagrama bătăilor cardiace era normală. Vâram acul în carne ca un croitor grijuliu care face ultimele retuşuri la o rochie de mireasă. Noaptea trecuse. Peste puţin, în sfârşit aş fi putut să mă aşez pe scaunul care se afla în spatele meu. De două zile nu mă spălam şi nu mă rădeam, şi totuşi mă credeam un înger. Cu ochii închişi şi ceafa sprijinită de perete, ca eroul unui film.

Dar muri. Peste două ore, viaţa a părăsit-o. Eram lângă ea. Se trezise. O mutasem într-un salon la acelaşi etaj. Se trezise în timp ce eu stăteam în picioare în faţa ferestrei care se afla la nivelul străzii. Cercetam peisajul pe care nu-l văzusem cu o seară înainte şi care acum, la lumina zilei apărea drept şi argilos. Pe un uriaş panou publicitar un cowboy călărea o doză de bere. Este o graniţă, m-am gândit. Da, părea că eram într-o zonă de frontieră. Însăşi clădirea care adăpostea spitalul avea aspectul fragil şi birocratic al unei vămi. Fiecare poveste de dragoste are nevoie de dovezi, mi-am spus. Trecu fără zgomot o maşină mică şi roşie. Soarele era sus pe cer. Am zâmbit.

A bolborosit ceva şi m-am întors. Soarele îi lucea în ochi,

irişii ei gri erau punctaţi de solzişori argintii.

— Mi-e sete., a şoptit. Sete.

Pe noptiera de metal se afla o sticlă pe care o adusese asistenta pentru mine şi din care, după febra operaţiei care durase aproape şase ore, băusem dintr-o înghiţitură aproape toată apa. Mai rămăsese exact o picătură, imobilă pe fundul de sticlă verde. Am vărsat puţină apă pe batistă şi i-am şters buzele crăpate de uscăciune. Deschise gura ca un pui însetat.

— Mai.

Am udat din nou batista, i-am aşezat-o între buze şi a supt. Totul s-a întâmplat în câteva minute, brusc a ridicat capul şi l-a lăsat pe spate. Am auzit o voce care nu părea a ei.

— Cum să fac?

Şi părea că-i vorbeşte neantului sau poate unei ei înseşi pe care o vedea de departe, o soră geamănă care îi dansa pe creştet, pe plafon. Am pătruns în privirea ei, prinzându-mă cu mâinile puternic de pat. *Unde vrei să pleci, mic scaiete crăpat, broscuţă fără suflare? Unde crezi că mergi?* Mă sprijineam pe pumni, cu braţele întinse, forţându-mă să nu cad peste ea. Îi opream privirea. Mă aflam în umbră şi ea era sub mine, în lumină. Era deja dincolo. Cu ochii întorşi în alb, căuta ceva, un loc deasupra ei, şi se agita ca şi cum s-ar fi chinuit să-l ajungă.

— Cum să fac? spuse din nou cu un fir de voce gâtuită şi părea că se adresează cuiva care aştepta, acolo sus, pe tavanul jos şi inundat de lumină. I-am mângâiat chipul, obrajii îi erau nefiresc de rigizi. Pielea de pe bărbie avea vinişoare albastre, gâtul era întins şi diafan ca o lanternă de pergament în vânt. De câte ori o văzusem plecând aşa? Când făceam dragoste, îşi înclina pe neaşteptate capul spre perete, întindea gâtul care devenea lung şi slab şi căuta un loc doar al ei în întuneric. Strângea pleoapele şi deschidea larg nările, ca şi cum ar fi căutat un parfum. Aroma intensă a unei fericiri pe care n-ar fi avut-o niciodată şi pe care o

căuta cu disperare pe perna aceea transpirată. Am încercat din nou să-i prind privirile, dar mâna mea transpirată nu reuşi să-i ţină bărbia.

— Iubire.

Respiră profund, pieptul i se ridică, apoi se lăsă şi în respiraţia aceea întregul corp se cufunda, se abandona. Atunci mă privi, dar nu eram sigur că mă vede. Îşi mişcă buzele, şopti un ultim cuvânt.

— Du-mă.

Dar nu îmi spuse unde. Nemişcată pe pernă nu mai era vie, dar nu era încă dincolo, suspendată în nelocul care precedă moartea. Chipul i se lărgise, relaxat, privea în sus, acolo unde cineva o aştepta, fără agitaţie, fără chin. Ultima ei răsuflare a fost un geamăt uşor, de uşurare. Aşa a găsit drumul către cer, Angela.

Nu te mişca.

Mi-am văzut saliva picurând peste ea, îmi era plină gura. N-am abandonat-o nici cu privirile, nici cu răsuflarea. Am rămas să respir peste ea. Mă aplecam, eram foarte aproape şi poate că speram să o salvez cu răsuflarea mea. O apăsam cu chipul meu răvăşit. Simţeam o forţă uşoară desprinzându-se din ea, ca un abur care se înalţă din apă. Nu m-am gândit să fac nimic ca medic, uitasem că sunt. Am privit-o cum se priveşte ceva misterios, cu ochi atenţi şi înceţoşaţi, am privit-o aşa cum te privisem pe tine născându-te cu câteva ore mai devreme. Aşa am lăsat-o să moară. Am lăsat ca ultima suflare să-i iasă pe gură, iar suflul acela mi-a atins genele. Şi ea fugise, absorbită de tavan. Din instinct, mi-am ridicat privirile s-o caut. Atunci l-am văzut, Angela, l-am văzut pe fiul nostru. Pentru o clipă, chipul lui mi-a apărut acolo sus. Nu era frumos, avea o mutrişoară plăpândă şi aspră ca a mamei sale. Ticălosul acela mic venise s-o ia. Şi acolo unde fusese chipul lui, pe tavan, rămânea o crăpătură în tencuială, împreună cu o pată de umezeală care îi semăna mult. M-am ghemuit lângă ceea ce îmi lăsase, trupul acela nemişcat şi călduţ

încă, i-am luat mâna şi am aşezat-o pe mine. *Bine, du-te, Buruiană, du-te acolo unde viaţa nu va mai putea să te lovească, du-te cu mersul tău ciudat de câine. Şi să sperăm că acolo sus există cu adevărat ceva: o pătură, o aripă, pentru că ar fi cu adevărat nedrept să ai parte doar de întunecimea neantului.*

În salon erau risipite diferite lucruri: scaune, medicamente, aparatură. Am început să lovesc cu piciorul tot ce îmi ieşea în cale. Mi-am privit apoi mâinile. Erau încă albicioase după lungile ore în care stătuseră în mănuşile chirurgicale de cauciuc, am strâns pumnii, am strâns toată inutilitatea mea. Şi m-am năpustit asupra peretelui, asupra mâinilor mele. Am lovit cu o ferocitate ieşită din comun, până când pielea degetelor s-a umplut de sânge, s-a rupt şi a rămas albul oaselor. Nu m-am oprit până când nu a intrat cineva. Au venit multe persoane şi un bărbat mi-a prins braţele şi mi le-a întors la spate, obligându-mă să încetez.

Mai târziu mi-au bandajat mâinile, eram aşezat pe o targă, îmi priveam rănile fără emoţie, ca şi cum nu ar fi fost ale mele. Nu simţeam nicio durere, mă gândeam la ce voi face. Îmi clătisem faţa, îmi pusesem capul sub robinet, făcusem pipi, îmi vârâsem cămaşa în pantaloni, totul cu mâinile care mă dureau, iar acum eram acolo cu părul ud, pieptănat pe spate.

Îmi bandajau mâinile, o făcea o fată cu o şuviţă de păr roşcat care îi atârna pe faţa aplecată. Venise medicul legist, completase un formular şi plecase. Ea nu fusese încă îmbrăcată, trebuia s-o îmbrac, hainele se aflau în portbagajul maşinii mele. Nu eram soţul ei, nu eram rudă, nu eram nimeni. Fata care mă doftoricea avea asupra corpului Italiei aceleaşi drepturi ca şi mine, nici mai mult, nici mai puţin. Şi-a ridicat capul, şi-a tras după urechi părul care-i acoperea faţa. I-am mulţumit şi am coborât de pe targă.

Am intrat în biroul directorului spitalului, de acolo am telefonat unui vicechestor pe care îl operasem cu câţiva ani

înainte. Formalităţile au fost îndeplinite în mai puţin de o jumătate de oră. De la postul de poliţie din apropiere a sosit un subofiţer cât se poate de binevoitor. Reuşise să găsească pe cineva din familia Italiei, o verişoară. Femeia nu se opusese absolut deloc ca eu să mă ocup de cadavru, păruse chiar mulţumită, atâta vreme cât îmi asumam şi cheltuielile de înmormântare. Stăteam amândoi în picioare pe coridor şi el îmi privea mâinile bandajate.

— Dar dumneavoastră ce legătură aveaţi cu fata decedată?

Era o curiozitate omenească, avantajată de uniforma pe care o purta.

— Era logodnica mea.

Poliţistul avea ochii de un albastru viu. Făcu o strâmbătură care aducea a zâmbet şi strânse între riduri privirea aceea turcoaz:

— Condoleanţe, murmură.

Câteva clipe mai târziu aveam în mână o foaie de hârtie acoperită de tot felul de ştampile şi hainele Italiei. Le alesesem din portbagaj stând în soare, pe platforma din faţa spitalului. Deschisesem geamantanul ei şi căutasem. Nu te mai gândi, îmi spuneam, ia ce găseşti şi pleacă.

Morţii sunt îmbrăcaţi de două persoane, dar eu am vrut s-o fac singur. Când asistenta s-a oferit să mă ajute, am dat din cap şi am rugat-o să mă lase singur. Nu s-a împotrivit. Nimeni, am observat, nu încercase în spitalul acela să mi se împotrivească. Durerea pe care o încercam înspăimânta şi respingea pe oricine.

Ce picioare iuţi are moartea, Angela, cu câtă sârguinţă se apropie de ceea ce i se cuvine! Italia era nemişcată şi rece, ca patul, ca masa, ca orice lucru neînsufleţit. N-a fost uşor s-o îmbrac, a trebuit s-o întorc pe o parte, apoi pe cealaltă, pentru a-i pune bluza. Ea, pentru prima oară, nu mă ajuta. Iar eu eram cu adevărat dezolat, pentru că ştiam că, dacă ar fi avut în ea chiar şi un fir de viaţă, m-ar fi ajutat. Ar fi ridicat braţele care acum erau grele şi cădeau, se izbeau de

patul de fier fără să simtă durerea. Reuşisem să-i trag mânecile, acum mai aveam doar de trecut nasturii prin butoniere. Mă părăsea tocmai acum, când ştia că o iubesc, când mă învăţase s-o fac.

Îi priveam sfârcurile şi sânii căzuţi, unul de o parte, unul de cealaltă. Sfârcuri trandafirii, transparente ca nişte larve. Scotocind în geamantanul ei, dădusem din întâmplare peste săculeţul cu bijuterii în care păstrase unghiile mele tăiate. Îl ţineam în buzunar, era un săculeţ moale de catifea bej, i l-am ascuns între mâini. *Uite, ţine-ţi bijuteriile, Italia, bucăţelele acestea îngălbenite vor deveni pământ împreună cu tine.*

A venit un bărbat, cu ochelari negri ca hainele şi cu pantofi lustruiţi ce făceau zgomot pe pardoseală. Bătu la uşă şi, fără să aştepte să i se răspundă, intră. Era un om care ştia cum să se comporte în asemenea situaţii, discret, dar fără ezitări. După expresia mea inertă, a înţeles imediat cu ce fel de moarte avea de a face şi câtă durere aveam în mine. A făcut câţiva paşi spre pat, haina i s-a deschis, avea o curea neagră cu o cataramă aurită, am rămas cu privirea ţintuită pe catarama aceea. Bărbatul avea o figură sobră, impecabilă, părul pomădat pieptănat spre spate pe capul rotund, privirea înghiţită de lentilele negre şi gura, o tăietură imobilă pe chip. O privea pe Italia şi o cântărea din ochi. Era frumoasă Italia. Perfect întinsă în moarte, prinsă într-o frumuseţe de piatră, fără umbre, fără modestie. De la distanţa la care se afla, fetiţo, bărbatul nu putea să nu observe o asemenea frumuseţe. Aceasta era materia lui şi cu siguranţă din fiecare moarte învăţa câte ceva. Avea privirea iute a unui croitor cu experienţă, a unuia care ştie să ia măsurile fără centimetru. Îşi făcea meseria repede. Ea era atât de slabă, încât ar fi fost suficient un sicriu de fetiţă, restul era lemn irosit. O priveam, cu ochii lui, ai omului de la pompe funebre, care trebuia să se îngrijească de ea. Mă simţeam pe neaşteptate foarte aproape de acest bărbat necunoscut. Eram pe aceeaşi lungime de undă, doi bărbaţi

care aveau un gând comun. Siluete în faţa unui mister. A sa mai practică decât a mea, dar totuşi fragilă, ascunsă de hainele fără cusur şi de ochelarii negri.

Mi-a pus pe umăr o mână caldă şi fermă. Aveam nevoie de mâna aceea, fetiţo, şi nu ştiam. Am simţit că-mi face bine. Era o mână întunecată şi hotărâtă a sudului care mă ţinea pe pământ. Părea să-mi spună: trebuie să rămâi, să uiţi, fără să cauţi sensul acestui negru de fum care ne atinge. Îşi făcu o cruce, mare, pe frunte, ca o seceră a necunoscutului. Mi-am făcut şi eu cruce, după el, ca un copil neascultător în preajma preotului.

Ne-am pus de acord în privinţa orelor care urmau, era încă devreme, trebuia să treacă un anumit timp înainte de transferarea sicriului. Eu nu mă grăbeam, voiam ca Italia să rămână descoperită cât mai mult timp posibil. Soarele cobora pe cer, în spatele meu, dincolo de fereastra pe care nu mai îndrăznisem s-o privesc, pentru că mişcarea lucrurilor nu mă mai interesa. Îi priveam rigiditatea, în timp ce lumina se retrăgea de pe ea şi umbra lumii cobora spre întuneric. Şi în azuriul acela vibrant care umplea fiecare colţ al încăperii trupul ei deveni cenuşă uscată. Am adormit şezând, cu bărbia în piept. Am tras-o după mine, albastră cum era. Înainta, scufundată până la brâu, în apele mâloase ale unui bazin nemişcat, către o corabie încărcată, poate o corabie poştală, cu picioarele ude până la pântece. Aud apa atinsă de zgomotul mişcărilor ei, în timp ce încearcă să se apropie de barca aceea ancorată pentru puţină vreme încă. Duce o rochie de voal cu flori roşii care flutură atârnată pe un umeraş şi un scaun aşezat pe o scândură plutitoare, pe care o trage după ea în apa aceea nu prea adâncă. Un scaun gol. Nu este obosită, nici tristă, dimpotrivă, e plină de energie şi pare să aibă în păr broaşte întunecate.

În toiul nopţii a intrat cineva mirându-se de atâta întuneric.

— Unde e lumina?

Şi mâna acelei voci a pipăit zidul, iar eu am văzut-o

pentru că ghiceam pe întuneric. Era un preot, un bărbat scund şi robust, cu o haină până la pământ. Cu faţa istovită şi căzută, lipsită de culoare, şi cu o expresie unică, un soi de zâmbet care poate voia să sugereze o stare de beatitudine, dar care în realitate părea un rânjet sardonic, pur şi simplu flasc. Se apropie de patul Italiei şi mestecă o rugăciune dificilă, de neînţeles. Bălmăjeala lipsită de vigoare a preotului nu avea nimic sacru, mi se părea că văd în ea doar micimea individului. Insignifiant ca un portar leneş, din aceia care rămân în cămăruţa lor să privească trecătorii fără niciun interes, ca pe nişte firişoare de praf ridicat de vântul de vară. Îi dădu moartei o dezlegare rapidă, cu un geamăt aproape mut, şi plecă lăsând lumina aprinsă.

Se făcu ziuă. Îmi ţineam capul sprijinit pe cot şi o priveam pe Italia de jos în sus. Un fel de întunecime începea să apară pe chipul ei, ca şi cum noaptea ar fi uitat acolo o umbră. Nu era altceva decât întunericul sângelui oprit, primele semne ale unei degradări care se făcea simţită. Instinctiv, mi-am privit braţele, să văd dacă pielea nu mi se pătase de aceleaşi umbre. Dar corpul meu luminat de zori era neatins.

Când s-a întors, bărbatul de la pompele funebre îşi ţinea ochelarii pe creştetul capului. În lumina rece, cămaşa albă strălucea sub reverul negru al hainei. Nu era singur, adusese cu el un băiat. Au pus sicriul pe jos, în faţa camerei. Bărbatul bătu la uşă şi se ivi în prag.

— Salut, zise.

— Salut, am răspuns.

Dădu din cap, mulţumit pentru că îi răspunsesem, pentru că acum eram în stare să vorbesc. L-am privit în ochii fără ochelari. Şi am înţeles că era conştient de obscenitatea meseriei lui.

— Vreţi să ieşiţi?

Am ieşit, a intrat sicriul, împreună cu băiatul, şi el în costum şi cravată, şi o infirmieră care venise să-i ajute, o

femeie slabă cu privirea furişă.

M-am îndreptat spre barul care îmi fusese indicat pe strada principală. Lângă el era o expoziţie de piscine de grădină, albastre şi prăfuite.

— Cât e ceasul? l-am întrebat pe bătrânul din spatele tejghelei, care îşi făcea de lucru cu un pachet de cărţi de joc.

— Şase şi ceva.

Am băut o cafea. Nu-mi era foame, dar am încercat totuşi să înghit o brioşă care avea gustul pungii în care fusese împachetată. Am muşcat de două ori şi am aruncat restul într-un coş înalt de aramă care era probabil pentru umbrele.

— La revedere, zise bătrânul, în timp ce ieşeam.

Trecea un autobuz care tăia strada liniştită, ca o navă marea. Nu ne-am fi revăzut eu şi bătrânul, cafeaua lui era o porcărie. Şi n-aş mai fi revăzut câmpia aceea lutoasă, care se pierdea la orizont. Crezusem că plec acolo, crezusem într-o aventură. Acum nu era nici cea mai mică adiere de vânt, aerul nemişcat se întindea în depărtare peste peisaj, ca o foaie de celofan, împiedicând mişcarea lucrurilor. Moartea Italiei domnea peste spaţiul acela, până la orizont, acolo unde răsărise soarele. *Adio, iubito, adio.*

Era în sicriu, cufundată în mătasea cu care acesta era căptuşit. Îi aranjaseră bluza în fustă şi îi pieptănaseră părul. Luxul aranjamentului aceluia ascundea originea ei umilă, îi dădea un aer de mireasă de ţară, o ţărancă sfântă, bună de dus în procesiune. Poate îi dăduseră cu ceva pe faţă, ceară sau cremă, obrajii Italiei luceau puţin şi tocmai lucirea aceea o sărăcea.

— Lipseşte un pantof, zise omul de la pompele funebre.

M-am întors în piaţetă şi am găsit pantoful de culoarea vinului cu tocul foarte înalt şi subţire care îi căzuse din picior cu o noapte înainte. I l-am pus. Am privit tălpile gemene, înnegrite de cine ştie ce drumuri. Mi-au făcut mult mai rău decât restul. M-am gândit la paşii ei, la efortul pe

care-l făcea umblând, trăind, la mica ei tenacitate care nu-i servise la nimic. Ultimul lucru pe care l-am mângâiat din ea a fost o gleznă. Apoi au pus capacul.

Am plecat. Nu aveam nici puterea, nici cheful să şofez, urma să călătoresc lângă bărbatul acela tăcut, care avea o curea cu catarama aurită strânsă peste stomac. Am închis maşina şi m-am îndreptat către dric. Înainte de a se urca, omul şi-a scos haina şi a agăţat-o în spate, de un cârlig fixat pe ţapiţerie, lângă geamul care ne despărţea de sicriu. Haina atingea lemnul în care Italia se odihnea şi aşa ar fi fost pe tot timpul călătoriei. Intimitatea aceea mi-a plăcut. Mă simţeam în largul meu în maşina cu scaune adânci, impecabilă ca şi şoferul ei. Tapiţeria şi bordul din rădăcină de nuc, de culoare închisă, emanau un miros de santal.

Am călătorit pe străzi vechi, peticite în mai multe locuri, traversând rarişti în care se îndesau pâlcuri joase de pruni sălbatici, măslini cu trunchiuri strâmbe şi câţiva palmieri care spărgeau pe neaşteptate asfaltul. O vegetaţie care nu se supunea nici unui criteriu răsărea sporadic şi confuz ca şi construcţiile pe care le întâlneam. Orice lucru care se detaşa din panorama aceea părea arbitrar, pe punctul de a fi mutat, dărâmat. Poate că spiritul persoanelor care locuiau acolo era identic, iar ordinea se afla probabil tocmai în arbitrarul acela. Da, pentru că ochii încetau să se mai minuneze şi sfârşeau prin a se obişnui atât de mult cu haosul acela încât îi găseau un farmec secret. Priveam, iar eu nu aveam ochelari negri, aveam lumina netedă a după-amiezii care aluneca peste lucruri dezgolindu-le, cercetându-le până în cele mai mici detalii. La urma urmelor, călătoream spre un cimitir, iar acela era un purgatoriu de trecere care numi displăcea.

Bărbatul conducea în tăcere. Cu părul său lucind de briantină şi gulerul cămăşii imaculat, fără o picătură de transpiraţie, părea cât se poate de străin de promiscuitatea priveliştii. Alerga. Gâtul ţeapăn îi menţinea o atitudine rezervată, în ciuda numeroaselor zgâlţâituri. Mi se părea o

călătorie în afara vieţii. Locul, tovarăşul de călătorie, starea mea sufletească, totul era sigilat în interiorul aceleiaşi consternări. Chiar şi sicriul, felul în care, la curbe şi pe porţiunile de stradă mai accidentate, se lovea încet de căptuşeala de fetru a automobilului. Sau poate corpul Italiei se legăna în interior, în sicriul acela prea somptuos, care îi era larg. Nu caut milă, nu caut nimic, Angela, crede-mă, nu ştiu nici eu de ce mă întorc la poveştile astea. Numai că atunci când bei prea mult nu poţi să nu urinezi. Şi se urinează într-o gaură, în care totul dispare, sau pe un zid care nu ne cunoaşte.

Case din piatră, case cu faianţă bleumarin, blocuri joase, balcoane mici cu balustrade subţiri. Vieţi modeste se perindau dincolo de geamurile întunecate. Toţi îşi întorceau capul după automobilul funerar, unii cu un gest superstiţios, alţii făcându-şi cruce. Se întorceau copiii care jucau mingea în pieţele prăfuite, femeile de la ferestre, bărbaţii pironiţi în faţa barurilor, ridicându-şi privirea de pe paginile ziarelor. Multă lume se plimba pe străzi şi atunci mi-am adus aminte că era sâmbătă.

Am trecut prin faţa unei biserici cu nişte scări atât de abrupte, încât aproape păreau să se prăvălească peste stradă. Pe trepte se afla un grup de persoane îmbrăcate de sărbătoare. O femeie deşirată cu o fetiţă în braţe şi o mică pălărie roz urmări întorcându-se trecerea noastră. I-am întâlnit ochii vii, pătrunşi de o curiozitate răutăcioasă. Fetiţa avea o rochiţă cu volane, pe care braţul femeii le ridica până la chiloţei, am fixat picioruşele violacee atârnând pe corpul acela grosolan. Tot ceea ce mi se perinda prin faţa ochilor mi se părea acum semnul a ceva sau poate chiar era un semn întunecat al unui destin ilegitim, care nu avea altă manieră de a se face simţit decât aceea de a se vârî la întâmplare printre lucrurile pe care le întâlneam. Ca şi cum călătoria nu ar fi fost reală, ci alegorică, visată. Picioarele fetiţei păreau neînsufleţite, chipul îi era ascuns acolo unde eu nu-l puteam vedea… Poate se temea de mine, de aceea

mama ei mă şfichiuia cu privirea aceea lividă.

Am încetat să mai privesc în jur, să nu mă prăvălesc mai mult decât trebuia în stânjeneala aceea emblematică. M-am lăsat atras de un râuleţ mocirlos, pe ale cărui maluri uscate se vedeau gunoaie şi un nor rătăcitor de musculiţe.

Bărbatul de lângă mine era tăcut şi profesional. În localităţi încetinea, ca şi cum ar fi vrut să le dea celor vii posibilitatea să trimită un salut, o rugăciune sicriului. Iar expresia chipului său se metamorfoza, îşi găsea tăria în intenţii. El se interpreta pe sine însuşi, rolul său melancolic de ultim cărăuş. Trecea şi ştia că lasă în urma lui un gând. Descopeream însă şi o trăsătură ironică în profilul său. Da, avea şi ceva de carnaval în el, ca într-un copil mascat în moarte, care vântură o coasă în faţa trecătorilor, făcându-i să tresară de spaimă. Acum mi se părea că înţeleg faptul că ochelarii negri, neclintiţi de pe faţa sa, aveau mai multe întrebuinţări. Înainta încet, dând la o parte oamenii întâlniţi, care se lipeau de zid, prin colţuri, oprind cuvintele pe buze, capturând privirile, făcând să se aplece capetele: îi lăsa în spatele său ca o turmă înspăimântată.

Apoi am ajuns la mare, iar eu n-o aşteptam. Îmi lipisem fruntea de geam. Marea a intrat pe neaşteptate, între ochi şi şaua nasului, o fâşie albastră, nemişcată. Trecu un tren atât de aproape, încât am simţit că mă calcă şi instinctiv m-am îndepărtat de geam. Strada mergea paralel cu calea ferată şi nu-mi dădusem seama că şinele erau foarte aproape. Apoi trenul dispăru şi reapăru marea. Grupuri de cuburi de ciment erau risipite în apa de lângă malul prea îngust, devorat de valuri, nu rămânea decât o porţiune de plajă nisipoasă şi, imediat lângă ea, calea ferată. Şi o mizerabilă înşiruire de blocuri de diferite forme care se înghesuiau de-a lungul şoselei cu coama lor strâmbă de antene, cât vedeai cu ochii.

Ar fi trebuit să o înştiinţez pe mama ta, uitasem de ea şi de tine. Vă împinsesem într-un colţ al minţii, unde nu părea că-mi aparţineţi prea mult. Mă gândeam la Elsa ca la soţia

unui prieten; cât despre tine, nu eram un tată, eram un orfan. Ochiul meu reflectat în geam mă scruta ca o reptilă uimită.

Un robinet uriaş de chiuvetă trecu pe lângă mine, pe un panou publicitar. Ne aflam pe o stradă mai largă decât cele pe care călătoriserăm înainte. Bărbatul schimbase viteza şi lăsa motorul să tragă pe asfaltul în sfârşit ca lumea. Nu exista linie de demarcaţie, o maşină care ar fi alergat prea tare ar fi putut s-o ia razna. Pentru că, băgasem de seamă în timpul călătoriei, toţi voiau să vadă dacă în carul funerar era ceva. Astfel încât, pentru a arunca o privire la ceea ce transportam, un şofer ar fi putut să se distragă şi să se lovească de noi. La urma urmelor, eram moartea care mergea înainte. Ar fi fost minunat să mori într-un automobil funerar, alături de un cioclu. O vreme am fost convins că acela era sfârşitul pe care destinul mi-l rezerva. Tovarăşul meu de călătorie nu părea să ştie ceva despre asta, departe de orice presentiment, cu trupul său masiv ca de metal, îşi vedea liniştit de condus. Cu mâinile ferme pe volan şi privirea ascunsă de lentilele negre.

Ne-am oprit să punem benzină.

— Nu vreţi să mâncaţi ceva? a întrebat privind construcţia de sticlă de lângă pompă.

Ea nu coborâse cu noi. Nici ultima oară când m-am oprit la o benzinărie nu coborâse din maşină, dormea pe scaun sau poate se prefăcea că doarme. Îi întâlnisem ochii treji în spatele geamului, când m-am întors, după ce privisem periile albastre ale spălătoriei pentru maşini, închisă în momentul acela, şi mă gândisem că nu vom reuşi, că o voi pierde din nou. Într-o benzinărie am ştiut că va muri.

Bărbatul mânca. Îşi luase o porţie de pilaf rece şi o sticlă de apă minerală. Îşi pusese un şerveţel pe piept. O făcuse cu meticulozitate. Îl privisem cât timp cheltuise, cu un calm voit, aproape supărător, care aparţinea desigur omului, dar era parcă şi o reclamă pentru meseria lui. Prin gesturile lui apăsate părea să-şi invite semenii să aibă răbdare, în

vederea inevitabilului final pe care el îl rezuma laconic.

Nu se aşezase nimeni lângă noi. Începeam să apreciez avantajele călătoriei cu maşina pompelor funebre şi n-aş fi putut dori un tovarăş mai bun decât bărbatul acela care îşi ducea furculiţa la gură fără să mişte capul sau să-şi aplece gâtul. Eu luasem o salată de fructe şi o bere. Beam direct din sticla rece, privind prin fereastră dricul parcat mai jos sub copertina de azbociment. Am luat furculiţa de plastic şi am înfipt-o în salată, o boabă de strugure sări din farfurioară direct pe gulerul bărbatului. A rămas interzis din cauza micului incident. Îşi pierduse atâta timp să-şi aranjeze şervetul, iar eu, din întâmplare, reuşisem să-l lovesc exact în singura zonă neprotejată a cămăşii imaculate. Îşi smulse şervetul de pe piept, îl udă în apa minerală şi frecă pata. Nu-i cerusem nici măcar scuze. Priveam părul negru care se întrezărea prin bumbacul ud, lipit de piele. Îşi scosese ochelarii, îi pusese pe masă, cu braţele deschise. Avea ochii mult mai mici decât îmi imaginasem.

Am luat din nou sticla de bere şi am băut până s-a auzit zgomotul spumei.

— Vreţi o cafea?

— Nu, mulţumesc.

S-a ridicat şi s-a întors cu o singură ceşcuţă în mână. Bău, luă apoi pliculeţul de zahăr neatins şi îl vârî în buzunar. Nu-şi mai pusese ochelarii. Îşi trecea îngândurat degetele peste rama lor. Mă lipisem de fereastră, lângă un calorifer stins şi prăfuit.

— Era amanta dumneavoastră?

Întrebarea venise pe neaşteptate, cum pe neaşteptate părea că se ridicase vântul care foşnea printre plăcile de azbociment deasupra dricului.

— Ce vă face să credeţi asta?

Nu-mi întorsesem capul. Sticla de bere se reflecta în geam, împrăştiind raze verzui pe suprafaţa aceea murdară şi neutră.

— Nu avea verighetă, iar dumneavoastră aveţi.

— Poate că n-o purta pe deget.

— Nu, femeile *astea* o ţin pe deget.

— Poate că o pierduse.

— Îşi cumpără alta, fac economii la coşniţă, iau bani împrumut, dar cumpără alta.

Poate era mai bine dacă ar fi continuat să tacă, vocea îi era mai puţin impecabilă decât tăcerea.

— O iubeaţi mult?

— Ce importanţă are?

— Niciuna, era aşa, ca să vorbim.

Îşi luă ochelarii de pe masă, se ridică şi privi lentilele negre în bătaia luminii.

— Acum un an mi-am pierdut soţia.

Îşi pusese din nou ochelarii cu un gest sigur al ambelor mâini. Braţele robuste din os alunecaseră după urechi şi el controlase mai întâi dacă erau bine aşezate şi numai apoi îşi desprinsese mâinile. Era deja în picioare.

— Mergem?

Acum, în timp ce conducea, era mai trist sau poate eu eram. Strada părea un noroi gri care se rostogolea în faţa botului maşinii.

— O iubeam foarte mult… Am şoptit, foarte mult.

Puţin mai târziu ne-am oprit pe o străduţă de pământ alb, care ducea din strada principală spre mijlocul câmpiei. Maşina neagră era parcată prost. Aproape de ea se afla un dud mare şi eu mă sprijinisem de trunchiul cald, mult mai cald decât spatele meu. Plângeam cu capul în jos. Omul stătea în faţa mea. Cu câteva clipe înainte se aplecase spre mine şi mă îmbrăţişase: „Curaj…”, apoi auzisem cum i-au trosnit genunchii când şi-a îndreptat spatele şi a pornit pe pajiştea aceea cu iarbă înaltă, pe care vântul se strecura foşnind cu un şuierat muzical. Îi povestisem totul, despre Elsa, despre tine, care abia te născuseşi, despre Italia. Şi plânsesem pentru ea mereu, ori de câte ori încercasem să-i repet numele. Nu reuşeam să-l pronunţ, sughiţam în

mijlocul silabelor, râgâiam din cauza berii care continua să-mi vină înapoi, ca şi cum ar fi fermentat şi ar fi crescut în stomacul meu.

Din când în când, bărbatul privea o bucată din mine cu o jenă plină de afecţiune, de compasiune umană. Îmi privea buzele triste, ochii prea roşii pentru a fi priviţi. Apoi se retrăgea, îşi lăsa privirea în iarba ce cânta în vânt, cu un fluierat care se îndepărta învârtindu-se. Îşi aprinse o ţigară. Fumă în tăcere.

iar când termină zvârli mucul pe drumul alb. Îl stinse călcându-l şi urmărind mişcarea piciorului în pantoful negru.

— Murim aşa cum trăim. Soţia mea a plecat fără să deranjeze pe nimeni, ca o frunză.

Am plecat din nou la drum şi în restul călătoriei am fost iarăşi cei dinainte. El cu gâtul ţeapăn, eu cu fruntea sprijinită de geam. Dar în interior, în sufletele noastre diferite şi totuşi apropiate, eram ca doi lupi care au alergat după o pradă şi au pierdut-o şi respiră obosiţi în întunecimea desişului şi le este încă foame.

Când am sosit, afară era o căldură sufocantă. Satul, aşezat pe un povârniş, în înălţime, ducea cu gândul la craterul stins al unui vulcan. Casele de un ocru-deschis, căţărându-se îngrămădite una într-alta, păreau bucăţi de sulf cuibărite în stâncă.

Femei greoaie în costumele lor tradiţionale, cu ciorapi negri de lână, încălţăminte de lucru şi şaluri pe spate, mergeau pe mijlocul drumului care ducea la cimitir şi, fără să se dea la o parte, ne priveau neîncrezătoare ca nişte capre. Am sosit înaintând la pas în piaţeta din faţa intrării, unde alte persoane, mai obişnuite, îmbrăcate cu haine din zilele noastre, oprite lângă o maşină modestă, priviră cu aceeaşi stupoare dricul care îşi făcea apariţia pe neaşteptate ducând un sicriu fără flori. Bărbatul se întoarse să-şi ia haina.

— Mă duc să rezolv câteva probleme birocratice. Îşi luă geanta de piele neagră, rigidă ca un sicriu.

L-am văzut trecând fără să ezite printre cele două coloane care susţineau poarta cimitirului şi luând-o la stânga. Poate că cimitirele seamănă între ele, de aceea el se mişca în locul acela al tăcerii ca şi cum l-ar fi cunoscut, ba chiar cu un freamăt în plus al picioarelor, ca un animal care îşi recunoaşte grajdul. Dispăru în spatele zidului alb de cruci care se deschideau în evantai. Maşina pe care o găsisem în piaţetă plecă ridicând un nor de praf. Am coborât şi am urinat cu spatele la cimitir, ascuns de dric, am lăsat o pată întunecată pe pământ.

Funcţionarul de la pompe funebre se întoarse însoţit de un bărbat puţin mai scund, îmbrăcat cu o pereche de pantaloni albaştri de muncitor. Şi-au spus ceva înainte de a se despărţi. Funcţionarul veni spre mine:

— Se închide la apusul soarelui, trebuie să căutăm un preot.

Sicriul fusese deja depus, pământul scos zăcea adunat într-o grămadă. Anteriul preotului flutura, iar fumul din cădelniţă venea spre noi. Şchiopul nu se mişcase, îşi aştepta recompensa. Îl găsise bărbatul de la pompe funebre şi acum stătea acolo cu o expresie îndurerată, ca şi cum ar fi intrat şi ea în preţul cu care căzuserăm la învoială. Îşi ţinea greutatea corpului pe piciorul mai lung. Rămăsese şi paznicul cimitirului. Coborâseră împreună sicriul şi nu fusese o treabă prea uşoară. Omul de la pompe funebre îşi scosese haina şi doar când terminase şi-o pusese din nou. Avea fruntea acoperită de o transpiraţie murdară, acolo unde se lipea praful mişcat de vânt. Fusese o muncă a muşchilor care ajutase însă spiritul. Mă simţeam liniştit, învăluit de vântul cald. Mâinile mele azvârliseră prima ţărână pe sicriul Italiei şi acum lopata paznicului se mişca ritmic, încărcând pământul şi descărcându-l. Durerea mai exista încă, dar surdă, potolită de oboseală. Rămânea chipul inexpresiv al şchiopului cu ciuful lui de păr blond, ca o ceapă dezgropată şi abandonată pe un strat. Fraternul om de la pompe funebre părea să se simtă împăcat cu sine

însuşi, îşi terminase treaba până la apus. Pe burtă, împreună cu respiraţia, vibra catarama aurită a curelei sale. Fusese o zi lungă. Aruncă o privire în sus, precisă ca o tăietură de cuţit, transversală ca un zbor: da, întunericul l-ar fi despăgubit. Italia era în pământ, şi pământul trecuse prin mâinile mele, îmi alunecase printre degete proaspăt şi zgrunţuros. Acum era îngropată, şi odată cu ea, Angela, timpul efemer al iubirii.

Am văzut o umbră, întunecată ca aceea a unei păsări. Un ţăran stătea, la câţiva metri mai încolo, ascuns, în spatele zidului de cripte. Era un bătrân mic cât un copil. Stătea nemişcat, ţinându-şi pălăria în mână. Cu puţin înainte, atunci când mă aplecasem să culeg ţărâna, nu era acolo, sau poate nu-l văzusem eu. Părea ieşit din neant. Ochii lui s-au oprit pe ai mei fără curiozitate, ca şi cum m-ar fi cunoscut. M-am întors la ale mele, dar am rămas totuşi cu gândul la privirea aceea înfiptă în ceafă. Atunci mi-am adus aminte de fotografia din camera Italiei, bărbatul acela tânăr din fotografia îngălbenită. Tatăl ei, primul ei călău. M-am întors din nou, cu intenţia să mă mişc, să mă duc la el. Dar dispăruse, nu mai era decât bătaia vântului dincolo de zidul de cripte şi întunecimea fundalului unde nu se mai vedea nimic. Poate că nu era el, poate era un vizitator curios. Dar eu l-am iertat, Angela, şi în acelaşi timp îl iertam pe tatăl meu.

Nicio cruce nu semnala prezenţa Italiei. Omul de la pompe funebre hotărâse împreună cu paznicul cimitirului să fie pusă o placă funerară simplă, fără podoabe, care oricum nu ar fi fost gata mai devreme de zece zile. Îmi întinse un carneţel cu pătrăţele şi un pix.

— Ce vreţi să fie scris?

Am scris doar numele ei, găurind hârtia cu vârful pixului. Nu mai era nimic de făcut, priveam cu toţii groapa acoperită, aşteptând ca cineva să se hotărască să plece primul. Omul de la pompe funebre îşi făcu cruce şi se mişcă. Încet, şchiopul îl urmă. Nu aveam gesturi de făcut,

nici gânduri speciale. M-am gândit că într-o bună zi mi-aş fi amintit de momentul acela şi l-aş fi umplut cu ceva care nu exista. Amintindu-mi, aş fi găsit maniera în care să redau solemn ceva care acum apărea doar inutil. Am luat un pumn de pământ, să-l pun în buzunar, credeam, să-l las să-mi curgă printre degete ca şi cenuşa, dar l-am vârât în gură. Am mestecat pământ, Angela, poate fără să-mi dau seama. Căutam un gest cu care s-o salut şi nu am găsit nimic mai bun de făcut decât să-mi murdăresc gura. Am scuipat, şi apoi, cu dosul mâinii, am şters ceea ce îmi rămăsese pe buze şi pe limbă.

Omul de la pompe funebre plătise cu cecurile mele tot ceea ce fusese de plătit şi acum se întorcea. Îl aşteptam în faţa cimitirului închis. Stăteam sprijinit de zid şi priveam povârnişul punctat de luminile imobile ale locuinţelor şi traversat de acelea în mişcare ale maşinilor. I-am recunoscut paşii în spatele meu, era deja întuneric.

Se sprijini şi el de zid. Scoase din buzunarul hainei pliculeţul de zahăr pe care îl luase de la barul benzinăriei. Îl rupse şi îl goli în gură. Eram atât de aproape, încât am auzit zgomotul firişoarelor de zahăr sub dinţii lui, un hârşâit care mă făcu să mă cutremur. Îşi mişcă limba pe palat să simtă dulceaţa care se amestecase probabil cu saliva. Privi în jos, unde priveam eu, la întunericul povârnişului pe care pluteau lumini.

— Nu ştiu, spuse.

— Ce?

— Este nedrept să mori.

Înghiţi ultima picătură de salivă îndulcită.

— Şi totuşi, e drept.

Am privit spre cimitir. Nu mai simte durerea, m-am gândit. Şi acela a fost un gând bun.

Ada stă nemişcată în faţa mea, foarte aproape. Eu mă aflu în faţa povârnişului ca acum cincisprezece ani. Tu eşti acolo, în întuneric, una din luminile care tremură jos. Nu

ştiu de ce te-am adus până aici, Angela. Dar ştiu că acum mă aflu în picioare pe zidul acela şi tu eşti alături de mine, te strâng ca pe un ostatic. *Uite, Italia, aceasta este fiica mea, aceasta este cea care s-a născut. Şi tu ridică-ţi capul, Angela, arată-te, salut-o pe doamna, salut-o pe regina aceea. Seamănă cu mine, nu-i aşa, Italia? Are cincisprezece ani şi fundul puţin cam mare, a fost slabă, slabă şi acum, de un an, are fundul cam mare. E vârsta. E una care mănâncă aiurea, care nu-şi leagă casca. Nu e perfectă, nu e specială, e ca multe altele. Una la întâmplare, în lume. Dar este fiica mea, este Angela. E tot ce am. Priveşte-mă, Italia, aşază-te pe scaunul acesta gol pe care îl am în mine şi priveşte-mă. Într-adevăr ai venit s-o iei cu tine? Nu te mişca, vreau să-ţi spun ceva. Vreau să-ţi spun cum a fost. Când m-am întors şi mi-am reluat urmele pe care le lăsasem. Nu mai aveam emoţii, nu aveam dureri, nu aveam linişte. Dar Angela a fost mai puternică decât mine, mai puternică decât tine. Vreau să-ţi spun ce înseamnă miros de nou-născut într-o casă, e ceva bun care se lipeşte de pereţi, care se lipeşte înăuntru. Mă apropiam de leagănul ei şi rămâneam acolo, lângă căpşorul acela transpirat. Se trezea şi râdea imediat şi îşi sugea un picioruş. Mă privea fix cu privirea adâncă a nou-născuţilor. Mă privea ca tine. Era ca o sobă, era o binefacere. Era nouă şi flecară, era un dar. Era viaţa. Iar eu nu aveam curajul s-o strâng în braţe. Un avion trece pe cer, peste puţin va ateriza. Acolo sus e o femeie care plânge. O femeie de cincizeci şi trei de ani, care s-a îngrăşat puţin şi are un început de bărbie dublă, aceea e soţia mea. Mirosul ei a îmbătrânit în nările mele. Priveşte un nor, o priveşte pe fiica ei. Taie norul acela, Italia, taie-l ca o barză. Dă-mi-o înapoi pe Angela.*

— Domnule profesor.

Mă ridic în picioare, şi nu m-am ridicat niciodată în viaţă.

— Închidem.

— Valorile?

— Normale.

Simt că inima vrea să-mi iasă prin obraji şi hohotesc în pumni. Scap câteva picături de urină. Prind braţul Adei şi îl strâng, este ultimul fragment de tăcere.

Urmează haosul emoţiilor, al zgomotelor care se întorc toate deodată. Se întorc vocile, halatele, uşile care se deschid. Alfredo are halatul murdar de sânge. E primul lucru pe care îl văd. Şi-a scos mănuşile, are mâinile albe. Cu mâinile acelea vine spre mine.

— Mi-a luat mai mult timp, am avut probleme cu dura mater, s-a contractat, a sângerat prea mult, am făcut eforturi să o fac să coaguleze.

Are boneta udă leoarcă, urmele măştii în jurul gurii şi un chip de nebun. Vorbeşte repede, se bâlbâie.

— Să sperăm că nu este o leziune asonală difuză, că, la impact, compresia creierului nu a fost devastantă.

Aprob cu respiraţia.

— Încercaţi să aflaţi?

— Da, i-am spus Adei să încerce să-i determine suprafaţa, e nevoie de puţin timp.

Capul tău bandajat alunecă spre Secţia de reanimare. Infirmierul împinge targa încet, cu grijă. Acum eşti între pereţii aceştia de sticlă. Îţi privesc ochii închişi şi cearşaful care ţi se mişcă pe piept. Ada ţi-a scos tubul de oxigen, ţi-a oprit anestezia şi încearcă să te aducă puţin la suprafaţă, să înţeleagă ce se petrece. Se mişcă în jurul tău, al tuburilor tale cu o grijă specială. Este palidă, sfârşită, are buzele uscate.

— Plecaţi, şoptesc.

Îmi dă cu greu ascultare. Acum eşti din nou cu mine, Angela. Suntem singuri. Îţi mângâi braţul, fruntea, îţi mângâi toată pielea neacoperită. Capul îţi este aşezat pe acest aparat de susţinere în formă Krapfen, trebuie să rămâi aşa. E nevoie ca muşchii gâtului să rămână întinşi, pentru a evita orice compresie a circulaţiei venoase. Capul trebuie să-ţi stea deasupra nivelului inimii. Ai urechile maro de la dezinfectant, puţin asfalt în obraji, nu-ţi face

probleme, iese singur, restul ţi-l scot eu cu laserul. Pentru cap îţi cumpăr o pălărie. Îţi cumpăr o sută de pălării. Prietenii tăi vor veni să te vadă, vor găsi că eşti caraghioasă cu bandajul acesta. Te vor invidia pentru că lipseşti de la şcoală. Îţi vor aduce muzică la pat. Îţi vor aduce şi o ţigară. Ţi-o va aduce micuţul cu părul rasta, prostuţul ăla care îţi ajunge până la umeri. E prietenul tău? Îmi place, îmi place părul lui. Îmi place tot ce-ţi place ţie. Să ştii că am să mă duc să împrumut patine. Negre, cu multe rotile ca ale tale. Vreau să patinez cu tine pe străzi în duminicile ecologice. Vreau să cad, vreau să te fac să râzi. Ai un sughiţ ciudat în piept. Îţi pun din nou tubul de oxigen. Nu te mişca. Dar te mişti. Îmi strângi mâna.

— Mă auzi? Dacă mă auzi, deschide ochii, iubito. Sunt eu, sunt tati.

Şi tu îi deschizi, îi deschizi fără greutate, ca şi cum ar fi simplu de tot. Îţi deschizi ochii şi mă priveşti.

Ada vine în spatele meu:

— Ce s-a întâmplat?

Poate fără să-şi dea seama, a ţipat.

Nu încetez să te privesc, să zâmbesc cu ochii în lacrimi.

— A reacţionat, spun, mi-a strâns un deget.

— S-ar putea să fie doar un reflex de presiune forţată.

— Nu, a deschis şi ochii.

Alfredo s-a schimbat. S-a spălat şi s-a pieptănat. Pare un sportiv care a câştigat o întrecere. Are încă apărătoarele de plastic peste pantofii de oraş.

— Tensiunea endocranică, anemia acută, stopul cardiac. Într-adevăr, nu credeam că.

— Ştiu.

— Am sperat.

— Ai sperat bine.

Se apleacă deasupra ta, te stimulează, îţi controlează reacţiile. Tu deschizi ochii încă o dată. Şi acum mi se pare că recunosc privirea ta caraghioasă, indolentă. Alfredo controlează medicamentele scrise pe fişă, e mai bine să ţi

se dea un alt sedativ, pentru următoarele douăzeci şi patru de ore e bine să fii liniştită. Apoi pleacă, aşa cum e felul lui, brusc, fără să salute pe nimeni. Se întoarce la viaţa lui de om singur, în casa de care are grijă un filipinez, atunci când el lipseşte. Colegii de la Reanimare nu se uită la el când pleacă, stau aplecaţi peste registrul de prezenţe şi discută gărzile. Doar Ada îl urmăreşte cu ochii, îi zâmbeşte. Nu era de gardă, şi totuşi s-a întors să te opereze. Poate a făcut-o pentru că i-a cerut-o ea.

O văd pe mama ta prin geam. Paltonul, poşeta, faţa ei. Mama ta, care urăşte spitalele, care nu ştie cum sunt făcute, care nu a intrat niciodată într-o secţie de reanimare. Există o perdea albă de plastic, trasă într-o parte, ea stă acolo. Se uită la tine. Poate e aici de mai mult timp. Am întors capul şi am dat peste ea din întâmplare, credeam că-i o asistentă. E mică, nepieptănată, bătrână. Şi ştii ce este, Angela? Ştii ce este cu faţa aceea de bunică? O mamă care priveşte prin geamul unui incubator. Exact aşa-i. O mamă în capot, cu sânul dureros din cauza laptelui, care îşi priveşte nou-născutul, maimuţica ei roşie. Are ochii uneia cu burta flască şi goală care pândeşte carnea care a ieşit din ea. Nu-i tristă, e ameţită. Nu intră, rămâne acolo. Mă scol şi mă duc la ea. O strâng în braţe, e un sac care tremură. Simt mirosul casei în acest pustiu de amoniac.

— Cum se simte?

— Trăieşte.

O ajut să-şi pună halatul, masca, apărătoarele de plastic peste pantofii de stradă şi boneta pe cap. Se apleacă deasupra ta şi te priveşte de aproape. Priveşte bandajul, electrozii de pe piept, tuburile din nas, din vene, cateterul.

— Pot s-o ating?

— Sigur că poţi.

Te atinge mai întâi o lacrimă a ei. Îţi cade pe piept, o culege cu un deget.

— Nu îi e frig aşa dezbrăcată?

— Temperatura este constantă aici înăuntru.

— Atunci simte?

— Sigur.

— Nu este în comă?

— Nu, e sedată. E în comă farmacologică. Dă din cap cu gura deschisă:

— Ah… da.

O strâng din nou în braţe. E mică, cocoşată. Soarta a trecut peste ea ca un buldozer.

— Am sperat tot timpul că va cădea avionul. Nu voiam s-o văd moartă. Apoi nu mai spune nimic.

Acum stă lângă tine. Şi-a revenit puţin. E mai puţin speriată, mai puţin ameţită. E o meduză care palpită. Pentru că între voi s-a întors apa voastră amniotică. O simt, plutiţi una către cealaltă în tăcerea asta. În noaptea asta capul îi va cădea din când în când, dar nu-ţi va lăsa mâna. Iar mâine va şti exact ce trebuie să facă pentru tine. Va fi mai bună decât mine, decât Ada, decât oricine. Te va îngriji ea, va interpreta semnele revenirii tale. Va controla monitorul, perfuziile, îţi va da să bei cu linguriţa, va asista la pansat. Nu-şi va ridica fundul de pe scaun. Va slăbi lângă tine şi te va aduce acasă. Iar când îţi va creşte din nou părul, îl va tăia pe al ei. Şi la vară o să vă faceţi o fotografie cu părul scurt şi ochelari de soare, ca două surori.

I te las ei. Vă las vii, lipite una de alta. Ca acum cincisprezece ani, în clinica aceea.

— Mă întorc curând, spun şi o sărut pe păr.

Acum sunt eu cel care vă privesc dindărătul geamului, lângă perdeaua de plastic.

Nu m-a întrebat niciodată nimic despre absenţa aceea, a făcut ca şi cum nu m-aş fi mişcat niciodată. Te-am pus în portbebe şi am plecat acasă. Iar când ţi-a căzut cordonul, ne-am întors în pădurice a de pini şi l-am lăsat în scorbura unui trunchi să-ţi aducă noroc. Eu o iubesc, Angela. O iubesc pentru cum a fost şi pentru cum suntem. Doi alergători bătrâni în drum spre o linie de sosire din ţărână.

Plouă uşor. Apă vaporizată care pare polen ud. Am

deschis dulăpiorul, m-am dezbrăcat, m-am îmbrăcat. Am mers pe jos şi am intrat în această cafenea modernă, plină cu mese care la prânz sunt toate ocupate. Acum e aproape goală. Privesc sandvişurile, cele care au mai rămas. Mă aşez lângă uşă, la aer. Am inelul tău pe deget, mi-a intrat, nu ştiu când, dar mi-a intrat, şi acum nu mai reuşesc să-l scot. Plouă. În ploaie, într-un colţ din oraşul acesta, am iubit-o pe Italia pentru ultima oară. Atunci când plouă, oriunde ar fi ea, sunt sigur că regretă viaţa. Făcea parte din mine ca o coadă preistorică, ceva mutilat de evoluţie, ceva din care păstrez haloul, ca o misterioasă prezenţă în gol. Mi-e foame. O fată se apropie de mine să-mi ia comanda. Are o faţă turtită, un şorţuleţ cu dungi, o tavă sub braţ. Este ultima femeie din povestea asta.

sfârşit